

**Fugle
i
Århus amt 1988**

DOF - ÅRHUS AMT

Fugle i Århus amt 1988

Udgivet af: Dansk Ornitologisk Forening i Århus amt
Gjellerupvej 111, 8220 Brabrand
Giro 5 51 09 61

Redaktion: Peter Lange (ansv.), Eigil Thomasen, Jens Christensen, Thomas Kjær Christensen, Lars Gabrielsen, Keld Henriksen, Carsten Olsen, Jens Skovgård Pedersen, Jacob Salvig, Jens Otto Svendsen, Lars P. Johansson.

Fotoredaktion: Jens Skovgård Pedersen.

Tegninger: Kim Fischer, Jens Overgård Christensen, Christian Lange, Morten Kvist, Annelise Skov, Hanne Øvlisen, Grethe Axelsen, m.fl.

Forside: Christian Lange.

Layout: Peter Lange, Eigil Thomasen, Hanne Øvlisen, Lars P. Johansson.

Oplag: 220 ex.

Pris (incl. porto): 60,00 kr. (for bidragydere 50,00 kr).

INDHOLD:

Indledning.....	3
Artsbehandling.....	4
Sjældne fugle.....	4
Retningslinier for indrapportering.....	5
Indrapportering af Pattedyr, Krybdyr og Padder.....	5
Det indkomne materiale.....	6
Vejret og fuglene 1988 (Jens Skovgård Pedersen).....	6
Lommer (Jens Skovgård Pedersen).....	8
Lappedykkere (Keld Henriksen).....	10
Stormfugle-Skarver (Jens Skovgård Pedersen).....	12
Storkefugle (Thomas Kjær Christensen).....	14
Svaner-Gæs (Peter Lange).....	16
Svømmeænder (Peter Lange).....	22
Dykænder (Carsten Olsen).....	27
Rovfugle (Eigil Thomasen).....	33
Hønsfugle (Thomas Kjær Christensen).....	42
Vadefugle (Jacob Salvig og Lars Gabrielsen).....	44
Kjover (Thomas Kjær Christensen).....	57
Måger (Jens Skovgård Pedersen).....	58
Terner (Carsten Olsen).....	63
Alkefugle (Jens Skovgård Pedersen).....	65
Duer-Gøg (Jens Christensen).....	69
Ugler (Keld Henriksen).....	72
Natravn-Spætter (Jens Christensen).....	75
Lærker-Drosler (Jens Otto Svendsen).....	78
Sangere-Mejser (Peter Lange).....	92
Pirol-Bomlærke (Keld Henriksen).....	103
Forkortelser.....	114
Index.....	116
Bidragydere.....	117

Henvendelse til redaktionen kan ske på foreningens adresse, eller til: Peter Lange, Jeksenvej 108, 8464 Galten, tlf 86 95 03 41.

ISSN nr. 0904-1346.

Tryk: DS tryk, Fredericia (05 92 31 33).

Udgivelsen må kun citeres med tydelig kildeangivelse.

INDLEDNING

Hermed foreligger en ny årgang af FUGLE I ÅRHUS AMT. Rapporten er samtidig den 19. lokalrapport fra Dansk Ornitologisk Forening i Århus amt.

Rapporten bygger som sædvanlig på indrapporterede fugleagttagelser fra en lang række fugleinteresserede personer. Vi har til denne rapport modtaget bidrag fra ikke mindre end 106 enkeltpersoner, det største antal bidragydere nogensinde! Dette betyder selvsagt, at amtet bliver bedre dækket, ornitologisk set, og dermed får vi et øget kendskab til amtets fugleliv. En glædelig udvikling, som forhåbentlig fortsættes de kommende år.

Også til denne rapport har vi modtaget bidrag fra en del arbejdsgrupper og institutioner: Fra Skandinavisk Havfuglegruppes og DOF's oliefuglegruppes færgetællinger på Kattegat har vi fået et stort materiale via Jens Skovgård Petersen. Vi har modtaget optællinger fra Ramsar-område 13 via Jens Gregersen, Vorsø, og vi har tillige i år modtaget et stort materiale om fuglelivet på vore småøer via Måge-Ternegruppen ved Jens Overgård Christensen og Vildtreservatkontorets ynglefugletællinger.

Som noget nyt har vi i år modtaget resultatet af Vildbiologisk Stations 4 landsdækkende flyoptællinger af vandfugle, et materiale, som sammen med de øvrige bidrag giver et godt overblik over vore kyst- og havområders fugleliv. Desværre har der i 1988 kun været sporadisk aktivitet ved Gjerrild Nordstrand i foråret, noget som i høj grad præger træktallende for en række arter.

Fra Sortspættegruppen har vi igen i år fået et stort materiale via Bo Ryge Sørensen, ikke bare om Sortspætter, men også om en række af de øvrige skovfugle. Dette materiale giver mange oplysninger om ynglefugle fra områder, som ellers er dårligt besøgt.

Også i 1988 har vi modtaget alt materiale indsendt til Siden sidst i FUGLE og SØ-RAVNEN via Flemming Lundberg.

Leif Brauers rapport over fugleobservationer fra Samsø udkom i år tidnok, til at vi kunne nå at få de vigtigste observationer med. LeB og Svend Dybkjær har i år været på Samsø i sammenlagt 106 dage, hvilket betyder at Samsø i 1988 er meget fint dækket. Således har vi fine oplysninger om bl.a. Mørkbuget Knortegås og Lille Regnspeve, to arter for hvem Samsø er en meget vigtig rastlokalitet. Bemærkes skal også mange interessante trækobservationer herfra.

En øget aktivitet ved Fornæs i efteråret har givet mange spændende observationer, især bemærkes de store flokke af Alke og de, efter østjyske forhold, usædvanlig mange Havfugle.

Også i denne rapport bringer vi en række grundigere oversigter over arkivets materiale for en række arter. Det drejer sig om Lommer, Gæs, Krikand, Havlit, Strandhjejle, Alm. Ryle, Dvergmåge, Sølv- og Sildemåge, Alk/Lomvie, Huldue, Mosehornugle, Skovsanger og Topmejse.

Alle involverede i denne udgivelse, og i særdeleshed de mange bidragydere og illustratører, takkes hermed for deres medvirken til rapportens tilblivelse.

ARTSBEHANDLING

De enkelte arter er søgt behandlet efter følgende punkter:
(vedr. SJÆLDNE FUGLE - se nedenfor)

- 1) Præsentation af arten, dvs. dansk + latinsk navn (systematik og navngivning efter EUROPAS FUGLE, 7 udg.).
- 2) Kortfattet kommentar til artens forekomst det forgangne år. Kun udtalte ændringer/afvigelser (f.eks. store/små eller tidlige/sene forekomster) fra artens normale forekomst kommenteres.
- 3) Yngleforekomst. Herunder også sommerfund o.lign, der tyder på yngel, samt sommerfund af arter, der normalt trækker bort i en sommerperiode. Her kan også bringes resultater af ynglefugletællinger og bemærkninger om ynglesucces m.m.
- 4) Trækforekomst. Her omtales hhv. forårs- og efterårstræk, dvs. første- og sidsteforekomster, samt større antal, eller evt. lokalitetsmax. For visse arter kan omtales fældningstræk, gamle- og unge fugles træk og trækkulminationer m.m.
- 5) Vinterforekomst. Vinterfund af arter, som normalt ikke forekommer i en vinterperiode, samt større vinterforekomster af de øvrige arter. Bemærk, at definitionen på hvornår det er vinter, kan variere fra art til art.
- 6) Præsentation af grundmaterialet, bestående af årssum (= summen af månedssummerne + udaterede observationer), antal indsendere for arten, antallet af observationer af arten (her: antal linier på kartotekskortene), samt, ved visse arter, antallet af forskellige lokaliteter hvorfra arten er indrapporteret. Til sidst en månedsfordeling over alle de daterede observationer, frasorteret gengangere.

Bem.:

Månedsfordelinger og årssummer er forsøgt udarbejdet gennem en frasortering af dobbeltobservationer; dvs. når to eller flere personer har indsendt observationer fra samme lokalitet samme dag, bruges kun den største observation ved såvel rast- som trækfugle. Ved trækobservationer tages dog hensyn til evt. forskellige optællingstidspunkter, hvis disse er oplyst.

Denne proces giver ikke de store problemer ved primære trækfugle og sjældne arter, men en del problemer ved f.eks. rastende andefugle.

På længere sigt vil en ensartet behandling dog give et tydeligt billede af arternes forekomst.

Igen i år har det ikke været muligt at bringe samtlige indsendte observationer. Men da dette er et glædeligt problem, opstået ud fra en stigning i indrapporteringen, skal det hermed fastslås, at alt indsendt materiale er anvendt ved artsbehandlingen. Det er den enkelte skribent, der står for prioriteringen mht. teksten og bedømmelsen af, hvad der er relevant at nævne i afsnittet.

SJÆLDNE FUGLE

Observationer af sjældne fugle skal godkendes af SU, Dansk Ornitologisk Forenings Sjældenhedsudvalg, før en offentliggørelse finder sted. Dette er foreningens officielle holdning, og er både godt og skidt.

Bla. for at undgå, at udokumenteret "hot stuff" ikke bare skal forsvinde i redaktørens kakkellov, og for at informere læserne om, hvor de sjældne fugle kan ses, har vi besluttet, at observationer af arter på SU-listen, nye Danmarksarter og andre specielle fund (usædvanlige tidspunkter, store flokke m.m.), bringes på deres rette plads i artsrækkefølgen, men med bemærkninger om, at observationen skal godkendes af SU før den må refereres.

Endvidere forsynes artsnavnet med en * efter det latinske navn. Alle oplysninger om fundet, som er rapportgruppen i hænde, nævnes her, UNDTAGET observatørinitial. Dette nævnes dog ved beksrevne og godkendte observationer. Observatørnavn skal være rapportgruppen ihænde, før observationen nævnes.

Vi håber på denne måde, at animere så mange som muligt til at beskrive sine obser-

vationer af sjældne fugle.

I rapportgruppen forlanger vi som regel en kort beskrivelse af observationen, før vi bringer ikke-beskrevne observationer.

Oplys ALID ved indrapporteringen af SU-arter, om beskrivelsen er tilsendt SU, og hvis der er kommet svar, om iagttagelsen er godkendt.

Vi opfordrer samtidig alle til at føre selvjustits ved indrapporteringen, ved kun at indeende observationer, man er 100% sikre på.

Ved iagttagelser af sjældne fugle, er man altid velkommen til at kontakte folk i rapportgruppen eller lokalafdelingens bestyrelse. Flere observatører kan som regel være med til at gøre artsbestemmelsen mere sikker og grundig, desuden er der altid mange, der gerne vil opleve en sjælden fugl.

Rapportgruppen står altid til tjeneste med råd og vejledning ved udfærdigelse af beskrivelser til SU.

Listen over arter, der er på SU's liste offentliggøres jævnligt i "meddelelser" i FUGLE, og SU's rapporter over godkendte observationer bringes hvert år i Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift (DOFT).

RETNINGSLINIER FOR INDSENDELSE

Alle iagttagelser modtages med glæde, også af de almindelige arter. Er dette et uoverkommeligt arbejde, er vi især interesseret i: Ynglefund, observationer der tyder på yngel, optællinger af ynglefugle og optællinger af områder. De tre første og tre sidste obs af vore trækfugle og alle optællinger af trækkende og rastende fugle. Desuden invasionsforekomster, flokiagttagelser og alt hvad der i øvrigt er bare lidt ud over det "normale".

Når du indberetter dine observationer, bedes du bruge vores indberetnings-skema. Skemaet har A5-størrelse, og trykkes i SØRAVNEN nr. 4 hvert år. Indsendelse af obs på skemaet letter vores arbejde meget, og giver et ensartet og overskueligt arkiv. Derfor - brug venligst skemaet.

Skemaet kan fotokopieres direkte fra SØRAVNEN, afhentes gratis på Sølyst, eller bestilles hos rapportgruppen.

HUSK: Der må kun noteres en art på hvert skema. Angiv gerne klokkeslet ved usædvanlige observationer og trækobs. Vedlæg altid en kort beskrivelse ved obs af sjældne fugle. Noter også gerne evt. medobservatør.

Husk altid navn + adresse på hvert skema. Har du fået tildelt et initial af rapportgruppen, er det dog i orden kun at anføre dette. Husk dog at angive navn + adresse på følgebrev eller kuvert. Brug aldrig selvlavede initialer og forkortelser! (Se liste over anvendte forkortelser hæg i rapporten).

Om brug af Stednavne i rapporten.

I teksten forsøger vi kun at anvende stednavne, som kan genfindes på Geodætisk Instituts kort 1:100.000 (kortbogen).

Ved indrapporteringen på skemaerne opfordrer vi derfor til, at man så vidt mulig anvender lokalitetsnavne, som kan genfindes på kort GI's 1:100.000. Ved omtale af mindre lokaliteter bør man henvise til nærmeste større by.

Indrapportering af Pattedyr, Krybdyr og Padder

Som noget nyt indsamler vi fra og med 1989 også observationer af Pattedyr, Krybdyr og Padder fra Århus amt.

De indkomne observationer vil blive videregivet til Jørgen Terp Laursen, Brabrand, som har lovet at behandle observationerne.

En gennemgang af det indkomne materiale publiceres herefter i SØRAVNEN.

Især obs af flg. arter/artsgrupper har interesser:

Løgfrø, Strandtudse, Grønbroget Tudse og Grøn Frø.

Alle Salamandre.

Alle Firben.

- fortsættes -

Stålor, Snog og Hugorm.

Alle Mårddyr, alle ualm. Musearter og alle Flagermus (også ubestemte Flagermus).

Egern, Grævling og Odder.

Kronhjort.

Alle Sæler og Marsvin, og i øvrigt alle mere ualm. arter.

Obs af de alm. arter modtages selvfølgelig også.

Ligger nogen blandt læserne inde med ældre observationer af ovennævnte arter, modtages disse også gerne.

Observationer af Pattedyr, Krybdyr og Padder skemaføres på samme måde som fugleobservationer, og indsendes til Rapportgruppen sammen med disse.

Ønsker man yderligere oplysninger op Pattedyr, Krybdyr eller Padder i Århus amt, henvises til Jørgen Terp Laursens bøger *Padder og Krybdyr i Århus amt* og *Pattedyr i Århus amt*. Bøgerne kan købes ved henvendelse til JTL, Engdalsvej 81 B, 8220 Brand tlf 86 26 12 96.

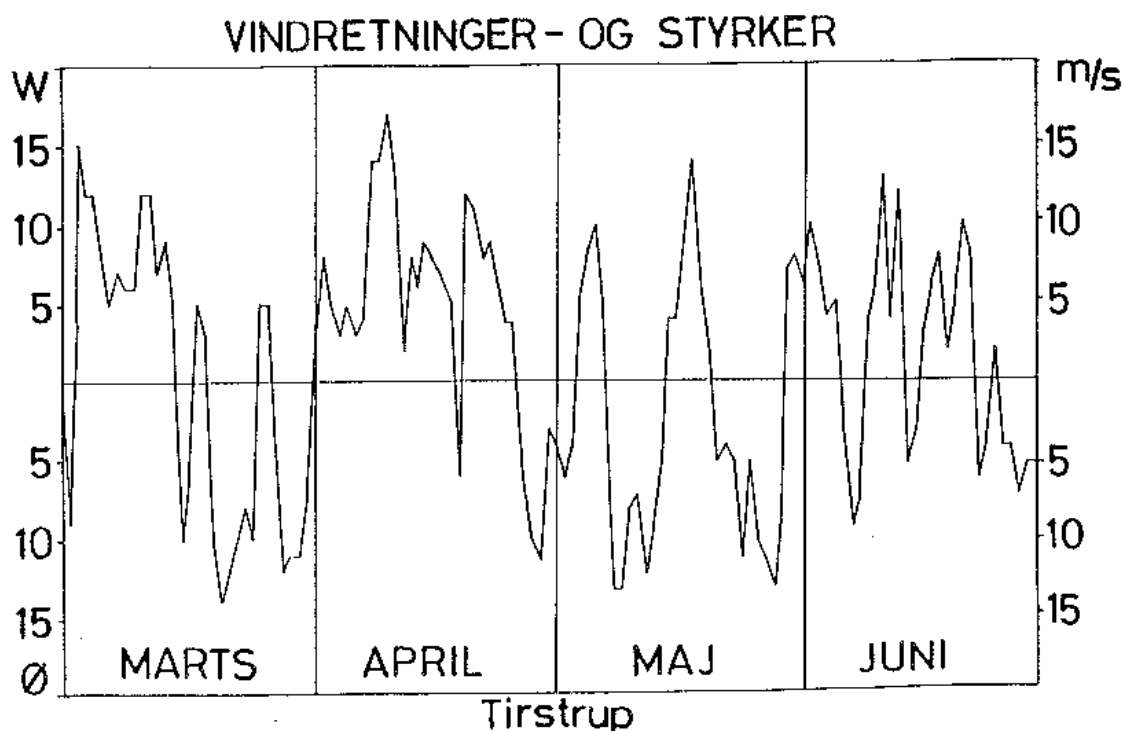
DET INDKOMNE MATERIALE

Det indkomne materiale opbevares af Rapportgruppen, hvor det akkumuleres år for år. Herved fremstår efterhånden et enestående kildemateriale over fuglelivet i Århus amt, som foreningens medlemmer kan anvende ved at rette henvendelse til Rapportgruppen. For enkelte sårbare arters vedkommende må man dog regne med en form for clausulering af materialet.

VEJRET OG FUGLENE 1988

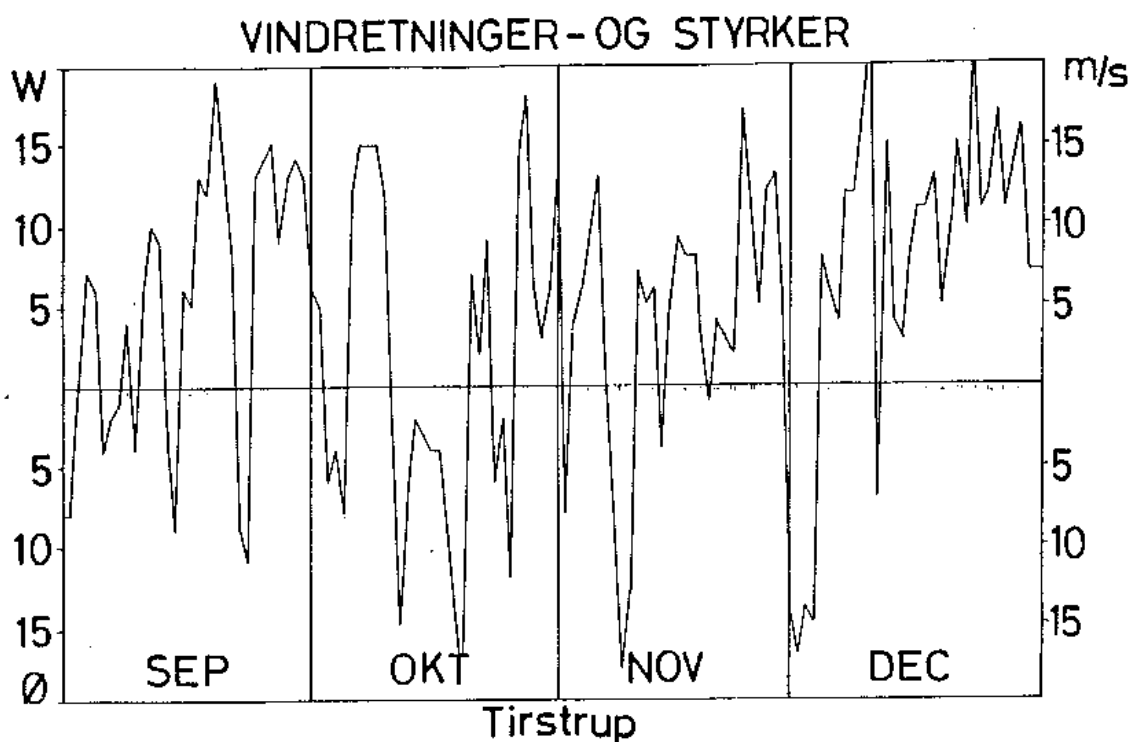
Forår:

Året startede utroligt mildt. Både i januar, februar og marts blæste vinden overvejende fra syd, med tilhørende for årstiden, meget høje temperaturer til følge. Denne meget milde vinter får dog ikke den forventede effekt på ankomsttidspunkterne for vore trækfugle, da vinden i april går om i nordvest og får temperaturen til at falde til noget under det normale. De eftertragtede vinde fra det østlige hjørne er kun fremherskende i tre kortere perioder i april, med maj og i maj (se modellen), hvilket gør forårstrækket 1988 til et rimeligt gennemsnitsår.

Efterår:

Efteråret starter tidligt med en uges storm fra W i overgangen juli/august. Denne giver dog ikke umiddelbart resultater på havfuglefronten. Ellers præges efteråret af usædvanligt meget østenvind, som kulminerer i perioden fra d. 11/10-21/10. Dette medfører usædvanlige forekomster af især gæs og havfugle. Et kuldefremstød nordpå bevirker at gæssene starter deres træk sydpå. Østenvinden bringer dem så ind over amtet, hvor der ses ekstremt mange især d. 16/10. Havfuglene som allerede opholder sig i Kattegat på dette tidspunkt blæses ind imod vore kyster og kulminerer d. 19/10. Flere korterevarende kuldefremstød sætter ind allerede i oktober/november måned, koldest d. 21/11 med -10° . Herved presses en del fugle, som nok kunne have klaret den milde vinter 1988/89, til at rykke sydpå. Derfor udeblivelsen af de ekstremt sene afgangsdatoer for trækfuglene. Dog - Fiskørn d. 17/12 er vist ikke hverdagskost.

LUMMER (Gaviiformes)

Lom sp. (*Gavia arctica/stellata*)

Med i alt 609 smålommer, iberegnet de artsbestemte Rød- og Sortstrubede Lommer, er 1988 absolut rekordår for Århus amt. Dette må især tilskrives den kraftige østlige vind i oktober, kombineret med en usædvanlig stor feltaktivitet ved Fornæs i oktober og november, hvor 489 af lommerne blev set. Den megen østenvind er muligvis også skyld i, at efterårslommerne, der næsten alle trak mod nord, tilsyneladende ikke nåede Skagen. I Nordjylland kulminerer lomtrækket nemlig allerede i perioden fra d. 25/9-1/10 i 1988. Måske har østenvinden presset dem ind over land i stor højde, et sted umiddelbart syd for Skagen. Hvert år overvintrer mange smålommer i de danske farvande. Op imod 10.000 i farvandet ud for Vadehavet og op imod 9.000 i Kattegat. Artsfordelingen de to steder viser, at det i Vadehavet drejer sig om 54% Rødstrubede og 46% Sortstrubede, mens det i Kattegat er omvendt, nemlig 64% Sortstrubet og 36% Rødstrubet. Dette kan muligvis være forklaringen på, at artsfordelingen af samtlige artsbestemte lommer 1978-1988 i Århus amt giver 371 Sortstrubede og 285 Rødstrubede dvs. henholdsvis 57% Sortstrubede og 43% Rødstrubede. I 1988 oplevede observatører ved Fornæs et egentligt lom-træk, hvor fuglene kom flyvende i "spredte flokke" på op imod 25, højt over havet meget langt ude.

Forår: Meget få obs der tyder på egentligt træk. Alle obs nævnes: 2/3 1 Anholt (HCa), 6/3 2 Ebeltoft-Odden (JSP), 19/3 2 Skæring Hede (AJ), 27/3 8 rst Grenå-Anholt (PL, LLH), 4/4 5 Grenå-Helsingborg (DH) + 1 N Anholt-Grenå (PL, JOS), 17/4 2 Grenå-Varberg (DH).

Efterår: Første: 18/9 2 N Fornæs (JSP) + 1 SØ Issehoved (SD), 20/9 1 N Fornæs (JSP).

Kun de største dage nævnes: 2/10 55 N Fornæs (PL, JOS, JSP), 15/10 15 NØ Sletterhage (JTL), 19/10 105 N + 6 S Fornæs (JSP, HC, RD), 20/10 22 Fornæs (LB), 12/11 13 S + 6 N Fornæs (HP), 19/11 6 N + 8 S Fornæs (PL, JSP), 27/11 21 N + 6 S Fornæs (MSt, JSP).

Vinter: Alle nævnes: 5/2 1 Helsingborg-Grenå (DH), 13/2 10 rst Århus-Kalundborg (PL, JOS), 17/2 3 Århus-Kalundborg (JOS), 20/2 3 N + 3 S Fornæs (HC) + 22 Grenå-Varberg og 25 Varberg-Grenå (DH).

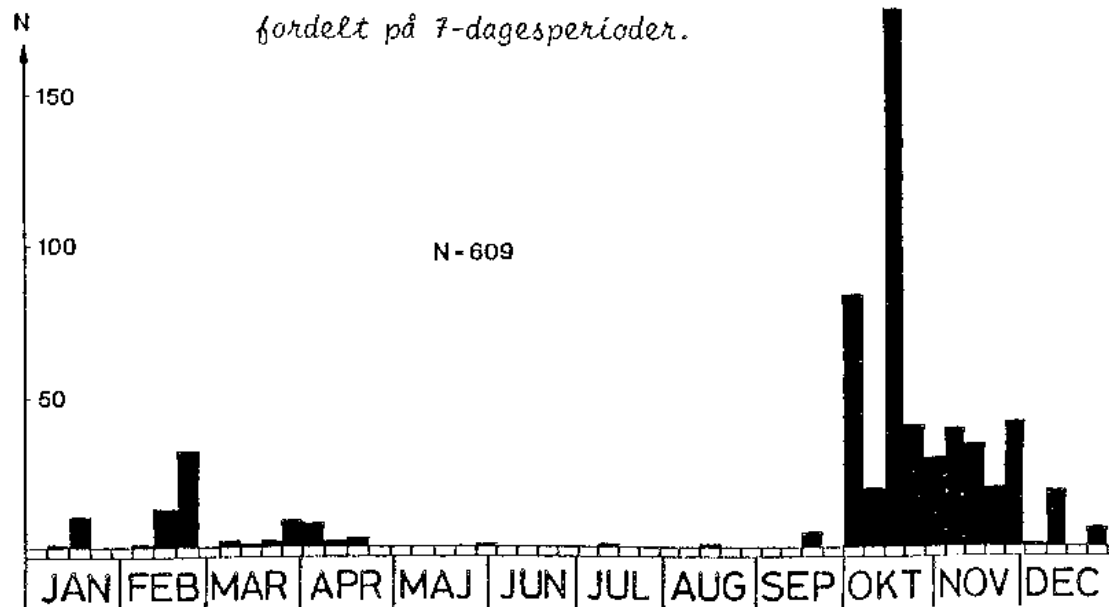
Total: 509.

Antal indsendere: 14.

Antal obs: 77.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	45	13	8	0	0	0	0	4	309	110	20

Fig 1. Rød- og Sortstrubet Lom i Århus amt 1988, fordelt på 7-dagesperioder.

Rødstrubet Lom (Gavia stellata)

Alle nævnes: Forår: Kun 4 obs: 13/3 1 død m. olie Salvigbugten (LeB, SD), 12/4 1 odr rst syd for Hjelm (LB), og en indlandsobs 22/4 1 Grund Fjord (JII), 25/5 1 nord for Anholt (HCa).

Efterår: 4/10 3 N Fornæs (JSP), 9/10 1 N Fornæs (JSP), 16/10 1 N Sletterhage (JIL), 20/10 2 Fornæs (LB), og en indlandsobs 24/10 1 Brabrand Sø (AJ), 29/10 1 rst Fornæs (CO, RD, JNK, OF), 1/11 2 Fornæs (CO, PK, JSP), 5/11 3 Kysing Næs (HP), 7/11 1 rst Fornæs (CO, PK, RD) + 1 fou Tangkrogen, Århus (JC), 13/11 2 N Kysing Næs (LB) + 4 S Fornæs (HP), 19/11 1 rst Fornæs (PL, JSP), 20/11 3 Fornæs (PK, JNK), 27/11 2 Kysing Næs (OGJ, LB) + 6 N Fornæs (JSP, MSt).

Vinter: 17/1 9 rst Kysing Næs (LB), 22/2 1 Vejro (TB), 10/12 2 Ø Gjerrild (JOS), 25/12 2 Ø Gjerrild (HC), 26/12 1 ud Brabrand Sø (AJ), 31/12 1 Brabrand Sø ved fugletårnet (JUS) - samme?

Total: 54. Antal indsendere: 16. Antal obs: 30.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
9	1	1	2	1	0	0	0	0	9	24	6

Sortstrubet Lom (Gavia arctica)

Alle nævnes: Sommer: 1/6 1 Kanhave, Samsø (LeB, SD), 15/7 1 Flakket, Anholt (TQ), 19/8 1 odr Anholt (EBO, JSt).

Forår: 31/3 1 N Gjerrild (HC, JA), 2/4 2 odr Anholt (JOS, PL), 9/4 1 N Gjerrild (JIL).

Efterår: 18/9 1 Fornæs (JSP), 1/10 1 SØ Sletterhage (JIL), 4/10 2 N + 2 S Fornæs (JSP), 11/10 2 N Fornæs (JSP), 17/10 1 Grenå-Anholt (CO, St1), 19/10 2 N + 1 S (JSP), 21/10 2 Anholt-Grenå (St1), 22/10 1 Kysing Næs (OGJ), 25/10 3 N Fornæs (JSP), 29/10 2 Fornæs (CO), 30/10 1 rst Gjerrild (EBO, JSt), 1/11 3 S Fornæs (JSP), 5/11 1 Kysing Næs (OGJ, HP), 6/11 2 S Fornæs (JNK, CO), 8/11 1 S Fornæs (CO), 13/11 1 N Kysing Næs (LB), 19/11 2 N Fornæs (PL, JSP), 26/11 1 Ø Gjerrild (HC), 27/11 6 N Fornæs (JSP, MSt).

Vinter: 9/1 1 Alrø (SH), 17/1 1 Kysing Næs (OGJ).

Total: 46. Antal indsendere: 17. Antal obs: 34.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2	0	1	3	0	1	1	1	1	19	17	0

Storlom sp (Gavia immer/adamsii)

Alle nævnes: 4/10 1 N Fornæs (JSP), 5/11 1 SØ Kysing Næs (OGJ, HP), 14/11 2 Halmstad-Grenå (DH).

Islom (Gavia immer)* SU-ART.

Islommerne skal godkendes af SU før vi kan bearbejde forekomsten. Så få den sendt ind!

Alle nævnes: 17/1 1 vidr Kysing Næs (OGJ) er godkendt af SU.

20/1 1 Slusen, Anholt, 7/5 1 ad Anholt, 3/6 1 Pakhusbugten, Anholt, 9/6 2 Anholt - ingen af disse er beskrevet, 20/10 1 sodr N Fornæs (HC) - er beskrevet for SU, 24/10 1 ad sodr N Fornæs, ikke beskrevet.

Der må ikke refereres til fund, der ikke er godkendt af SU.

Hvidnæbbet Lom (Gavia adamsii)* SU-ART.

Alle nævnes: 24/6 1 Stensøre, Anholt - ikke beskrevet, 18/10 2 odr N over land Fornæs (HC) - er under behandling, 7/12 1 ad sodr N Fornæs - ikke beskrevet.

Der må ikke refereres til fund, der ikke er godkendt af SU.

LAPPEDYKKERE (Podicepsiformes)Lille Lappedykker (Tachybaptus ruficollis)

Det meget milde vejr i jan-mar gav kun 34 ex af arten mod 182 i samme periode i 1987. Især jan og mar var usædvanligt kolde i 1987, og Lille Lappedykker koncentrerer derfor i våger og åudløb og registreres lettere.

Yngel: 41 ynglefund eller iagttagelser i yngletiden på egnede lokaliteter. Som det er normalt for arten, er der oftest registreret 1 ynglepar pr. lokalitet. De få lokaliteter med 2-4 ynglepar er: Kasted Mose (SH), Alken v. Mossø (JK), Gjerild Nordstrand (JA, HC) og Brabrand Sø (AJ).

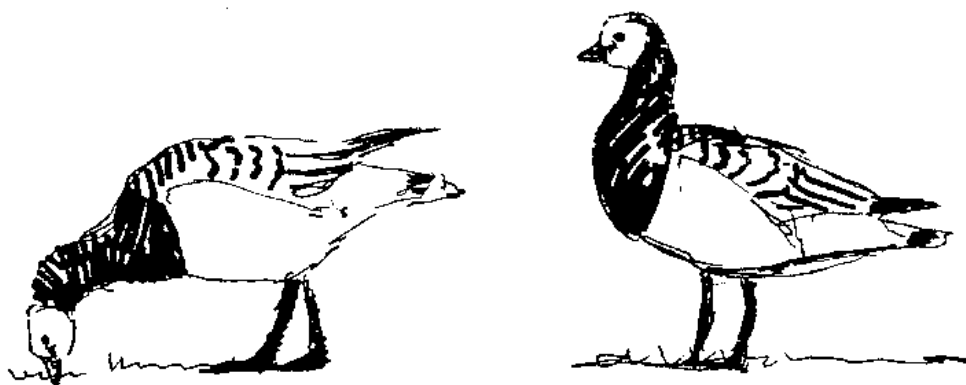
Større ansamlinger er kun rapporteret fra Kysing Fjord, hvor rastende og sandsynligvis fældende fugle hvert år normalt dukker op pri aug. I år er herfra indsendt: 19/8 21 + 26/8 14 (HLL), 17/9 50 (SH), 25/9 22 (OGJ) og 16/10 45 (AB).

Total: 342.

Antal indsendere: 33.

Antal obs: 140.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
6	17	11	33	15	29	13	55	67	66	16	14

Toppet Lappedykker (Podiceps cristatus)

Flere vinterobs i år fra ynglesøerne og fra kystnære farvande. Trækket af Toppet Lappedykker foregår mest om natten, så de nedenfor nævnte trækobs er sikkert blot spredte registreringer af daglige rutineflyvninger lokalt i kystområdet.

Yngel: Der er indsendt yngleobs fra 24 lokaliteter og der foreligger totaltal fra de 13. Alle nævnes: 103 Brabrand Sø (Kell), ca 15 Mørke Kær (SH), ca 10 Fusing Sø (JP), 6-7 Bjerregrav Mose (JP), 6 Stubbe Sø (LPJ), 3-4 Udbyover Sø (TN), 2-3 Tåstrup Sø (PL), 2-3 Dronningborg Bredning (JP), 1 Gudenaåen vest for Randers (JP), 1 Troldkær + 1 Øje Sø + 1 Skramsø Pit. og 1 Kysing Fjord (SH, MC).

Af optællinger i rede- og ungeperioden desuden: 8/6-15/6 51 ad + 23 pull Knudsø + 57 Ravn Sø + 77 ad Mossø + 34 ad + 4 pull Lillesø-Birksø og 49 ad + 5 pull Julsø (alle JK).

Større obs efter redeperioden: 20/8 109 Salten Langsø (JOS), 4/9 180 Stilling Sø (PL) og 13/9 180 Ravn Sø (PL).

Træk: 17/1 1 S Kysing Næs (LB), 31/3 3 S Moesgård (JTL) og 13/8-19/11 8 S + 5 N Fornæs (HC, JSP, HP), 6/11 2 N Kysing Næs (HLL).

Større obs af rst fugle ved kysten: 19/3 33 Studstrupværket (AJ), 19/3-23/3 18-24 Moesgård (ØBF, FR), 31/7 25 ad Lystrup Strand (JP) og 14/11 41 Alrø (AJ).

Total: 4326.

Antal indsendere: 31.

Antal obs: 263.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
61	46	195	283	254	599	207	1294	709	306	324	48

Gråstrubet Lappedykker (Podiceps griseigena)

Pga. den milde vinter flere jan-feb obs og tidligere ankomst til ynglevandhullerne end sidste år.

29-30 sikre y-par fra 24 lokaliteter: 1 Kysmosen, 1 Borum Stormose, 2 Krajbjerg Grusgrav, 1 v. Vilstrup, 1 Amstrup Mose, 1 Føjrup Mose, 1 Rønbæksøen, 1 v. Lerbjerg, 1 St. Sjørup Gadekær, 1 Tavlbord Mose, 1 v. Kragelund, 1 Kolsø, 1 v. Trige, 1 Mørke Kær, 3 Skaføgård, 2-3 Ramten-Dystrup, 1 Glenstrup Sø, 1 Udbyover Sø, 1 Hedeskov, 1 Højslet, 1 Långå Sø, 1 Dronningborg Bredning, 1 Galten Gammelose og 2 Galten Sømose.

Træk/rst: 17/1-30/1 10 Kysing Næs (OGJ), 24/1 2 S + 1 rst Kysing Næs (LB), 20/2 15 Århus-Kalundborg (OGJ) + 1 S Fornæs (HC), 3/4 3 Gjerrild Nordstrand (BHJ) og 13/8 3 N Fornæs (HC), 2/10-27/11 15 N + 1 S Fornæs (CO, JSP, HC).

Total: 242. Antal indsendere: 35. Antal obs: 148.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
13	16	27	56	43	36	8	16	1	14	9	3

Nordisk Lappedykker (Podiceps auritus)

I alt 12 ex er normalt.

Alle obs nævnes: 17/1-31/1 1 rst Kysing Næs (OGJ, LB) og 8/4 1 Gjerrild (AR).
Fra 2. halvår: 15/10 1 Kragemosen + 19/10 2 Issehoved (SD), 19/10 2 rst Kysing Næs (OGJ), 9/11 2 S + 17/11 1 S + 23/12 1 N + 25/12 1 N Fornæs (RD).

Sorthalset Lappedykker (Podiceps nigricollis)

Ifølge (JK) er antallet betydeligt lavere i Mossø end tidligere år, men til gengæld er arten i 1988 for første gang fundet ynglende i koloni i Julsø.

Yngel: 8 Ramten-Dystrup Sø (AJ), 2-3 Brabrand Sø (AJ), 1 Nørremose (Grauballe Mose) (PMc), 1 Frederiksdal Hede (SFP).

Desuden 8/6-15/6 133 ad Mossø + 6 ad Lillesø-Birksom + 53 ad + 8 pull Julsø samt 23/8-28/8 59 ad + 60 pull/juv Mossø, 1 ad + 7 juv Lillesø-Birksom, 2 ad + 19 juv (alle JK).

Træk: 27/3 2 Ramten-Dystrup Søer (JP), 8/4 5 Ramten-Dystrup Søer (LPJ), 12/4 1 Brabrand Sø (AJ, ET) var årets første og 7/9 2 Emborg Odde (PL), 2/10 1 juv Knudsø (JCN), 14/10 1 S Fornæs (RD) de sidste.

Total: 760. Antal indsendere: 39. Antal obs: 114.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	2	30	283	256	31	155	2	1	0	0

Nordisk/Sorthalset Lappedykker (P. auritus/P. nigricollis)

10/11 2 S Fornæs (CO).

STORMFUGLE

1988 blev på mange måder havfuglenes år. Se bare lommerne, alkefuglene og her stormfuglene. Med 6 Malleemukker og 2-3 forskellige Sodfarvede Skråper (samt en Sabinemåge og 4 Stormsvaler, hvis de bliver godkendt af SU) var 1988 et rekordår efter vores målestok.

Rekorderne skyldes uden tvivl en kombination af usædvanligt stor feltaktivitet af havfugleentusiasterne og nogle meget specielle vejrforhold.

Omkring midten af oktober måned gik vinden om i øst og blæste derfra kraftigt og vedvarende i knapt ti dage. Denne blæst kulminerede d. 19/10, hvor der heldigvis var observatører på plads ved både Fornæs, Helgenæs og Kysing Næs.

Således står det efterhånden klart, at havfugleobservationer fra Århus amt er betinget af vestlige vinde i efteråret, således at havfugle blæses ind i Kattegat. Umiddelbart herefter skal vinden stilne af eller gå om i øst, da havfuglene ellers trækker nord, ud af Kattegat øst for Anholt.

Specielt ved de østlige vinde er der altså gode muligheder for at få stormfugle at se i Århus amt.

Malleemuk (Fulmarus glacialis)

Med i alt 6 ex et nyt rekordår.

Alle nævnes: 24/9 1 N Fornæs kl. 8.00 (JSP), 1/10 1 Sletterhage (KeH), 3/10 1 NØ for Anholt (HCa), 19/10 1 N Fornæs kl. 8.45 (JSP, HC, RD), 20/10 1 Anholt-Grenå (CO), 21/10 1 NØ Anholt-Grenå (Stl).

Total: 6.

Sodfarvet Skråpe (Puffinus griseus)

Alle nævnes: 14/9 1 S Fornæs (RD), 4/11 1 ml. Skødshoved og Helgenæs - trak ind i bugten (FKC), 5/11 1 SØ Kysing Næs kl. 7.59-8.10, mobbet af Sølvmåger (HP, OGJ), 2/12 1 Århus København kl. 15.45-16.15 gik til overnatning på vandet blandt Hættmåger (Peter Bundgård via OGJ).

Det drejer sig sandsynligvis om samme eksemplar d. 4. og 5. november og muligvis er det samme fugl, der blev set i havnen d. 2/12.

Total: 2-3.

Antal indsendere: 4.

Antal obs: 4.

Stormsvaler sp (Hydrobates pelagicus/Oceanodroma leucorhoa)* SU-ART.

19/10 1 S Fornæs kl. 8.35 (Ikke beskrevet til SU).

Arten er SU-art i de indre farvande og observationen skal derfor godkendes af SU, før den må refereres.

Stor Stormsvaler (Oceanodroma leucorhoa)* SU-ART.

19/10 1 Sletterhage kl. 8.40 og derfor ikke samme som ovenstående, 9/11 1 S Fornæs, 3/12 1 fou Kysing Næs kl. 13.55-13.58. Ingen af observationerne er beskrevet for SU.

Arten er SU-art i de indre farvande, og observationerne skal derfor godkendes af SU, før de må refereres.

ÅREFODEDE (Pelecaniformes)Sule (Sula bassana)

I år ingen forårsobservationer overhovedet.

Derimod en hel del efterårsobs. Mangelen på store observationer gør dog, at årstotalen ikke bliver rekordstor.

Efterår: Første 18/8 3 N Fornæs Fyr (RD). Sidste 25/12 1 ad N Fornæs (RD), er meget sen men følger i øvrigt mønsteret med, at de sidste Suler næsten altid er adulte.

Alle obs af over 1 ex nævnes: 18/9 3 S + 2 3K N Fornæs (JSP), 20/9 5 i flok (2 juv, 1 imm, 2 ad) Kysing Næs (PL, Chl, HØ), 24/9 2 imm Kysing Næs (OGJ), 18/10 1 imm + 2 juv N Fornæs (JNK) + 1 ad Fornæs (HC), 20/10 5 N Sletterhage (JTL), 21/10

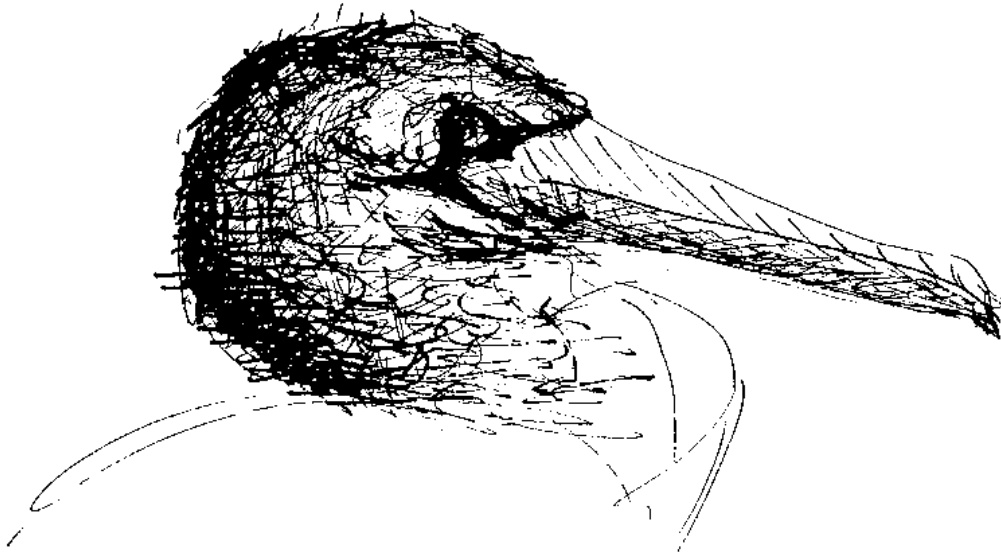
2 ad N Sletterhage (JTL) + 1 imm og 1 ad Anholt-Grenå (St1), 29/10 2 ad Fornæs (CO, JNK), 2/11 2 ad N Fornæs (RD, PK, CO).

Total: 43.

Antal indsendere: 10.

Antal obs: 28.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	0	0	0	3	12	20	7	1

Skarv (*Phalacrocorax carbo*)

Skarven er i de seneste år gået frem som ynglefugl i Danmark. Denne fremgang har nu i 1988 resulteret i, at Skarven for første gang har ynglet succesfuldt i Århus amt, (se nedenfor). Der bliver også set flere og flere Skarver ved vore kyster, hvor den opholder sig uden for yngletiden. De danske ynglefugle (og de svenske) tilhører racen Mellemskarv (*P. c. sinensis*), mens vi om vinteren også gæstes af den anden race Storskarv (*P. c. carbo*), som yngler i Norge. De to racer er i vinterdragt så godt som umulige at adskille i felten, men ikke desto mindre anses det for sandsynligt, at de 254 Skarver, der trak S for Fornæs d. 1/10 var Storskarver, da de trak i store flokke langt til havs, hvilket er meget atypisk for Skarven ved Fornæs. Herudover ingen egentlige trækbevægelser.

Ynglefund: 12/7 35 reder m. 21 unger Svanegrund (JG).

Kun de største flokke nævnes:

Saltvand: 22/2 300 Vejro (TB), 27/6 300 Bosserne (ET), 3/8 6-800 Vejro (JFT), 25/8 300 rst Bønnerup-Skovgårde (JSP), 18/9 400 Issehoved, Samsø (SD), 15/10 355 N + 100 S Sletterhage (JTL), 16/10 147 N + 350 rst Sletterhage (JTL), 19/11 350 rst Sletterhage (JTL), 26/12 450 Kalundborg-Århus (JFT).

Ferskvand: Fussingsø: max 16/9 1500 (JG).

Rugård Sø: max 16/10 1100 (JNK, CO).

Mossø: max 23/6 55 (JK).

Brabrand Sø: max 2/10 29 N (AJ).

Stubbe Sø: max 20/11 55 (JP).

Salten Langsø: max 28/6 + 2/7 17 (AJ).

Grund Fjord: max 14/8 145 (JH).

Total: 18564.

Antal indsendere: 38.

Antal obs: 231.

Ferskvandsobs (1), total: 7148.

Saltvandsobs (2), total: 12128.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	15	391	353	586	895	643	3780	3556	2868	4120	893	464
(1)	5	25	12	67	173	214	1504	1714	1551	1435	56	1
(2)	10	366	341	519	722	429	2276	1842	1317	2685	837	463

Topskarv (*Phalacrocorax aristotelis*)* SU-ART.

14/11 1 ad N Fornæs, 17/11 1 IK N Fornæs. Ingen af observationerne er beskrevet for SU.

Der må ikke refereres til fund, der ikke er godkendt af SU.

STORKEFUGLE (Ciconiiformes)Rørdrum (*Botaurus stellaris*)

Brabrand Sø er den eneste lokalitet, hvor fra Rørdrum er indrapporteret.

I alt 3 obs: 29/2 1 Brabrand Sø, vestenden (LLH), 5/12 1 (AJ) og 8/12 1 (AHM).
Det var alt!

Nathejre (*Nycticorax nycticorax*)* SU-ART.

Fuglen fra 1987 ved Fannerup Dambrug sås i perioden 1/1-21/2 1988 samme sted.

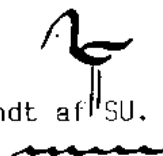
Her i 1988 var den spættede hejre dog blevet til en 2K-fugl. Hurra for den lille forskel! (Mange indsendere).

Fuglen er beskrevet og godkendt for 1987's vedkommende, men 1988-fundene bør rettelig også beskrives.

Silkehejre (*Egretta garzetta*)* SU-ART.

22/6 1 overflyvende Ry. Ikke beskrevet.

Der må ikke refereres til iagttagelser, der ikke er godkendt af SU.

Fiskehejre (*Ardea cinerea*)

Ynglefund: Samsø havde min 3 reder på Yderste Holm, Stavns Fjord, hvoraf en var med 4 unger (SD), 23/5 sås beboede reder i Moesgård kolonien (SH). Fra Helgenæs-området i alt 3 reder (JTL), og endelig 4/9 en koloni på min 2-3 reder Rødkol v. Stilling Sø (PL). - Fuglene på Helgenæs yngede med 2 par i grantræer og 1 par i et piletræ 1,5 m over jorden!

Observationer er indrapporteret i uhyggelige mængder fra hele amtet og fra alle årets måneder. Her gives nogle max-tal fra forskellige lokaliteter: 10/1 ca 55 Halle Sø/Katrinedal (JCN), 28/2 27 Kolindsund (MSt, JSP), 16/6 30 Hjortholm, Samsø (SD), 26/7 43 Brabrand Sø (AJ), 28/7 99 Kysing Fjord (MC), 20/8 50 Saiten Langsø (JOS) og 23/8 30 Grund Fjord (FFa).

Total: 1832. Antal indsendere: 37. Antal obs: 345. Antal lokaliteter: 78.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
205	63	86	143	119	188	275	292	89	165	110	97

Sort Stork (*Ciconia nigra*)

Et meget fint år for denne art. Lidsmæssigt optræder fuglene på et meget normalt tidspunkt, nemlig i august måned. I sensommeren træffes ofte tyske og polske ungfugle i Danmark.

Alle obs nævnes: Forår: 1 ex passerede Samsø sydover 1/6 (SD).

Efterår: 14/8 1 juv fou Kvottrup (KeH) + 3 Grenå (PK) + 1 Dråby v. Ebeltoft (JW). 15/8 1 Forstbotanisk Have, Århus (HR) + 2 Grenå (PK), 20/8 1 Kalø (via JTL), 21/8 1 Mundelstrup + 1 Ringelose Skov (JTL), 22/8 1 Risskov (JTL, HLL), 24/8 1 Moesgård (JTL) og endelig 2/9 1 Femmøller (EBu).

Observationerne i aug/sep hænger meget fint sammen og antyder, at min 4-6 fugle har besøgt Århus amt i nævnte periode.

Antal indsendere: 8. Antal obs: 13.

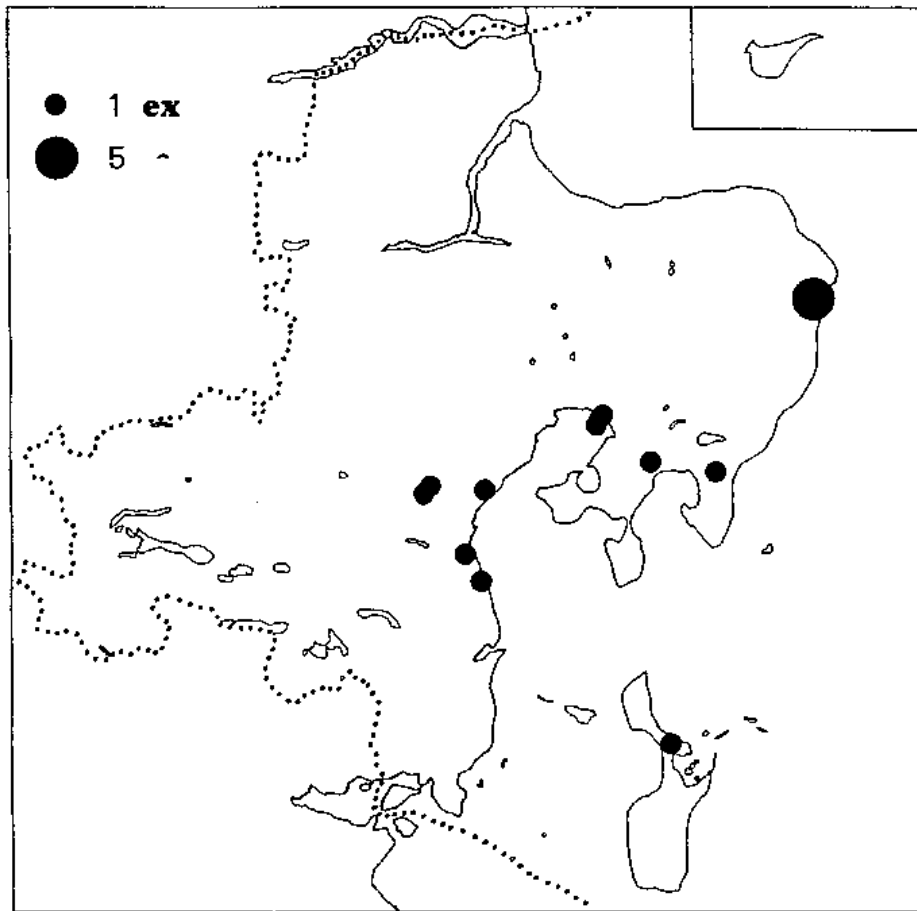

Fig 2. Lokalteter med Sort stork i Århus amt 1988. Se også teksten.

Hvid Stork (*Ciconia ciconia*)

Ynglefund: Amtets ynglepar i Randers gentog successen fra sidste år med 3 flyvefærdige unger. Den standhaftige Julius har igen overvintret og er iagttaget flere gang i perioden 2/1-21/2. To fugle sås første gang 14/4 (JP), og disse er iagttaget enkeltvis omkring Randers fra til 16/8 (JP).

Træk: Første obs er 1/4 + 5/4 1 rst Hinge Sø (Anni Kristoffersen) og 7/4 2 N Thorup Sø (EBu).

Største forekomster: 1/6 9 ex rst v. Ørting og Åkær (IP). Derudover 1/6 5 Fuglsø Mose/Tustrup (via FFa) og 2/6 4 Strands (via JTL). Muligvis samme flok som har strejft rundt.

Af de mere specielle obs kan nævnes, at et exemplar iagttaget 19/5 ved Viby Ringvej (KeH, EBO, JSt) antageligt har overnattet på en lysmast i et par dage. Den blev iagttaget både 20/5 og 21/5 siddende på omtalte mast ved Ringvejen (LB, AHM). - Også årets sidste fugle overnattede på et noget usædvanligt sted: Et tag i Århus centrum. Fuglene, 3 juv, blev 30/8 iagttaget kredsende over byen (NÅ), og næste morgen blev de sendt sydover ved solopgang af Århus Stiftstidendes udsendte. - Mon ikke det har drejet sig om ungerne fra Randers?

Total: 48.

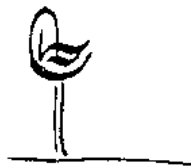
Antal indsendere: 20.

Antal obs: 31.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	1	1	8	6	19	5	7	0	0	0	0

Flamingo (*Phoenicopterus ruber/chilensis*)

Et ex af denne eksotiske fugl er set fra august til september i/ved Ajstrup Bugt, Mariager Fjord (IN).

ANDEFUGLE (Anseriformes)Knopsvane (Cygnus olor)

Yngel: I alt min 120 par fra 50 lokaliteter, spredt i hele amtet. Kolonier flg. steder: Hov røn (20 par), Søby rev (11 par), Alrø poller (16 par), Stavns fjord (min 10 par) (JG, SD).

Flest unger set ved et par er 7, ses ved adskillige par.

På "fastlandet" ses flest par ved Mørke Kær (4 par) (SH). Ellers kun 1-2 par pr lokalitet.

Fældende fugle ses i sommermånederne i Stavns Fjord, Randers Fjord og i Kysing Fjord.

Den lave sum skyldes, at dobbeltregistreringer i år er forsøgt frasorteret.

Øvrige: Regelmæssige observationer haves kun fra Kysing Fjord og Alrø.

Månedsmax for disse to lokaliteter vises nedenfor, sammen med månedsfordelingen.

Max-tal fra ferskvandslokaliteter med over 10 ex: Brabrand Sø: 27/2 13 (AJ), Dystrup-Ramten Sø: 27/3 55 (JP), Mossø: 8-15/6 20 ad (JK).

Max-tal fra alle saltvandslokaliteter med over 50 ex:

Løgten Bugt: 3/1 123 (AJ).

Grund Fjord: 28/12 100 (FFa).

Randers Fjord v. Råby Odde: 25/3 90 (JP) og 3/6 119 (AJ).

Mariager Fjord østlige del: 28/2 900 og 17/12 580 (begge TN).

Stavns Fjord: 24/8 + 31/8 500 (IQ) og 20/10 186 (SD).

Ebeltoft Vindmøllepark: 29/10 356 (LPJ).

Strandeng ved Vosnægård: 10/1 71 (AJ).

Total: 9502.

Antal indsendere: 39.

Antal obs: 398.

Månedsfordeling (1) samt månedsmax fra Kysing Fjord (2) og Alrø Poller/Lerdrup vig (3):

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
(1)	884	1329	401	488	487	337	415	830	352	1567	1187	1225
(2)	194	188	-	113	202	93	45	36	250	180	116	180
(3)	80	75	12	-	-	-	-	10	66	293	351	310

Pibesvane (Cygnus columbianus)

Alle nævnes: En normal forekomst, med få spredte obs, dog kun en obs i 1. halvår: 2/4 58 Ahl Hage (SEL). En meget stor flok, som hæver årstotalen op nær rekordniveau (rekord: 1986 med 84 ex).

Efterår: De første fugle ses som normalt med okt: 16/10 1 ad Kysing fjord (AB), 18/10 6 rst Hesselholm, Samsø (SD), 20/10 5 rst-SV Samsø (SD), 22/10 2 S Kysing Næs (OGJ). Herefter kun få, spredte fugle resten af året: 26/11 2 Ø Gjerrild Nordstrand (HC), 18/12 2 Mørke Kær + 3 rst Hevring Strand (JoA), 29/12 2 rst Kolindsund (JSP).

Total: 81.

Antal indsendere: 8.

Antal obs: 7.

Sangsvane (Cygnus cygnus)

Takket være den milde vinter 87-88, sås i feb-marts mange fugle på markerne ml. Randers og Mariager Fjorde, hvor svanerne fouragerede på de grønne marker. I efteråret mange tidlige fugle, men ikke nær så mange i dec, som i 1987.

Max-tallene for 1. halvår i området Randers Fjord-Sødringkær/Eskeplet-Overgård-Mariager Fjords østlige del er:

17/1 80 Randers Fjords munding (JP).

7/2 310 Mariager Fjord + 170 Sødringkær (TN) = i alt 480 ex.

21/2 450 Mariager fjords munding + 300 Overgård's marker + 140 Sødringkær (JP)

= i alt 890 ex.

28/2 100 Mariager Fjords østl. del (TN) + 750 Sødringør (JP) = i alt 850 ex.
25/3 210 Sødringør/Eskeplet (JP), 1/4 46 Sødringør/Eskeplet (JP).

Herudover er det Kolindsund, der bliver amtets, af ornitologerne, bedst besøgte Sangsvanelokalitet. I alt foreligger 36 obs herfra, max-tallene fra området bringes sammen med månedsfordelingen nedenfor. Flest i 1. halvår ses 12/3 196 Kolindsund (JSP). De sidste fugle ses i området 4/4 20 Kolindsund (JSP).

Større tal fra resten af amtet: 6/3 140 Langå v. Gudenåen (SiSi) og 26/3 min 45 Ø Svenstrup ved Hammel (CH). Herudover ingen over 30 ex.

Sidst i foråret ses 10/4 4 Gjerrild Nordstrand (LTP), 29/4 1 Gjerrild (LPJ) og 8/5 9 Sødringør (JP).

De første efterårsfugle dukker op 16/10 2 Hesselholm, Samsø (SD) + 2 V Kongsø Hede (EBu), samt 18/10 2 rst Flakket, Anholt (St1). Herefter 19/10 2 ad + 3 juv NV Helgenæs (JTL). Hovedtrækket kommer først i november. Flest 27/11 110 SØ Lilleådal (SMJ) + 30 rst Salten Langsø (PL, HØ) og 17/12 150 Mariager Fjord + 90 Overgårds marker (TN). Vedr. Kolindsund - se nedenfor. Herudover ingen over 30 ex.

Total: 4254. Antal indsendere: 40. Antal obs: 168.

Månedsfordeling (1), samt månedsmax for Kolindsund (2):

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
(1)	305	1868	905	185	9	0	0	0	0	55	298	629
(2)	90	117	196	20	0	0	0	0	0	0	22	149

Gæs (Anser sp/Branta sp)

Takket være det usædvanlige vejrlig i gæssenes træktid i oktober, oplevede vi i efteråret et utroligt gåsetræk hen over vores amt.

Således har vi i år rekordforekomster af næsten alle gåsearter, og især hos Bramgæssene, oplevede vi et gigantisk træk henover østjylland.

Langt de fleste af gæssene sås på en dag: d. 16/10, hvor over 2000 Bramgæs trk SV i løbet af dagen, men også flere af de øvrige arter var med denne dag, f.eks. Grågås, Sædgås og Kanadagås.

De massive forekomster skyldes sikkert den megen østenvind i denne periode, de dominerende gåsearter er alle arter, som normalt bruger en mere østlig trækrute, f.eks. trækker Bramgæssene normalt over Sydsjælland og Lolland. Men den kraftige østenvind har i år forskudt trækruten vestover, og altså ind over Østjylland (se også kort under Bramgås).

Bl.a. flg obs af ubestemte gæs:

16/10 ca 100 Sv Tunø (SS) + 31 S Tunø-Hov (SS) og samme dag ca 75 + 100 NV i stor højde over Silkeborg kl. 14.30-14.35 (JCN), 20/10 35 SV Anholt (St1) (Anser sp.).

Disse obs stemmer jo overens med de øvrige store gåseforekomster, dog bemærkes en afvigende trækretning hos Silkeborg-fuglene.

Sædgås (Anser fabalis)

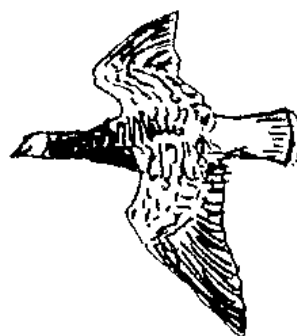
Sædgåsen optræder, som de fleste af gæssene, i hidtil usete antal i vores amt i 1988. Hele 16 obs af 434 ex er næsten 4 gange det normale antal vi plejer at se på et år (gns. 1982-1987: 92 ex pr år).

Alle nævnes; 1 halvår: 21/2 2 rst Stenvad, Mørke (LPJ), 23/3 12 S-V Århus (NA), 1/4 2 Ø Malling (OGJ).

2. halvår: 20/9 50 V Gyllingnæs (TBr), 14/10 1 S Fornæs (CO, PK), 16/10 194 SV Tunø + 45 rst på havet ml. Tunø-Hov (SS), 17/10 3 N Fornæs (HC) + 20 VSV Århus syd (NA), 19/10 20 S Kysing Fjord (OGJ), 25/10 83 SV Fornæs (JSP, CO, PK, MST), 17/11 1 Kysing Fjord (CQP) og 25/12 1 Kolindsund (SH).

Total: 434. Antal indsendere: 12. Antal obs: 16.

Jan	Feb	Mår	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	2	12	2	0	0	0	0	50	366	1	1

Kortnæbbet Gås (Anser brachyrhynchus)

1988 blev også et år med mange af de Kortnæbbede.

For denne art er den store forekomst dog overraskende, da arten jo normalt trækker langs Vestjylland, ved østenvind burde trækket derfor blot forskydes mere mod vest.

Alle nævnes: 1. halvår: 24/1 1 rst Kolindsund, i Sangsvaneflok (JSP, MST).

2. halvår: 17/9 1 Norsminde Fjord (SH), 13/10 4 rst Hesselholm, Samsø (LeB), 14/10 3 S Fornæs (CO, PK), 16/10 175 SV (lavt, set tydeligt) Tunø (SS), 17/10 3 N Fornæs (HC), 19/10 3 V Anholt (Stl), 10-29/12 1 rst Kolindsund, i Sangsvaneflok (JOS, JSP).

Total: 191. Antal indsendere: 11. Antal obs: 10.

Blisgås (Anser albifrons)

5 observationer, og også her en stor flok i oktober.

Efterår: 24/9 5 S Hesselholm, Samsø (LeB), 12/10 50 SV Anholt (HCa), 20/10 1 rst Besser Rev (SD).

Vinter: 31/1 1 ad rst-SØ Kysing Fjord (LB, OGJ) og 28/12 5 overflyvende Katrinedal (EBu).

Total: 62.

Grågås (Anser anser)

En meget fin indrapportering i år, især bemærkes de mange ynglefund. Men dog ikke der gemmer sig nogle flere par i amtet ??

Også mange vinterfund, velsagtens pga. den milde vinter.

Yngel: Hele 28-34 par fra 11-15 lokaliteter er det hidtil største antal ynglende Grågæs registreret i amtet.

Ynglelokaliteter: Kragemosen, Samsø (1 par), Stavns Fjord (min 10 par ?), Mossø (4 par), Hov Røn (6 par), Bjerregrav Mose (1-2 par), Brabrand Sø (1-2 par), Ansø Enge (1 par), Vrads Sande (1 par), Dagstrup Mose (1 par), Ulstrup Mose (Syd-Djurs)(1 par), Lading Sø (1 par), Svanegrund (0-1 par), Kolsø (0-1 par), Flakket, Anholt (0-1 par), Reservatet Gjerrild (0-1 par) (SD, JTL, JG, JSP, JP, ET, m.fl.).

I Brabrand Sø ses de første pull. 30/4 2 ad m. 4 pull (SBN), parret ses med 4 unger indtil med juli (AJ), hvor de, som normalt, forlader ynglepladsen. Men 4/5 ses et par med 7 pull (AHM), og 17/5 ses et par med 3 pull (KeH), dette kunne tyde på at der har være to par i søen, som har "blandet unger" på et tidspunkt. Der er, udover yngleparret(-ene?) jævnligt set op til 6 ad Grågæs i søen i maj (mange inds.).

Øvrige: De første forårsfugle ses 5/3 1 Brabrand Sø (AJ), 6/3 7 Mossø (JCN) + 2 Grane plantage (JB) + 6 Kolindsund (MSt), (Se også vinterfund nedenfor). Trækket kulminerer med mar-med april med flg. større flokke (alle over 14 ex): 17/3 38 rst Sørende, Stavns Fjord (SD), 31/3 31 Stubbe Sø (SEL), 2/4-8/4 15 rst nær Vrold (HP, PL), 16/4 16 trk Thorsager (via JSP), 13/5 25 ad Mossø (JK).

Allerede i juli begynder gæssene igen at koncentreres, og i løbet af efteråret ses rastende flokke spredt i amtet. Hos Grågåsen kulminerer trækket i juli (danske fugle?) og oktober (Skandinaviske fugle?).

Max på forsk. lokaliteter: 11/7 55 S Lyngby (JTL), 19/7 200 rst Alrø Pøller (EB), 30/7 171 rst Stavns Fjord (SD), 8/8 74 Stubbe Sø (TQ), 15/9 100 Grund Fjord (FFa), 29/9 100 SØ Anholt (HCa), 3/10 170 rst Skanderborg Sø ved Ring (PL, HØ), 4/10 64 Hedeskov (MSt).

Træk d. 16/10: 105 S Randers (JSP) + 16 V Sletterhøge (JTL) + 35 V Hesselholm (SD, LeB) + 7 S-rst Tunø (SS).

De sidste ses 6/11 6 Stubbe Sø (AJ) og 28/12 75 Grund Fjord (FFa).

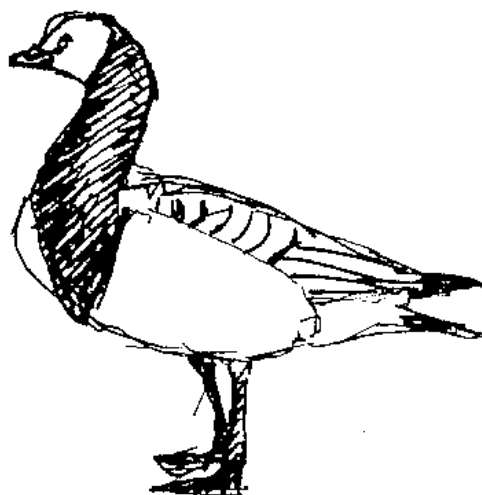
En del vinterfund jan-feb, bl.a: 9/1 2 Stubbe Sø (LPJ), 31/1 4 Ø Savmølle Skov (AJ), 7/2 6 Sødringkær (JP) + 4 Mariager Fjords munding (TN), 14/2 2 Stubbe Sø (ØBF), 21/2 3 Salten Langsø (LB).

Total: 2081.

Antal indsendere: 50.

Antal obs: 205.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
6	18	178	137	150	42	541	126	290	425	6	75

Kanadagås (Branta canadensis)

Færre observationer, men en stor flok bevirker alligevel et år med rekordantal.

Alle nævnes:

En del Sommerfund: 11/5 + 13/6 1 Paderup Enge (LTP), 8/6 1 rst ved Gudenåen vest for Randers (JP), samme fugl??, 30/6 6 Ø Ørkenen, Anholt (HCa), og vel de samme fugle 12/7 6 rst Totten, Anholt (JSP). Vi kan vel snart forvente nogle ynglefund i vores amt.

De øvrige:

Året starter med en stor flok, der opholder sig i Stubbe Sø det meste af vinteren: 1/1-28/2 34-60 Stubbe Sø (SH, LPJ, ØBF, OGJ). Antallet varierer en del blandt observatørerne.

Desuden en stationær flok i Kysing Fjord i jan-feb: 16/1-27/2 5 rst (JOS, AB, PL, FF, SH, OGJ).

Af de øvrige fund 1. halvår nævnes kun de største: 10/1 4 rst Brabrand Sø (LB), 17/1 8 Udbyhøj (JP), 28/2 14 Sødringør (JP), 19/3 11 N Kysing Næs (OGJ).

Efteråret indledes med en meget stor flok: 16/10 125 S Lunø (SS). Herefter 18/11 18 Anholt (HCa), 2/12-4/12 25 + 7/12 11 Silkeborg Langsø (JCN, BRS) 17/12 18 Overgårds marker (TN), 29/12 7 Gyllingnæs (EB) og endelig igen denne vinter en stor flok ved Stubbe Sø: 29/12 52 rst (SEL).

Total: 360. Antal indsendere: 19. Antal obs: 28.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
72	68	11	0	1	8	6	0	0	125	18	102

Bramgås (Branta leucopsis)

Århus amt blev i 1988 udsat for noget hidtil uset, nemlig et stort efterårstræk af Bramgås. Trækket kulminerede, som ved de øvrige gæs, den 16/10, hvor over 2000 Bramgæs observeredes trække S-SV på 4 forskellige lokaliteter. Det store træk skyldes sandsynligvis den megen østenvind i det meste af oktober, denne har forskudt gæssenes normale, østlige trækrute, til en mere vestlig rute.

Alle nævnes:

1. halvår: 17/1-7/5 1 Østerby Mose (LB, JH, SH), muligvis undsluppet parkfugl, ult feb-pri marts 7 Stavsøre, Helgenæs (via JTL), 11/3 1 Sminge Sø (PB).

2. halvår: I alt 26 obs i perioden 11/10-23/10:

Samsø: I alt 2099 ex 16/10-22/10, flest 16/10 1439 V-SV kl. 12.30-14.30 (SD) og 17/10 303 V-SV kl. 7.15-14.25 + 102 rst Hesselholm (SD).

Desuden 18-19/10 22 rst Hesselholm, 19/10 95 V kl. 12.30 + 28 rst Dyvelstenen ved Nordby, 20/10 68 rst Hesselholm + 12 N Ballen Havn + 52 V Barnekold kl. 15.45, 21-22/10 5 rst Hesselholm (alle SD).

Kysing Næs: 11/10 128 SV kl. ca 10 (PL, JC) og 16/10 65 NV-SV kl. 13.00 (PL, HØ, AB). Desuden 23/10 1 rst Kysing Fjord (TQ).

Hov Havn: 16/10 ca 60 S kl. ca. 17.30 (SS).

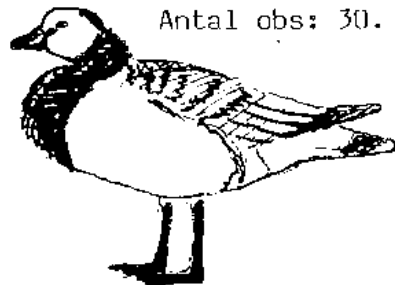
Gyllingnæs: 16/10 65+200+90 SV kl. 14.30-15.00, 17/10 200 SV + 60 rst og 19-20/10 35 rst på stubmark (alle IBr).

Kongsø Hede (Midtjylland): 16/10 i alt 355 VSV kl. 13.50-14.25 (EBu).

Slætterhage: 19/10 20 VNV og 20/10 5 S (begge JTL).

Overgård (Mariager Fjords munding): 22/10 42 rst (SH).

Total: 2800-3150. Antal indsendere: 13. Antal obs: 30.

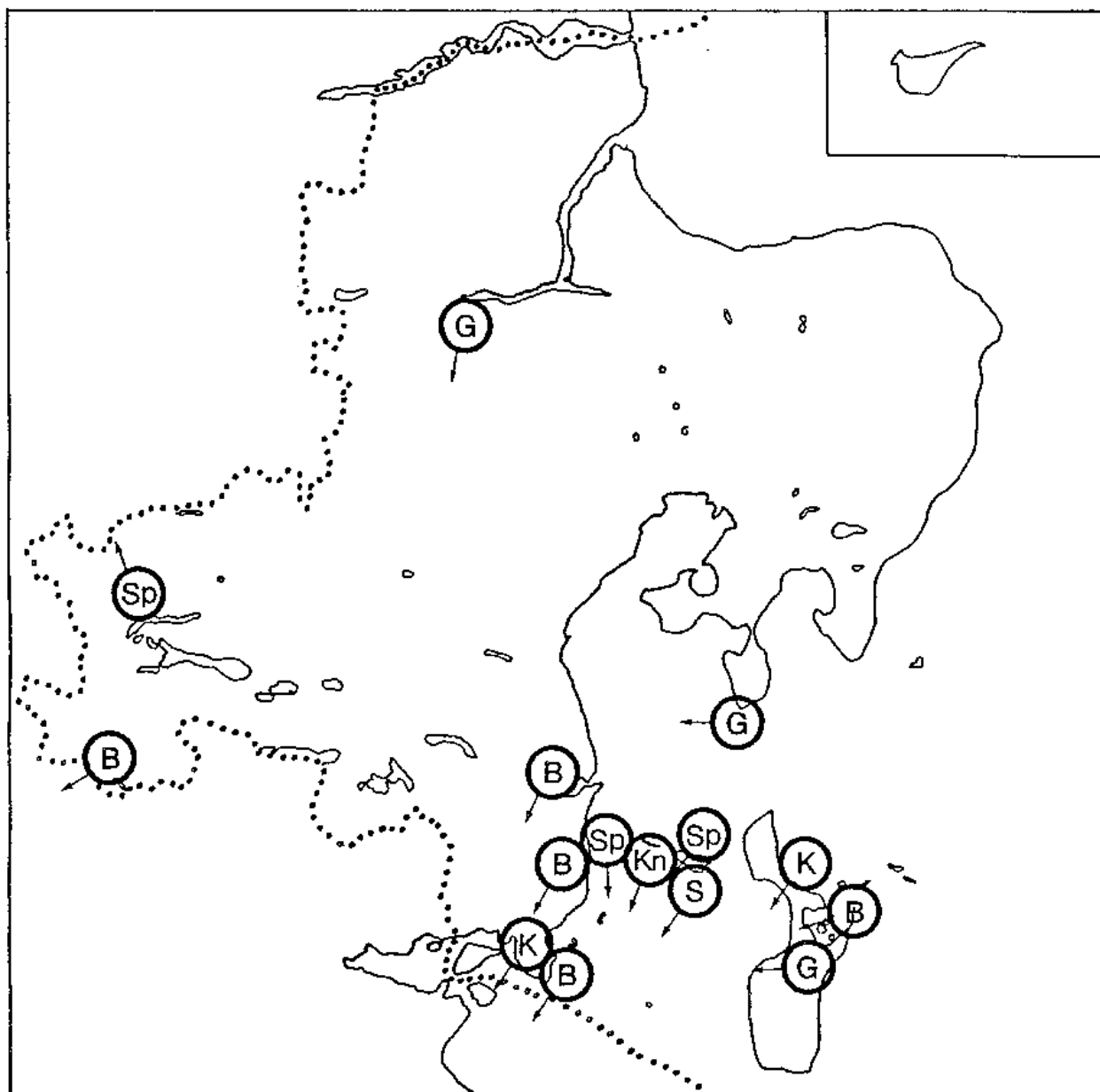

Fig 3. Lokalteter med trækkende gæs d. 16.10.1988. Bogstavet i cirklen angiver gåseart.

B=Bramgås, G=Grågås, K=Knortegås, Kn=Kortnæbbet gås, S=Sædgås, sp=ubestemt gæs.

Lysbuget Knortegås (Branta bernicla hrota)

Stort set kun obs fra artens faste rasteplass ved Mariager Fjord.

1. halvår: max 7/2 2250 Mariager Fjord (TN). De sidste ses 31/3 7 Overgård (SH). Den 6/4 ses ingen under tælling i fjorden (TN).

2. halvår: De første ses 4/9 30 ved Treskelbakkeholm (TN), max nås 22/10 i alt 2256 Mariager Fjord (TN) og 31/10 i alt 2940 Mariager Fjord (TN), 7/11 880 på havet ud for Mariager Fjords Munding (Fly), 17/12 880 Mariager Fjord (TN). Kun få obs uden for rasteplasserne ved Mariager Fjord, flest ses 18/10 43 S Fornæs (JNK).

Total: 1. halvår: 2259. 2. Halvår: 3023. Antal indsendere: 7. Antal obs: 7.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
800	2252	7	0	0	0	0	0	30	2993	880	880

Mørkbuget Knortegås (Branta b. bernicla)

Herunder også medtaget de få obs af ubestemte Knortegæs udenfor Mariager Fjord. Et utroligt år, med mere end 20 gange så mange Mørkbugede Knortegæs, som i de sidste par år. Det skyldes at vi i år har observeret Knortegæssenes træk både forår og efterår. Også her ses en del gæs den 16/10.

De første forårsfugle ses 13/3 28 rst Hesselholm (SD), 16/3 70 rst Hesselholm (SD) og 17/3 132 rst Barnekold, Stavns Fjord (SD). I foråret kun ganske få fugle uden for Samsø.

Forårstrækket kulminerer, som sædvanligt, ult maj med flg. store dage: 22/5 120 NØ Lilleøre, Samsø kl. 20.35 (SD), 29/5 3575 ØNØ Hesselholm kl. 16.37-22.35 (SD) og 30/5 430 ØNØ Hesselholm kl. 20.35-20.50 (SD).

Ses tilbage i ældre rapporter, bemærkes at trækket kommer stort set i den samme 10-dagesperiode hvert år:

Trækkulmination for Mørkbuget Knortegås i Århus amt 1978-88:

(manglende årstal skyldes manglende oplysninger, ingen trækobs)

År	1979	1980	1982	1983	1984	1988
dato	24-25/5	16-19/5	28/5	28/5	18/5	29/5
sum	o. 600	o. 400	o. 600	230	663	3575

Ovennævnte tal er ikke bare fra Samsø, trækket er visse år også observeret over Midtjylland.

Tilbage til 1988: Alle fuglene forsvinder stort set på en gang, eneste obs efter 30/5 er: 5/6 1 Alrø Poller (JS) og samme dato 1 rst Gjerrild Nordstrand (HC) (samme fugl?).

2. halvår: En meget tidlig, (oversomrende?) 14/8-30/8 1 fou Begtrup vig (SEL, HLL).

Det første efterårstræk ses 24/9 9 Kysing Næs (OGJ), 2/10 4 N Fornæs (JSP, PL), 4/10 10 rst Skæring strand (LPJ).

Største tal er: 16/10 357 rst og 351 trk Hesselholm (SD) + 60 SV Gyllingnæs (TBr), 18/10 172 rst Skæring Strand (LPJ), 21/10 217 rst Hesselholm (SD) og 24/10 95 Alrø Poller (AJ).

Fra Fornæs: I perioden 2/10-8/11 i alt 150 N + 36 S, flest 17/10 117 N + 1 S (HC, RD) (8 obs-dage herfra).

De sidste ses 8/11 1 N Fornæs (CO, PK), 21/11 2 Kulterminalen, Århus (JC) og 3/12 6 Hesselholm (LeB).

Vinter: 24/1 1 Salten Langsø (GG), 7/2 1 Fannerup (EBO, JSt) og 20/2 1 ad N Fornæs (HC).

Total: 8001. Antal indsendere: 23. Antal obs: 93.

Jan	Feb	Mår	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	2	516	887	4145	2	0	1	9	2382	16	6

Rustand (Tadorna ferruginea)

Sidst set i amtet 1985.

Et fund: 27/6 1 han Alrø Poller (NH).

Normalt undslupne fangenskabsfugle, men fundet falder indenfor artens normale forekomstperiode i landet, så en naturlig forekomst kan ikke helt udelukkes.

Gravand (Tadorna tadorna)

En fin indrapportering i år med mange ynglefund og fine optællinger på artens rastepådsler i Mariager- og Randers Fjorde.

Yngel: I alt ca 45 sikre ynglepar indsendt, fra 26 lokaliteter spredt i hele amtet. I de fleste tilfælde drejer det sig om par set med dununger. Første dununge ses 17/5 1 par m. 8 pull Brabrand Sø (SBN). Parret med flest unger ses 16/6 1 par m. 15 pull Søbygård Sø (CH).

Øvrige: I den milde vinter har vi masser af Gravænder i amtet lige fra nytår af. F.eks. 9/1 150 Alrø (SH) og 17/1 675 Udbyhøj (JP).

Af samme grund også meget store max-tal fra Mariager Fjord: 7/2 1460 og 28/2 2700 (begge (TN), 28/2 desuden 500 ved Sødringkær + 725 Udbyhøj (JP), samt 40 Kolindsund (JSP) og ca 100 ved Alrø (NH).

Dvs. at der ult feb har opholdt sig ca. 4000 Gravænder i de Østjyske farvande, hvilket er en ganske pæn andel af den danske vinterbestand.

Årsagen til den massive forekomst skal sikkert søges i den milde vinter, sammenlign f.eks. med 1987, hvor feb summen var på sølle 59 ex, og hvor vi havde isvinter. Faktisk skal vi helt tilbage til vinteren 1983-84 for at finde tilsvarende store vinterforekomster.

Fuglene forsvinder fra Østjylland i løbet af marts-april, således 6/4 "kun" 285 Mariager Fjords østl. del (TN). Sidste forårstal fra Overgårds marker er 1/4 105 (JP).

På en del lokaliteter ses dog en del oversommende flokke (fugle på fældnings-træk ?), således 2/6 250 Overgårds marker (ET) + 283 Randers Fjords munding (JC), 30/6 96 ved Alrø (NH), 9/7 361 Randers Fjords munding (AJ), 5/8 60 Randers inderfjord (JP) samt 29/8 100 Sødringkær (LPJ).

I september som sædvanlig kun få obs, hvilket skyldes at Gravænderne er på fældningstræk til det sydlige vadehav på dette tidspunkt.

Pri okt koncentrerer Gravænderne igen i Østjylland, første større tal er 2/10 450 Sødringkær (LIP), og årets max-tal 22/10 3590 Mariager Fjords østl. del, samt 31/10 3340 samme sted (begge TN). Dagen før ses 1000 ved Udbyhøj (JP), så vi er igen oppe på de ca. 4000 ex. Fuglene bliver i området året ud, bl.a. 17/12 2700 Mariager Fjord + 500 Overgårds marker (TN).

Efterårsmax fra Alrø: 18/11 267 (LPJ).

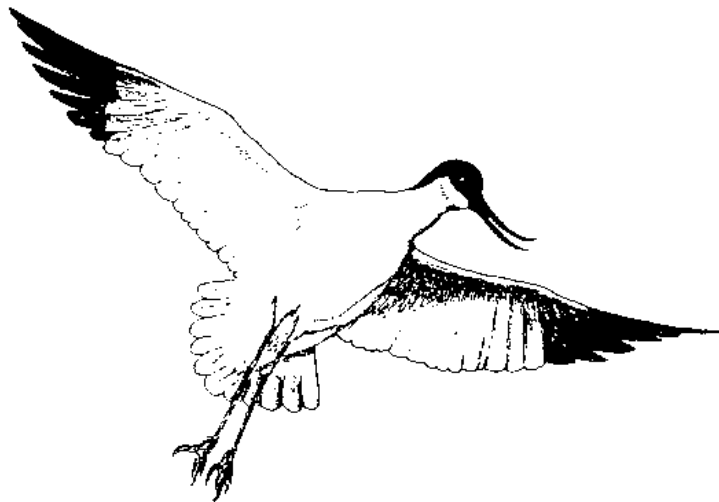
Udover ovennævnte lokaliteter ses kun Stavns Fjord med mere end 30 ex i efteråret, flest 15/10 35 (LeB).

Total: 21195.

Antal indsendere: 48.

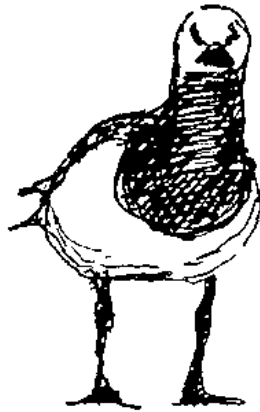
Antal obs: 369.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1010	4974	1492	1156	715	901	634	226	38	5562	1236	3232

Mandarinand (Aix galericulata)

Spredte obs af disse undvegne parkfugle: 30/4 1 han Ørnsø (JCN), mar-nov 1 par Silkeborg Langsø (BRS), 21/5 1 han Dyrehaven, Marselisborg (EI) og 16/8 1 hun Langkær ved Velling Igelsø (EBu).

Pibeand (Anas penelope)

En meget flot indrapportering med rekordantal fugle, og mange sommerfund, deriblandt nogle på mulige ynglelokaliteter.

Sommer (alle fund juni-juli): 7/6 4 han Alrø Poller (JS), 11/6 5 han Østerby Mose (LLH) + 1 han Hesselholm (LeB), 20/6 1 par Brabrand Sø (AJ), 23/6 3 han Kysing Fjord (MC), 23/7 1 han Sminge Sø (BRS), 25/7 5 Kysing Fjord (LG), 31/7 1 Paderup enge (LTP). Herudover også enkelte sidst i maj.

De første i foråret er faktisk vinterfund: 16/1 230 Kysing Fjord (JOS), 22/1 2 Alrø Poller (NH) + 1 par Brabrand Sø (AJ). Herefter en del feb obs, hvoraf de største er: 12/2 100 Kysing Fjord (ET, PL), 22/2 200 Træskelbakkeholm (TN), 27/2 500 Kysing Fjord (SH)(max her).

Forårsmax i marts-april: 30/3 52 Alrø Poller (NH), 31/3 260 Råby Odde (LTP, JP), 6/4 1540 Mariager Fjord øst (TN), Kysing Fjord "kun" 14/4 115 (JOS).

Efterårsfuglene ankommer i august, til Kysing Fjord ankommer Pibeænderne dog først efter 1. sep, måske fordi de fordrives fra andre (bedre ??!) rasteplasser pga. jagt.

De første større rasttal bliver: 7/8 200 i Kattegat ved Overgård (JP), 29/8 254 Ajstrup Bugt (LPJ), max-tal nås i sep-okt: 25/9 1500 Kysing Fjord (OGJ), 2/10 150 Sødringkær (LTP), 16/10 1300 Kysing Fjord (AB), 20/10 120 rst Besser Rev + 161 rst Barneknold, Stavns Fjord (SD), 22/10 1000 Ajstrup Bugt (TN).

Frå øvrige lokaliteter kun småtal. Flest ses 30/9 34 Veng Sø (AJ), 23/10 25 Grund Fjord (FFa) og 16/11 30 Flakket, Anholt (HCa).

I dec ses stadig en del fugle i Kysing Fjord, således 11/12 500 (SH).

Træk er observeret i efteråret: 4/9-1/11 i alt 59 N + 93 S Fornæs, fordelt på 11 obs-dage, største dag 19/10 46 N +23 S (JSP, CO, PK, m. fl.). Desuden 19/10 180 N Sletterhage (JTL), samt 20/10 90 S Øer (JTL).

De sidste fugle ses i Kysing Fjord ult dec, her bliver de sandsynligvis vinteren over. (Månedsmax Kysing Fjord (1), se nedenfor).

Total: 10167. Antal indsendere: 37. Antal obs: 150.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	234	781	584	494	111	15	7	507	1611	3435	299	752
(1)	230	500	0	115	75	3	5	0	1500	1300	250	500

Knarand (Anas strepera)

Kun to observationer: 1/5 2 han + 1 hun Sølviug Bugt, Samsø (AJ) og 25/5 1 par Ramten-Dystrup Sø (KeH).

Gennemsnittet for de sidste 10 år ligger på 6-7 Knarænder pr år i vores amt, så årets forekomst er lidt i underkanten af det normale.

Krikand (*Anas crecca*)

Ynglefund: 26/6 1 hun m. 4 pull Kolsø (Skærbækdalen) (BRS).

Formodede ynglepar på flg. lok: Grauballe mose, Bolmose, Ansø Enge, Flakket, Anholt, Bjerregrav Mose, Våsen/Kongslund v. Randers, Dronningborg Bredning, Kragelund v. Silkeborg, Dystrup-Ramten Sø, Stavns Fjord.

Øvrige: En del overvintrende pga. den milde vinter, bl.a. (lokalitetsmax jan-feb): 31/1 80 + 27/2 115 Kysing Fjord, 22/2 170 Mariager Fjord ved Treskelbakkeholm (TN), 7/2 11 + 27/2 12 Salten Langsø (GG).

Forårstrækket indledes pri marts, herefter ses mange fugle på mange lokaliteter indtil pri maj. Flest 31/3 1000 Råby Odde + 140 Sødringkær (LTP, JP), 1/4 500 Grund Fjord (FFa), 6/4 821 Mariager Fjord, øst (TN) og 1/5 107 Kysing Fjord (MC).

I efteråret begynder Krikænderne igen at samle sig med august, efterårsmax nås i sep-okt. De største tal: 21/8 120 Paderup Enge (LTP), 1/9 200 Flakket, Anholt (HCa), 16/10 min 220 Kysing Fjord (PL), 22/10 500 Mariager Fjord ved Treskelbakkeholm (TN).

De sidste fugle ses 4/12 1 Kongslund ved Randers (JP) og 18/12 40 Salten Langsø (SH).

Total: 6225. Antal indsendere: 39. Antal obs: 260. Antal lokaliteter: 46.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
82	301	1473	1852	173	51	222	581	407	914	128	41

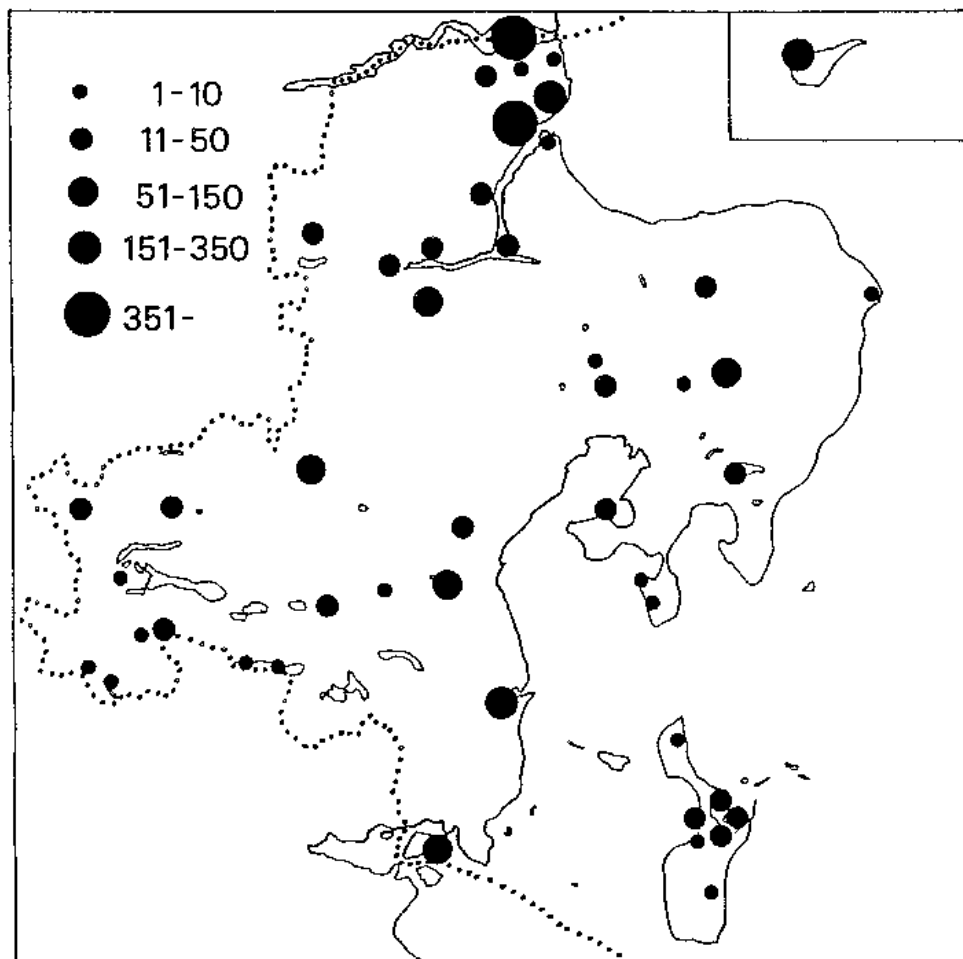

Fig 4. Lokalteter med Krikand i Århus amt 1988. Signaturen viser max-tal fra de enkelte lokaliteter.

Gråand (*Anas platyrhynchos*)

En god indrapportering i år, med mange ynglefund og gode optællinger på rastepladserne.

En række rastepladser skiller sig ud, med store rastetal, nemlig: Stubbe Sø, Kysing Fjord, Salten Langsø og Fussing Sø. Månedsmax for disse lokaliteter vises nedenfor, i tabelform.

Yngel: mange ynglefund, i alt min 70 y-par fra 25 lokaliteter.

Øvrige max-tal fra en række lokaliteter: Brabrand Sø 27/2 253 (AJ), Julso 23-28/8 330 (JK), Solbjerg-Stilling Sø: 24/1 250 (JOS), Ravn Sø: 5/3 300 (ET), Alrø Poller: 25/8 130 (NH), Skanderborg Sø: 3/10 500 (PL), Skaføgård Sø: 17/1 465 (JTL), Søbygård Sø: 5/11 575 (CH), Grund Fjord: 1/4 100 (FFa), Rugård Sø: 16/10 150 (CO, PK, JNK), Alling Sø: 5/12 over 300 (PMc), Ørnsø: 26/11 over 200 (JCN), Almind Sø: 31/12 over 200 (JCN), Ajstrup Bugt: 22/10 1500 (TN), Mariager Havn: 5/11 300 (TN), Overgård: 31/3 500 (SH), Sødringkær: 31/3 300 (LTP), Øster Hedekrog, Samsø: 11/10 min 100 (LeB).

Total: 26375. Antal indsendere: 33. Antal obs: 288.

Månedsfordeling, samt månedsmax for Stubbe Sø (1), Salten Langsø (2), Fussing Sø (3) og Kysing Fjord (4):

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	4832	2950	2386	1110	253	655	763	1688	741	4486	3477	2809
(1)	650	-	75	-	4	-	-	-	-	458	600	160
(2)	-	-	260	-	-	-	-	119	-	-	1000	230
(3)	2500	1500	530	-	-	-	-	-	-	450	-	900
(4)	550	500	-	14	35	83	315	300	500	500	-	800

Spidsand (*Anas acuta*)

Antalsmæssigt en fremgang for arten, men tilbagegang på de velbesøgte lokaliteter Kysing Fjord og Alrø. Især usædvanligt få fugle i Kysing Fjord i efteråret. Tyder ikke godt for fjordens tilstand.

Ikke nogen tegn på yngel, og det nærmeste vi kommer sommerfund, er 1/5 1 par Kysing Fjord (MC) + 1 par Hesselholm (LeB) og 30/5 1 han Hesselholm, Samsø (SD).

Træk: De første ses 12/3 2 Alrø Poller (JS) og 13/3 2 hanner Hesselholm (SD). (Se også vinterfund nedenfor).

Største antal fra foråret er 17/3 4 par Børnekold, Stavns Fjord (SD) og 6/4 130 Ireskelbakkeholm, Mariager Fjord (1N). Sidstnævnte er et efter Øst- og nordjyske forhold fantastisk stort antal. Samme dag blev der også talt 40 Spidsander på Havnø Hage (Nordjyllands amt) tæt ved ovennævnte lokalitet (TN). Observationerne er antalsmæssigt de største vi kender fra området.

Første fugle i efteråret ses 1/8 1 Hesselholm (LeB), 11/8 34 V Sminge Sø (BR5) og 14/8 +17/8 2 Paderup Enge (LTP).

Største obs er 21/8 38 V Dronningborg Bredning (LTP), 4/10 21 S Fornæs (JSP) og 20/10 18 S Fornæs (LB).

Kysing Fjord max: 6/11 4 han (PL) og 19/11 3 han + 1 hun (OGJ).

Der foreligger desuden 7 forskellige obs af Spidsandetræk ved Fornæs og Gjerild fra efteråret (JSP, LB, HC). Vores amt passerer åbenbart af en del fugle på træk.

Vinterfund: Fra Kysing Fjord obs 16/1-27/2 2 han + 1 hun (JOS, OGJ, SH, BHJ). Sidste og eneste dec-fugl: 26/12 1 hun Brabrand Sø (AJ).

Total: 332. Antal indsendere: 18. Antal obs: 37. Antal lokaliteter: 18.

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
	3	2	32	135	5	0	0	79	14	61	8	1

Atlingand (Anas querquedula)

Observationer fra mange lokaliteter i år, også en del potentielle ynglesteder, men totalt ret få fugle.

Alle nævnes: Brabrand Sø: 12/4-9/8 1 han (AJ), dog 6/4 + 10/6 1 par (KeH, AJ).
Øvrige: 15/5 1 han Emborg, Mossø (ET), 15/5 1 han Kysing Fjord, vest (AB) (eneste obs herfra i 1988!), 27/5 1 par Møgelmosen, Samsø (SD), 30/5 1 han Ramten-Dystrup Sø (OGJ, FR), 3/6 1 han Råby Odde (AJ), 4/6 1 par Hesselholm, Samsø (SD, LeB), 9/7 1 par Ansø Enge (EBu), 22/8 1 Vrads Sande (TV).

Total: 12. Antal indsendere: 11. Antal obs: 16. Antal lokaliteter: 9.

Skeand (Anas clypeata)

Med 208 ex noget færre end i 1987. Det er dog hovedsageligt Kysing Fjord der svigter, max-tallet herfra er kun en fjerdedel af, hvad det har været i de sidste par år. Igen et tegn på at fjorden ikke har det godt.

Ynglefund: Mørke Kær 3 par (SH), 23/6 1 hun + 6 juv Flakket, Anholt (HCa), Kragemosen, Samsø 9/7 1 hun m. ællinger (SD), mulige y-par i Brabrand Sø, Mossø og Dystrup Sø.

Øvrige:

1. halvår: De første fugle ses 22/2 1 han Mariager Fjord ved Treskelbakkeholm (TN) og 27/3 2 Brabrand Sø (AJ).

De største rst-koncentrationer ses på flg. lokaliteter:
Kysing Fjord, kun to obs!!, flest 1/5 4 (MC).

Brabrand Sø: 44 obs, flest 2/4 10 (LB) og 6/4 12 (KeH).

Mossø: 7 obs, flest 22/5 8 han + 1 par (ET).

Samsø: 14 obs, flest 1/5 4 han + 2 hun Hesselholm (SD).

Herudover obs fra 14 lokaliteter, flest ses 3/4 6 Kolindsund ved Kød (AJ).

700-86

2. halvår:

Kysing Fjord: 7 obs, flest 17/9 22 (SH) og 16/10 20 (AB).

Brabrand Sø: 14 obs, flest 11/10 14 (AJ).

Paderup Enge: 10 obs, flest 31/7 + 2/8 7 (LTP).

Herudover kun få obs, og ingen steder over 3 ex. De sidste fugle ses 6/11 4 han Kysing Fjord (PL) og 19/11 1 han Kysing Fjord (OGJ).

Total: 208. Antal indsendere: 26. Antal obs: 122. Antal lokaliteter: 26.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	1	4	51	27	13	21	20	30	36	5	0

Iaffeland (Aythya ferina)

Ynglefund: Søbygård Sø 3 par (CH), Helgenæs 1 par (JTL), Dystrup Sø 1 par (FF, LTP), Mørke Kær 1 par (SH), Svenstrup ved Hammel kom en hun vandrende i vejkannten med pulli (CH), Kragemosen, Samsø 1 par (LeB). Yngler sandsynligvis også ved Hedeskov (JSP), Brabrand Sø (AJ), samt ved lille "Ring-ø-sø" syd for Emborg bro (EBu).

Største flokke (75 eller mere):

Kysing Fjord: 17/1 130 (LB), 17/9 100 (SH), 11/10 130 (PL).

Søbygård Sø: 22-26/2 100-125, 30/3 100-125, 21/9 125-150, 8/10 150, 5/11 150, 25/12 115, alle obs af (CH).

Ramten-Dystrup Søer: 27/3 105 (JP), 30/3 120 (SH), 3/4 115 (AJ).

Stubbe Sø: 6/11 75 (AJ), 29/12 140 (SEL).

Max-tal fra andre lokaliteter hvor Taffeland er set med 20 eller flere individer: 25/3 45 Udbyover Sø (JP), 22/4 20 Ringsø (MSt), 30/3 26 Mørke Kær (SH), 27/3 54 Brabrand Sø (AJ), 5/6 30-50 Lindholm Hoved, Mossø (JCN), 16/11 40 Flakket, Anholt (HCa).

Total: 3502. Antal indsendere: 28. Antal obs: 222.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
305	285	521	463	253	126	65	244	268	384	334	309

Troldand (Aythya fuligula)

Ynglefund: I alt 15 par er indrapporteret: Hættemager/Ristrup Mose 4 par (SMJ), Mossø 4 hun med 24 pull (JK), lille "Ring-ø-sø" syd for Emborg Bro 3 par (EBu), Århus Universitetspark 1 hun med 6 pull (SFP), Hedeskov 1 par (JSP), Paderup Enge ved Randers Fjord 1 hun + 5 pull (LTP), Tranemosen, Samsø 1 par (LøB).

1. halvår (100 eller derover): 1/1 800 Stubbe Sø (SH), 1/1 117 Brabrand Sø (AJ), 9/1 112 Stubbe Sø (LPJ), 16/1 250 Kysing Fjord (JOS), 17/1 125 Mørke Kær (SH), 27/2 360 Kysing Fjord (SH), 28/2 400 Fussingsø (JP), 13/3 125 Udbyover Sø (JP), 19/3 280 Gudenåen v. Randers (JP), 25/3 150 Overgård (JP), 31/3 ca 100 Dråby Sø (SEL), 6/4 110 Kongslund (JP), 14/4 115 Kysing Fjord (JOS), 8-15/6 70 han + 10 hun Mossø (JK).

2. halvår (50 eller derover): 2/7 52 Lindholm Hoved, Mossø (AJ), 21-28/8 121 Mossø (JOS, JK), 7/9 58 Emborg Odde, Mossø (PL), 10/10 190 Kysing Fjord (AB), 16/10 78 Stubbe Sø (CO, JNK, PK), 21/11 ca 100 Stubbe Sø (SEL), 3/12 200 Stubbe Sø (SH), 11/12 400 Kysing Fjord (SH), 18/12 56 Mossø (SH), 28-29/12 ca 100 Stubbe Sø (SEL).

Total: 8843. Antal indsendere: 30. Antal obs: 300.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1810	1249	1350	1391	619	206	219	395	154	504	362	934

Bjergand (Aythya marila)

Et helt utroligt år for Bjergand. I første del af året rastede store flokke i Stubbe Sø. Det er sjældent så store koncentrationer af Bjergand ses på ferskvandsbiotoper.

Desuden har Vildtbiologisk Station foretaget flytællinger af vandfugle, hvilket har haft stor indflydelse på vores viden om Bjerganden i år. Bemærk også de store trækobs fra Fornæs.

1. halvår: Jan-feb ca 300 Stubbe Sø (JTL), 11/1 1000 Sødring ved Mariager Fjord (NH), 17/1 200 S Kysing Næs (OGJ), 24/1 151 S Kysing Næs (LB), 28/1 10.000 i farvandet ud for Mariager og Randers Fjorde (Fly), 20/2 250 Skæring Strand (AJ), 8/3 250 Stubbe Sø (ET), 18/3 7000 i farvandet ud for Mariager- og Randers Fjorde (Fly), 25/3 ca 800 Overgård (JP). Forårets sidste blev set 8/5 1 han Overgård (JP).

2. halvår: Den første dukker op 20/8, 1 hun i Brabrand Sø, den bliver set her frem til den 11/9 (AJ). Største obs: 7/11 blev der talt 11.500 ved Lystrup Strand, Norddjurs under flytælling (SP), 12/12 2400 SV + 1231 N + 165 S Fornæs (RD), 31/12 4000 S Fornæs på 3 min! (RD).

Total: 40.010. Antal indsendere: 17. Antal obs: 53.

Total excl. flytællinger: 11.510.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1651	814	1083	41	1	0	0	1	1	139	70	8009

Ederfugl (Somateria mollissima)

Også hos Ederfuglen bevirker flytællingerne nogle kæmpetal, især bemærkes Anholt som den suverænt bedste Ederfuglerasteplads.

Ynglefund: Mange fine yngleoptællinger i år. Der blev talt såvel reder, som par flere steder: Stavns Fjord 1183 par (VIK), Pakhusbugten Anholt 10 par (HCa), på Svanegrund er der talt 263 reder, Hov Røn 1383 reder, Søby Rev 63 reder og på Alrø Poller er der optalt 421 par (JG).

16/7 er der desuden set 17 pull ved Tunø (JOS), 12/7 8 pull Kalø Vig (JTL), 9/7 8 pull ved Ebeltoft Vindmøllepark (LPJ).

Største flokke: 13/2 25000 Odden-Ebeltoft (SiSi), 13/2 4-5000 Århus-Kalundborg (JOS), 18/2 117000 omkring Anholt (fly), 19/2 6000 Vejro (SiSi), 29/3 8000 ved Anholt havn (PL), 30/3 12000 Vestkysten, Anholt (PL), 2/4 8000 Sønderstrand, Anholt (PL, JOS), 2/4 min 1000 nord for Samsø (LeB), 14/10 6095 N + 203 S Fornæs (CO, PK), 17/10 5511 Grenå-Anholt (CO), 19/10 6965 N + 2425 S Fornæs (JSP), 21/10 6400 N + 1530 S Sletterhage (JTL), 25/10 6439 N + 1243 S Fornæs (JSP, MSt), 29/10 30000-40000 N Fornæs (CO, JNK), 8/11 80000 Anholt Nordvestrev (SP), 14/11 23148 Århus-Kalundborg (PC), 16/11 30000 Nordstranden, Anholt (HCa).

Total: 476570. Antal indsendere: 24. Antal obs: 163.

Total excl. flytællinger: 359570.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
404	47103	25431	25961	5945	160	672	28	2562	108912	141602	790

Stellersand (Polysticta stelleri)* SU-ART.

En iagttagelse: 30/10 1 ad hun S-rst-drev N med strømmen ved Fornæs (RD), iagttagelsen er godkendt af SU.

Havlit (Clangula hyemalis)

Det ses, at indrapporteringen af denne havlevende art præges af tilfældigheder. Skov- og Naturstyrelsens optællinger fra skib har vist, at det eneste sted i Kattegat hvor der findes store koncentrationer af Havlit, er i Ålborg Bugt ml. Limfjordens og Mariager Fjords udløb (15000-20000 ex).

Alle obs nævnes:

Kysing Næs: 23/1 1 han, 30/1 1 hun, 13/11 1 hun, 27/11 3 han + 1 hun, 4/12 1 han, 10/12 1 hun, 11/12 1 han (alle OGJ).

Fornæs: 20/2 10 N + 4 S (HC), 16/10 1 N (CO, PK, JNK), 17/10 2 N (HC), 18/10 2 N (HC), 19/10 5 N + 1 S (JSP), 20/10 9 S (LB, OGJ), 25/10 1 N (JSP, MSt), 29/10 2 hun (CO, JNK), 1/11 4 N + 3 S (JSP), 3/11 1 rst (CO, PK), 8/11 4 N + 3 S (CO, PK), 10/11 12 S + 1 N (CO, PK), 20/11 10 N (JNK, PK), 19/11 1 rst + 1 hun S (PL, JSP, 27/11 14 N (JSP).

Øvrige: 27/3 10 Ør. Hedekrog og 1/4 4 Ør. Hedekrog (begge LeB), 15/10 1 hun ud for Krøgemosen på Samsø (SD), 15/10 1 hun v. Samsø (LeB), 6/11 1 hun Kysing Fjord (PL), 12/11 2 Grenå-Varberg (JSP), 14/11 10 Halmstad-Grenå (JSP).

Total: 134.		Antal indsendere: 12.					Antal obs: 36.				
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2	14	10	4	0	0	0	0	0	24	77	3

Antal indrapporterede Havlitter i Århus amt i de sidste 10 år, det høje tal i 1985 stammer hovedsageligt fra obs ved Gjerrild Fuglestation (386):

78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88
2	10	3	17	103	42	12	452	173	107	119

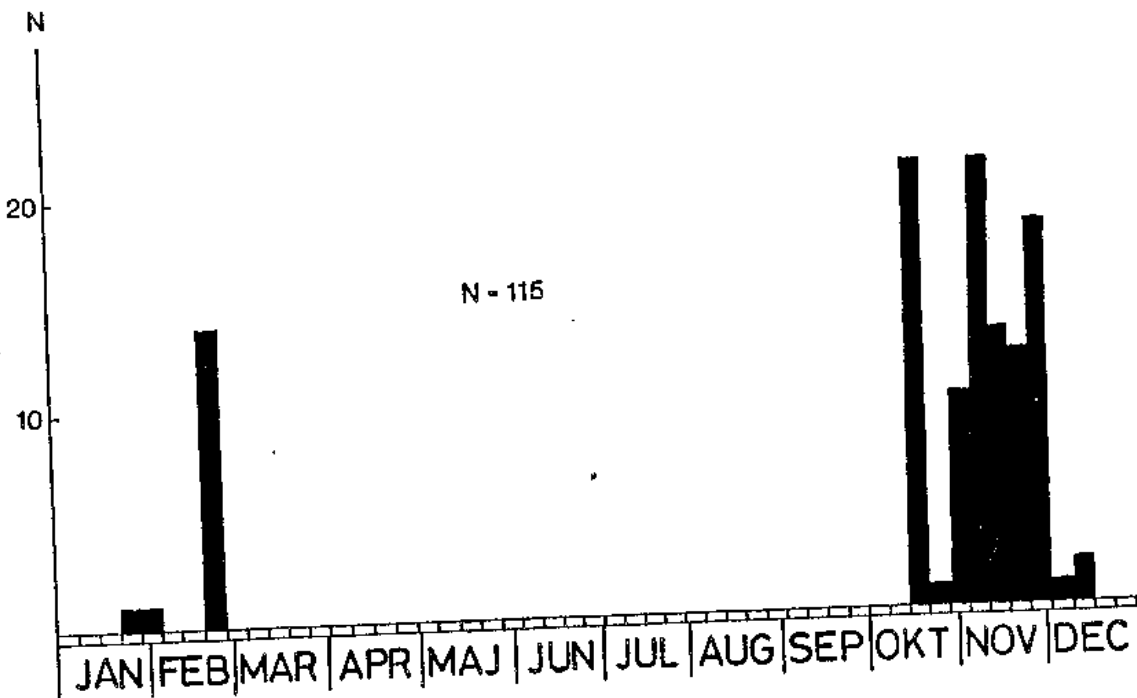

Fig 5. Havlit i Århus amt 1988, fordelt på 7-dagesperioder.

Sortand (*Melanitta nigra*)

Flytællinger giver os i år for første gang nogensinde mulighed for at vise hvordan de overvintrende Sortænder fordeler sig i vore farvande.

Flokket over 500: 28/1 14000 ud for Norddjursland (Fly), 19/2 500 Vejrvå (SiSi), 6/3 6115 røst Ebeltoft-Odden syd for Hjelm (via JSP), 13/3 15000 ved Samsø Øster Flak (Fly), 9/4 6-700 N Gjerrild Nordstrand (JTL), 26/4 1-2000 Øster Hedekrog, Samsø (SD), 13/8 697 N Fornæs (HC), 2/10 526 N Fornæs (JSP, PL, JOS), 4/10 428 N + 292 S Fornæs (JSP).

Indlandsobs: 21/3 1 han + 1 hun Brabrand Sø (KeH), 23/4 1 han Gudenåen ved Langå (LTP), 16/6 1 ad hun Søbygård Sø (CH, MS), 26/7 1 hun Brabrand Sø (AJ).

Total: 44276. Antal indsendere: 22. Antal obs: 105.
Total excl. flytællinger: 15276.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
61	616	6349	3281	57	95	19	739	435	3549	55	20

Fløjlsand (Melanitta fusca)

Flere store flokke er blevet observeret under færgoverfarter. Kun en enkelt større iagttagelse er fra fastlandet.

1. halvår, alle over 100 ex: 13/2 150 Århus-Kalundborg (JOS), 17/2 340 Århus-Kalundborg (JOS), 19/2 1000 v. Vejro (BHJ), 20/2 ca 1200 Århus-Kalundborg, primært østsiden af Samsø (PGJ). Bemærk, at de større flokke alle er observeret med feb. Desuden er der både 28/1 og 18/3 konstateret 600-800 Fløjlsænder i farvandet nord for Djursland (Fly).

Fra efteråret er eneste obs over 50 ex: 19/10 280 N + 4 S Fornæs (JSP).

Total: 3573. Antal indsendere: 15. Antal obs: 68.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2	2848	6	143	15	18	22	0	27	474	12	6

Hvinand (Bucephala clangula)

Rigtig mange sommerobservationer af denne art. I juni-juli er der 20 obs af over 100 fugle, det er flot!!

Sommerobs (alle nævnes): 7/6 5 Mørke Kær (SH), 8/6 1 Grund Fjord (AJ), 8-15/6 51 Mossø (JK), 11/6 1 Søbygård Sø (CH, MS), 15/6 1 han + 1 hun Sminge Sø (CH, MS), 26/6 1 Auning Kær (JTL), 26/6 2 hun Kolsø ved Skerbækdalen (BRS), 3/7 1 Mossø (JCN), 6/7 5 rst Sangstrup Klint (JSP), 16/7 16 Grund Fjord (JH).

Bråbrand Sø: 13/6 8, 17/6 2, 18/6 1, 22/7 1, 26/7 1, 28/7 6, alle (AJ).

Paderup Enge, Randers Fjord: 20/6 1, 1/7 9, 9/7 8, 31/7 1, alle (LTP).

Ved flytælling i januar taltes over 800 ex i Århus Bugt, heraf de fleste i Kalø Vig, samt over 200 ex i Ebeltoft Vig. Desuden blev der ved flytællinger i marts talt over 500 ex i Randers Fjord, ca 500 ex langs Syddjurslands kyster og ca 300 omkring Samsø.

Obs over 300: 4/1 464 Stubbe Sø (LPJ), 27/2 400 Kysing Fjord (SH), 19/3 500 Skæring Strand (AJ), 2/11 490 + 14/11 min 500 Alrø Strevelhoved (AJ), 20/11 325 Stubbe Sø (JP).

Mariager Fjord øst: 7/2 810, 28/2 352, 6/4 321, 17/12 1930, alle obs (TN).

Fornæs blev dækket godt i okt-nov og gav i perioden 9/10-27/11 i alt 174 trækende fugle, max 19/10 med 19 S + 6 N (JSP, HC, CO, PL, JNK).

Total: 10838. Antal indsendere: 33. Antal obs: 264.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
566	2952	2276	947	52	75	58	13	6	221	1627	2045

Lille Skallesluger (Mergus albellus)

Et normalt år for arten, hvis man ser bort fra sommeriagttagelsen.

Sommerfund: 13/6 og 19/6 1 hun Dronningborg Bredning (LTP).

Det 3. sommerfund fra vores amt i lokalrapportens tid.

Alle obs nævnes: 1/1 2 Stubbe Sø (SH), 19/3 1 han + 2 hun Rugård Sø (OF), 3/4 1 hun Grund Fjord (JH), 28/4 1 hun Udbyover Sø (AJ), 21/11 1 han + 8 hun Stubbe Sø (SEL), 27/12 10-12 Rugård Sø (OF).

Kysing Fjord: 16/1 3 han + 7 brune (JOS), 17/1 14 (OGJ, LB), 31/1 2 han + 2 hun (LB), 12/2 5 han (ET), 27/2 4 han + 4 hun (OGJ), 13/3 2 han (OGJ), 20/11 4 hun (OGJ), 10/12 5 han + 1 hun (OGJ).

Total: 67. Antal indsendere: 9. Antal obs: 18.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
20	12	5	2	0	1	0	0	0	0	13	13

Toppet Skallesluger (Mergus serrator)

Ynglefund: 1 hun m. 6 pull Ebeltoft Vindmøllepark (LPJ), 1 hun m. 3 pull Ahl Hage (SEL), 2 par Stavns Fjord (VIK), 3 par Pakhusbugten, Anholt (HCa).

4 obs over 40: 28/3 ca 50 Skødshoved (SEL), 1/4 ca 100 Dejret Øhoved (SEL), 25/4 43 rst Gjerrild Nordstrand (JOS), 14/8 40 Kysing Fjord (JA).

Træk: I perioden 27/9-27/11 blev der talt 233 trækkende ex ved Fornæs (JSP, PL, JSO, CO, PK, JNK, HC).

Total: 1190. Antal indsendere: 22. Antal obs: 120.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
80	62	134	290	96	32	39	110	15	244	72	16

Stor Skallesluger (Mergus merganser)

Flere sommerfund i år: 29/5 1 han Julsø (NA), 13/6 1 Gudenåen v/Hedegården (PMc), 1 hun har holdt til i Silkeborg Langsø hele sommeren (PMc, JCN, BRS).

Stubbe Sø er klart den bedste lokalitet for den art igen i år. Der blev set Stor Skallesluger på i alt 51 lokaliteter i 88.

Stubbe Sø (500 eller mere): 9/1 695 (LPJ), 27/2 1200 (LLH), 28/2 600 (OGJ), 8/3 1000 (ET).

Salten Langsø (100 eller mere): pr feb 800 (SiSi), 7/2 1100 (PB), 21/2 181 (LB), 6/3 110 (AJ), 27/11 178 (PL).

Ørnsø (100 eller mere): jan + mar op til 300 (SFP), 16/1 500 (JCN), 9/12 400 (SFP, JCN).

Desuden (lokalitetsmax): 26/1 50 Silkeborg Langsø øst (BRS), 6/2 50 Brabrand Sø (AJ), 20/3 80 Mariager Fjord ved Fladbjerg (TN), 6/4 67 Mariager Fjord øst (TN), 25/12 69 Mørke Kær (SH), 27/12 60-70 Rugård Sø (OF), 28/12 51 Stilling/Solbjerg Sø (SH), 28/12 100 Grund Fjord (FFa).

Total: 9705. Antal indsendere: 43. Antal obs: 191.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2328	2876	2666	297	3	2	1	3	1	0	719	1414

HØGLFUGLE (Accipitriiformes)Indledning

Et år uden GJERRILD FUGLESTATION gav en meget uregelmæssig dækning af NØ-Djursland. I maj måned var der næsten ingen obsdage. Et stort træk af fleks. Hvepsevåger, som blev iagttaget på Samsø, er passeret upåagtet. Maj måned var exceptionel varm og mange spændende arter og store antal kunne tænkes at have nået amtet.

Moesegård var også dårligt dækket i maj, mens Samsø derimod blev enestående godt besøgt.

Der er udarbejdet en oversigt over rovfugledagene ved henholdsvis Gjerrild og Moesegård, som giver et indtryk af dækningsgraden af trækket herfra i 1988. Bringes herunder.

I Påsken er en række træksteder besøgt på de samme dage, unægtelig med et forskelligt resultat. Det er især Musvågetrækket, der er iagttaget og, som har givet mulighed for at analysere trækket i et makroperspektiv i korrelation til vind, temperatur og lokalitet. Dette er gennemgået under Musvåge.

En studielejr i efteråret på Anholt gav et vigtigt supplement til vor viden om efterårstrækket over Kattegat.

Havfugle er den store feltornitologiske dille i disse år. I 1988 blev en del havfuglelokaliteter dækket i efteråret med den afledte effekt, at en del trækkende rovfugle blev observeret. Det gav forøget viden om træktid og trækretning for arter som Blå Kørhøg, Spurvehøg, Musvåge, Fjeldvåge, Tårnfalk og Dværgfalk.

Fra trækstederne er fra max-dagene anvendt den størst indberettende bidragydere antal, men krediteret alle dagens bidragydere ved at nævne initialerne.

ANTALLET AF ROVFUGLEDAGE FRA GJERRILD OG MOESGÅRD 1988.

En summering af alle rovfuglebidrag, der er indgået til lokalrapporten. Det må pointeres at besøgenes varighed på lokaliteterne ikke kendes, og at ornitologernes erfaringer med lokaliteterne ikke er ensartet.

	MÅNEDENS DAGE	GJERRILD		MOESGÅRD	
		(antal dage med besøg)			
Marts	31	6		8	
April	30	24		17	
Maj	31	8		3	
Juni	30	1		1	
I alt	122	39		29	

Hvepsevåge (Pernis apivorus)

Et atypisk år (typisk for Hvepsevåge, at være uberegnelig). Næsten ingen trækobs fra foråret på nær én stor undtagelse, Samsø, der oplevede et mageløst forårstræk. Hvepsevågerne trak hurtigt bort fra amtet i efteråret, vel nok p.g.a. den kølige og blæsende sensommer.

Julitræk blev set flere steder bl.a. på Kattegat, hvilket indicerer, at i hvert fald nogle af disse ikke-ynglende Hvepsevåger besidder så stærkt et trækinstinkt, at de trækker selv på dette sene tidspunkt. Hvis man hører til de bekymrede, kunne man måske udtrykke frygt for at Hvepsevågerne led af hormonelle forandringer. De overvintrer jo i Afrika, hvor der i disse år sprøjtes med andet og mer, end godt er.

Yngel: Obs fra i alt 9 lokaliteter tyder på at ynglesæsonen har været bedre end i de to foregående år, men der er ikke meget at have påstanden i. Der er set territorialflugt 23/5, 29/5, 18/6, 21/6 og 26/6.

Julitræk: 2/7 4 trkf + 3/7 2 trkf Gjerrild (HC), 9/7 1 S Øster Hede, Samsø (SD), 14/7 1 Ø Anholt (JSP), 17/7 1 N + 18/7 1 N + 19/7 2 N Helgenæs (JTL), 19/7 2 N

Helgenæs (JTL), 19/7 2 N Hesselholm (LeB), 27/7 1 N Grenå-Halmstad (JSP).

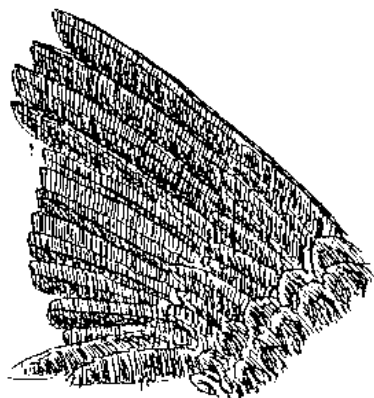
Forårets første: 6/5 1 Risskov (HLL), 7/5 1 Serup Skov (PMc), 8/5 1 ad NV Fulden Skov (LLH). En lidt senere ankomst end forventet, når man betænkter den varme ult april.

Moesgård: Biot 4/6 1 rst (JTL). Gjerrild: 12/5 10 trk (LPJ, JSP), 14/5 25 N (LPJ). Samsø (Hesselholm, Issehoved, Øster Hede): 12/5-3/6 357 trk, flest: 25/5 232 NV Hesselholm på 3 timer 13.15-16.10, max 43 kl. 14.35 (SD) samt Issehoved: 28/5 10 + 30/5 80 begge dage mod Helgenæs (SD). Der er aldrig konstateret et lignende træk af Hvepsevåge i amtet.

Sidste: 3/9 3-5 Silkeborg (JCN), 4/9 3 S Norsminde Fjord (OGJ, PL), 7/9 1 Emborg (PL). Største 29/8 5 trk Sødringkær (LPJ).

Total: 529. Antal indsendere: 29. Antal obs: 101. Antal lokaliteter: 54.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	450	21	28	21	9	0	0	0

Sort Glente (Milvus migrans)

Kun 2 obs, men tæt på hattrick for SD. Efter et par store år er vi tilbage på det normale niveau, måske endda i underkanten. Et meget moderat år - den varme april taget i betragtning.

Forår: 27/4 1 N Issehoved (SD), 30/5 1 N Issehoved (SD).

Rød Glente (Milvus milvus)

Igen et stort år, omend en tilbagegang i forhold til året før. Der er set Rød Glente i stort set hele amtet.

Yngel: Mindst 1 par ynglede. 2-3 andre steder er der mulighed for, at yngel kan have fundet sted. Alle ynglefund bør meddeles til amtets rovfuglegruppe, og i øvrigt behandles diskret.

Første: 22/3 1 Moesgård (JC, TKC), 25/3 1 Gjerrild (AR), 26/3 1 fou Hesselholm made (LeB).

Gjerrild 25/3-28/4 15 trk. mar 2, apr 13, maj 0. Flest: 7/4 2 (AR), 14/4 2 (AR), 28/4 2 (JOS).

Moesgård (rekord): 22/3-22/5 11 trk, mar 3, apr 7, maj 1. Flest: 31/3 2 (JTL), 14/4 2 (TKC, HLL, FR).

Efterår/vinter (alle obs): 30/10 1 ad Alling Ådal (BRS), 29/12 1 Voel Bæk (PMc) er amtets første vinterobs.

Total: 54. Antal indsendere: 28. Antal obs: 52. Antal lokaliteter: 27.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	9	34	3	3	3	0	0	1	0	1

Havørn (Haliaeetus albicilla)

2-3 fugle fra 1. halvår og 4 fugle fra 2. halvår. Flere end sædvanligt. Det er ikke første gang, der er sensommerfund fra Ø-Djursland.

Vinter-forår: 12/1 1 2K Rumpen, Lindholm v. Samsø (SP), 27/2 1 rst Brabrand Sø (indtelefoneret til DOF, KBH, men har ikke kunnet bekræftes, skønt lokaliteten var velbesøgt ½-1 time efter, via ET), 7/3 1 juv Engen, Anholt (HCa).

Sensommer-vinter: 19/7 1 2-3K trkf-NV Slotterhage (JTL), 17/9 + 18/9 1 juv Kattegatkysten v/Ebeltoft (JW), 28/12 1 ad Stubbe Sø (JW).

Slangeørn (Circaetus gallicus)* SU-ART.

13/5 1 Ø-S Gjerrild Nordstrand. Er ikke beskrevet.

Der må ikke refereres til iagttagelser, der ikke er godkendt af SU.

Rørhøg (Circus aeruginosus)

Trods moderate oplysninger fra trækstederne er der en pæn mængde Rørhøge. Indrapporteringen fra det Midtjyske er større end normalt. I det hele taget er der en større andel af obs fra potentielle yngielokaliteter. Der er særligt mange obs fra Brabrand Sø, Randers Fjord/Gudenå samt Samsø.

Brabrand Sø er som sædvanligt overrepræsenteret. Den er en bynær perle blandt Rørhøgelokaliteter og særdeles påskønnet af de århusianske ornitologer. 1988 var 10-års ynglejubilæum for Brabrand Sø.

Yngel: Brabrand Sø 1-2 par, Dronningborg Bredning 1, Tranebjerg Mose 1, Tranemosen 1, Kragemosen 1-2. Mulige y-lokaliteter: Lading Sø, Kasted Mose, Bjerregrav Mose, Flakket, Dystrup-Ramten Sø, Grund Fjord, Emborg/Lindholm/Klosterkær, Kysing Fjord.

Første: 27/3 1 Brabrand Sø (JTL), 31/3 3 Brabrand Sø (HLL, Kell), 31/3 1 Gjerrild (HC).

Gjerrild: 31/3-2/5 44 trk, mar 1, apr 39, maj 4. Flest 16/4 11 (AR, JSP), 19/4 7 (AR), 20/4 9 (HC, AR).

Moesgård: 13/4-7/5 12 trk, apr 9, maj 3. Dage over 1 ex: 13/4 2 (HLL), 30/4 4 N + 1 V (JTL), 6/5 2 (Moes).

Helgenæs: 7/5-23/5 4 trk (AJ).

Samsø: 1/5 3 trk (AJ).

Efterår: Største: 1/9 3 SV Hollandsbjerg Holme (PL), 29/9 2 Døde Å (AJ).

Sidste: 2/10 1 Brabrand Sø (AJ, FAJ), 2/10 1 Mørke Kær (JOS), 4/10 1 Brabrand Sø (TQ).

Total: 291. Antal indsendere: 46. Antal Obs: 204. Antal lokaliteter: 51.

Månedsfordeling excl Brabrand Sø obs (incl gengangere):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	1	97	69	6	19	14	7	1	0	0

Månedsfordeling Brabrand Sø (incl gengangere):

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	6	31	20	4	4	6	4	2	0	0

Blå Kærhøg (Circus cyaneus)

Et stort år, hvor særligt efterårets trækobs vejer tungere end sædvanligt. En anelse flere vinterobs. Manglende majobs ved Gjerrild kan mærkes. Forårstrækket blev set fra en række af amtets typiske træksteder.

Forårets sidste: 3/5 1 Fuglsang Hede (OF), 7/5 1 Brabrand (JTL), 26/5 1 Toustrup Skov (JTL).

Gjerrild: 1/4-28/4 48 trk, flest: 14/4 5 (AR), 15/4 5 (MSt), 16/4 11 (AR, JSP), 20/4 11 (AR).

Moesgård: 1/4-14/4 4 trk, flest 14/4 2 (TKC, HLL, JTL, FR).

Samsø: 3/4-1/5 6 trk (SD, LeB, AJ). Anholt: 10/4 3 han + 17/4 3 (HCa).

Efterårets første: 15/8 1 Grenå (FFa), 18/9 2 juv Salten Langsø (GG), 18/9 1 Hesselholm (SD), 20/9 4 Engen, Anholt (HCa). Største: Grund Fjord: 29/10 2 han + 3 hun rst samt 26/11 3 han + 3 hun rst (ML).

Specielle efterårsobs: 18/9 1 SV-indtrk Hesselholm (SD), 2/10 1 brun V Risskov (HLL), 16/10 1 SV Tunø (SS), 29/11 1 indtrk Fornæs (CO, JNK). Sletterhage 1/10 2 brune S + 21/10 2 juv S + 22/10 1 S + 1 rst (JTL). Kysing Næs: 1/10 1 han + 1 juv + 21/10 1 brun + 22/10 1 brun + 25/11 1 hun (OGJ). Anholt: 18/10 7 brune fou Anholt (CO), 18/10-20/10 3-4 rst dagligt (St1). Disse obs vidner alle om et træk til amtet krydsende Kattegat fra en NØ-lig retning og fortsættende i samme retning. Se vedlagte kort.

Derimod falder 18/11 1 han N Risskov (HLL) udenfor dette mønster, men trækket er måske ovre på dette tidspunkt, så der er tale om strejfe.

Vinter: Største vinterobs 16/1 + 17/1 + 30/1 + 29/12 1 han + 1 brun alle fra Kolindsund (TB, LPJ, JSP).

Total: 158. Antal indsendere: 36. Antal obs: 125. Antal lokaliteter: 43.

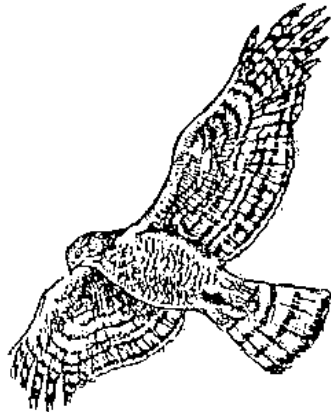
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
6	3	2	75	7	0	0	1	10	38	12	4

Hedehøg (Circus pygargus)

Kun én obs: 15/5 1 ad han N-NØ Kragemosen, Samsø (SD, LeB).

Hede- Steppenhøg (Circus sp)

2/9 1 juv Følle Strand (SP).

Duehøg (Accipiter gentilis)

En art, der oftest træffes nær potentielle ynglelokaliteter. Hovedsageligt indrapporteret fra det Midtjyske. Fåtalig på trækstederne om foråret. Gennem årene kun enkelte egentlige trækobs fra efteråret.

Yngel: 4 sikre + 15 mulige ynglelokaliteter.

Træk: Gjerrild: 27/3 1 trk (MS), 30/3 1 (JA), 31/3 1 (JA), 3/4 1 V (HC, HLL), 4/4 4 trk (MS), 15/4 1 (Mst), 23/4 2 (HP), 27/4 1 han (JOS). Moesgård: 28/3 2 N (JTL), 2/4 1 N (HP), 3/4 1 hun N (JTL), 4/4 1 hun rst (JTL), 24/4 1 hun rst (JTL). Desuden 2/4 1 Ø Hesselholm (SD), 4/4 1 Ellemandsbjerget, Helgenæs (AJ).

Efterårstræk: 25/9 1 indtrk Kysing Næs (LB), 16/10 1 rst-S Fornæs (CO).

Total: 106. Antal indsendere: 35. Antal obs: 87. Antal lokaliteter: 53.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2	11	29	28	5	5	2	3	4	5	8	4

Spurvehøg (Accipiter nisus)

Ilvis man undtager trækobs af Spurvehøg, har vi en ret lille indrapportering, der dog er konstant året igennem. Det kan nok ikke være meget anderledes med denne art, der er tilstede hele året og formentlig vidt udbredt. En enkelt midtjysk bidrager udtrykker i den forbindelse at Spurvehøg kun er set yderst sporadisk i 1988 med kommentaren "langt mere fåtallig her i Midtjylland end på Århus-egnen?"

Fra forårstrækket og efterårstrækket er der obset i en række sammenhængende dage, der dokumenterer Anholt som et rimeligt træksted set på amtsniveau.

Der er i alt observeret over 90 trk Spurvehøge i hele amtet i efteråret, hvilket er rekord, selv om tallet er lille.

Yngel: 14 lokaliteter med 19 par. God ynglesæson p.g.a den milde vinter (SMJ).

Forårstræk: Gjerrild: 28/3-12/5 791 trk, mar 35, apr 738, maj 18. Flest 31/3 54 (HC, JA), 4/4 160 (MS), 16/4 145 + 19/4 78 + 20/4 234 (AR).

Moesgård: 25/3-13/5 191 trk, mar 16, apr 165, maj 5. Flest 2/4 65 N (HP) - ny rekord, 14/4 21 N (JC), 23/4 36 (HP).

Hesselholm: 19/3-4/4 37 trk (SD), størst 3/4 15 + 4/4 13. Desuden 16/4 6 + 17/4 1 (SD).

Anholt: 29/3 2-3 + 30/3 5-6 + 2/4 4 (PL) + 3/4 6 + 4/4 1 (JOS).

Efterårstrækket: Anholt: 18/10-21/10 27 trk, flest 18/10 10 (CO, JC). Anholt-Grenå 21/10 2 V (JC). Fornæs: 2/10-6/11 17 trk, flest 16/10 4 (CO). Norsminde Havn: 11/10 2 V (JC, PL). Sletterhage: 1/10 3 S + 15/10 15 S + 16/10 15 S + 21/10 8 S (JTL).

Total: 1356. Antal indsendere: 41. Antal obs: 296.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
16	18	155	845	77	35	14	12	14	129	29	12

Musvåge (Buteo buteo)

Der er en række obs fra div træksteder på NØ-Djursland samt Anholt, som på glimrende vis supplerer hinanden. Se nedenfor.

Yngel: 18 lokaliteter med 41 ynglepar er indsendt.

Stor sommerobs: 27/7 9 rst Kolindsund (JSP).

Forår: Gjerrild: 6/3 3 (LPJ), derefter 28/3-14/5 1282 trk, mar 251, apr 946, maj 85, flest 31/3 150-200 (JA), 3/4 275 (HC, HLL), 4/4 190 (HC, BHJ), 15/4 172 (MST), 16/4 100 (JSP), 12/5 35 (LPJ, JSP).

Moesgård: 13/3-30/4 669 trk, mar 209, apr 460, flest 25/3 142 (FR), 2/4 295 (HP)

Risskov: 26/3-4/4 89 trk, flest 26/3 47 (HLL).

Fornæs, Grenå, Risskov, Anholt. (se "Udvalgte trækdage").

Desuden: 1/5 23 N Lindholm, Mossø (ET), 6/5 20 Anholt (HCa).

Store efterårsobs: 21/8 8 Eskeplet (AJ), 26/8 11 Kysing Fjord (HLL), 2/10 7 Himelbjerg (ChL).

Efterårstræk: Kysing Næs: 13/9 4 indtrk (HLL), 20/9 1 indtrk (PL), 2/10 36 SV (OGJ), 11/10 20 indtrk (JC, PL). Desuden: 3/10 10 trk Kysing Fjord (TQ), 11/10 10 indtrk Fløjstrup (HLL). Samsø, nord: 25/9-19/10 (10 obsdage) 45 trk. Flest 10/10 18 S Trekanten (LeB), 16/10 10 N Hesselholm (LeB, SD), 19/10 6 (SD). Ingen dage var sammenfaldende med obs i Jylland.

Største vinterobs: 17/1 7 Kolindsund (LPJ), 13/2 24 Salten Langsø (GG), 6/11 6 Kolindsund (AJ).

Total: 3365. Antal indsendere: 49. Antal obs: 503.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
63	94	820	2043	195	30	37	46	42	211	46	38

TILLÆG TIL MUSVÅGE

Udvalgte trækdage:

25/3 SV 5 m/sek middeltemp 4, maxtemp 5,3

142 N Moesgård (FR), bedste vind for Moesgård.

26/3 SV 5 m/sek, middeltemp 4,9, maxtemp 8,3 (månedsmax).

Desværre kun en obs trods optimale forhold.

Blot 47 N Risskov (HLL).

28/3 V 12 m/sek middeltemp 3,7, maxtemp 7,0.

18 Gjerrild (MSt) + 50 (to skruer) N-NV Fornæs (PL) + Grenå 3 (PL) + Grenå-Anholt færgen 15 V i aktiv flugt (PL) + Anholt 80 (én skrue) trækretning ? + 6 rst (PL).

Presset af Vestenvinden er der tilsyneladende foregået et udtræk i medvind med nogen succes fra selve Fornæs-området eller Syd herfor. (Der er ikke set mange Musvåger denne dag ved Gjerrild). Nogle har nået Anholt, mens andre søgte retur mod Djursland i modvind. De, der ikke trak ud eller er kommet retur, er set ved Fornæs. Århus-området var knap så gunstigt som de tidligere dage: Moesgård gav 24 N (JIL) + 12 N og 1 SV Risskov (HLL).

29/3 og 30/3 SØ 11 m/sek, middeltemp 30/3 5,7, maxtemp 8;3.

Ingen obs disse dage. Vejret var formentlig for vindbydende.

31/3 SØ 7 m/sek, middeltemp 4,8, maxtemp 6,8.

Faldende vind fra en gunstig vinkel indbyder til udtrk ved Gjerrild: 29 trkf(HC)/150-200 trk (JA), der tømmer Djursland for Musvåger + Stavns Fjord 20 NNV-NNØ (SD). Moesgård var besøgt: Intet meldt - formentlig ingen træk.

1/4 NV 2 m/sek, middeltemp 5,2, maxtemp 7,3.

Fornæs 20 V (US). En pudsig overensstemmelse med den foregående dags antal fra Samsø. Moesgård: 8 trk (JC).

2/4 NV 8 m/sek, middeltemp 5,2, maxtemp 7,3.

21 V Gjerrild (HC, JSP) + 284 N og 5 NØ Moesgård (HP) + 14 N og 1 SV Risskov (HLL). Desuden 40 trk Hesselholm (SD).

Det lune vejr og lidt kraftigere vind igangsætter trækket, der bliver meget pænt ved Moesgård og Hesselholm. På Djursland er Musvågerne nu nået til Gjerrild.

3/4 NV 5 m/sek, middeltemp 5,3, maxtemp 10,1.

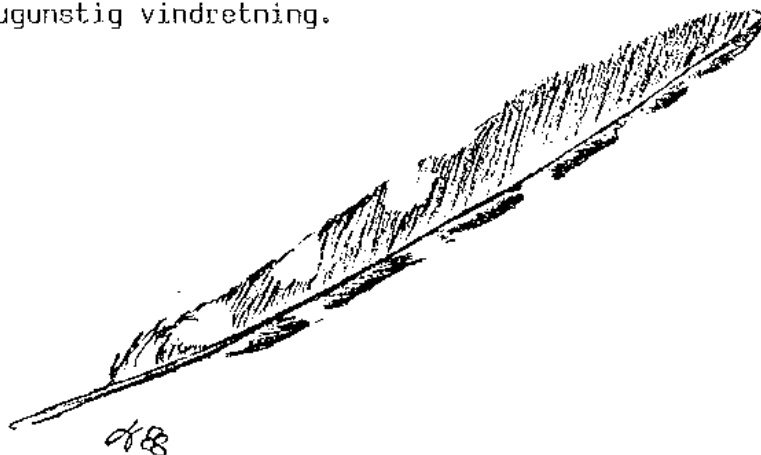
8 Gjerrild (AJ)/250 trkf og 25 N (HC, BHJ, HLL, JSP) + 50 Fornæs (EBO, JST) + 10 Anholt (HCa) + 68 Hesselholm, Samsø (SD) + 47 N Moesgård (JC, JTL, HP) + 10 NV indtrk fra bugten retning mod Risskov - set fra Containerhavnen (JC).

Den foregående dags trækbølge er nået til Gjerrild, hvor vinden dog ikke er gunstig, og de derfor kun gør trkf. Der foregår et vist indtrk over Århusbugten måske i modvinden fra Samsø, der også oplevede et pænt træk. Det lune vejr og vindretningen/styrken er stadig gunstig for Moesgård, omend vinden måske gerne måtte være lidt kraftigere.

4/4 N 5 m/sek, middeltemp 4,6, maxtemp 10,6.

Gjerrild 190 trkf (HC, BHJ, JSP) + 44 N Grenå (PL) + 62 trk Hesselholm (SD) + Grenå-Anholt færgen 1 Ø (PL) + 5 Anholt (JOS) + 2 Moesgård (JC)/6 (IQ) + 13 N og 1 SV Risskov (HLL).

Nordlig vind er dårlig for Moesgård. Indtrk over bugten ophører formentlig og går over til modvindstræk fra Samsø mod Helgenæs. Den foregående dags Musvåger fra Samsø arbejder sig nordpå ved Fornæs uden udtrkf, mens Gjerrild blot oplever trkf p.g.a. en ugunstig vindretning.

Østlig Musvåge (B.b. intermedius)

Kun 1 obs. Racen kan være overset på trækstederne.
15/5 1 N Stødov, Helgenæs (JIL).

Fjeldvåge (Buteo lagopus)

Nærmest et upåagtet forårstræk ved Gjerrild - det mindste i mange år. Vi er ikke vant til store tal fra efterårstrækket, men 1988 gav et pænt antal, der dog ikke er så retningsstabilt, som trækket for Dværgfalk og Blå Kærhøg. Forårstrækket gav en meget sen efternøler i Midtjylland, og efteråret gav en meget tidlig førsteobs.

Moesgård: 2/4-1/5 9 trk, apr 7, maj 2. Flest 1/5 2 (Moes). Gjerrild: 3/4-1/5 15 trk, apr 14, maj 1. Flest 4/4 4 (HC), 30/4 5 (HP). Samsø: 16/4-15/5 5 trk. Flest 16/4 2 (SD). Forårets sidste: 11/5 1 Møllerup Mose (PMc), 15/5 1 Lilleøre, Samsø (SD), 2/6 1 Silkeborg Nordskov (PMc).

Efterårets første: 14/8 1 Kysing Fjord (JA), 17/9 2 Kolindsund (JSP), 18/9 1 Veggerslev (JSP).

Udvalgte trækobs: 11/10 1 indtrk Fløjstrup (HLL) + 2 indtrk-SV Kysing Næs (JC, PL), 16/10 2 N Hesselholm (SD) + 4 SV Iunø (SS), 18/10 1 N + 2 rst Sletterhage (JTL), 21/10 1 NV Østerhede (SD), 29/10 1 indtrk Fornæs (CO).

Total: 165. Antal indsendere: 39. Antal obs: 115. Antal lokaliteter: 56.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
12	11	14	44	8	1	0	1	4	50	11	9

Skrigeørn sp. (Aquila clanga/pomarina)

Det er ikke hvert år vi har denne slags i amtet.
29/5 1 2 x trkf Issehoved + 30/5 1 trkf formiddag,
herefter N kl. 16.00 Issehoved (SD).

Fiskeørn (Pandion haliaëtus)

1988 blev året, hvor Fiskeørn blev set i 11 af årets måneder.

Årsagen må ligge i de ekstremt milde vintre 87/88 og 88/89. Aldrig før er der set Fiskeørn i nogen af månederne mellem oktober og marts. Normalt ligger ankomsten ult marts efter milde vintre, ellers pr april. Afrejsen ligger normalt ult september dog nogle år med obs i oktober som yderpunkter. Fiskeørnen ses udbredt i amtet i træktiden, ofte i sømråder.

Sommer: Der er sommerfund fra diverse lokaliteter. Ynglefugle kan ikke udelukkes.

Første: 25/3 1 Fussing Sø (JP), 31/3 1 Gjerrild Nordstrand (JA, MS), 3/4 1 Gjerrild Nordstrand (HC) + 1 Sminge Sø (SFP) + 1 Anholt (LLH).

Gjerrild: 31/3-25/4 21 trk, mar 1, apr 20, flest 19/4 6 (AR), 20/4 10 (AR).

Moesgård: 15/4-6/5 9 trk, apr 6, maj 3, flest 30/4 2 N (JTL), 6/5 2 N (SS).

Samsø (Nordby Hedø, Lushage): 27/4 2 (SD), 29/4 3 N (AJ, LcB), 30/4 1 NØ (AJ), 22/5 1 NNV (SD).

Anholt: 3/4 1 NØ (LLH), 19/4 1 (HCa), 30/4 1 (HCa).

Desuden 17/4 2 Mørke Kær (EBO, JSt).

Efterårets største: 23/8-28/8 2 Mossø + 2 Julsø (JK), 28/8 2 Salten Langsø (SS).

Træk: 25/9 1 indtrk Kysing Næs (LB).

Sidste: Enestående sendrægtigt træk hvorfra alle sene nævnes: 1/10 + 3/10 1 rst Grund Fjord (FFa), 21/10-28/10 1 juv Kjellerup Sø v/Kastbjerg (PR + ER), 12/11 1 Anholt (HCa), 17/12 1 Pletten, Mariager Fjord (TN).

Vinter: 27/1 i Anholt (FS), en ganske forbløffende obs.

Total: 122. Antal indsendere: 46. Antal obs: 97. Antal lokaliteter: 54.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	0	3	58	12	6	7	25	12	2	1	1

FALKE (Falconiformes)

Tårnfalk (*Falco tinnunculus*)

Tårnfalk er måske en art i tilbagegang. Der er en flot indrapportering som giver et fingerpeg om dens udbredelse. Indsendte kommentarer: "Jeg husker ikke at have set én eneste i Midtjylland i 1988" (EBu). "Arten efterhånden et sjældent syn i "mit" midtjyske område (JB).

Træk af Tårnfalk har altid været et pauvert skue, men vi har for en gangs skyld tal fra efteråret.

Yngel: 20 par er meddelt. Der yngler Tårnfalke på Samsø, Anholt og på Tunø (Hvordan er det nu med byttedyrsfaunaen på øerne?). Ellers er arten tilknyttet amtets ådale, byområderne Silkeborg, Randers og Århus samt vore få strandenge. Ved Randers Fjord er der vist et bedre sammenhængende område, hvorfra der er mange obs. Helgenæs har 5 par som absolut rekord i amtet.

Der er meldt om familieflokke fra 13/7-21/8 på i alt 10 lokaliteter, der giver et vigtigt supplement til angivelsen af antallet af ynglepar.

Forårstræk, alle obs: Moesgård: 2/4 1 N (HP), 3/4 1 N (JC); 14/4 1 N (TKC, HLL, FR), 23/4 1 N (FR).

Gjerrild: 30/3 1 Ø + 1/4 1 Ø + 2/4 1 V (HC), 3/4 1 N (HC) + 2 N (HLL), 8/4 2 trk (LPJ), 16/4 1 trk + 1 trkf (JSP).

Desuden 18/4 1 N Risskov (HLL).

Efterårstræk, alle obs: 12/9 2 S Sletterhage (JSP), 13/9 1 indtrk Kysing Næs (HLL), 4/10 1 indtrk Fornæs (JSP), 4/10 4 V Anholt (JC).

Vinter, største: 29/12 5 Kolindsund (JSP).

Total: 492. Antal indsendere: 41. Antal obs: 346.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
34	34	56	59	35	30	54	65	29	40	37	16

Aftenfalk (*Falco vespertinus*)

Normalt år med 4 obs.

Forår: 20/5 1 hun Kalø (SP), 28/5 1 ad han + 1 3K han Issehoved (SD).

Sommer: 19/7 1 hun Gjerrild Nordstrand (JSP).

Lærke-Dværqfalk (*Falco subbuteo/columbarius*)

27/4 1 N Lunden v/Skovby (JTL).

Dværgfalk (*Falco columbarius*)

Igen et stort år. Der er en ganske god spredning af fundene, hvoraf en del stammer fra ikke-kystnære lokaliteter. Der er ikke gjort vinterobs i 1988.

Forårstrækket var stort set overstået pr maj. Blot 2 obs ligger i slutningen af maj. Fra efteråret haves det største antal nogensinde, hovedsageligt forårsaget af gode obs fra Anholt - men der blev set flere Dværgfalke på flere steder. Efterårstrækket kulminerede tihsyneladende tidligt.

Forårets første: 27/3 1 Hesselholm (LeB), 3/4 2 + 4/4 1 Gjerrild Nordstrand (BHJ, MS). Sidste: 10/5 1 N nord for Silkeborg (CG), 18/5 1 hun N Krøgemosen, Samsø (LeB), 22/5 1 fou Emborg (EI). Gjerrild: 3/4-3/5 62 trk. Flest 14/4 6 + 16/4 22 + 20/4 13 (AR). Moesgård: 7/4 1 (TKC), 20/4 1 (HLL), 27/4 1 + 29/4 1 (Moes).

Efterårets første: 30/8 1 SSV Sletterhage (RD) er ny førsterekord for amtet. 15/9 1 Anholt (FS), 16/9 1 Moesgård (OGJ). Sidste: 20/10 2 Anholt (St1), 20/10 1 S-SV Vesborg Fyr (SD), 21/10 1 Hesselholm (SD), 10/11 1 Lillering (HR).

Træk: Anholt: 15/9 1 (FS), 17/9 1 (HCa), 18/10 2-3 fou + 19/10 2 (CO), 19/10 1 rst + 20/10 2 (St1). Kysing Næs: 16/9 1 + 1/10 2 + 8/10 1 + 18/10 1 (OGJ). Sletterhage: 30/8 1 (RD), 1/10 1 S (JTL). Samsø Nord 18/9 1 S + 17/10 1 rst + 21/10 1 rst (SD) samt 12/10 1 rst Hesselholm (LeB). Fornæs: 4/10 2 indtrk + 19/10 1 S (JSP).

Total: 128. Antal indsendere: 30. Antal obs: 56. Antal lokaliteter: 29.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	1	77	13	0	0	1	9	21	1	0

Lærkefalk (*Falco subbuteo*)

14 obs fra foråret. 6 obs fra efteråret. Ikke særligt mange obs fra 1988. Hvis noget skal fremhæves, må det være efterårstrækkets 6 obs, der alle ligger indenfor to uger i september.

Alle obs bringes: Moesgård: 6/5 2 N (SS), 8/5 1 (TKC, JTL). Gjerrild: 2/5 1 (AR), 12/5 2 (LPJ, JSP), 21/5 1, 22/5 1 (AR). Øvrige: 13/5 1 N Brabrand (JTL), 15/5 1 Stødov, Helgenæs (JTL), 16/5 1 Hinnerup (JA), 17/5 1 ad Ørkenen, Anholt (HCa), desuden "set et par gange i foråret på Anholt" (FS), 23/5 1 5 km V f. Silkeborg (SP). Efteråret alle obs: 10/9 1 1K Alrø (HP), 11/9 1 1K Døde Å (AJ), 15/9 1 Karisholm (FS), 17/9 1 Sletterhage (LPJ), 17/9 1 1K S Kysing Fjord (OGJ), 25/9 1 fou Langør (LeB).

Total: 20.

Storfalk sp (*Falco sp*)

1/4 1 kongsvø Hede/Plt (set i styrtdyk og hørt da luften "flænsedes" - storslået lyd, EBU).

Slagfalk (*Falco cherrug*)* SU-ART.

16/4 1 Gjerrild Nordstrand (m. remme om benene, dvs. fangenskabsfugl). Der må ikke refereres til iagttagelser, der ikke er godkendt af SU.

Vandrefalk (Falco peregrinus)

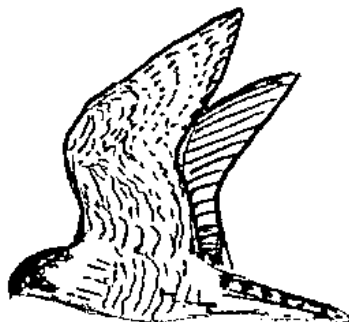
Meget få forårsobs. Derimod en del fra efteråret. Igen i år 1 vinterfund.

Forår: 16/4 1 Ø Gjerrild (AR), 19/4 1 Sønderbjerg, Anholt (HCa), 21/5 1 NV Hesselholm (LeB).

Efterår: 4/10 1 indtrk Fornæs (JSP), 15/10 1 juv hun Issehoved (LeB, SD), 16/10 1 juv S Hov-Tunø færgeren (SS), 16/10 1 rst Kolindsund (LPJ, JTL), 22/10 1 trk Sletterhage (RD, JTL).

Vinter: 17/1 1 rst Kolindsund (JTL).

Total: 9.

HØNSEFUGLE (Galliformes)Agerhøne (Perdix perdix)

Årets sum er næsten en halvering af sidste år rekordantal. Årsagen skal måske søges i den milde vinter uden sne. Agerhøns opdages jo bedst på snedækket jord.

Yngel: Enkelte ynglefund indsendt spredt fra hele amtet. Bl.a. min 10 par Samsø (SD), endvidere mange fugle set parvis i yngletiden.

Øvrige: Største obs er højst usædvanligt alle fra efteråret: 14/10 28 Århus Ådal (AJ), 23/10 17 Vejlbj Enge (TQ), 26/10 20 Gjerrild Nordstrand (HC), 27/10 17 Stensmark (CO, PK), 4/11 20 v. Harlev (HR).

Total: 561. Antal indsendere: 27. Antal obs 113. Antal lokaliteter: 62.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
28	19	39	24	24	26	26	78	33	104	142	20

Vagtøl (Coturnix coturnix)

Arten er efterhånden årligt optrædende i amtet, omend den stadig er meget fåtal-
lig.

15/6 1 Grenå (RD) og 17/6 1 opskræmt Gjerrild Nordstrand (RD). Og for første gang i mindst 15 år en observation fra august måned: 29/8 1 opskræmt nær Kastbjerg Å (PR, ER). Vagtøl er hørt samme sted flere gange sommeren igennem iflg. (PR + ER).

Fasan (Phasianus colchicus)

Arten er observeret i alle årets måneder.

Ynglefund: Brabrand Sø: 26/7 2 kuld á 5 og 1 pull (AJ), 7/8 2 hun m. hhv. 2-3 og 5 pull (AJ). Ived: 17/8 1 hun m. 6 pull (SEL). Rolsøgård: 27/8 12 IK (SEL).

Der foreligger en lang række obs fra især Århus' nærmeste nærlokaliteter, bl.a.: 1/1 4 Århus Adal og 9/1 8 Brabrand Sø og max 2/10 21 og 28/10 27 respektivt (alle AJ).

En observation fra Tunø 17/7 er måske mere udtryk for artens nødvendighed for nogle interessegrupper end udtryk for en naturlig indvandring.

Totalt er vist ganske hen i vejret. 5 observatører har indsendt i alt 70 iagttagelser.

Vandrikse (Rallus aquaticus)

Ingen sikre ynglefund er indrapporteret, men obs fra flg. lok i yngletiden: Kragemose, Samsø (max 2 16/5) (SD, LeB), Bjerregrav Mose (JP), Brabrand Sø (max 3) (AJ, JTL), Kasted Mose (max 3) (JA, AJ), An sø Enge (max 9/7 5-10 hørt) (EBu), Gjerrild Nordstrand, Anholt (max 4 d. 1/4 + 7/4) (PL, HCa) og Emborg Odde (PL, BHJ).

Fra traktiden foreligger: De første: 8/3 + 26/3 1 Brabrand Sø (KeH), 27/3 1 Anholt (HCa), 30/3 1 Ramten Sø (SH) + 3 Gjerrild (JA). Sidste i efteråret: 1/9 5-6 Hollandsbjerg Holme (PL), 11/10 1 Brabrand Sø (AJ), 17/10 1 Sletterhage (JTL)

Vinterfund: den relativt milde vinter gav en enkelt fugl: 16/1 1 Kysing Fjord (JOS).

Total: 67-69. Antal indsendere: 22. Antal obs: 83.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	0	6	19	10	6	8-9	7	8-9	2	0	0

Plettet Rørvagtel (Porzana porzana)

Alle obs nævnes: Brabrand Sø: 3/5 1 (KeH), 4/5 2 i vestenden (JTL), 4-6/5 1 Gønge (TB, AJ), 7/5 1-2 v. Brabrandhallen (JTL).

Der er vel tale om i alt 3-4 fugle ved søen i primo maj.

Eneste observation uden for Brabrand Sø er: 28/6 1 Skaføgård Skovsø (JSP).

Engsnarre (Crex crex)

For 1. gang siden 1980 ingen fund.

Grønbenet Rørhøne (Gallinula chloropus)

Ynglefund fra Svenstrup, Vasen/Kongslund, Ørting, Thors Mølle, skovsø i Marselisborg Skov, Tunø, Pøtsø, Julsø, Jeksendalen, Ramten/Dystrup, Mossø og endelig Brabrand Sø med største observation: 8/8 5 ad + 22 1K (AJ).

Ud over ynglefundene er indrapporteringen for spredt til at kunne kommenteres fornuftigt.

Total: 314 Antal indsendere: 16. Antal obs: 99.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
5	5	27	52	35	20	55	49	32	14	8	12

Blishøne (Fulica atra)

Der er indrapporteret ynglefund fra 16 lokaliteter, hvor Brabrand Sø står som største enkeltlokalitet med 32 pull 8/8 (AJ). Mossø kommer på 2. pladsen med 20 pull 16/7 (HNy).

Årets største observationer er naturligt nok fra det salte vand: Mariager Fjord/Ajstrup Bugt-området: 28/2 2000 (TN), 29/8 1260 (LPJ), 31/10 3500 (IN), 17/12 1800 (TN).

Kysing Fjord: 16/1 600 (JOS), 12/2 700 (NH) og sept-dec op til 4250 herfra (PL, AB, SH).

Stavns Fjord: 7/2 300 og 3/12 700 (begge LeB).

Total: 29811. Antal indsendere: 24. Antal obs: 251. Antal lokaliteter: 58.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1501	3105	1168	840	492	513	675	3414	2398	8025	4582	3798

TRANEFUGLE (Gruiformes)Trane (Grus grus)

Det hidtil bedste Traneår i rapportens tid. I alt 28-31 ex, som sædvanligt i de østlige dele af amtet.

Alle obs nævnes:

1. halvår: De første er meget tidlige: 25/3 3 NV Gjerrild (AR) og 28/3 2 N Moesgård (JTL). Herefter mere normalt 7/4 i Gjerrild og 16-17/4 1 samme sted (begge AR), 30/4 2 N-SV Moesgård (JTL), 7/5 4 rst hemmeligholdt lokalitet i amtet (MS), 8/5 3 rst Elsegårde v. Ebeltoft (via JSP), 23/5 2 NV Helgenæs (JTL) + 1 N Hesselholm, Samsø (Le8, SD).

Herudover 2 ex fou og trompeterende på hemmeligholdt lokalitet, i perioden pri maj-med juni (MS).

2. halvår: 12/7 og 15/7 7 hhv. Anholt By og Ørken (FS, HCa), juliobs er højst usædvanlige i amtet. Desuden uge 36 (5-11/9) 2 over Århus (via JOS).

Total: 28-31. Antal obs: 15.

MÅGEVADEFUGLE (Charadriiformes)Strandskade (Haematopus ostralegus)

Et normalt år.

Indberetninger om 100 ynglepar på 20 lokaliteter.

Strandskaden er registreret langs hele amtets kyststrækning, og fra en del indlandslokaliteter i yngletiden, bl.a. Solbjerg Sø, Dystrup Sø, Bråbrønd Sø, Torup Sø og Mossø.

Alrø, Randers Fjords Munding og Stavns Fjord er de lokaliteter, hvor der ses flest Strandskader under trækket.

Forårstrækket starter pr feb (tidligt, p.g.a. den milde vinter?):

7/2 46 Hesselholm (SD) og herefter en del obs 9-12/2. Forårstrækket kulminerer marts-paril med største: 17/3 252 + 18/3 256 Stavns Fjord (SD) og 26/4 110 Alrø Alhale (PC).

Efterårets største blev: 12/7 40 Alrø Poller (JS) og 25/7 50 Alrø Poller (NH).

De sidste ses 6/11 28 Udbyhøj (JP), 13/11 1 Ebeltoft Vindmøllepark (LPJ) og 14/11 2 + 18/11 1 Alrø Egehoved (AJ, LPJ).

Vinter: 17/1 7 Udbyhøj (JP) og 23/1 2 Alrø Poller (AJ).

Total: 1885. Antal indsendere: 38. Antal obs: 216.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
9	146	686	353	181	99	203	95	42	39	32	0

Klyde (Recurvirostra avosetta)

Et normalt år.

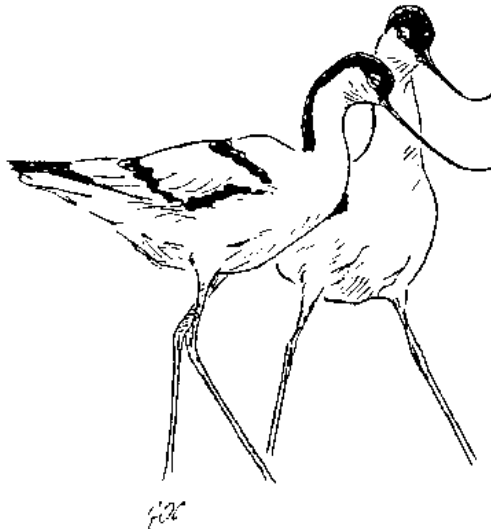
De indkomne oplysninger melder om 57-60 ynglepar på 3 lokaliteter: Alrø 48 par, Stavns Fjord, Samsø 9 par og Råby Odde 2 par yngleforsøg. Ved Horskær sås 1 par 9/4 men ikke siden. I Mariager Fjord, hvor Klyden sidst ynglede i 1985, er der heller ikke registreret ynglefugle i år.

Første i foråret ses: 16/3 17 Alrø, Polkrogen (JS) og 18/3 1 par Hesselholm, Samsø (SD). Det største antal ses 8/4 112 Alrø, Pollerne (JS). Max fra øvrige lokaliteter er 6/4 12 Mariager Fjord Øst (TN) og 1/4 13 Hesselholm (SD).

Efterårets største: 21/7 36 Alrø (OGJ) og sidste: 14/8 8 Alrø + 6 Kølsemade (LLH) og 20/8 1 Brabrand Sø (AJ).

Total: 471. Antal indsendere: 22. Antal obs: 65.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Ukt	Nov	Dec
0	0	57	148	154	53	43	16	0	0	0	0

Lille Præstekrave (Charadrius dubius)

Et normalt år.

Der er indrapporteret 6-8 ynglepar. Langt de fleste observationer drejer sig om ynglefugle.

Første i foråret: 16/4 1 rst Brabrand Sø (JTL) og 29/4 1 nær Hammel (CH) + 1 Hesselholm, Samsø (LeB, SD). Største antal ses 18/7 8 Paderup Enge, Randers Fjord (LTP). Sidste ses samme sted 14/8 2 + 17/8 4 Paderup Enge (LIP).

Total: 47. Antal indsendere: 16. Antal obs: 47.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	2	15	14	11	5	0	0	0	0

Stor Præstekrave (Charadrius hiaticula)

46-66 ynglepar er indrapporteret, hvilket er rekord. Ynglefuglene er indrapporteret fra kystlokaliteter, samt fra en grusgrav i Holme (JOS).

Stor Præstekrave er en af vore første forårsbebudere - således også i år: første fugl ses 5/3 1 Kysing Næs (OGJ) og 6/3 6 Norddjurs (AJ). I midten af marts er alle ynglefuglene ankommet. Den første tid ses de i små og store flokke: 13/3 31 Alrø (LB), 31/3 50 Overgård (SH) og 1/4 26 Norddjurs (JP). Senere opløses flokkene, og Præstekraverne fordeler sig rundt ved amtets kyster.

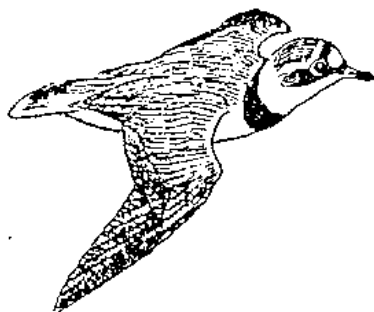
Forårstrækket viser en to-delt fordeling - den første bølge i marts er vore egne ynglefugle, racen Ch. h. hiaticula. Den anden i maj udgøres af Nordlig Præstekrave, Ch. h. tundrae, der yngler i Nordskandinavien. Største tal fra denne træk-bølge er 8/5 12 Overgård (JP).

Efterårets største tal er 13/7 20 Alrø Poller (JS), 23/7 28 Sminge Sø (BRS) - et stort tal så langt inde i landet - og 6/9 45 Norddjurs (JP). Sidste er 10/10 4 Fjellerup Strand (JP) og 11/10 3 Besser Rev (LeB).

Ingen vinterfund! Vi har endnu det første vinterfund til gode i Århus amt.

Total: 559. Antal indsendere: 28. Antal obs: 160.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	208	76	118	68	132	106	54	26	0	0

Hjejle (*Pluvialis apricaria*)

Endnu et år med mange Hjejler. Alrø, Kolindsund og området ved Udbyhøj fremviser de største flokke. Desuden ses hvert år mange Hjejler ved 25 km-stenen på A-10 nord for Århus (ved Erslev) og på marker ved Frijsenborg Gods.

P.g.a. den milde vinter en del Hjejler i jan-feb.

Hjejlerne forlod amtet da det kolde vejr satte ind i november.

Forår: Første: 12/3 50 Alrø Poller (JS), 13/3 141 Alrø (LB) + 60 Udbyhøj (JP) og 19/3 11 Hesselholm (SD, LeB).

Største: 3/4 250 Råby (JP), 9/4 1200 (JS) og 16/4 2000 (LLH) begge Alrø, 20/4 1500 Mariager Fjord (TN), 30/4 3225 Kysing Fjord (MS).

Sidste: 14/5 300 rst Alrø (JSP), 17/5 1 Hesselholm (LeB) og 18/5 11 Råby Odde (AJ).

Efterår: Første: 13/6 1 Gjerrild Nordstrand (RD), 23/6 1 Kysing Fjord (MC), 1/7 1 Paderup Enge (LTP) og 9/7 3 Sødringholm (AJ).

Største: 14/8 2200 Kolindsund (MSt), 29/9 1000 Lerdrup Vig (IP), 10/10 4500 fou Alrø Alhale (JG), 23/10 min 5000 Udbyhøj (JP) og 24/10 2500 Alrø Poller (AJ).

Max Kysing Fjord: 29/10 700 (LLH).

Sidste: 13/11 1500 på marker m. Erslev og Hallendrup (JP), 14/11 900 Alrø Poller (AJ), 19/11 500 Alrø (OGJ) + 5 Dejret Øhoved (JTL).

Vinterfund, (jan-feb+dec), alle nævnes: 17/1 235 Udbyhøj (JP), 7/2 90 rst Hesselholm (SD) og 27/2 115 Alrø (OGJ).

Total: 59835.

Antal indsendere: 44.

Antal obs: 81.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
235	205	925	13662	1561	2	409	10027	6058	21548	5203	0

Strandhjejle (*Pluvialis squatarola*)

Virkelig mange Strandhjejler i år, flere end nogensinde før. Det er flot at se 1000 Strandhjejler på en gang. De er her kun medtaget som 600, da der var problemer med bestemmelsen på grund af afstanden.

Forår: Første: 8/5 27 Sødringholm (AJ), 14/5 1 rst Alrø (JSP), 24/5 1 Hesselholm (SD).

Største: De 27 fra Sødringholm og 29/5 55 Hesselholm (SD).

Sidste: 3/6 11 Sødringholm (AJ) 5/6 6 Horskær (JS) og 11/6 1 Hesselholm (LeB).

Efterår: Første: 9/7 7 Sødringholm (AJ), 21/7 1 Hesselholm (LeB), 26/7 1 Kysing Fjord (OGJ) + 2 Hesselholm (LeB). 26+27/7 1 Kalø Slotsruin (JSP, MSt) og 27/7 3 Rønnen, Begtrupvig (JOC).

Største: 29/8 212 Sødringkær (LPJ), 18/10 210 Bønnerup Strand (HC), 22/10 min 600 Overgård, yderligere 400 var antagelig Strandhjejler (SH), 23/10 200 Udbyhøj (JP) + 200 Kysing Fjord (TQ).

Sidste: 6/11 50 Sødringkær (JP), 18/11 16 Alrø Egehoved (LPJ) og 26/11 2 Alrø (OGJ).

Total: 2644.

Antal indsendere: 29.

Antal obs: 131.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	85	18	32	649	84	1646	130	0

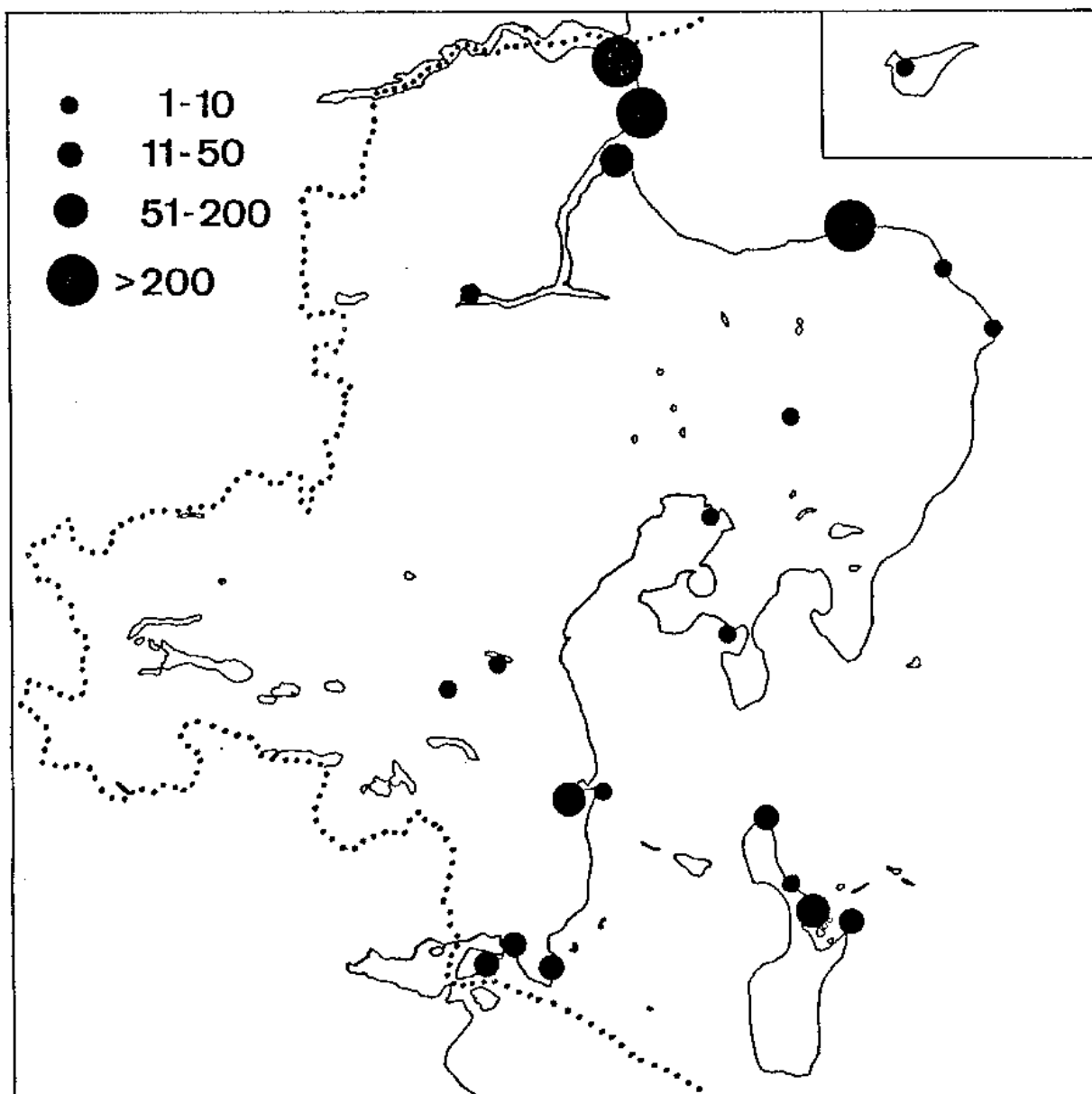

Fig 6. Samtlige lokaliteter med Strandhjejle i 1988.

Vibe (*Vanellus vanellus*)

Det milde vejr gav tidlige Viber. Der kom dog først rigtig gang i Viberne pr. mår. Viberne forlod amtet med nov i forbindelse med et kuldefremstød. Da det igen blev mildt i dec var de der straks igen - en typisk vejrtrækker.

Ynglefund: Der er indrapporteret 80-95 ynglepar, deriblandt Alrø Poller 5 (JS), Kysing Fjord 6 (MC), Hammelområdet 5-10 (CH), Dejret Øhoved 20-30 (JSP). Desuden 1 i parringsflugt over Hov Røn (JG).

Forår, den milde vinter bevirker tidlig ankomst: 6/2 4 Kolindsund (LPJ), 7/2 16 Kysing Fjord (LB), 12/2 16 Alrø Poller (NH) + 10 Kysing Fjord (ET), 19/2 16 Kysing Fjord (FF).

Lokalitetsmax: Kolindsund: 27/3 225 (JSP), Bråbrand Sø: 27/3 49 (AJ), Alrø: 16/4 57 (LLH), mark v. Terp: 14/3 41 (AJ).

Efterår: Lokalitetsmax: Brabrand Sø: 11/7 102 (AJ), 27/7 600 Kolindsund (MSt, JSP) + 520 Dejret Øhoved (JOC), 24/9 1000-1500 Frijsenborg (CH), 7/10 300 mark ved Ølst. (PL), 11/10 750 Kysing Fjord (JC, PL), 23/10 310 Råby Odde (JP) og 31/10 ca 1000 ml. Erslev og Hadbjerg (CH).

Sidste i nov: 14/11 250 Alrø Poller (AJ), 18/11 50 Alrø Poller (LPJ) og 19/11 60 Alrø (OGJ) + 23 Vestrup Enge v. Randers Fjord (JP).

Vinterfund, alle fra jan og dec: 16/1 24 (JOS) og 17/1 18 rst Kysing Fjord (LB, OGJ), 17/12 7 Kysing Næs (OGJ), 28/12 2 Stubbe Sø (JW) og 31/12 6 Kastbjerg (ER + PR).

Total: 16188. Antal indsendere: 53. Antal obs: 351.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
42	81	959	455	185	405	2549	2238	2979	5239	1063	15

Islandsk Ryle (Calidris canutus)

Et usædvanligt vinterfund på Anholt, normalt skal man helt til Vadehavet for at se overvintrende Islandske Ryler.

Forår: Alle nævnes: 16/4 3 Alrø (LLH) og 1 Kysing Fjord (LLH), 28/4 1 Mellempoldene (AJ) og 29/5 2 Barnekold, Stavns Fjord (SD).

Efterår: Første: 9/7 1 ad Kysing Fjord (OGJ) + 1 Sødtringholm (AJ), 20/7 1 ad Kysing Fjord (OGJ) og 22/7 4 Sødtringholm (AJ).

Største: 21/8 48 Sødtringholm (AJ), 1/9 21 Alrø Poller (LPJ) og 6/9 50 vdr Norddjurs (JP).

Sidste: 24/9 1 trk 5 Fornæs (JSP), 11/10 1 Ør. Hedekrog (LeB) og 18/10 4 rst Bønnerup Strand (HC), samt 31/10 4 Mariager Fjord (TN).

Vinterfund: 10/1 5 ad Flakket, Anholt (HCa).

Total: 301. Antal indsendere: 16. Antal obs: 42.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
5	0	0	5	2	0	54	118	108	9	0	0

Sandløber (Calidris alba)

Som sædvanlig ingen forårsobs. Et par store flokke gør 1988 til et rigtigt godt Sandløberår, kun overgået af 1981.

Alle obs nævnes: 14/8 1 Bønnerup Strand (HC), 17/8 2 Flakket, Anholt (EBO, JSt), 6/9 1 juv Norddjurs (JP), 17/10 14 N Fornæs og 18/10 35 rst Bønnerup Strand (HC).

Total: 53. Antal indsendere: 3. Antal obs: 5.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	0	0	0	3	1	49	0	0

Dværgryle (Calidris minuta)

Endelig et år med mange Dværgryler igen, efter to år med bundrekorder.

Der foreligger kun efterårsagttagelser. Alle aldersbestemte Dværgryler er juv.

Alle nævnes: Den første ses 2/8 1 Issehoved (LeB).

Randers Inderfjord: 5/8-17/8 i alt 17 juv, max 17/8 7 (JP).

Kysing Fjord: 30/8-3/10 i alt 21, max 6/9 7 og 7/9 8 (OGJ, LB, HLL, CQP, FR).

Kysing Næs: 10/9 1 S (HP, OGJ).

Øvrige: 21/8 1 Alrø (OGJ), 25/8 1 rst Bønnerup (JSP), 31/8 3 Fornæs (LPJ), 17/9 2 rst Fornæs (JSP).

De sidste ses 14/10 11 S Fornæs (RD) og 20/10 2 Besser Rev (SD).

Total: 64. Antal indsendere: 12. Antal obs: 23.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	0	0	0	25	23	16	0	0

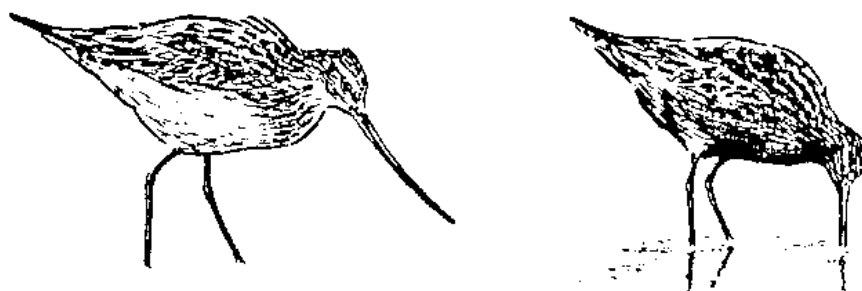
Temmincksryle (Calidris temminckii)

Mange Temmincksryler i efteråret og flere store ansamlinger.

Alle nævnes: 9/7 3 + 18/7 8 Paderup Enge, 29/7 1 Gudenå v. Frisenvold, 31/7 4 + 6/8 4 Paderup Enge (alle LTP), 9/8 9 Skødshoved (SBN), 17/8 7 Paderup Enge (LTP), 21/8 1 Alrø (HP), 17/9 6 rst + 18/9 2 ad Fornæs (JSP).

Total: 45. Antal indsendere: 40. Antal obs: 10.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	0	0	16	21	8	0	0	0

Krumnæbbet Ryle (Calidris ferruginea)

Et usædvanligt efterår med flere store forekomster, værd at bemærke er især de mange fugle i Kysing Fjord. Der er kun aldersbestemte fugle fra Kysing Fjord, desværre ikke fra de første store iagttagelser, som måske har været adulte.

Første: 19/7 1 Bønnerup Strand (MSt) + 1 rst Fornæs (JSP), 22/7 20 Sødringholm (AJ).

Største: 22/7 20 Sødringholm (AJ), ult aug-pr sep op til 49 Kysing Fjord (OGJ, PL, LB, CQP mfl), 24/9 14 rst Bønnerup (JSP). Desuden obs fra Dejret Øhoved, Skødshoved.

Sidste: 18/9 4 S Kysing Næs (HP), 24/9 14 rst Bønnerup (JSP) og 17/10 1 N Fornæs (HC).

Total: 113. Antal indsendere: 16. Antal obs: 34.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	0	0	23	74	64	1	0	0

Sortgrå Ryle (Calidris maritima)

2 efterårsfugle, begge set ved Fornæs: 2/11 1 vdr N (RD) og 13/11 1 S (HP).

Almindelig Ryle (Calidris alpina)

Ingen indrapporteringer om ynglepar. Flere indsendere har givet totalen endnu en tand. Men billedet er det samme som tidligere år: Alrø er den store lokalitet i foråret - se også figur - hvorimod det om efteråret især er strandens lokaliteter Sødringholm, Udbyhøj og Overgård ... i og omkring Randers og Mariager Fjorde, hvor der ses Rylere. De største flokke på 2-3000 er normalt for amtet.

Som det fremgår af figuren, ses de første Rylere på forårstræk ult feb-pr marts. De første store tal ses med medio marts: 12/3 800 Bønnerup Strand (EBO, JSt), herefter 23/3 750 Alrø Poller (JS).

Største ses i maj: 14/5 2500 rst Alrø (JSP) og uden for Alrø: 8/5 425 Sødringholm.

Sidste i foråret: 29/5 6 Besser Rev (SD) + 1 Helgenæs (LPJ), 3/6 5 Sødringholm (AJ) og 7/6 2 Alrø Poller (JS).

Første Ryler på efterårstræk ses 6/7 3 røst Fornæs (JSP) og 9/7 18 Råby Odde + 639 Sødtringholm (AJ) og første større tal ses først i oktober. Alle over 2000 nævnes: 2/10 2200 Sødtringkær (LTP), 22/10 2000 Overgård (SH), 30/10 min 2000 Udbyhøj (JP) og 6/11 2500 Sødtringkær (JP).

Sidste ses 19/11 25 Alrø (OGJ), 21/11 1 Egens Vig (SEL) og 27/11 1000 Sødtringkær (Ml.).

Vinterfund (jan-feb, dec) bl.a: 17/1 275 og 7/2 300 Udbyhøj (JP), 7/2 9 Hesselholm, Samsø (SD) og 29/12 12 Gyllingnæs (EB).

Total: 23839. Antal indsendere: 32. Antal obs: 175.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
275	311	1920	1066	2985	7	858	767	1288	10195	4160	12

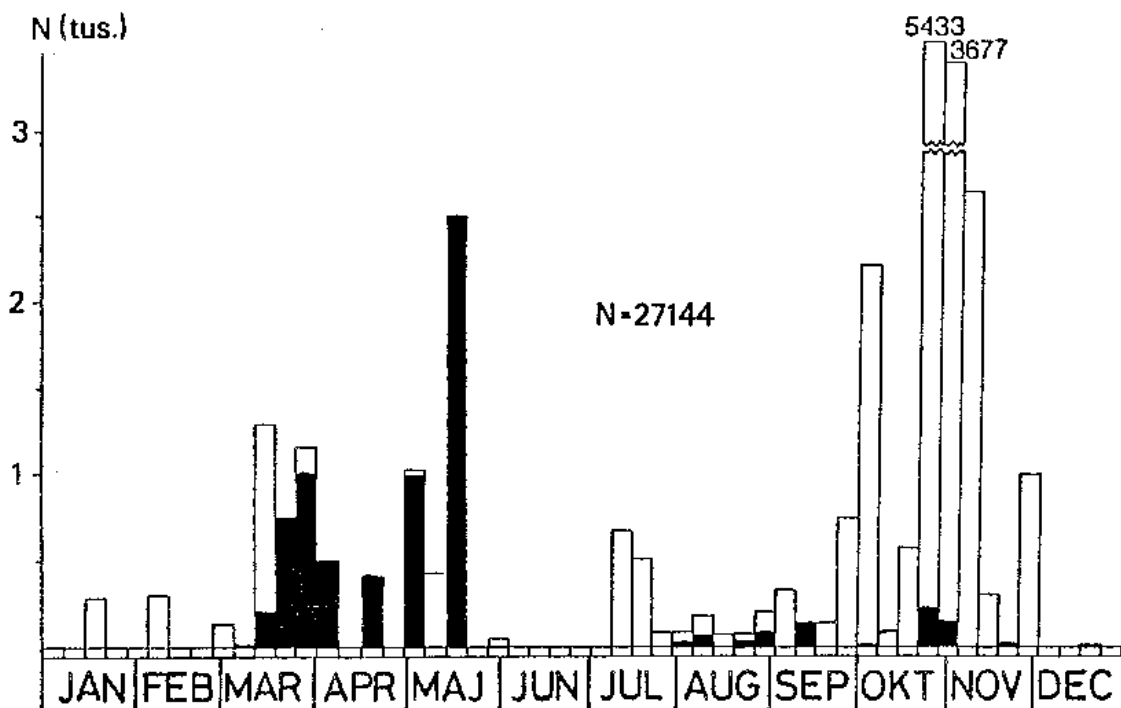

Fig 7. Alm ryles forekomst i Århus amt 1988, fordelt på 7-dagesperioder.

Udfyldte søjler = Alrø

Tomme søjler = øvrige amt

Kærløber (*Limicola falcinellus*)

30/8 1 juv Kysing Fjord (OGJ).

Tidligere er Kærløber set sep 70 1, sep 73 1, aug 76 1 alle Kysing Fjord, juli 79 1 Samsø, sep 80 2 Kastød Mose og juli 85 1 Fornæs + 1 Kysing Fjord.

Brushane (*Philomachus pugnax*)

Færre end de foregående år. Det samme antal indsendere har set 40% færre Brushans.

Enkelte hunner i juni må tolkes som oversømrende fugle (eller yngleforsøg?), da trækket mod ynglepladserne burde være overstået på dette tidspunkt.

Bl.a: 3/6 1 hun Råby Odde (AJ), 15/6 1 hun Brabrand Sø (AJ), 23/6 1 hun + 1 han Brabrand Sø (JOS).

Forår: De første ses 17-18/4 6 Brabrand Sø (SBN, EI, LB, TB, HLL), og her ses Brushøns i perioden 17/4-2/5 med max 21/4 30 (HLL).
 Eneste forårsobs uden for Brabrand sø er 9/5 6 han + 3 hun Dronningborg Bredning (LTP). Er samtidig den sidste obs fra forårstrækket.

De første hanner på nedtræk: 2/6 1 S Udbyhøj (JC), 8-15/6 1 han Mossø (JK) og 13/6 1 han Paderup Enge (LTP).

De største obs fra efterårstrækket er: 21/6 11 Brabrand Sø (AJ), 7/8 30 Alrø (HP) og 21/8 50 Paderup Enge (LTP).

De sidste ses 2/9 4 Tåstrup Sø - rastede på åkandernes flydeblade sammen med Vi-ber (PL), 3/9 1 Alrø (OGJ), 18/10 3 Bønnerup Strand (HC) og 22/10 3 Mariager Fjord (TN).

Total: 266. Antal indsendere: 50. Antal obs: 23.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	60	22	23	43	103	9	6	0	0

Enkeltbekkasin (Lymnocyptes minimus)

En fåtallig men regelmæssig trækfugl i amtet. 12 fugle er indrapporteret fordelt med 3 forårsfugle, 6 efterårsfugle og 3 overvintrende.

Foråret: 19/3 1 Mols Bjerger (SP), 20/4 og 24/4 1 Eskelund (JOS, KeH) og 28/4 1 Sødringholm (AJ).

Efteråret: 25/9 1 rst Kysing Fjord (OGJ), 11/10 1 Brabrand Sø (AJ), 14/10 1 Vrads Sande (EBu), 30/10 1 Alling Ådal (PMc, BRS) og 2/11 2 Kolpendal Hede, Gludsted Plantage (EBu).

Vinterfund: 1 overvintrende ved Søbygård Sø. Ses første gang 6/12-87, var på lokaliteten hele jan og feb 88 (CH). Desuden 31/12 2 Eng nær Søbygård Sø (CH).

Total: 12. Antal indsendere: 9. Antal obs: 12.

Dobbeltbekkasin (Gallinago gallinago)

Hidtil bedste år som følge af et stort forår, hvor der er set mange fugle i par-ringsspil.

Kun få sikre ynglefund er indrapporteret, men mange oplysninger om parringsadfærd og territoriehævdende fugle giver et sandsynligt antal ynglefugle på 24-31 par på 10 lokaliteter.

Forårstræk fra ult feb: 23/2 min 2 Brabrand Sø (JOS) og 27/2 1 Kysing Fjord (SH) + 6 Brabrand Sø (AJ). Største er: 27/3 21 Brabrand Sø (AJ), 26/4 35 Brabrand Sø (MC) og 28/4 22 Råby Odde (AJ).

De første efterårstrækfugter ses ult juli. Største er 2/10 25 Kysing Fjord (OGJ), 3/10 45 Sminge Sø (BRS) og 11/10 30 Brabrand Sø (AJ). En del fugle overvintrer i den milde vinter.

Vinterfund (jan-feb og dec) fra: Brabrand Sø, Kysing Fjord, Randers Fjord, Ansø Enge og Søbygård Sø.

Total: 619. Antal indsendere: 31. Antal obs: 166.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
4	8	46	140	34	34	14	89	49	166	30	5

Iredækker (Gallinago media)

7/5 1 spillende Brabrand Sø (JA).

Skovsnepe (Scolopax rusticola)

Et fint forår med en meget stor obs fra Anholt, som bringer årstotalen op over normalen. Ellers det kendte mønster: Ingen fugle aug-sep og et beskedent efterårstræk.

Fra yngletiden er der indsendt observationer, der tyder på 11-14 ynglepar fra Anholt, Sepstrup Sande, Gjern Bakker, Samsø, Gludsted Plt, Pårup Skov, Løvenholm Skov og Sølille på Djursland.

Forårets første ses 10/3 + 17/3 1 Sølyst, Bråbrand Sø (TB) og 24/3 3 Bråbrand Storskov (Keh). Største blev 28/3 30 Anholt (HCa). En usædvanlig stor ansamling.

Første og største i efteråret er: 20/10 3 Gludsted Plt. (EBu) og 21/10 2 Anholt (Stl). Sidste: 22/12 1 Bråbrand Sø (TB).

Vinterfund (jan-feb): 9/1 1 Fuglemose, Kongsø Plt (EBu).

Total: 93. Antal indsendere: 17. Antal obs: 40.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	0	40	9	12	19	2	0	0	6	4	1

Stor Kobbersneppe (Limosa limosa)

Hidtil bedste år med 51 fugle. Det skyldes især 3 "store" tal i efteråret. Alle observationer nævnes:

Forårsfuglene: 31/3 3 trk Fornæs (JA) + 3 N Gjerrild Fyr (MS), 17/4 1 sdr Hesselholm (SD), 19/4 2 Dystrup Sø (EBU, JSt) og 29-30/4 1 rst Bråbrand Sø (LB, TQ, SBN).

Efterårsfuglene: 23/7 12 Sminge Sø (BRS), 25/7 1 Alrø poller (JS), 31/7 2 Alrø (LLH), 1/8 20 NV Gl. Dyrehave, Hammel (CH), 7/8 10 juv Sødringvær (JP) og 10/9 3 ad Anholt, Engen (HCa).

Total: 51. Antal indsendere: 12. Antal obs: 12.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	3	4	0	0	15	30	3	0	0	0

Lille Kobbersneppe (Limosa lapponica)

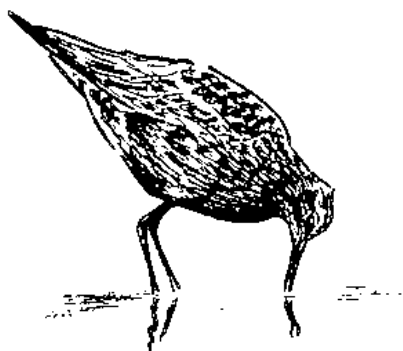
Hidtil største år for arten især på grund af et stort efterår. Lille Kobbersneppe er set på 5 lokaliteter i foråret med Alrø og Stavns Fjord, Samsø som de dominerende. I efteråret er Lille Kobbersneppe indrapporteret fra 18 lokaliteter.

Forårets første ses: 12/3 261 + 13/3 141 Alrø (OGJ, LB) og 13/3 20 Hesselholm (SD). Største er 17/3 min 500 Alrø (JS), 2/4 300 rst Hesselholm, Samsø (SD), 21/4 640 + 1/5 min 1000 Alrø (begge NH). De sidste fugle på forårstræk ses 25/5 1 Sølvigbugten (SD), 2/6 1 Hesselholm (SD) og 5/6 1 Horsvær (JS).

Tilbagetrukket begynder 9/7 40 S + 18 rst Sødringholm (AJ) og 11/7 1 rst Flakket Anholt (JSP). Største fra efteråret: 31/7 35 Alrø (LLH) og 14/8 35 Kalsemåde (LLH) samt 22/10 40 Overgård (SH). Efterårets sidste ses 2/11 3 Alrø (AJ), 18/11 5 Alrø Egehoved (LPJ) og 19/11 1 Alrø (OGJ).

Total: 3034. Antal indsendere: 26. Antal obs: 104.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	525	968	1214	2	129	109	26	56	9	0

Lille Regnspove (Numenius phaeopus)

Samsø dominerer som sædvanligt som amtets bedste efterårs-rasteplads for Småspover. 90% af efterårsfuglene er herfra.

1. halvår; alle nævnes: Forårets første ses på Anholt: 2/4 1 Ø Sønderstrand (PL, LLH), 6/4 15 Anholt Havn (HCa) og 28/4 1 Sødtringholm (AJ). Herefter kun 1/5 2 Sødtringholm (AJ), 8/5 2 Råby Odde, Randers Fjord (AJ) og 31/5 1 Hesselholm (SD).

2. halvår: Første fugle på tilbagetræk ses 7/7 1 S Lading Sø (JTL) og 9/7 3 Sødtringholm (AJ) + 1 SV Issehoved (SD) + 34 rst Hesselholm (SD).

Fra Hesselholm, Samsø i alt 2103 trk eller rst i perioden 9/7-3/8, flest 17/7 131 rst, 18/7 80 SØ + 119 rst og 24-28/7 min 110 rst. Desuden 16/7 min 100 rst Østerhede, Samsø (alle SD og LeB).

Største udenfor Samsø er 12/7 80 rst Ørkenen, Anholt (JSP) og 27/7 23 Dejret Øhoved (JOC). Sidste er 10/8 1 Moesgård (HLL), 15/8 2 Dejret Øhoved (SEL) og 28/8 1 V Brabrand Sø (AJ).

Total: 2497. Antal indsendere: 12. Antal obs: 54.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	17	5	0	2392	83	0	0	0	0

Stor Regnspove (Numenius arquata)

Der er set mange Storspover i år, næsten 3 gange flere end sidste år. Storspoverne er indberettet fra stort set alle amtets strandengslokaliteter. Store obs fra Anholt tyder på at øen er en vigtig rasteplads for arten. Der er ingen indrapporteringer, der tyder på ynglefugle.

Første i foråret ses 7/3 10 Alrø Poller (NH), 14/3 6 N Moesgård Strand (TKC, JC) og 17/3 1 rst Barnekold (SD). Herefter kommer fuglene slag i slag fra ult marts, med kulmination ult april.

Største obs: 19/4 40-50 Anholt (HCa) og 26/4 210 NØ Hesselholm, Samsø (SD), et meget stort tal for vores amt.

2 store tal i begyndelsen af juni er usædvanligt, men udgør starten på efterårstrækket: 2/6 50 rst + 3/6 55 begge Overgård (EJ, AJ) og 5/6 180 Ørkenen, Anholt (HCa).

Største i juli og august ses 27/7 49 Dejret Øhoved (JOC) og 29/8 88 Sødtringkær (LPJ).

Sidste Storspover ses 20/10 1 Barnekold (SD), 6/11 5 Udbyhøj (JP) og 19/11 2 Dejret Øhoved (JTL).

Vinterfund; 2 fugle i februar: 15/2 1 Alrø Egehoved (JS) og 21/2 1 Udbyhøj (JP).

Total: 1204. Antal indsendere: 32. Antal obs: 125.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	2	82	354	41	217	205	201	45	6	7	0

Sortklire (Tringa erythropus)

Et pænt år, ikke mindst p.g.a. nogle store flokke i efteråret. Kysing Fjord er suverænt amtets bedste efterårslokalitet for Sortklirer.

Forår: Første: 17-18/4 1 Brabrand Sø (TB, ET, HLL), 30/4 1 Barnekold, Stavns Fjord (SD, AJ) og 1/5 1 Råby Odde (AJ).

Største: 18/6 5 sdr Brabrand Sø (AJ). Desuden forårsobs fra Kysing Fjord, Gjerrild Nordstrand, Hesselholm, Råby Odde, Kasted Mose og Sødringholm.

De første fugle på returtræk ankommer allerede pr juni, og lader sig derfor kun vanskeligt adskille fra de sidste forårstrækfugle.

De største obs fra efteråret: 19/8 24 (HLL), 20/8 41 (OGJ) og 3/9 27 (LB, OGJ), alle blev set i Kysing Fjord.

Bedste lokalitet herudover blev Mariager Fjord, max 24/7 25 (TN) og Sødringholm, max 21/8 4 (AJ).

Sidste: 1/10 1 Alrø Poller (LPJ), 18/10 1 rst Gjerrild Nordstrand (HC) og 22/10 2 Overgård (SH).

Total: 191. Antal indsendere: 21. Antal obs: 108.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	2	13	16	20	95	41	4	0	0

Rødben (Tringa totanus)

Der er i år set 50% flere Rødben end sidste år. Det skyldes til dels øget aktivitet, men også nogle store iagttagelser både forår og efterår. Der er også indrapporteret mange ynglefund.

Ynglefund: 48 ynglepar, deraf bl.a. 15 par på Træskelbakkeholm (lille ø ved Overgård) (VIK), 6-10 par Møgelmosen, Samsø (SD), 6 par Stavnsø, Helgenæs (JTL), 4 par Alrø Poldkrog (JG), 3 par Kysing Fjord (MC) og 1 par Flåkket, Anholt (HCa).

Forår: Første: 16/3 3 og 17/3 1 Alrø Poller (JS), 26/3 3 Hesselholm (LeB) og 28/3 1 Gjerrild Nordstrand (MSt).

Største: 31/3 20 Overgård (SH), 16/4 49 Alrø (LLH) og 28/4 34 Mellempoldene (AJ).

Efterår: Største: 22/7 154 Sødringholm (AJ), 24/7 127 Pletten, Mariager Fjord (TN), 7/8 50 Alrø (HP) og 29/8 138 Sødringvær.

Sidste: 14/11 30 Alrø Poller (AJ) og 26/11 12 Alrø (OGJ). Mange så sent.

Vinter: 11/2 1 Alrø (AJ).

Total: 1603. Antal indsendere: 42. Antal obs: 175.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	1	37	244	139	105	337	464	32	68	43	2

Islandsk Rødben (Tringa totanus robusta)

20/3 1 Mariager Fjord v. Fladbjerg (TN) og 17/12 2 Overgård (TN). Medtaget i oversigten over Rødben.

Er de eneste som er indsendt som Islandske Rødben, men en del af nov-fuglene tilhører nok også denne race.

Hvidklire (Tringa nebularia)

Der er set over dobbelt så mange Hvidklirer som "normalt". 1985: ca 600, 1986: 839, 1987: 603. Bemærk de meget store koncentrationer ved Sødringholm, Randers Fjords munding, både forår og efterår.

Forår: Første: 16/4 1 h Gjerrild Fyr (RD) + 1 Hesselholm (SD), 20/4 2 Brabrand Sø (TB).

Største: 24/4 40 Kysing Fjord (EBO, JSt), 1/5 70 Råby Odde + 163 Sødringholm (begge AJ), 7/5 53 Kysing Fjord (SH).

Sidste: 23/5 15 Gammelholm, Samsø, 25/5 1 Hesselholm (begge SD) og 1/6 1 Brabrand Sø (AJ).

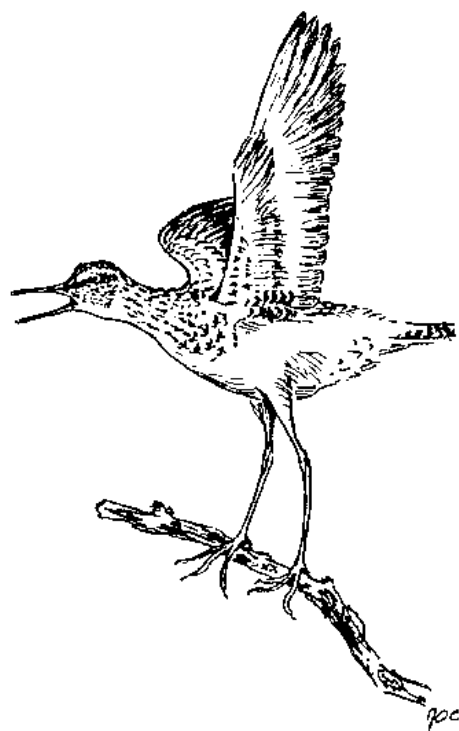
Efterår: De første ses 13/6 2 og 21/6 1 Brabrand Sø (begge AJ), herefter 2/7 7 S Lading Sø (JTL) og 6/7 Gjerrild Nordstrand (HC).

Pri juli ses nogle store koncentrationer ved Randers Fjord: 9/7 397 og 22/7 105 Sødringholm (AJ). Desuden 3/9 32 Kysing Fjord (OGJ).

Sidste: 15/10 1 Hesselholm (SD), 20/10 4 rst Barnekold, Stavns Fjord (SD), 22/10 5 Overgård (SH) + 1 Hesselholm (SD).

Total: 1575. Antal indsendere: 28. Antal obs: 144.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	97	445	4	642	268	103	16	0	0

Svaleklire (Tringa ochropus)

Svaleklirer ses spredt, gerne 1-2 stk ad gangen, ofte i mindre vandhuller og langs åer.

Der er ikke usædvanligt med vinterfund i de milde vintre.

Forår: De første ses 31/3 2 Ø Gjerrild Nordstrand (HC, JA) + 1 Hesselholm (SD), 1/4 1 Gjerrild (HC) og 5/4 1 hørt Ramten-Dystrup Sø (LPJ).

Største: 20/4 6-10 Brabrand Sø (TB) og 16/4-29/4 min 9 trk Gjerrild (JOS, JSP).

Sidste på forårstræk ses 1/5 1 Porskær ved Resenbro (PMc) + 1 Kolindsund (JSP).

De første på tilbagetræk ses allerede pri juni: 5/6 1 Løvenholm Skov (SH), 9/6 2 rst Stjær Bakker (PL) og 12/6 1 Lilleåen ved Hårvadsbro (SMJ).

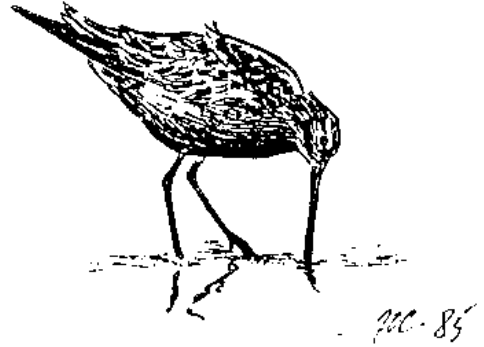
Største i efteråret: 24/7 6 Mariager Fjord (TN) og 23/8 10 Grund Fjord (FFa).

Sidste: 26/8 4 Kysing Fjord (HLL) og 3/9 2 Kysing Fjord (LB, OGJ).

Vinterfund(jan-feb + nov-dec): 20/2 1 Hornslet (SiSi), 23/11 2-3 Dørup Kær + 1 Århus Å ved Bodil Mølle (PL), 4/12 1 Lyngbygård Å (CQP).

Total: 166. Antal indsendere: 35. Antal obs: 99.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	1	3	59	2	11	38	47	2	0	3	1

Lingsmed (Tringa glareola)

Mange så Lingsmedene ved Brabrand Sø i maj, og mange indrapporterede dem. De tælles kun med én gang, og totalen er den laveste i flere år.

Forår: De første ses 17/4 1 Brabrand Sø (LB), 24/4 1 Brabrand Sø (AJ) og 30/4 1 Møgelmosen, Samsø (SD, AJ, LeB).

Største obs blev 7-12/5 op til 17 Brabrand Sø (SBN, HLL, KeH, MC).

De sidste på forårstræk ses 19/5 1 + 24/5 1 begge Brabrand Sø (AJ, KeH), og 29/5 2 Hesselholm (SD, LeB).

De første på nedtræk ses 20/6 1 Brabrand Sø (AJ), 30/6 1 Gjerrild (RD), 1/7 9 Paderup Enge (LTP) og 4/7 1 Brabrand Sø (AJ).

Største: 18/7 10 Paderup Enge (LTP), 29/7 6 Hesselholm (LeB), 14/8 8 Paderup Enge (LTP) og 19/8 7 Kysing Fjord (HLL).

Sidste: 27/8 3 Hesselholm (LeB), 30/8 3 Kysing Fjord (OGJ) og 3/9 4 Kysing Fjord (LB, OGJ).

Total: 136.

Antal indsendere: 17.

Antal obs: 65.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	3	32	2	63	32	4	0	0	0

Mudderklire (Tringa hypoleucos)

Mange Mudderklirer, faktisk dobbelt så mange som de sidste 3 års gns. Optællinger langs Sangstrup Klint har resulteret i 130 fugle. Ligeledes har optællinger på Helgenæs, Tunø, ved Kysing og ved Sminge Sø givet mange Mudderklirer.

Forår: Den første ses ret tidligt: 3/4 1 Bønnerup (HLL), herefter mere normalt 18/4 5 Dystrup-Ramten (JSP), 20/4 + 21/4 1 Brabrand Sø (KeH, FR) og 24/4 2 Østerby Mose (OGJ).

Største: 30/4 10 Kasted Mose (TQ), 19/5 7 Kysing Fjord (MC) og 23/5 12 Resenbro-Sminge Sø (JCN).

Sidste: 30/5 + 2/6 1 Brabrand Sø (CH, AJ) og 3/6 1 Råby Odde (AJ).

Efterår: Enkelte fugle fra med juni skyldes et begyndende returtræk: 15/6 1 ad Søbygård Sø (CH) og 25/6 1 rst Salten Langsø (PL, ET).

Første herefter er: 3/7 1 rst Gjerrild Nordstrand (HC) + 1 Grund Fjord (JH).

Største: 6/7 71 rst Sangstrup Klint (HC, JSP), 16/7 min 30 Tunø (JOS), 19/7 44 Helgenæs (JTL), 23/7 35 Sminge Sø (BRS), 24/7 26 Kysing Fjord (OGJ) og 31/7 60 Sangstrup Klint (MSt).

Sidste: 2/10 2 og 9/10 1 Kysing Næs (LB, OGJ), 11/10 1-2 Kysing Fjord (PL, JC).

Total: 1054.

Antal indsendere: 38.

Antal obs: 183.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	31	142	4	468	361	41	7	0	0

Stenvender (Arenaria interpres)

Det hidtil største antal indrapporterede Stenvendere med i alt 89 fugle. 4 fugle i foråret er normalt for amtet, men efteråret overstiger langt, hvad vi hidtil har set. Den markante stigning skyldes især en stor dag ved Fornæs med 35 fugle.

Forår: 20/5 1 Anholt Nordstrand (HCa) og 28/5 3 Søby Rev (JG).

Efterår, alle nævnes:

Fornæs: 13/8 5 rst (HC), 18/8 22 trk + 13 rst (JSP), 21/8 1 rst (JSP), 18/10 2 N (HC).

Randers Inderfjord: 31/7 3 (LIP), 17/8 1 (JP), 21/8 1 (LIP).

Norrdjursland: 31/7 6 (JP), 25/8 6 (JSP), 31/8 3 (LPJ), 6/9 7 (JP).

Alrø Egehoved: 8/8 2 1K (AJ), Kysing Fjord: 12/8 + 19/8 1 juv (HLL).

Sødringholm: 21/8 9 (AJ), Helgenæs: 13/8 1 (SEL), Begtrup Vig: 14/8 1 (SEL).

Besser Rev: 25/8 3 (LeB).

Total: 89.

Antal indsendere: 11.

Antal obs: 22.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	4	0	8	70	7	2	0	0

Mellemkjovent (Stercorarius pomarinus)

Hele 6 ex er ganske uset i vores del af landet.

Alle obs nævnes: 8/7 1 ad lys Fornæs Fyr (RD), 14/8 1 ad lys Bønnerup Strand (HC), 4/10 1 1K mørk Grenå-Helsingborg (JSP) og endelig fra amtets "sikre" lokalitet Kysing Næs: 10/10 1 1K (OGJ, HP), 19/10 1 1K og 11/12 1 1K (begge OGJ).

Total: 6.

Antal indsendere: 5.

Antal obs: 7.

Almindelig Kjove (Stercorarius parasiticus)

Et temmelig godt år, hvilket er en afspejling af en øget havobs-aktivitet ved vore kyster.

Alle obs er fra efteråret: 14/8 1 ad lys + 1 3K mlfase Bønnerup Strand (HC), 18/8 1 1K Stavns Fjord (TV), 20/8 1 Ahl Hage (LG), 21/8 2 1K Randers Fjord (AJ), 6/9 1 Gjerrild Nordstrand (JP) og 1 Kysing Næs (HLL), 17-18 og 20/9 hhv. 1 1K + 1 ad lys og 1 1K Fornæs (JSP), 1/10 1 Sletterhage (JTL), 2/10 1 1K Kysing Næs (OGJ), 11/10 2 ex Odden-Ebeltoft (CO, PK), 13/10 1 juv Ør. Hedekrog, Samsø (LeB), 18/10 1 uspec (HC) og 19/10 1 ad mørk og 1 1K (JSP) begge obs fra Fornæs, 19/10 2 1K Kysing Næs (OGJ) og samme sted 29/10 4 1K (OGJ). Til sidst et færges-obs fra Grenå-Varberg 12/11 2 ex både ud og hjem (JSP).

Fase- og aldersfordeling (1K-fugle er normalt mørke):

ad/lys	ad/mørk	3K/ml	1K	usp
2	1	1	15	11

Total: 30.

Antal indsendere: 11.

Antal obs: 22.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	0	0	0	6	5	15	4	0

Lille Kjove (Stercorarius longicaudus)*SU-ART.

Efterårets invasion af Lille Kjove på den jyske vestkyst har afspejlet sig i Århus amt med min 2 fugle.

23/9-1/10 opholdt 1 ad fugl sig ved Knudsø, hvor den fouragerede på insekter og orme på de nærliggende pløjemarken.

Den anden lokalitet hvor arten blev truffet er Kysing-området: 1/10 1 Kysing Næs og 2/10 1 ad Kysing Fjord.

Det er formodentlig samme fugl, en haleløs adult fugl. Desværre er ingen af fuglene beskrevet. Observationer af Lille Kjove i de indre danske farvande skal indrapporteres til SU. Send dem dog ind!

Der må ikke refereres til fund, der ikke er godkendt af SU.

Måger

Indrapporteringen af Måger er fin i år. Vi har fået oplysninger fra alle kendte ynglelokaliteter med Storm-, Sølv-, Sildemåge og Svartbag og en væsentlig del af amtets ynglende Hættemåger. Forhåbentlig fortsættes den gode udvikling, (gerne med flere ynglende Hættemåger), så vi fremover kan følge bestandsudviklingen af mågerne.

Måge-ternegruppen ved Jens O. Christensen modtager gerne opl. om ynglefund af måger og terner (JOC tlf: 86 19 95 07).

Sorthovedet Måge (Larus melanocephalus)*SU-ART.

14/8 1 1K Rst Gjerrild Nordstrand (HC) er godkendt af SU. 25/8 1 1K rst Skovgårde-Bønnerup - er ikke beskrevet.

Der må ikke refereres til fund, der ikke er godkendt af SU.

Dværqmåge (*Larus minutus*)

Med 23 Dværqmåger blev 1988 nyt rekordår. Der er, (måske som følge af den stadig stigende feltornitologiske aktivitet op igennem firserne) blevet set stadig flere Dværqmåger i amtet.

Fordelingen af Dværqmåger pr. år 1975-88:

1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
5	3	5	1	3	1	7	13	7	6	11	22	12	23

Af de i alt 119 Dværqmåger er de 101 blevet aldersbestemt. Aldersfordelingen månedsvis er angivet på nedenstående figur.

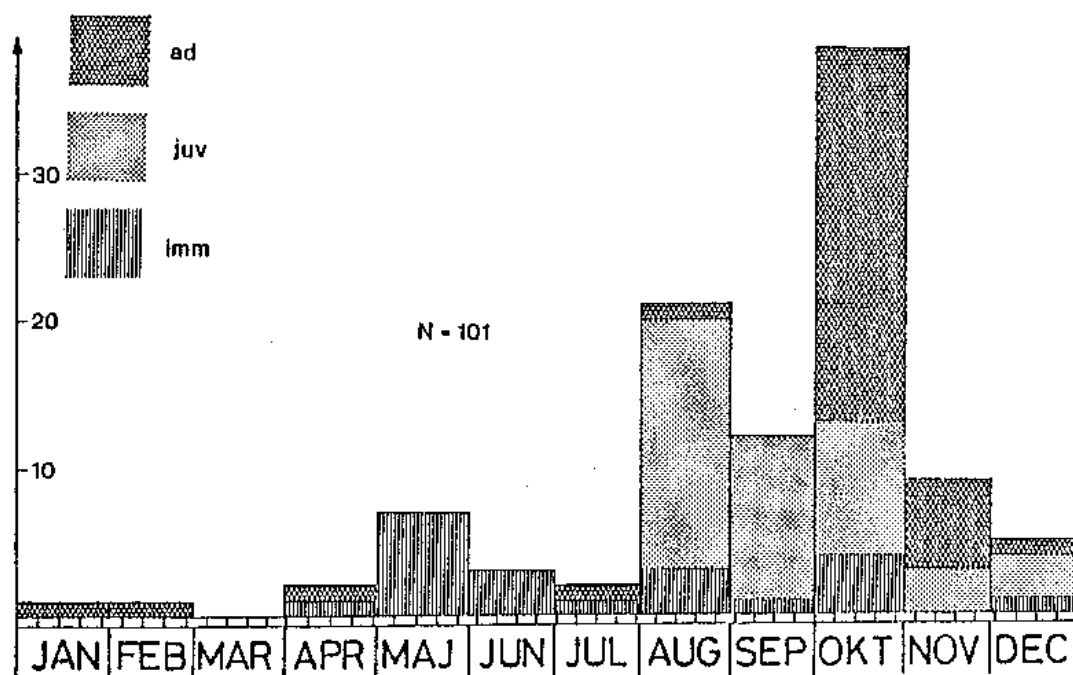

Fig 8. Alders- og månedsfordeling på samtlige Dværqmåger fra Århus amt, for perioden 1972-1988.

1988, alle nævnes: Oktoberforekomsterne falder fint i hak med de meget store forekomster der blev set i det øvrige DK, især i dagene 16-17/10.

2/2 1 ad Helsingborg-Grenå (DH), 28-30/4 1 ad Tranemosen, Samsø (SD, AJ), 17/8 1 juv Paderup Enge (LTP), 20/8 2 juv Mols Hoved (LG) + 1 juv Mossø (JK), 21/8 1 IK Mossø (JOS), 4/9 2 juv Lindholm, Mossø (JK) + 3 2K Emborg, Mossø (JCN)(samme?), 10/10 2 juv Alrø (JG), 16/10 2 juv Hesselholm (SD), 19/10 1 ad S Fornæs (JSP), 21/10 1 N Sletterhage (JTL), 29/10 2 ad S Fornæs (CO, JNK), 10/11 3 ad S Fornæs (CO, PK), 13/11 1 ad Fornæs (HP).

Total: 21-23.

Antal indsendere: 13.

Antal obs: 17.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	1	0	1	0	0	0	4	2-5	8	4	0

Sabinemåge (*Larus sabini*)*SU-ART.

19/10 1 juv N Kysing Næs kl. 7.25 + 1 juv rst-N Sletterhage kl. 8.12-8.27.

En spændende observation, da den samme fugl i følge med 2 IK Rider blev set begge steder. Fuglen har tilbagelagt de 17 kilometer imellem lokaliteterne på 47 min. Dette giver en trækfart på 21,7 km/t.

Hvis fuglen havde fortsat nordpå med samme fart, ville den have nået Fornæs kl. 10.15, hvor observatørerne desværre gik hjem kl. 9.45.

Desværre er ingen af fuglene beskrevet for SU. Sabinemåge er SU-art i de indre farvande. Der må ikke refereres til iagttagelser, der ikke er godkendt af SU.

Hattemåge (Larus ridibundus)

En meget fin indrapportering af ynglefund, men lad os få de sidste med til næste år, så vi kan lave en oversigt over Hattemågen i amtet.

Ynglefund (antal par): 3440 Brabrand Sø (AJ), 3000 Brokøld, Samsø (VIK), 900 Freskelbakkeholm, Mariager Fjord (VIK), 300 Bjerregrav Mose (MT), 100 Ringsø (JTL), 100 Emborg, Mossø (PL), 100 Gammelose (Grauballe Mose) (PMc), 100 Tavlbord Mose (PMc), 100 Hedesø v. Malmhøj Huse (EBu), 100 Ramtø-Dystrup Søer (JSP), 54 Alrø Poller (VIK), 50 Kalø Slotsruin (JSP), 17 Anholt (JSP, HCa), 16 Udbyover Sø (AJ), 10 Skaføgård (JTL), 5-10 Dejret Øhoved (JSP), 4 Lindholm Odde, Mossø (JOS), opgives desuden som ynglende flg. steder: Knudsø, 2 kolonier (JK), Birksø (JK), Alø i Juulsø (JCN). I alt 8261 ynglepar.

Alle flokke over 1000 nævnes: 20/2 1046 Brabrand Sø (AJ), 27/3 2934 Brabrand Sø (AJ), 2/4 3-500 Hinge Sø, søbadet (JCN), 12/4 4367 Brabrand Sø (AJ), 25/8 3500 Skovgårde-Bønnerup (JSP), 29/8 1204 Sødringkær (LPJ), 4/9 1500 Kysing Fjord (PL) + 2000 Ravn Sø (PL), 18/9 2187 N Fornæs (JSP) + 2000 rst Voldby (JSP), 11/10 1200 Solbjerg Sø (PL), 22/10 1850 Mariager Fjord østl. del (TN).

Total: 46736. Antal indsendere: 25. Antal obs: 145.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1622	3199	3634	11327	2303	1000	2406	8670	6125	5068	422	960

Stormmåge (Larus canus)

God dækning af ynglelokaliteterne.

Ynglefund (antal par): 290 Brokøld, Stavns Fjord (VIK), 55 Søby Rev (VIK), 50-60 Anholt, Ørkenen (JSP, HCa), 38 Alrø Poller (VIK), 22 Besser Rev (VIK), 15-25 Tunø (JOS), 11 Lindholm, Stavns Fjord (VIK), 5 Hov Røn (VIK), 2-4 Sangstrup Klint (JSP, HC), 3 Yderste Holm, Stavns Fjord (VIK), 2 Eskeholm, Stavns Fjord (VIK), desuden opgivet som ynglende på Barnekøld, Stavns Fjord (SD). I alt 493-515 par i amtet.

Alle større obs nævnes: 14/2 2000 Stubbe Sø (ØBF), 26/2 500 Kolindsund (MSt), 28/2 500 Juulshøj (LLH), 30/5 500 Barnekøld (SD), 4/9 1000 Ravn Sø (til overnatning) (PL), 13/10 600 Stjær Bakker (PL), 1/11 860 S Fornæs (JSP).

Total: 10830. Antal indsendere: 16. Antal obs: 91.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
508	3330	657	525	152	2	91	465	1768	1239	1917	176

Sildemåge (Larus fuscus)

En væsentlig del af landets Sildemåger yngler i Århus amt. Primært på grund af Anholt's store ynglebestand, men Stavns Fjord-området rummer også en pæn bestand.

Ynglefund (antal par): 1200-1500 Anholt (JSP, HCa), 260 Bosserne v. Vejvø (VIK), 60 Hov Røn (VIK, JG), 51 Lindholm ml. Vejvø og Stavns Fjord (VIK), 43 Yderste Holm, Stavns Fjord (VIK), 36 Brøkdal, Stavns Fjord (VIK), 2 Søby Rev (VIK), Hjelm ? (30 par i 85).

I alt: 1652-1952 par i amtet. Se også kort næste side.

Der bliver ikke observeret egentligt træk af Sildemåger i amtet i modsætning til, hvad f.eks. Nordjylland oplever hvert år. Derimod kan vi, måske i forbindelse med vore ynglelokaliteter, se flere meget tidligt ankomne fugle. De tidlige fugle i vores amt tilhører nemlig ofte den ynglende race (intermedius), mens vinterfugle andre steder næsten altid drejer sig om den noget lysere race (graellsii).

Første: 29/2 3 ad Havnen, Anholt (HCa) og 4/3 1 ad Århus Havn (SMJ).

Sidste: 31/10 9 Als Odde (TN) og 5/11 7 Mariager Havn (TN).

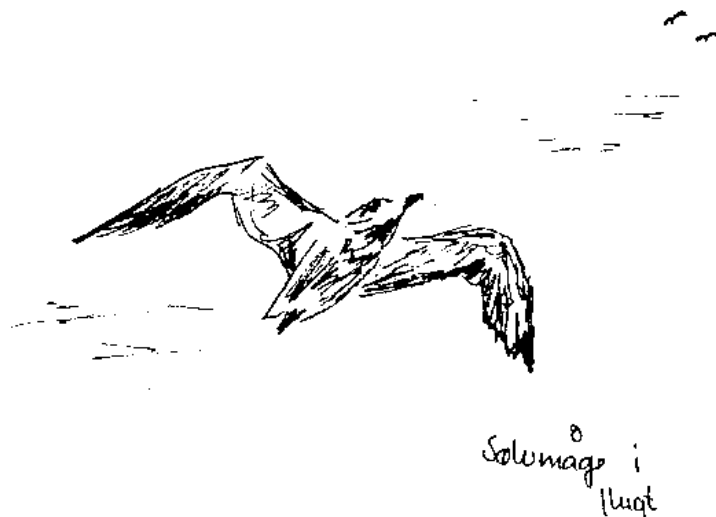
Meget få store obs, kun: 29/3 20 Anholt (PL), 2/4 100 Anholt (JOS, PL), 28/6 25 Grenå-Varberg (JSP), 17/7 14 Ebeltoft-Odden (JSP). Den er klart den mest almindelige måge på det åbne hav om sommeren.

Total: 4214.

Antal indsendere: 22.

Antal obs: 67.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	3	25	106	963	3040	3031	12	12	15	7	0

Sølvmåge (Larus argentatus)

Ynglefund (antal par): 1163 Stavns Fjord-området (VIK), 495 Hov Røn (VIK), 175 Svanegrunden (JG), 120-150 Anholt (JSP, HCa), 50 Begtrup Røn (MT), 15 Søby Rev (VIK), 7 Alrø Poller (VIK), 3 Døjret Øhoved (JSP), 2 Kalø Vig (JSP), 1 Grund Fjord (JH) (Ungerne blev udruget på taget af en fiskerbåd). Hjelm ? 600 par i 1985.

I alt 2031-2331 ynglepar. Se også kort næste side.

Større iagttagelser: 31/1 125 Løgten Bund (AJ), 11/2 350 Alrø Egehoved (AJ), 2/4 250 Totten, Anholt (PL), 23/5 900 Ørkenen, Anholt (HCa), 25/8 200 røst Skovgårde-Bønnerup (JSP), 3/9 162 Alrø Poller (LPJ), 29/9 169 Ebeltoft Vindmøllepark (LPJ), 23/10 357 Ebeltoft Vindmøllepark (LPJ), 12/11 1100 Grenå-Varberg (JSP), 19/11 500 fou Fornæs (PL).

Total: 5716.

Antal indsendere: 15.

Antal obs: 128.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
162	404	122	295	1004	162	127	401	481	639	1830	89

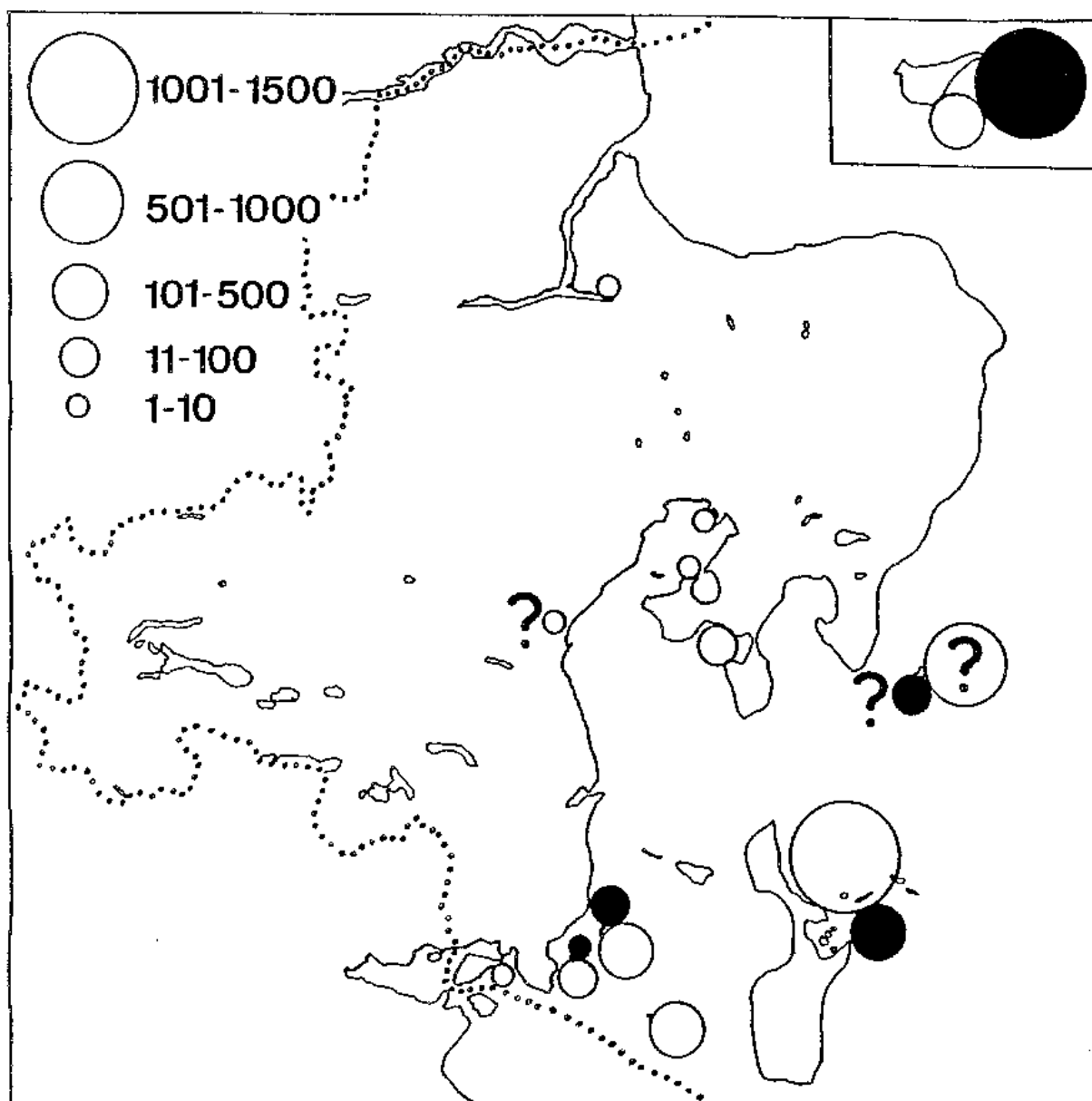

Fig 9. Yngleudbredelsen af Sølvmåge (åbne cirkler) og Sildemåge (fyldte cirkler) i Arhus amt 1988. Fra Hjelm og Arhus C dog ældre oplysninger.

Gråmåge (*Larus hyperboreus*)

Kun en Gråmåge i 1988: 2/3 1 ad NØ for Anholt (HCa). Gråmågen ses eller årligt i amtet med 2-6 individer.

Svartbag (*Larus marinus*)

Ynglefund (antal par): 163 Stavns Fjord-området (VIK), 50-60 Anholt (JSP, HCa), 39 Hov Røn (VIK), 6 Svanegrund (JG), 2 Alrø Poller (VIK), 1 Søby Rev (VIK), Hjelm ? (12-15 par i 85).
I alt: 261-271 ynglepar.

Alle større flokke nævnes: 3/1 100 S Fornæs (JSP), 2/4 55 Anholt (PL, JOS), 25/8 50 Skovgårde-Bønnerup (JSP), 27/8 50 Kysing Fjord (PL), 17/9 64 Sletterhage (LPJ), 18/9 62 Ebeltoft Vindmøllepark (LPJ), 24/9 215 rst Bønnerup (JSP), 16/10 70 rst Kysing Fjord (PL), 20/10 110 Anholt (StJ).

Total: 1453.

Antal indsendere: 18.

Antal obs: 129.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
125	6	4	87	100	88	124	182	346	267	107	17

Ride (Rissa tridactyla)

Den megen østenvind i oktober resulterede i, at en del Rider blev blæst ind imod vore kyster. Lægges disse kystobservationer sammen med resultaterne fra færgetællingerne, får vi et nyt rekordår for Ride i amtet.

Tællinger fra skib: 19/2 40 NØ for Anholt (HCa), 20/2 6 Grenå-Varberg (DH), 4/10 37 Grenå-Helsingborg (JSP), 16/10 13 Hov-Tunø (SS), 17/10 4 Grenå-Anholt (CO), 12/11 1800-2000 rst Grenå-Varberg (JSP), 14/11 186 Halmstad-Grenå (JSP), 3/12 40 Grenå-Varberg (JSP), 10/12 456 Grenå-Varberg (DH), 15/12 120 NØ for Anholt (HCa). I alt fra skib: 2594-2794.

Herudover nævnes de største dage fra kysten, alle fra Fornæs: 16/10 8 N (CO, JNK), 19/10 49 N + 46 S (JSP), 24/10 177 N (RD, CO), 29/10 19 N (CO, JNK, RD), 27/11 277 N (JSP, MSt), 17/12 192 N (RD).

I den øvrige del af amtet ses arten kun meget fåtalligt, flest 24/1 5 ad S Kysing Næs (LB).

Total: 3535.			Antal indsendere: 14.				Antal obs: 50.				
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
5	48	0	0	0	0	0	0	0	380	2393	809

Måge sp (Larus sp)

13/1 500-1000 rsti Århus Havn ved solnedgang samt 8-9000 til overnatning på bugten talt fra mole ved Oliehavnen (JOS), 6/4 1000 Pilbrodalen (Hætte-/Storm-) (ET).

Sandterne (Gelochelidon nilotica)

Så er Sandternen igen set i amtet, arten blev sidst set i -85.

1 iagttagelse: 25/6 2 Grenå Sønderstrand (EBo, JSt).

En meget usædvanlig iagttagelse! Sandternen er uhyre sjælden uden for yngleområderne, så obs i Østjylland bør beskrives for SU.

Rovterne (Hydroprogne caspia)

Igen i år 2 iagttagelser af denne kæmpe blandt terner: 13/8 1 ad N Fornæs (HC), 1/9 1 ad Kysing Fjord, gik til overnatning blandt Hætte- og Stormmåger (OGJ).

Splitterne (Sterna sandvicensis)

Yngel: Der blev i år optalt 134 par i Stavns Fjord (VIK).

Første iagttagelse: 31/3 4 Overgård (SH) + 2 Gjerrild Nordstrand (HC), 1/4 3 Øster Hedekrog, Samsø (SD).

Alle obs over 20 nævnes: 20/7 67 Sletterhage (JTL), 31/7 25 Bønnerup Havn (JP), 1/8 24 Fornæs (JSP), 6/8 27 Sangstrup Klint (MSt), 14/8 300 Bønnerup Strand (HC), 18/9 32 Fornæs (JSP), 24/9 43 Fornæs (JSP), 10/10 35 Bønnerup Havn (JP).

Sidste iagttagelse: 19/10 1 S Fornæs (RD, JSP) + 1 Kysing Næs (OGJ), 27/10 1 juv S Fornæs (CO, PK), 30/10 1 Gjerrild Nordstrand (ERO, JSt). De sidste er ret sene. Usædvanligt med så mange i oktober.

Total: 1209.			Antal indsendere: 26.				Antal obs: 81.				
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	6	27	295	19	159	453	108	142	0	0

Fjordterne (*Sterna hirundo*)

Yngel: Anholt 12 par (HCa), Kalø Slotsruin 2 par (JSP), Bjerregrav Mose min 1 par (AJ).

Årets første: 16/4 1 Kalø Slotsruin (EBO, JSt), 25/4 2 Hesselholm, Samsø (SD), 27/4 8 Norsminde (FF).

Iagttagelser over 10: 14/6 40 Kysing Fjord (LLH), 23/6 12 Norsminde (MC), 21/7 30 Lindholm, Mossø (ET), 28/7 46 V Brabrand Sø (AJ), 7/8 30 Mossø (PL), 8/8 15 V Brabrand Sø (AJ), 20/8 28 V + 2 rst Brabrand Sø (AJ), 23-28/8 56 Mossø + 33 Knudsø + 44 Julsø, alle (JK), 4/9 ca 15 Mossø/Ørnsø (JCN).

Årets sidste: 2/10 1 ad Kysing Næs (OGJ, LB), 15/10 1 juv Ringkær (CQP).

Total: 571. Antal indsendere: 25. Antal obs: 62.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	11	44	68	112	267	67	2	0	0

Havterne (*Sterna paradisæa*)

Mange fine yngle-optællinger i år: Alrø Poller 139 par (JG), Stavns Fjord 88 par (VIK), Søby Rev 60 par (JG), Anholt 5-10 par (JSP), Kalø Slotsruin 2-4 par (JSP), Dejret Øhoved 1 par (JSP), ca 300 par i alt! Må være det meste af amtets bestand.

Første iagttagelser: 28/3 1 Gjerrild Nordstrand (MSt), 16/4 1 Karlslunde v/Horskær (PC) + 30 Alrø Alhage (PC).

Kun en større iagttagelse: 27/4 41 Skæring Strand (LPJ).

Indlandsiagttagelser: 19/6 1 IK Rst Brabrand sø (AJ), 2/7 2 VSV Salten Langsø, vestenden (AJ), 24/7 2 ad + 1 juv Brabrand Sø (LB), 1/8 6 Dronningborg Bredning (LTP), 7/9 3 Dronningborg Bredning (LTP).

Paderup Enge: 2/8 2, 6/8 1, 17/8 3, 3/9 1, alle obs (LTP).

Viser at det ikke kun er Fjordterne, som ses indlands.

Sidste iagttagelser: 29/9 1 Ebeltoft Vindmøllepark (LPJ), 28/10 1 juv S Fornæs (CO, PK), 1-6/11 1 juv Grønå Havn (RD, PK, CO, JNK). De to sidste iagttagelser, som er meget sene, kan være den samme fugl.

Total: 830. Antal indsendere: 21. Antal obs: 49.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	1	144	606	2	55	15	5	1	1	0

Dværgterne (*Sterna albifrons*)

Ynglefund: 3-5 par Anholt (HCa, JSP) er alt!

Første iagttagelser: 30/4 2 Besser Rev, Samsø (AJ, SD), 1/5 2 Egens Vig (Stl.), + 1 Lilleøre, Samsø (SD).

Der er ikke indsendt iagttagelser af forekomster på mere end 3 fugle.

Sidste iagttagelser: 7/8 2 Alrø (HP), 25/8 2 Fou Bønnerup (JSP), 31/8 1 Bønnerup strand (LPJ).

Total: 52. Antal indsendere: 18. Antal obs: 21.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	2	28	5	12	5	0	0	0	0

Sortterne (Chlidonias niger)

Der blev i 88 set 50 Sortterner i amtet. Det er over en fordobling af antallet fra det hidtil bedste år, nemlig 87, hvor der blev set 19-21 ex. Det høje tal skyldes især en iagttagelse fra Mossø, hvor en flok på 30 fugle blev set i maj.

Alle obs nævnes: Forår: 13/5 30 ad Mossø (JK), 24/5 2 rst Brabrand Sø (AJ), 27/5 5 rst Brabrand Sø (AJ), 29/5 6 Juulsø (NA), 8-15/6 1 ad Ravnsø (JK). Den store flok fra Mossø er sandsynligvis en familieflok på vej til ynglepladsen.

Efterår: 23-28/8 1 ad + 1 juv Mossø (JK), 28/8 3 juv Mossø (SS), 4/9 2 1K Mossø, Emborg Vig (JK, JCN).

Total: 50.

Antal indsendere: 5.

Antal obs: 9.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	43	1	0	4	2	0	0	0

Alk/Lomvie (Alca torda/Urja aalge)

I lighed med sidste år (og måske tidligere år?) opholdt der sig igen i år en meget stor mængde Alke (Alca torda) i farvandet umiddelbart ud for Fornæs. I modsætning til sidste år har vi i 1988 en meget fin dækning her, og vi har derfor modtaget et meget stort materiale på henholdsvis Alk og Alk/Lomvie. Alle observationer af Alk/lomvie fra Fornæs er (i den periode, hvor Alkene opholdt sig her), udelukkende behandlet som Alk. Baggrunden for den "diskriminering" er, at der indtil midten af oktober ses lige så mange bestemte Alke som Lomvier i amtet. I sidste halvdel af oktober stiger mængden af artsbestemte Alke så eksplosivt, at de artsbestemte Alke udgør 99,2% af alle de artsbestemte Alkofugle i hele året. Problemet ved Fornæs er, at mens man den ene dag så de mange fugle ganske tæt på land, lå de næste dag langt ude, eller de var måske helt forsvundet. Det skal her pointeres, at det rent faktisk godt kan lade sig gøre at artsbestemme alkefugle. Især i medlys er der en tydelig farveforskel (Alk er sort, Lomvie er brun). Alk virker mere buttet og kan ved visse lysforhold syne større end Lomvie og selvfølgelig det vigtigste: Alks kraftige sorte næb gør, at den syner mørk i hovedet. Meget ofte kan Alkens spidse hale ses, når den letter eller lander.

Alle større obs nævnes, alle fra Fornæs: 1/1 755 (RD), 19/10 880 (JSP), 29/10 1450 (JNK, CO), 2/11 2439 (JNK, CO), 8/11 3000 rst (Fly), 13/11 10583 (HP), 14/11 27640 (RD), 20/11 7612 (JNK), 25/11 13425 (RD), 26/11 41778 (RD), 29/12 19502 (RD).

Total: 140.503.

Antal indsendere: 12.

Antal obs: 69.

(Ikke sorteret for gengangere!).

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
881	0	0	5	12	0	3	4	38	3062	110770	25728

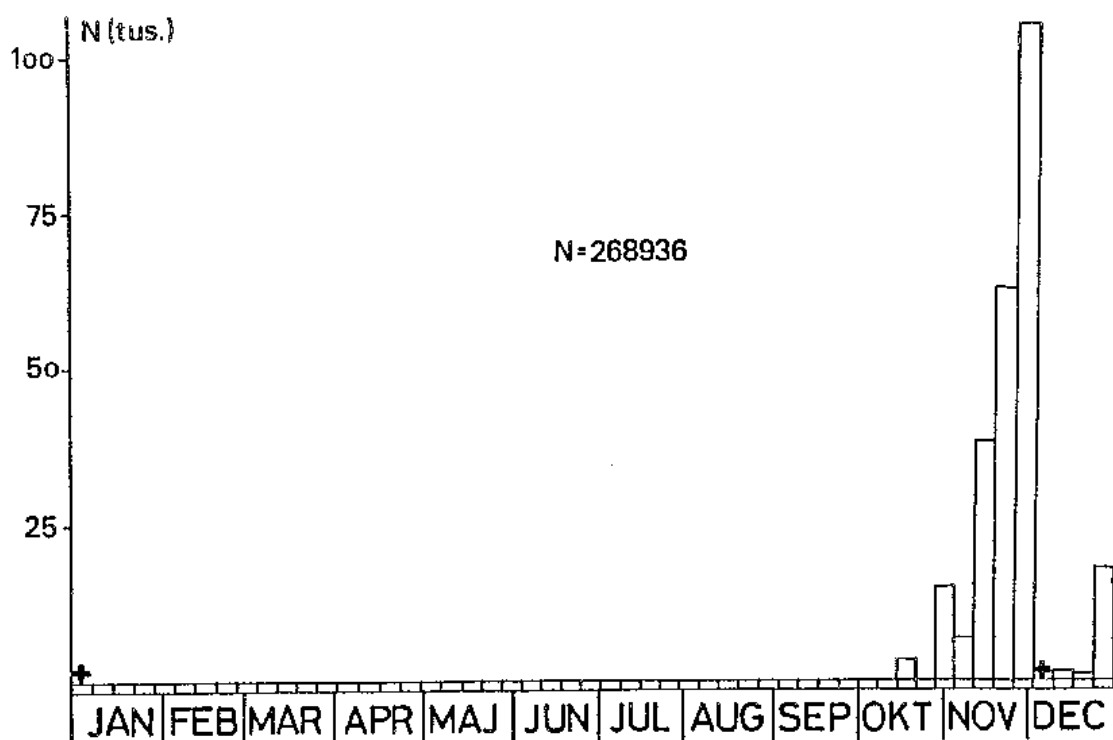

Fig 10. Samtlige observationer af Alk og Alk/Lomvie fra Århus amt 1988, fordelt på 7-dagesperioder. Bemærk, at perioder med under 500 ex ikke er angivet. Især bemærkes, at det store rykind af Alke præ okt dominerer fuldstændigt.
+ = 500-1000 ex.

Lomvie (*Uria aalge*)

Til trods for den invasionsagtige optræden af Alk var årets forekomst af Lomvie mere normal. At det blev til ny rekord for amtet med 1034 Lomvier må tilskrives den stærkt øgede feltaktivitet. Lomvien overvintrer i modsætning til Alken hovedsageligt i Skagerak (op til 300000) men er faktisk den hyppigste af de to i amtet i de første 6 måneder af året.

1. halvår: De største antal er: 19/2 50 v. Vejro (SiSi), 19/3 12 Løgten Bugt (AJ) og 4/4 35 Anholt-Grenå (JOS). Mange så sent. De sidste fugle ses 12/4 3 røst syd for Hjelm (LB) og 15/5 5 Århus Bugt (PC).

2. halvår: I modsætning til tidligere år først obs fra præ okt: 4/10 44 Grenå-Helsingborg (JSP), 14/10 2 S Fornæs (CO, PK) og 15/10 1 Lindholm Dyb (PC). Herefter mange obs fra 17/10. De største tal blev 18/10 297 Fornæs (HC), 19/10 71 Fornæs (JSP) og 30/10 300 "Kattegat" (HCa).

Total: 1034.

Antal indsendere: 17.

Antal obs: 50.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
9	53	20	41	5	0	0	0	0	782	121	18

Alk (*Alca torda*)

Som nævnt under Alk/Lomvie var der i 1988 en meget stor koncentration af Alk ud for Fornæs i nov-dec. Ud fra de indrapporterede tal må det skønnes, at det drejer sig om over 100.000 fugle. Dette høje tal baseres især på tallene fra d. 26/11, hvor 12.000 rastede og 38.000 trak V ved Gjerrild Nordstrand (HC), samme dag sås 30.331 Alk/Lomvie trække S og 11.447 trække N ved Fornæs (RD). Disse an-

ses for at være Alke. Ligeledes den 26/11 sås ved Kysing Næs 2100 Alke (OGJ) og således blev sammenlagt 93878 Alke set denne dag. På den baggrund må 100.000 siges at være lavt sat. Tilsyneladende har det samme mønster for Alkenes overvintring i Kattegat gentaget sig i de seneste år.

Alkene trækker fra Nordsøen og ind i Kattegat fra midten af oktober og måneden ud. Kulminationen i 88 ved Skagen skete d. 23-28/10 hvor ca 50.100 trak (23/10 18.000, 25/10 10.500) (mundtl. medd. Nordjysk Ornitologisk Kartotek, NOK).

De trækker fra Skagen relativt hurtigt ned til området umiddelbart nord for Fornæs, hvor de største koncentrationer er set fra midten af november og året ud. I starten af januar trækker de så nordpå og i jan/feb er de fleste fugle trukket ud i Skagerak. I løbet af jan 1989 er der set store mængder Alke trækkende V ved Skagen (NOK).

Ornis Consult opgiver, at der i jan/feb 1988 opholdt sig 60.000 Alke i den vestlige halvdel af Skagerak, mens der i samme tidsrum kun opholdt sig 16.000 i det nordlige Kattegat.

Udeblivelsen af fugle i december er reel, da der i samme periode har været stor feltaktivitet ved Fornæs.

Hvorfor de mange Alke vælger at trække helt ind i Kattegat for at tilbringe en måneds tid herinde, kan der endnu kun gisnes om, måske hænger det sammen med fødeproduktionen herinde.

Fra 1. halvår kun få fugle: Flest ses 14/1 8 ud for Århus Havn (JC) og de sidste ses 19/2 5 v. Vejro (SiSi) og 4/4 2 Anholt-Grenå (JOS). Obsen fra marts skyldes en død fugl fra Anholt ult mar (PL, JOS).

2. halvår: De første ses 2/10 1 S Kysing Næs (LB) og 3/10 15 nordøst for Anholt (HCa). Herefter mange obs med okt.

Største obs: 1/11 11426 Fornæs (JSP, CO), 19/11 42973 Fornæs (JSP, PL), 26/11 50000 Gjerrild (HC) + 2100 Kysing Næs (OGJ), 27/11 10150 Fornæs (JSP) og 3/12 7016 Grenå-Varberg (PL, JSP m. fl.).

Total: 127415. Antal indsendere: 13. Antal obs: 53.
(ikke fraregnet gengangere).

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
22	9	1	2	0	0	0	0	0	1493	118368	7534

Tejst (Cephus grylle)

Endelig er der gennemført en nogenlunde dækkende tælling af ynglende Tejst i amtet. Det ser ikke så godt ud for arten på Tunø, hvor Skov- og Naturstyrelsen tilsyneladende har overvurderet bestanden i et par år.

Til gengæld blev der igen set Tejst ved Sangstrup Klint, hvor den ynglede tidligere.

Ynglefund (antal par): 46 Vejro (VIK), 12 Lindholm (VIK), 4-10 Tunø (JOS) - her opgiver (VIK) 21-44 på baggrund af (JOS)s tællinger! 0-4 Sangstrup Klint (JSP), 1 Hjelm (VIK), 0-1 Samsø, vadestedet (VIK).
I alt: 63-74 par i amtet i 1988.

Ud over på ynglelokaliteterne ses arten især ved Fornæs i efteråret. De største tal herfra nævnes: 19/10 2 N + 1 S (HC, JSP), 20/10 1 N + 3 S (OGJ, LB), 1/11 1 N + 2 S (JSP), 6/11 2 N + 1 S (Mst, CO), 10/11 4 S CO, PK), 13/11 4 N + 5 S (HP), 27/11 3 N (JSP). I alt 45 ex blev set ved Fornæs i efteråret.
Som det kan ses på trækretningerne, drejer det sig ikke om egentligt træk, men derimod om omstrefjende fugle, som overvintrer i Kattegat.

Total: 218. Antal indsendere: 20. Antal obs: 63.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	1	6	4	62	5	77	13	2	20	25	2

Lunde/Søkonje (*Fratercula arctica*/Alle alle)

En meget tidlig observation: 15/7 1 Anholt-Grenå (JSP) samt 13/11 2 S Fornæs (HP).

Søkonje (Alle alle)

Søkongen fortsætter sin fremgang i amtet med 147-148 individer i 1988. Dette er dog næppe et udtryk for, at der reelt har været flere Søkonger i amtet end i f. eks 1984 og 1985, hvor der også blev set mange. Det må nok i højere grad tilskrives feltaktiviteten, der, som tidligere nævnt, har været meget høj i år. Forekomsten er jævnt fordelt over perioden med okt-ult nov, og som en observatør skriver fra Fornæs: "ca 5 ses dagligt (0-11)" Det havde ingen vel drømt om for bare 10 år siden.

En usædvanlig forårsobs: 12/4 1 Moesgård Strand (JBP).

Sidste vinterobs: 12/2 3 Kysing Næs (PL) - Første efterårsobs: 19/10 2 Fornæs (JSP).

Kun de få obs over 5 nævnes: 29/10 12 Fornæs (CO, JNK, MSt), 5/11 6 Fornæs (CO, JNK), 6/11 7 Kysing Næs (OGJ), 7/11 6 Fornæs (CO, PK, RD), 13/11 30 Halmstad-Grenå (DH), 16/11 6 nord for Lushage (LG).

Total: 147-148. Antal indsendere: 17. Antal obs: 57.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
8	4	0	1	0	0	0	0	0	31	98	5-6

Lunde (*Fratercula arctica*)* SU-ART for de indre danske farvande.

Der er set usædvanlig mange Lunder i år. Måske er de fulgt med Alkene ind i Kattegat. Vi har enkelte tidligere år set en lignende invasion af Lunder i amtet, men de er desværre ikke blevet beskrevet til SU, hvorfor en opstilling af materialet ikke er mulig.

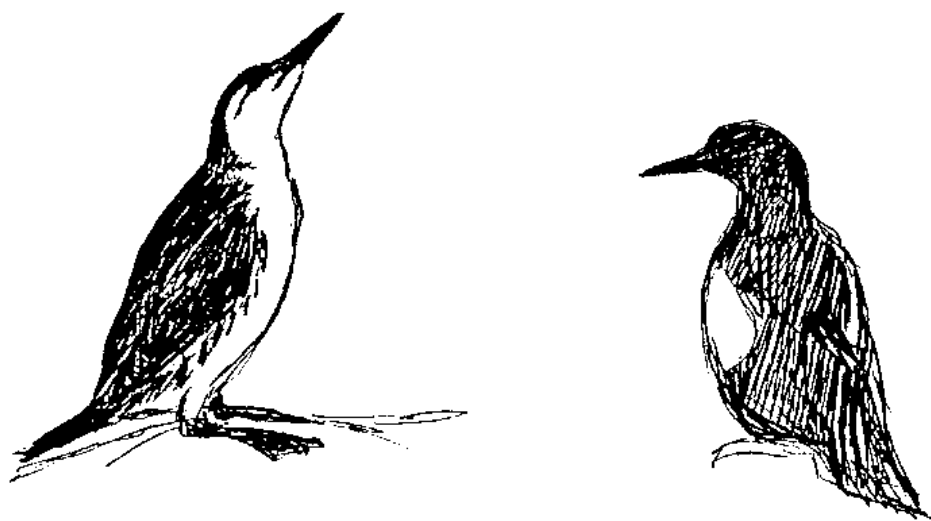
Derfor er det glædeligt at se, at så mange af Lunderne i år er beskrevet til SU.

30/1 1 rst Kysing Næs (ikke beskrevet), 26/6 1 ad Totten, Anholt fundet syg, døde senere (ikke beskrevet), 14/9 1 juv N Fornæs (beskrevet) (RD), 18/9 2 N Fornæs (beskrevet) (JSP), 24/9 1 S Fornæs (beskrevet) (JSP), 2/10 1 N odr Fornæs (beskrevet) (PL, JSP), 11/10 1 ad S Fornæs (beskrevet) (RD, JSP), 29/10 1 S Fornæs (beskrevet) (RD), 30/10 1 ad S-rst (beskrevet) (RD), 1/11 1 S Fornæs (beskrevet) (JSP), 9/11 1 ad S (beskrevet) (RD), 13/11 1 S-N Fornæs (ikke beskrevet), 14/11 1 ad N Fornæs (beskrevet) (RD), 26/11 2 ad S Fornæs (beskrevet) (RD), 4/12 2 Kysing Næs (ikke beskrevet - set sammen med Søkonge), 7/12 1 ad N Fornæs (beskrevet) (RD), 17/12 1 ad N Fornæs (beskrevet) (RD).

Total: 20.

Antal indsendere: 7.

Antal obs: 24.

DUEFUGLE (Columbiformes)

Huldue (Columba oenas)

Meget få fugle fra forårstrækket, og især meget få fugle fra Gjerrild. 11.5% af sidste års trækantal fra Gjerrild og 45-50% af sidste års Moesgård-antal.

Yngel: Sikre og mulige ynglelokaliteter: Silkeborgskovene (i alt 12-18 par), Linå Vesterskov, Løndal Skov, Rye Nørreskov, Rye Sønderskov, Bidstrup Skov, Gjerrildskovene, Moesgård Skov, Katholm Skov, Forstbot. Have, Fussingø Skov, Søskoven (Brabrand Sø), Stjær Slenskov, Høvild Skov, Søbygård Skov, Løvenholm Skov, Rugård Skov.

se også kort nedenfor.

Træk: De første ses 7/2 3 Moesgård Skov (PL), herefter 20/2 8 trk Fornæs + "hørt" Silkeborg Vesterskov (HC, JCN).

Gjerrild: I alt 76 trk (mar 39, apr 31, maj 5), max 30/3 11 Ø og 31/3 28 Ø (HC, JSP, BHJ, m.fl.).

Moesgård: I alt 48 trk (mar 24, apr 22, maj 2), max 3/4 12 N (HP, JTL, JC, FR, m.fl.).

Største trækobs herudover blev 17/3 5 rst Stavns (SD), 3/4 5 trk Anholt (JOS) og 19/10 5 SØ + 4 rst Anholt (St1).

De sidste fugle blev ovennævnte fra Anholt og 21/10 2 5 Sletterhage (JTL).

Vinter (jan og nov-dec) kun: 15/1 1 Storskov, Brabrand Sø (JOS).

Total: 277.

Antal indsendere: 31.

Antal obs: 104.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	11	92	99	26	8	7	3	1	28	0	0

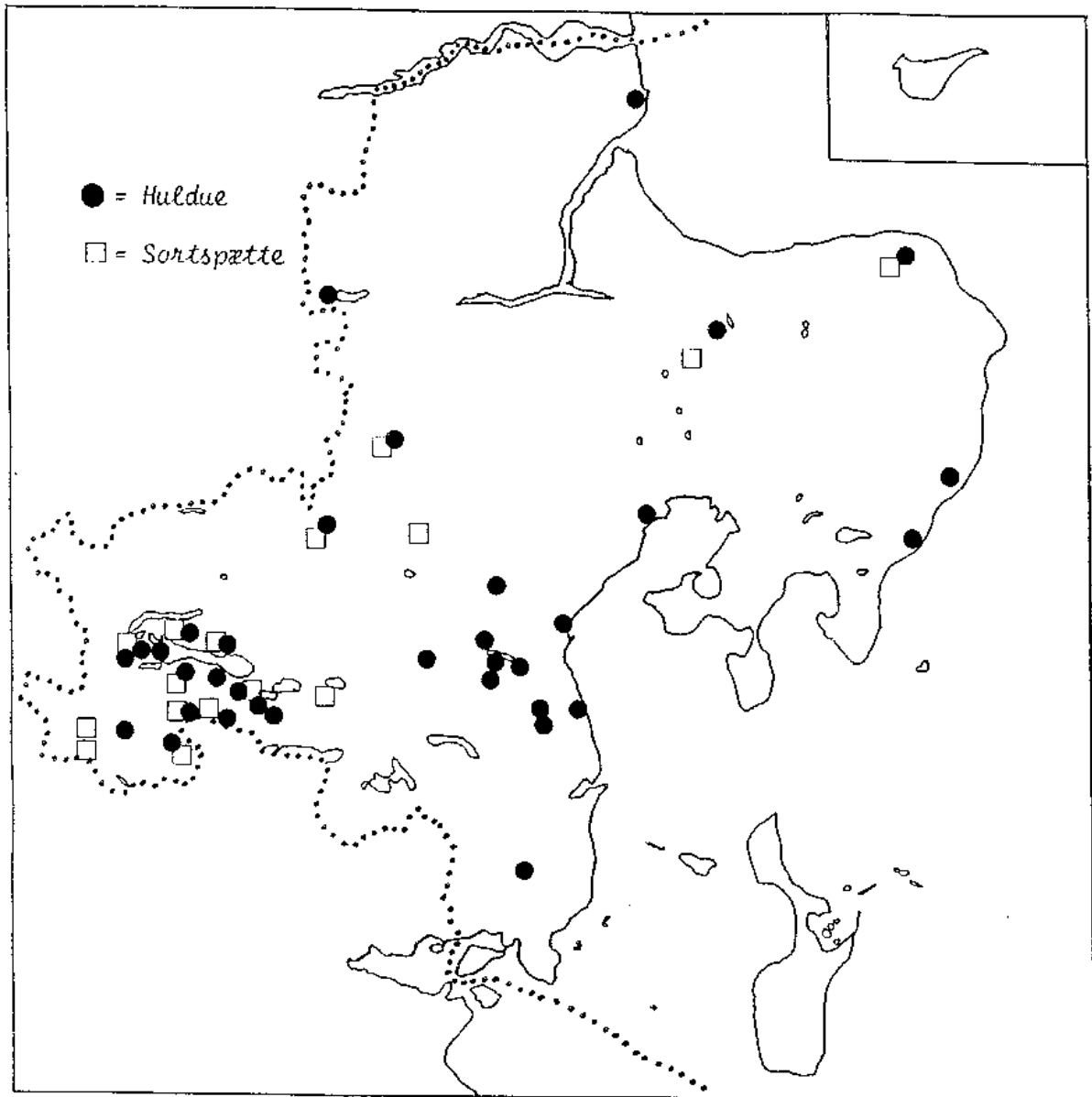

Fig 11. Samtlige lokaliteter med fund af Huldue i yngleperioden (med maj-juli) i Arhus amt 1986-88. Til sammenligning er skovdistrikter med Sortspætter indtegnet (kvadrater). Især bemærkes et tydeligt sammenfald i Søhøjlandet, hvor Hulduen ofte yngler i Sortspættehuller.

Ringdue (*Columba palumbus*)

Få indrapporterede ynglefund, hovedsageligt fra ynglefugletællingerne maj-juni. Desuden en interessant indrapportering af 10-20 jordrugende par fra Ørkenen, Anholt (JSP). Mange iagttagelser af store rastende flokke fra de første 3 måneder.

Forår: Påfaldende små tal fra trækstederne:

Moesgård: 5/3-14/4 3153 trk fordelt på marts: 802 og april: 2351, max 14/4 903 N (TKC, FR) (JC, PNN, FR, TKC, ØBF, IQ, HP og Moes).

Gjerrild: 30/3-29/4 7734 trk fordelt på marts: 4634 og april: 3100, max 31/3 3834 Ø (HC) (HC, AJ, MST, JDS, LPJ).

Anholt: 30/3 3000 trk + 500 rst (PL) og 3/4 94 N (JDS).

Samsø: 31/3 65 Ø (SD) og 4/4 95 N (SD).

Efterår:

Helgenæs: 10/9 50 V + 1000 rst (JTL) og 16/10-22/10 i alt 9225 trk (JTL).

Øvrige større flokke af rastende fugle (over 700): 1/1 1502 Århus Ådal (AJ), 9/1 800 Kalsemade Rev (SH), 16/1 1500 Kankbølle Skov (ET), 27/2 1500 Lilleskoven/Brabrand Sø (AJ), 27/3 3000 Engen, Anholt (HCa), 2/4 800 Constantinsborg Enge (LB).

Total: 46144. Antal indsendere: 31. Antal obs: 154.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
5858	3726	15282	9543	42	41	2	166	1321	9946	117	100

Lyrkerdue (*Streptopelia decaocto*)

Yngel: Flere indsendere noterer den som meget alm. ynglende i byerne.

De største flokke ses gerne i byer nær fødestofvirksomheder og havne: 15/1 + 28/8 60 Randers Havn og 13/11 90 Århus Havn (alle JP).

Total: 333. Antal indsendere: 8. Antal obs: 21.

Turteldue (*Streptopelia turtur*)

For første gang siden 1978 ingen obs!

GØGLFUGLE (Cuculiformes)Gøg (Cuculus canorus)

Kun indrapporterede ynglefund fra (JP) der melder om 2-3 par Bjerregrav Mose, 1 par Vasen/Kongslund og 1 par Dronningborg Bredning. De fleste kukkende hanner må dog regnes for ynglefugle.

Første: 1/5 1 Almindso (JCN) + 1 Issehoved, Samsø (AJ) og 3/5 1 Brabrand Sø (JTL).

Største antal: 22/5 7 Bjerregrav Mose (JP) og 10/6 10 Gjerrild Nordstrand (RD).

Sidste: 21/8 1 Hollandsbjerg Holme (LTP), 24/8 1 v. Nymølle (KøH) og 27/8 1 v. E-gens Vig (SEL).

Total: 139. Antal indsendere: 27. Antal obs: 96.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	77	38	5	16	0	0	0	0

UGLER (Strigiformes)Slørugle (Tyto alba)

Jan 1 Århus amt (JTL). Fuglen blev fundet død i lade, hvor en fugl også omkom i 1987. Hermed er måske det sidste ynglepar i amtet forsvundet, antyder (JTL). I den sydlige del af amtet blev der dog set en fugl i juni (via JTL).

Stor Hornugle (Bubo bubo)* SU-ART.

1/7 1 Århus amt. Er ikke beskrevet til SU.

Der må ikke refereres til iagttagelser der ikke er godkendt af SU.

Kirkeugle (Athene noctua)

13 obs fra 8 indsendere af i alt 8 fugle og kun ét sikkert ynglefund. Selvom arten let undgår registrering, ser det betænkeligt ud, især idet en mild vinter netop for Kirkeugle betyder afgørende mindre vinterdødelighed.

Alle nævnes: 1 Lyngby Kirke (JTL, 1B, LB, MC), 2 Lyngby Kirke (OGJ, ChL), 17/7-13/9 1-2 Hammel (CH) og endelig 1 par m. 2 pull Udbynder-Havndal (PR + ER).

Natugle (Strix aluco)

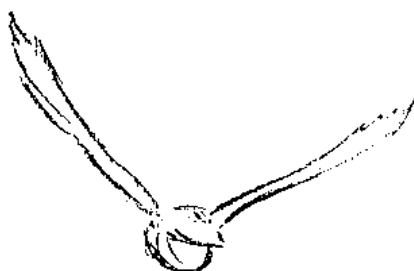
36-42 sikre y-fund på 24 lokaliteter, men arten er dog indrapporteret fra 61 lokaliteter.

Antal par fra et par optællinger skal nævnes: 8-12 Silkeborg Statskovdistrikt (BRS), 8-13 Linå-/Velling-/Rye-skovene (BRS) og 15-16 Syddjursland (= Mols og Hølgens) syd for A 15 (JSP).

Større og specielle obs: 27/2 3 Frijsenborgskoven (JA), 28/2 1 Nordre Kirkegård, Århus (AB), 12/6 3-4 Skramsø Pit. (JSP) og 2/9 3 Gjerrild Nordstrand (HC).

Total: 83. Antal indsendere: 20. Antal obs: 76.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
3	7	4	4	11	34	3	3	4	3	4	3

Skovhornugle (Asio otus)

Stor aktivitet fra (JSP) med lytten efter pibende pull/juv i de stille sommeraftener i juni sætter markant præg på månedsfordelingen. Ellers er det forbavsende få Skovhornugler, der er indrapporteret (set?) fra årets øvrige måneder. Kun obs af et enkelt fælles vinterstade.

Ifølge (JTL) et godt yngleår for arten; alle y-par nævnes: 1 Anso Enge (EBu, PB, JSP), 1 Torup Sø (EBu), 1 Saxild Strand (OGJ), 1 Fjeld Skov (MSt), 1 Trekanten, Samsø (SD), 1 Kasted Muse (JTL m. fl), 5 Helgenæs (JTL) og endelig 26 par fra 21 lokaliteter på Syddjursland (JSP).

Vinter: 10/1 min 5 på fælles vinterstade nær Bryrup (JB). Også fælles soveplads her i 1986 og 1987.

Total: 133. Antal indsendere: 19. Antal obs: 57.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
5	0	2	0	7	101	15	0	1	2	0	0

Mosehornugle (Asio flammeus)

I år flest obs af Mosehornugler i træmånederne april og oktober. Større flokke er usædvanlige i amtet, men kan åbenbart ses på Anholt. Femte år med sommerobs til lokalrapporten. Alle obs nævnes.

1. halvår: jan 4 Lystrup Enge (Torben K. Rasmussen via AJ), 23/3 1, 24/3 2 og 25/3 4 alle Gjerrild Nordstrand (alle AR), 28/3 1 Fajstrup Skov (TB), 31/3 1 O-vergård (SH), 1/4 2 Dejret Øhoved (SEL), 3/4 1 Gjerrild Nordstrand (HC, HLL, AJ) + 2 Fornæs (HC) + 1 Egå Enge (BHJ), 15/4 1 Borum (KeH), 28/4 1 Sødringholm + 1 Råby Odde (AJ), 16/6 1 Dronningborg Bredning-Romalet Enge (JP) og 25/6 1 Falling (IP).

2. halvår: 2/7 2 Hevring (JoA), 18/10-20/10 8-10 rst Anholt, bl.a. 3 + 5 i flok 18/10 (Stl), 12/11 1 Vestereng (TQ), 13/11 1 Hørslev (AB) og 18/12 1 Kysing Næs (EH).

Total: 36. Antal indsendere: 16. Antal obs: 24.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
4	0	6	9	0	2	2	0	0	10	2	1

Fænologien hos Mosehornugle ses af månedsfordelingen af 240 obs i perioden 1972-88. Forårstrækket er tydeligt større end efterårstrækket og starter pr mar. Forårstrækkets sidste fugle er i perioden 1972-88 set 13/5, 19/5 og 26/5. Om efteråret er de tidligste fugle 1972-88 set 26/9, 7/10 og 7/10.

Månedsfordeling af samtlige Mosehornugler indsendt til lokalrapporten i perioden 1972-88:

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	OkL	Nov	Dec
12	24	42	76	19	3	3	1	2	36	14	8

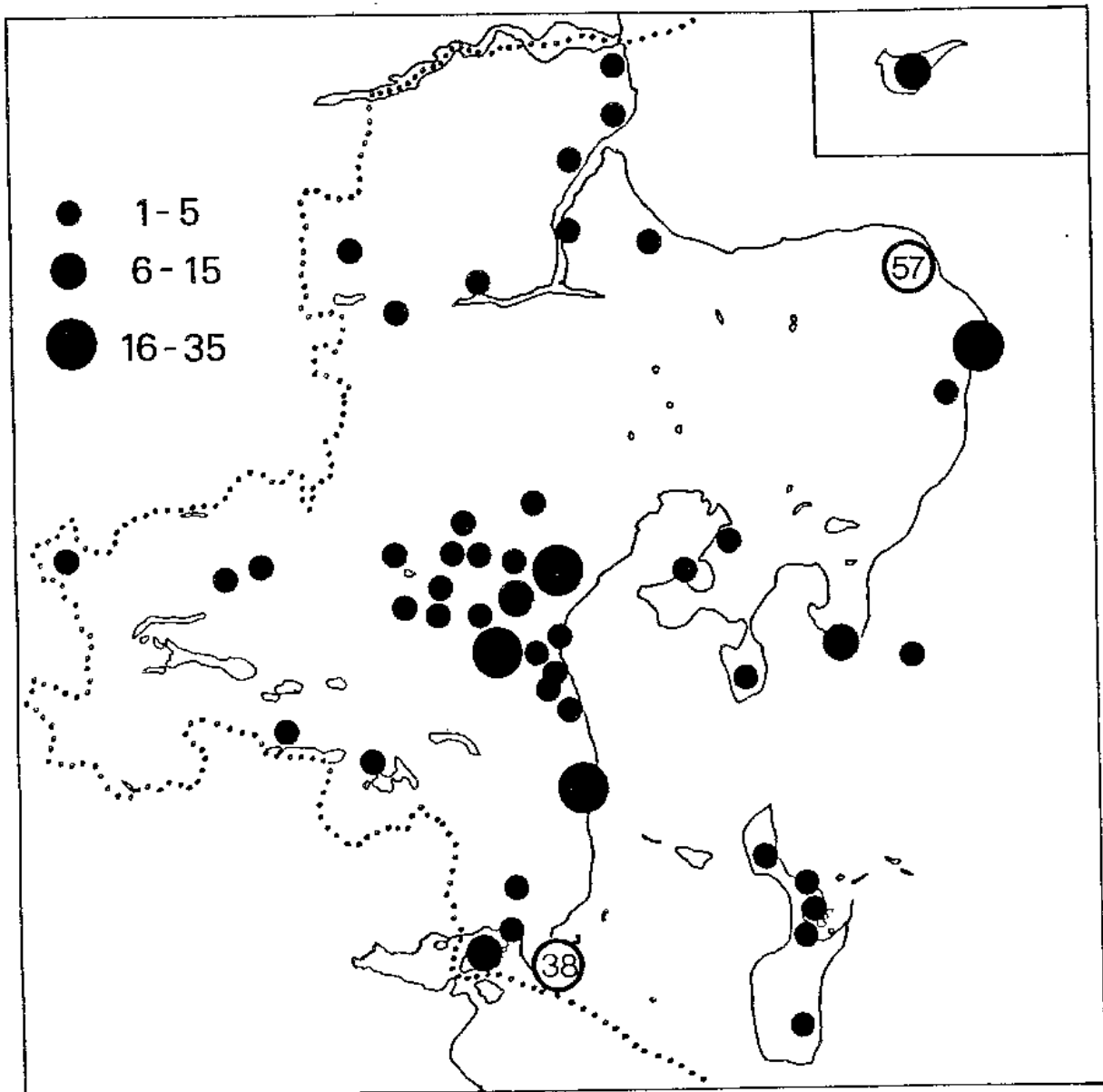

Fig 12. Fordelingen af i alt 277 obs af Mosehornugle fra Århus amt i perioden 1972-1988. Det bemærkes at arten hovedsageligt ses på trækstederne, samt som rastende i kystnære vådområder og større ådale. Antal henviser til antal observationer af arten på de enkelte lokaliteter (gængere ikke frasorteret).

NATRAVNE (Caprimulgiformes)Natravn (Caprimulgus europaeus)

Ynglepar: 0-1 par Anholt (hørt 3-4 nætter omkring 1/6) (JSP), 1 par Gjerrild Nordstrand juni-juli (RD).

Herudover melder (JB) om min 3 7/6 Hjælland-Gludsted Plt. og (OGJ) om 1 Skarritsø Plt. 30/5.

En Natravnetur i Løvenholm Skov 4/6 måtte melde om ingen fugle den aften (DOF).

SEJLERE (Apodiformes)Mursejler (Apus apus)

Kun ganske få indrapporterede ynglefund, send dem dog ind!!
den 29/6 har (JP) talt 350-400 Mursejlere over Randers By, et tal der viser, at der er en stor ynglebestand i Randers.

Forår: et normalt forårstræk, med kulmination sidst i maj.

De første ses 2/5 ca 5 Brabrand Sø (AJ), 3/5 1 Brabrand (JTL) og 4/5 20 Brabrand Sø (HLL) + 12 Snøgebæksvej, Århus (FR).

Trækstederne, Gjerrild: Kun to trækobs herfra, max 12/5 21 (JSP).

Moesgård: 5/5-4/6 min 333 N (Moes).

Helgenæs: 14/5 26 N og 23/5 5000 N (JTL). Et meget stort træk den dag (det største forårstal nogensinde herfra).

De største tal herudover blev 7/5 100 Dronningborg Bredning (JP, LTP), 8/5 100 Fornæs (JSt + EBO) og 23/5 min 200 trk Hesselholm, Samsø (SD).

Fra efterårstrækket kun: 3/9 300 trk + 4/9 40 trk Fornæs (hegge HC) og 10/9 8 S Helgenæs (JTL).

De sidste fugle ses 11/9 1 Nørreport, Århus (JP) + 1 Kysing Fjord (OGJ), 21/9 3 Ravnsbjerg Koll, Viby (JOS) og 30/9 1 samme sted (JOS).

Total: 7397.

Antal indsendere: 28.

Antal obs: 88.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	6175	695	120	41	362	0	0	0

SKRIGEFUGLE (Coraciiformes)Isfugl (Alcedo atthis)

Yngel: 5 ynglefund, hver med 1 par: Skærbækdalen v. Ørred Sø (EBu), Østerkær v. True (Kastbjerg Å) (TN), Almindsø (JCN), Slænsø (ChL) og Fussingsø (JSP).

Desuden set forår/sommer ved: Vejlsø (JCN), Søbygård Sø (CH), Remstrup Å (JCN, PB), Voer Mølle (LG), Ildal Bæk (BRS), Pøtsø-kanalen v. Silkeborg (PMc), Linåen (PB), Ansø (BRS), Pøtsø (JCN), Sillerup (BRS), Boest Bæk (EBu), Lyså (PMc).

Obs den øvrige del af året fra følgende lokaliteter bl.a: Kysing Fjord, Ravnsø, Århus Å (Skibby-Dørup Mølle), Kollens Mølle, Brabrand Sø, Lyngbygård Å, Giber Å, Knudsø, Norring Vesterskov, Mørke Kær, Tingdalsøerne.

Total: 83.

Antal indsendere: 27.

Antal obs: 78.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	3	2	7	8	11	9	11	3	16	6	6

Biæder (Merops apiaster)

Helt sensationelt er der i år hele 2 uafhængige iagttagelser af i alt 4 fugle. Heraf den ene 13/5 2 N Moesgård (Moes), hvilket (vist nok) er 1. obs af denne art fra Moesgård. Desuden for 3. år i træk en iagttagelse fra Gjerrild Nord-

strand: 5/6 2 V (HC).

Udover disse 3 iagttagelser fra Gjerrild er arten kun registreret i amtet 1 gang, nemlig i perioden 27/5-31/5-81, hvor hele 17 individer blev iagttaget på Anholt. Den største flok registreret i Danmark.

Hærfugl (Upupa epops)

I år hele 3 obs fra amtet, dog sandsynligvis 2 obs af samme individ.

28/4 1 Fjellerup Strand (Birgit og Leif Møller), 1/5 1 Mejlgård (Jan Silberg via (JSP), 12/5 1 Langbjerg Plt. nær Hampen Sø (Vagn Petersen, Vrads via JB).

SPÆTTEFUGLE (Piciformes)

Vendehals (Jynx torquilla)

Ingen ynglefund i år, men en del obs på mulige ynglelokaliteter.

I Gejrfuglen nr 3. 1988, opgør (JTL) amtets ynglebestand til 6-10 par i Midtjylland, 3-5 par på Djursland og 1 par i det øvrige amt (gejrfuglen 24, s. 94-99: Vendehals i Århus amt, af Jørgen Terp Laursen (1988)).

Alle nævnes: Forår: De første ses 16/4 1 Moesgård (GG) + 1 Fussingø Skov (JP) og 20/4 1 Århus N (Ivan Lauridsen).

Herefter 21/4 2 Gjerrild (AR), 26/4 1 Sejs (PB), 27/4 1 Mårup Skov, Samsø (SD), 28/4 1 Anholt (HCa), 29/4 1 hørt Ansø Enge (JSP), 1/5 1 Bjerregrav Mose (JP), 8/5 1 rst Moesgård (JIL) + 1 Auning Kær (SS, BHJ), 12/5 1 Anholt (HCa), 13/5 1 sy Ansø Enge (EBu), 15/5 1 sy Hjøllund Plt. (PB) og endelig 5/6 1 Løvenholm Skov (SH).

Efterår: 10/9 1 Anholt (HCa).

Total: 17.

Antal indsendere: 14.

Antal obs: 16.

Grønspætte (Picus viridis)

Forhåbentlig er bestanden ved at komme på fode igen efter de foregående års hårde vintre.

Ynglefund (antal par): Silkeborg Statsskovdistrikt 34-42, Linå Vesterskov 5-7, Rye Nørreskov 3-5, Rye Sønderskov 3-5, Løndal Skov alm, Sallen Langsø Skovdistrikt alm, Velling Skov alm, Bidstrup Skovdistrikt 3 par, Rustrup Skov alm, Gjeslø Skov alm (Sor, BRS, ML).

Desuden set i yngleperioden på flg. lokaliteter: Moesgård Strand, Rosenholm, Rind

Plt, Søbygård Skov, Fmmedsbo Plt, Begtrup Vig, Rugård, Stubbe Sø, Løvenholm Skov, Skaføgård, Hevring Møllegård, Savmølle Skov, Alling Ådal, Assentoft, Fussingø Skov, Gjerrild Overskov, Ahl Hage, Mejlgård Overskov, Skivholme Skov (mange indsendere).

Største antal: 1/4 min 6 Gjerrild Nordstrand (HC) og 3-5/4 5 Gjerrild (BHJ).

Total: 206. Antal indsendere: 44. Antal obs: 142.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
8	8	25	63	38	17	15	4	5	14	7	2

Sortspætte (*Dryocopus martius*)

I år næsten 75% stigning i antallet af obs og indsendere og en tilsvarende forøgelse af totalen. Som sædvanlig dominerer Sortspættegruppens tal.

Ynglepar: Silkeborg Statsskovdistrikt 4 (14 pulli), Palægård Statsskovdistrikt 2 (1 pull), Rye Sønderkov 1 (3 pulli), Rye Nørreskov 1 (3 pulli), Linå Vesterskov 1 (3 pulli), Nygårde Skov 1 (yngleforsøg opgivet), Bidstrup Skov v. Volstrup 1 (4 pulli), Salten Langsø Skovdistrikt 1 (yngleforsøg mislykket), St. Hjøllund Plt. 1 (4 pulli) (Sortspættegruppen m.fl.). Se desuden kort under Huldue.

Desuden set april-juli på flg. lokaliteter: Kongsø Plt, Velling Skov, Norring Vesterskov, Søbygård Skov, Fjeld Skov og Gjerrild Overskov (mange indsendere).

Herudover set: 31/1 1 hun Fussingø Skov (JP), 11/2 1 Fussingø (LTP).

Total: 84. Antal indsendere: 25. Antal obs: 69 (excl. Sor).
(excl pulli)

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
5	7	8	18	27	6	2	3	2	4	1	1

Stor Flagspætte (*Dendrocopus major*)

Stor stigning i antallet af indsendere, og dermed også en forøgelse af totaltallet.

I efteråret oplevede dele af landet en veritabel invasion af Stor Flagspætte. Her i amtet bevirkede dette dog tilsyneladende kun enkelte obs af trækkende individer.

Yngel: Mange ynglefund og mange territoriehævdende fugle overalt i egnede skove. Arten registreres meget let på ynglestedet pga. sin støjende adfærd. Største antal fra yngletiden: 31/3 10 Velling Skov (BD), 1/4 9 Skørring Overskov (AJ), 10/6 10 Mejlgård Overskov (ynglefugletælling) (IKC), 13/6 9 Marselisborg Skov (ynglefugletælling)(PL).

Træk, alle nævnes:

Gjerrild Nordstrand: 17/9 3 indtrk (HC).

Sletterhage: 1/10 2 rst + 3 S, 16/10 1 S, 22/10 2 S (alle JTL).

Kysing Næs: 11/10 1 N (PL).

Fornæs: 14/10 1 rst, 17/10 1 rst, 21/10 1 N + 1 S (CO, PK, JNK, HC).

Total: 279. Antal indsendere: 26. Antal obs: 95.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
24	3	61	40	22	62	0	13	8	22	16	8

SPURVEFUGLE (Passeriformes)Tuplærke (Galerida cristata)

Ingen tydelige tegn på frem- eller tilbagegang.

Årets obs bringes lokalitetsvis, en del af obsene giver formodning om yngel, alle nævnes:

Viborgvej v. BILKA, lilst: 26/6 1 (FR), 6/9 2 (FF).

Viborgvej/Åby Ringvej, Hasle: 15/5 1 (FR).

Skejby: 28/1 1 sy + 2/2 1 sy + 18/3 4 + 22/7 10 + 24/10 3 (EBO + JSt).

Vericentreret, Risskov: 12/11 2 (HLL).

Vejlby Centervej, Vejlbj: 19/10 1 (FR), 19/12 1 ad + 1 juv (JNK, CO, PK).

Århus Havn: 19/2 1 sy (BHJ).

Ved Viby Administrationscenter: 22/7 1 (LUR), 30/7 2 (JOS).

Tranbjerg: 23/2 3 Tranbjergcentreret (JC), 24/7 1 Tranbjerg Kirke (SBN).

Randers, Kristrup Engvej/gl. Losseplads: 11/4 1 sy (LTP), 27/5-30/5 5 1 (JP), 10/6 1 sy (LTP).

Total: 38. Antal indsendere: 16. Antal obs: 22.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	5	4	1	2	2	13	0	2	4	2	2

Hedelærke (Lullula arborea)

Alle obs nævnes.

Følgende obs tyder på yngel: 24/3 5 sy Gludsted Plantage nær Kolpensig Skovfogedbolig (EBu), 23/5 1 sy Kongsø Plt. (EBu), 12/6 1 sy Skramsø Plt. (JSP), 19/6 1 sy Galgebakke Hede i Grane Plt. (EBu), 2/7 1 sy Boest Bæk (amtsgrænsen) ud for Palsgård Skov (EBu). Fra Ørkenen på Anholt meldes om 0-10 par (andres skøn, via (JSP). Desuden sås 23/4 1 Skærbæk Plt. (JB).

Forårstræk: 22/3 11 Ø Gjerrild (AR), 23/3 2 N Moesgård (FR), 25/3 10 Ø Gjerrild (AR), 28/3 6 rst Sønderbjerg, Anholt (PL, LLH), 30/3 3 trk Gjerrild (JA), 31/3 9 Ø Gjerrild Nordstrand (HC, JA).

Efterårstræk: 1/10 4 S Sletterhage (JTL), 5/10 1 S Skovby (JTL), 15/10 1 rst Øster Hede, Samsø (SD), 16/10 1 rst Tunø (SS).

Total: 58. Antal indsendere: 12. Antal obs: 18.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	46	1	1	2	1	0	0	7	0	0

Sanglærke (Alauda arvensis)

Der er sket en glædelig stigning i antallet af efterårsobs i forhold til tidligere år.

Der er indrapporteret ca. 125 y-par fra 11 lokaliteter, beregnet ud fra bl.a. antal sy hanner i yngletiden. Største antal par: Anholt, Ørkenen + Engen 40-50 par (HCa, JSP), Bette Anholt v. Udbyhøj 24 par (AJ).

Første i foråret, alle fra januar nævnes: 15/1 1 N Bråbrand Sø (HLL), 17/1 1 Blejind (JC), 27/1 5 indtrk Containerhavnen, Århus (JC), 27/1 6 N Dronningborg Bredning (LTP), 28/1 12 Testrup (JC) + 1 sy Århus Østhavn (JOS, FF), 30/1 10-15 trk Ansø Enge + 2 trk Boest Bæk (EBu), 31/1 8-10 Kysing Fjord (LB).

Januar gav i alt 55 fugle fra 9 lokaliteter, primo feb gav 268 fugle fra 19 lokaliteter. Det tidlige tiltræk af Sanglærker ult jan og pri feb er iøvrigt bemærket over hele landet (SiSi).

Største tal fra foråret, alle over 200 nævnes: 21/2 600 NØ Gjerrild (HC), 24/2 300 mark ml. Tiset og lingskoven (JC), 17/3 200 rst mark ved Stavns, Samsø (SD),

22/3 317 N Moesgård Strand (JC), 30/3 300 rst Anholt (PL).

Efterårstræk, tal over 50 nævnes: 18/9 62 indtrk Kysing Næs (HP), 10/10 175 trk Romalt Bakker (LTP), 16/10 31 S + 25 rst Sletterhage (JTL), 22/10 200 Vejlbj Enge (TQ).

Sidste fra Efterårstrækket: 8/11 45 rst Hørslev (JTL), 14/11 4 Brabrand Sø (AJ), 19/11 1 Sletterhage (JTL).

Vinterforekomster: Sidste fugle i 1987 sås faktisk så tidligt som 10/11. De fugle, der er set i januar 1988, må derfor være tiltrækkende fugle, og er her behandlet under forårstræk. Decemberfugle, den milde vinter gav 4 obs: 25/12 2 Moesgård (LB), 28/12 1 Århus Østhavn (JFT), 31/12 1 Gudenaen v. Randers (LTP), 31/12 2 Ravnsø, vestenden (PL).

Total: 5266. Antal indsendere: 37. Antal obs: 156.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
55	1639	1521	767	2	32	201	8	131	853	51	6

Bjerglærke (Eremophila alpestris)

Alle obs nævnes: 9/2 1 hun Kalsemade (LLH), 14/2 1 Kalsemade (SiSi), 31/3 3 trk Fornæs (JA) + 4 trk Gjerrild (MS), 2/4 1 Gjerrild Nordstrand (MS), 20/10 min 2-3 Totten, Anholt (Sti).

Total: 10-14.

Digesvale (Riparia riparia)

Bemærk, at det er de mange yngleoptællinger, der skaber det store julital. Som for Landsvalens er der også for Digesvalens vedkommende fine tal fra sensommeren. Dette kunne tyde på et tiltrængt god ynglesæson for Digesvalen, hvilket også med forbehold kan tolkes ud af enkelte af yngleoptællingerne.

Skov- og Naturstyrelsen er i gang med at undersøge, hvor mange Digesvaler, der yngler i de danske grusgrave. Undersøgelsen kører fra 1988 og nogle år frem. Alle tal fra lokalrapporten vil blive tilsendt styrelsen, så også du kan hjælpe dem. Sidste års opfordring til at indsende ældre obs af Digesvale gav kun 2 henvendelser, hvorfor den skal gentages her.

I 1988 er der optalt ca. 2650 ynglehuller, det er da en del! Ynglefund, antal huller angives: Helgenæs rundt 1060 (JTL), Tunø 510 (JOS), grusgrav i pilbrodalen 330 (JOS), Stjer Grusgrav 185 (JOS, PL), grusgrav ved Kvottrup 110 (SMJ), Haldum/Hinnerup Grusgrav 85 (SMJ), Yderup Grusgrav 82 (JOS), grusgrav ml. Harlev og Lillering 71 (JOS), grusgrav NØ for Lisbjerg Skov 65 (KeH), Gjerrild Nordstrand min 50 (HC), Sangstrup Klint 40-50 (JSP), Blushøj SØ for Ebeltoft 30 (JOC), Langballe Grusgrav 20 (SBN), skrænt ved Bjerregrav Mose 6-10 (JP), grusdyng på Eskelund Losseplads 3-8 (JOS). Desuden er meldt om kolonier ved Skejlerup (SEL) og på Vejro (ET).

De første fra foråret: 21/4 13 rst Brabrand Sø (FR), 24/4 3 Brabrand Sø (SH), 24/4 7 Brabrand Sø (AJ). Første obs, der ikke er fra Brabrand Sø: 27/4 2 Gudenaen v. Frisenfold (LTP).

Eneste større tal fra forårstrækket: 15/5 100 Kragemosen, Samsø (SD).

Fra 2. halvår nævnes alle tal over 100: 16/7 300 til overnatning Kragemosen, Samsø (SD), 21/8 300 Emborg Odde, Mossø (JOS), 23/8 250 (JK), 4/9 5000 ("kæmpflok") Mossø v. Emborg Odde (JCN), 11/9 400 trk Paderup Enge, Randers (LTP). De 5000 4/9 er et ekstremt stort antal for Århus amt.

Sidste fugle i år: 28/9 3 Brabrand Sø (AJ), 2/10 1 SSV Sletterhage (RD), 9/10 1 S Fornæs (JSP).

Total: 12012. Antal indsendere: 26. Antal obs: 74.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	49	213	89	5525	715	5419	2	0	0

Landsvale (*Hirundo rustica*)

Mange Landsvaler i sensommeren. Dette skyldes sikkert den fine sommer, der gav en god ynglesæson.

Der er indrapporteret 22 ynglepar. Her kan nævnes: Anholt 20 par (HCa).

Normal ankomst: 14/4 2 N Moesgård Strand (FR, TKC), 15/4 1 Dronningborg Bredning (JP), 16/4 1 Alrø By (PC) + 1 Dørup (ET) + 1 N Moesgård Strand (GG, HP), 17/4 13 fugle fra i alt 7 lokaliteter. Allerede 22/4 sås 250 ved Ringsø (MSt) og april gav tilsyneladende mange fugle i år.

Største tal fra forårstrækket, alle over 200 nævnes: 22/4 250 Ringsø (MSt), 30/4 285 N Moesgård (JTL), 7/5 min 250 Brabrand Sø (JA), 8/5 431 N Moesgård (JTL).

Allerede med-ult juli ses de første større ansamlinger, vel sagtens førstekuldsunger.

Fra 2. halvår nævnes alle tal over 400: 11/7 480 Brabrand Sø (AJ), 26/7 500 til overnatning Hedeskov (MSt), 28/8 400 Krasbjerg (EBO + JSt), 1/9 1500 SSV kl. 6.20-6.35 Hollandsbjerg Holme (PL), 10/9 2440 S Sletterhage (se også *) (JTL), 11/9 1030 rst Brabrand Sø (AJ) + 400 Grund Fjord (JH), 12/9 1200 Grund Fjord (JH), 17/9 610 trk Hesselholm, Samsø (SD), 28/9 700 Brabrand Sø (AJ).

*) Fra 10/9 er endvidere indrapporteret 3000 Svale sp. S over havet ved Sletterhage (JTL), heraf min 90 % Landsvale. Disse er ikke medregnet i totalerne.

Ingen større tal fra oktober men med-ult oktober gav en del obs, de sidste svaver var længe om at komme afsted: med okt i alt 44 fugle fra 19 lokaliteter, ult okt i alt 28 fra 4 lokaliteter.

Alle fra ult okt nævnes: 21/10 6 S + 5 rst Sletterhage (JTL), 22/10 9 S Sletterhage (JTL), 23/10 4 rst Ballen Havn, Samsø (SD), 24/10 1 rst Thorsager (JSP), 29/10 3 Alrø Poller (LPJ).

Endelig skal følgende obs nævnes: 16/8 1 leucistisk/albinistisk ex Blegind (JC).

Total: 18.999.

Antal indsendere: 45.

Antal obs: 202.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	979	1026	28	2125	4545	10080	216	0	0

Bysvale (*Delichon urbica*)

Vi savner her i særlig grad forårstræktallene fra Gjerrild, der i foråret 1985 havde 13968 trk og i foråret 1987 9060 trk. Fra amtet i øvrigt er der traditionen tro ingen særligt store tal, hvad dette så end måtte skyldes. Bemærkelsesværdig er dog en obs på 220 ex d. 4/10.

Der er indberettet 92 ynglepar.

Normal-lidt tidlig ankomst: 18/4 1 Adslev (ET), 20/4 1 Anholt, Ørkenen (HCa), 27/4 1 V Gjerrild Nordstrand (JOS) + 2 trk Issehoved, Samsø (SD).

Fra forårstrækket nævnes alle tal over 25 (!): 2/5 100 trk i flok Brabrand Sø (MC), 23/5 45 N Helgenæs (JTL), 5/6 50 Anholt, Engen (HCa).

Fra 2. halvår nævnes alle ansamlinger på over 50 (!): 16/7 50 (fleest ungfugle) Jernholmen/Suderholmen, Randers (JP), 13/8 100 SV Førnæs (HC), 29/8 320 + 31/8 200 fou Universitetsparken, Århus (IKC), 4/10 220 (heraf nogle tiltrk i flokke) Brabrand Sø, vestenden (TQ).

Den sidste obs er en meget stor obs for oktober måned.

De sidste: 30/9 1 Viby (JOS), 2/10 2 rst on i S Fornæs (JOS, PL) + 2 Vorup, Randers (LTP), 4/10 220 Brabrand Sø (TQ).

Total: 1425. Antal indsendere: 22. Antal obs: 79.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	17	216	221	175	499	72	225	0	0

Markpiber (*Anthus campestris*)

4 obs uden for Anholt, der er den eneste kendte yngleplads inden for amtet.

Anholt-obs: Første fugle ses 7/5 4 Ørkenen (HCa). Ynglebestanden talte hele 6-8 par (JSP, HCa). Sidste obs fra øen var 16/8 4 Ørkenen + 17/8 1 Flakket (EBO + JSt).

Øvrige obs: 13/5 2 Ø + 1 V Gjerrild Nordstrand (RD), 15/5 1 rst Lilleøre, Samsø (SD), 22/5 1 N Issehoved, Samsø (SD), 4/9 1 ad rst Kysing Fjord (OGJ).

Total: 6 ex (uden for Anholt). Antal indsendere: 8. Antal obs: 11.

Skovpiber (*Anthus trivialis*)

Bedre indrapportering fra 2.halvår end sidste år (3 obs af 3 fugle sidste år, 17 obs af 81 fugle i år).

Yngel: 44 sikre og sandsynlige ynglepar indrapporteret; de sandsynlige er fundet ud fra maximale antal syngende hanner på lokaliteterne i yngletiden. Største antal: Tangen, Højkol Skov (15 par (PL), Mejlgård Overskov 9 par (TKC).

Forårets første: 16/4 4 Gjerrild (JSP) + 1 sy Gyllingnæs (PC), 17/4 1 h Frijsenborgskoven (JA), 19/4 1 sy Velling Skov (BRS).

De 2 største forårstræktal: 28/4 57 trk Gjerrild Nordstrand (JOS), 14/5 41 NØ Issehoved, Samsø (SD). Et meget stort træk ved Gilleleje 10/5 (12.000 trk iflg. SiSi) er enten gået uden om amtet, eller også har der ikke været folk ude den dag (en tirsdag).

De 3 største tal fra 2. halvår: 19/8 min 20 rst Spidsbjerg ved Sepstrup Sande (TV), 22/8 15 trk Katrinedal-Lysholm (TV), 4/9 10 rst Fornæs (HC).

Sidste fugle i efteråret: 14/9 2 trk Wilhelmsborg (KeH), 17/9 1 trk Hesselholm, Samsø (SD), 18/9 2 trk Issehoved, Samsø (SD).

Total: 465. Antal indsendere: 19. Antal obs: 63.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	152	154	78	4	38	39	0	0	0

Engpiber (*Anthus pratensis*)

Der er indrapporteret 180-240 ynglepar. Største tal: Anholt 100-150 par (JSP), Dejret Øhoved 20-30 par (JSP).

Forårstrækket starter så småt ulyt marts, men fra perioden 20/3 til 15/4 er der kun indrapporteret i alt 293 fugle. Hovedtrækket foregår tydeligvis i sidste halvdel af april samt pri maj, fra denne periode er indrapporteret 5632 fugle. Alle tal over 200 nævnes: 20/4 1045 Ø Gjerrild (AR), 23/4 230 Bjerregrav Mose (JP), 1/5 250 Dronningborg Bredning (JP) + 398 trk og 30 rst Issehoved, Samsø (AJ) + 264 trk Lilleøre, Samsø (SD). Der er desuden obs på 1-200 fugle fra 10 forskellige lokaliteter i perioden 23/4-1/5 (HCa, JCN, JTL, SD m. fl.).

Fra efterårstrækket nævnes alle tal over 100: 10/10 110 trk Romalt Bakker (LTP), 15-22/10 314 S Sletterhage (JTL), 18/10 400 rst Anholt, Ørkenen (CO), 19/10 101 ØSØ Sønderbjerg, Anholt + 61 ØSØ Nordbjerg, Anholt (Stl).

Vinterforekomster: Det milde år gav en del af slagsen.

Januar: 11 obs af ca. 29 fugle fra 7 lokaliteter, max 10/1 11 Studstrupværket (AJ). Februar: 7 obs af 46 fugle fra 7 lokaliteter, max 27/2 35 Kristrup Enge (JP). December: 7 obs af 24 fugle fra 7 lokaliteter, max 17/12 15 Hårvadbro (JA).

Total: 8351. Antal indsendere: 29. Antal obs: 167.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
29	46	113	4531	1335	8	392	10	90	1756	17	24

Rødstrubet Piber (Anthus servinus)

2 forårsagttagelser af denne sjældne gæst. I betragtning af, at der kun er indrapporteret 1 fugl fra amtet i perioden 1972-84 er det værd at bemærke, at det er fjerde år i træk, den er set.

22/5 1 Gjerrild Nordstrand (AR), 23/5 1 Sangstrup Klint (AR).

Skærpiber (Anthus spinoletta littoralis)

Heller ikke i år er der indberettet ynglefund.

Kun 3 obs fra marts og april: 18/3 3 Sælvigbugten, Samsø (SD), 29/3 3 Flakket, Anholt (PL), 1/4 1 Flakket, Anholt (JOS).

Efterårstallene præges af de mange indsendte obs fra Fornæsfolkene.

Første i efteråret: 18/9 2 rst Fornæs (JSP), 20/9 2 rst Kysing Næs (PL), 24/9 1 rst Fornæs (JSP), 2/10 1-2 rst Fornæs (PL, JSP) + 1 Sødringkær (LTP).

Fra Fornæs er der indberettet 11 obs af trækkende fugle: 14/10-7/11 i alt 36 S + 3 N, max 4/11 12 S (CO, JSP, RD, PK, JNK, OF). Fra Samsø 1 trk fugl: 16/10 1 V Sælvigbugten (SD). Største rasttal fra efteråret: 28/10 5 fou bugten ved fornæs (CO, PK).

Vinter, alle nævnes: 3/1 1 Århus Havn, Containerterminalen (JC), 5/1 2 Norsminde (FF), 28/1 1 Tangkrogen, Århus (FF), 14/2 1 Sangstrup Klint (ØBF), 28/12 2 Århus Østhavn (JFT).

Total: 85. Antal indsendere: 17. Antal obs: 39 (1. halvår 7, 2. halvår 32). Antal lokaliteter: 9.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
4	1	6	1	0	0	0	0	5	33	33	2

Gul Vipstjert (Motacilla flava)

1988 bød på de to sædvanlige racer i Århus amt:

Almindelig G. V. (M. f. flava): Yngletrækfugl, ses apr-okt.

Nordlig G. V. (M. f. thunbergi): Almindelig trækgæst i maj.

Sikre og sandsynlige ynglepar: Århus Østhavn min 1 (JOS, JP), Brabrand Sø 1-2 (AJ, FR, IQ), Dronningborg Bredning 1-2 (JP), Hollandsbjerg Holme 1-3 (JSP), Fussingø 1 (JSP), Anholt 1-3 (JSP, HCa), Kysing Fjord 3 (MC).

Årets første: 20/4 2 N Eskelund, Åby (JOS), 25/4 1 Dronningborg Bredning (LTP), 26/4 3 Dronningborg Bredning (JP), 29/4 1 Brabrand Sø, Døde Å (IQ). De første racebestemte thunbergier: 10/5 7 rst Kasted Mose (FR).

De største tal fra forårstrækket er alle fra mid-ult maj, hvor den nordlige race normalt dominerer trækbilledet: 12/5 146 usp trk + 30 thunb rst Gjerrild (JSP, LPJ), 19/5 150 usp Flakket, Anholt (HCa). Samsø: 14/5-24/5 i alt 587 trk og rst thunbergier, max 14/5 144 NØ Issehoved (SD).

Største tal fra efterårstrækket: 4/9 10 rst Gjerrild Nordstrand (HC), 10/9 12 S Sletterhage (JTL), 12/9 37 S Sletterhage (JSP).

Sidste i 1988: 12/9 37 S Sletterhage (JSP), 17/9 1 Hornbæk Enge (JP), 1/10 1 vingeskadedt rst Sletterhage (JTL).

Total: 1189. Antal indsendere: 23. Antal obs: 82.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	7	1031	17	27	32	74	1	0	0

Bjergvipstjert (*Motacilla cinerea*)

Et materiale, der er svært at gennemskue.

Bjergvipstjerten blev fundet ynglende første gang i Danmark ved Vejle i 1923, men senere har den bredt sig til den øvrige del af landet, herunder også til Østjylland, hvor det første redefund skete få år senere. I 1988 var der sikkert eller næsten sikkert ynglepar flg. steder i Århus amt, antal par nævnes (i alt 15): Ansø Enge 1 (JSP, JTL), Gjern Å mellem Sminge og Gjern (CH), Bryrup Å 1 (JB), Borum Mølle 1 (JTL), Pøt Mølle 1 (ynglede et så usædvanligt sted som i en gammel Bysvalerede unger et tag) (JTL), Voer Mølle 1 (ML, I.G), Gl. Langå-banebro ved Remstrup Å 1 (JCN), Lilleåen ved Sellingbækken 1 (JA), Grundfør Mølle 1 (SMJ), Pinds Mølle 1 (TB), Tarskov Mølle 1 (TB), Skovmøllen v. Moesgård 1 (OGJ), Kollens Mølle 1 (ET, JTL), Fussingø 2 (JSP, JP).

Desuden observationer, der kunne tyde på yngel fra flg. lokaliteter: Funderholme Dambrug/Funder Station Dambrug, Lyngbygård Å ved Lyngbygård, Mølkjær ved Hammel, Voel Bæk, Kallensbæk Dambrug, Katrinedal Dambrug ssmt Salten Langsø.

Forårets første: 15/3 1 hun Fussing Vandmølle (LTP) + 1 N Moesgård (HLL), 22/3 1 han Labing Vandmølle (JTL).

Fra forårstrækket bl.a: 15/3 1 N Moesgård, 28/3 1 Ived (SH), 3/4 1 N Moesgård Strand (HP).

Fra efterårstrækket bl.a: 18/9 1 indtrk Kysing Næs (HP), 8/10 1 Kysing Fjord (OGJ), 18/10 1 Ø Ørkenen, Anholt (CO), 21/10 1 Malling Mose (OGJ).

Efterårets sidste: 21/10 1 Malling Mose (OGJ), 23/10 1 Lystrup Å ved Lystrupminde (EBu), 27/10 1 Grundfør Mølle (SMJ).

Vinter, som sidste år eet fund: 29/12 1 Giber Å ved Wilhelmsborg (PL).

Total: 95. Antal indsendere: 31. Antal obs: 79.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	5	18	22	21	7	14	2	5	0	1

Hvid Vipstjert (*Motacilla alba*)

Værd at bemærke er især et januarfund.

Der er indberettet 29 ynglepar, største tal er 19/7 9 par Helgenæs (JTL).

Forårets første: 19/3 1 nær Kastbjerg Å (PR + ER), 20/3 1 Malling (OGJ), 21/3 1 Bredningen, Gudenåen (LTP), 22/3 14 N Moesgård Strand (TKC) + 1 Randers Havn (JP). Der er obs fra 25 lokaliteter i marts måned.

Alle forårstræktal over 30 nævnes: 2/4 56 N Moesgård Strand (HP), 3/4 49 N Moesgård Strand (HP) + 46 N Trekanten, Samsø (SD), 8/4 60 Anholt, Pakhusbugten (HCa), 16/4 51 trk Gjerrild (JSP).

Efterårstræk er noteret fra medio august: 13/8 40 rst Fornæs (HC), 14/8 30 rst Bønnerup Strand (HC).

Fra resten af efterårstrækket nævnes de 3 største obs: 4/9 5 indtrk og 80 rst Fornæs (HC), 10/9 420 S Sletterhage (JTL), 12/9 61 Grund Fjord (JH). De 420 er det næststørste efterårstal i lokalrapportens historie (største er 9/9-73 625 (GG, JTL).

Sidste i efteråret: 22/10 1 Kysing Næs (OGJ), 24/10 1 N Fornæs (CO, PK), 5-10/11 1-2 (min 1 juv) Fornæs (CO, PK, RD, JNK). Novemberobsene er sene.

Fra 2. halvår kan i øvrigt nævnes: 10/8 1 albinistisk Braubrand Sø (AJ).

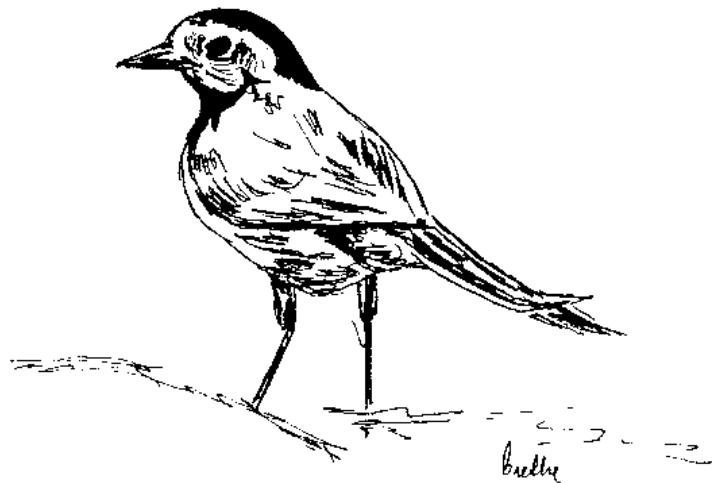
Vinter: 3/1 1 Thorsager (JTL). Det er det fjerde indrapporterede vinterfund fra amtet i lokalrapportens historie. De foregående er 16/12-72 1 Kysing Næs, 18/12-82 1 Fornæs Fyr samt 30/12-82 1 Vestervang, Århus. (Der er ganske vist nævnt et andet vinterfund i 1972-rapporten, men det er faktisk uden for amtet). "Danmarks Dyreverden" (1978) angiver, at der hvert år træffes enkelte overvintrende fugle herhjemme. Flg. citat stammer fra A. P. Møllers "Nordjyllands fugle" (1978): "Arten overvintret uregelmæssigt i Sverige (Curry-Lindahl 1961, SOF 1970) og mere regelmæssigt i kystområderne i Syd norge (Ilftorn 1971)".

Total: 1775. Antal indsendere: 38. Antal obs: 171.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	0	142	533	30	42	115	128	695	87	1	0

Ankomstdatoer for Hvid Vipstjert de sidste 10 år - tallet angiver dato for første obs, måneden er i alle tilfælde marts:

1979	80	81	82	83	84	85	86	87	88
10	13	12	9	13	24	13	18	21	19

Silkehale (Bombycilla garrulus)

Efteråret 1988, der vil blive husket for de mange invasionsarter, gav også et stort rykind af Silkehaler. Som en understregning af, hvor uregelmæssigt Silkehalen forekommer i amtet, kan nævnes, at der i efteråret 1987/foråret 1988 kun sås 3 fugle pri dec, 7 fugle ult mar samt 3 fugle pri apr.

Månedstal samt 7-dagestal er udregnet som det maximale antal fugle på hver af lokaliteterne i perioden, dette burde have fjernet de værste gengangere. Senere bringes i "Søravnen" en mere uddybende artikel om Silkehalen.

Forår, alle nævnes: 27/3 7 Langå (SiSi), 1/4 3 Anholt, Byen (PL, JOS). Jvf. ovenstående indledning.

Første i efteråret var meget tidligt på færde: 16/9 8-10 + 24/9 20-22 Ålsrode (OF). De næste ses 19/10 3 Anholt By (St1), 25/10 36 ad Anholt, Byen (HCa) + set Århus (BeH), 27/10 20 Rønde (SP) + 30 Århus Universitetspark (SBN, HLL) + 25 Katrinebjergvej, Århus N (HLL).

Det store rykind kommer i de første dag af nov, 2-3 uger efter at Sjagger og Vindrossel myldrede ind.

Største tal fra efteråret:

Storårhus: 2-3/11 370 Universitetsparken (JOS, PC), 9/11 350 Universitetsparken (FR), 13/11 575-1000 Herredsvej, Hasle (RD, JP). En Silkehaleoptælling i hele Storårhus den 18/11 med deltagelse af 15 personer viste, at der på det tidspunkt

var min 800 ex i området (PL, JOS, m. fl.). Især i nov men også i dec sås mange små og store flokke i hele området.

Ud over fra Storårhus er der obs fra 41 andre lokaliteter. Største daterede obs er 12/11 110 Moesgård Strandpark (JC), 13/11 100 Drewsensvej, Silkeborg (SFP), 19/11 100 Rønde (Ove og Anna Pedersen via ET), 28/11 100 Silkeborg Torv (JCN).

Sidste i 1988: 31/12 11 Brabrand (JTL) + 12 ad Voldby ved Hammel (CH). Det bliver spændende at se, hvad der kommer ind fra foråret 1989.

Total: 5868. Antal indsendere: 50. Antal obs: 218.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	7	3	0	0	0	0	22	252	4762	822

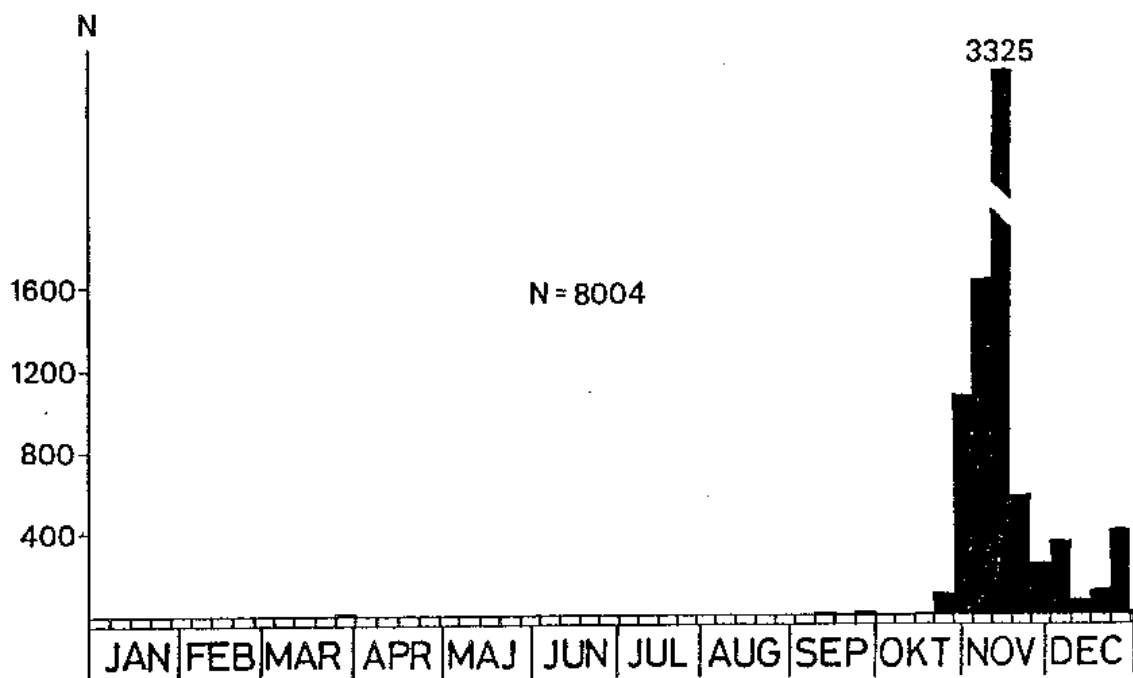

Fig 13. Forekomsten af Silkehale i Århus amt 1988, fordelt på 7-dagesperioder. Det ses, at efterårsfuglene for alvor ses i første uge af november. Kulminationen falder midt i november, hvorefter der tilsyneladende sker et brat fald i antallet af fugle (3325 fugle i en periode, "kun" 585 i næste periode). Silkehalerne ses stadig i amtet ved årsskiftet.

Vandstær (Cinclus cinclus)

Der er faktisk tal fra hele 21 forskellige vandløb i år (+ rasttal fra 3 lokaliteter). Mange fine optællinger fra 2. halvår. Summen samt halvårstallene hviler på et skøn over det faktiske antal fugle på de enkelte lokaliteter.

Største tal fra foråret: 23/1 3 Lystrup Å (BRS).

Sidste i foråret: 7/3 1 imm Giber Å, Skovmøllen (PC), 1/1 til 30/4 1 - dog 22/3 2 - Kastbjerg Å (ER + PR + JP).

Første i efteråret, fin med 3 fugle fra trækket: 16/10 1 rst Tunø (SS), 16-23/10 1 ad rst Mosen, Anholt (HCa), 19/10 sås 1 ex Flakket, Anholt (CO) samtidigt med 1 ex Mosen, Anholt (St1). 23/10 1 Følle Mølle (SP) + 1 rst Lystrup Å ved Lystrupminde (EBu).

De største daterede tal fra 2. halvår: 12/11 10 Århus Å fra Tarskov Mølle til Pinds Mølle (PL), 20/11 6-8 Lystrup Å fra Kulsø til Lystrup Åhus (PL), 4/12 7 Lyngbygård Å fra Lyngbygård Mølle til Århus Å (CQP).

(BRS) og (PMc) har i forbindelse med ringmærkning fanget en del Vandstøre i det Midtjyske i 1988. Dette har bl.a. medført disse interessante gemeldinger: 21. jan 1988 fangede de en norsk ringmærket fugl i Linåen. 22. dec. 1988 fangede de samme fugl igen samme sted.

Total: 82 (1. halvår 29, 2. halvår 53), Antal indsendere: 27. Antal obs: 83. Antal vandløb: 21.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
14	15	4	1	0	0	0	0	0	7	36	50

Gærdesmutte (Troglodytes troglodytes)

82 obs i år mod 35 sidste år.

Der er indrapporteret i alt 85 ynglepar fra 14 lokaliteter, beregnet ud fra antal syngende hanner i yngletiden. Største tal er: Søbygård Skov 20-25 par (CH), Marselisborg Skov 20 par (PL), Tunø min 12 par (JOS).

Total: 382. Antal indsendere: 11. Antal obs: 82.

Jernspurv (Prunella modularis)

Der er indrapporteret 19 ynglepar fra 11 lokaliteter, beregnet ud fra antal syngende hanner i yngletiden. Største antal: Torup Sø + Kongsø Pl. min 4 par (EBu).

Forårstræk er set i Påskeferien, bl.a.: 30/3 min 30 rst Anholt (PL), 31/3 35 trk Sønderbjerg, Anholt (PL) + 62 Ø Gjerrild Nordstrand (HC), 1/4 75 rst Bybakken, Anholt (PL), 2/4 45 Ø Gjerrild Nordstrand (HC).

Efterårstræk: 20/9 5 trk Kysing Næs (PL), 19/10 6 trk Anholt (St1).

Total: 332. Antal indsendere: 15. Antal obs: 54.

Rødhals (Erithacus rubecula)

Et meget sparsomt materiale.

Der er indrapporteret 28 ynglepar fra 5 lokaliteter, beregnet ud fra antal syngende hanner i yngletiden. Største antal: Marselisborg Skov 14 par (PL).

Forårstræk, største tal: 29/3 20 rst Anholt (PL), 3/4 30 rst Engen, Anholt (PL).

Efterårstræk, største tal: 1/10 25 + 15/10 21 Sletterhage (JTL).

Total: 209. Antal indsendere: 8. Antal obs: 33.

705

Nattergal (Luscinia luscinia)

På nær en enkelt augustobs er sidste obs lige som sidste år fra 2. juli. Et hurtigt kig i 1986- og 1987-rapporterne fra Nordjylland viser som forventet samme mønster: sidste obs dér var 1/7 hhv. 7/7, så Nattergalen med den smukke sang fører tilsyneladende en ekstremt upåagtet tilværelse i 2. halvår. Iflg. "Danmarks Dyreverden" (1978) trækker Nattergalene typisk væk i augusts nætter, men enkelte fugle bliver her til sidst i september.

Største tal fra ynglefronten: Bjerregrav mose min 40 par (JP), Kasted Mose 14-17 par (SH), Mørke Kær 16 par (SH). Disse tal er indberettet som "par". I alt er der indrapporteret 173 sy hanner, beregnet efter det maximale antal syngende hanner på hver lokalitet, men nogle af dem er selvfølgelig syngende trækfugle.

De første Nattergale kom lidt tidligere end normalt: 2/5 2 Brabrand Sø, Døde Å (MC) + 1 sy Brabrand Sø, Gjellerup Egekrat (AJ) + 1 Vasen/Kongslund (JP).

Sidste i år: 28/8 1 set Vasen/Kongslund (JP).

Total: 173. Antal andsendere: 33. Antal obs: 123. Antal lokaliteter: 59.

Blåhals (Luscinia svecica)

Igen i år 3 obs af Blåhalsen.

12-15/5 1 sy Langøre Kirke, Samsø (SD), 22/5 1 hun rst Plantagen syd for Stubbe Sø (SEL), 4/9 1 rst Fornæs (HC).

Husrødstjert (Phoenicurus ochruros)

Ynglepar fra 2 nye lokaliteter: Sletterhage på Helgenæs samt Hjøllund, en landsby i Gludsted Plantage. Fra Randers meldes om en mulig reduktion i antallet af ynglepar.

Sikre og sangsynlige ynglepar, de sandsynlige er fundet ud fra antal syngende hanner i yngletiden:

Århus: Århus Nordhavn 1 (OGJ), Østhavnsvej over for Multiterm. 2 (JOS), Oliehavnsvej 1-2 (JP, FF, JOS), Slagtehusvej/Olievej 1 (JOS), Mindet/Havnevej/Toldbodgade 1 (JOS, PL, KeH), Brammersgade 1 (RC), M. P. Bruunsgade/Banegårdsgade 1 (JoA, SBN, JOS, HC), Ryesgade/Rosenkranzgade 1 (OGJ, PC, JOS), Schandorffstræde/Tlf. torvet 1 (PL, SBN), Carl Blochsgade 1 (KeH), P. Müllersvej/Møllevangs Alle 1 (SBN).

Randers: Havnen/Tronholmen/Jernholmen 1-2 (JP), Toldbodgade/Dronningensgade 1 (JP), industriområde Scandia 1 (JP), industriområde Blommevej/Mirabellevej 1 (JP).

Silkeborg: Silkeborg Bybusser (ved Nørreskov Bakke) 1, Nygade/Søndergade 1 (JCN, PB), Tietgensvej 1 (PB), Papirfabrikken 1 (JCN).

Hjøllund: 1, set m. unger (JB).

Sletterhage, Helgenæs: 1, set m. unger (JTL).

Ebeltoft: Havnen 1 (ET).

I forbindelse med de 2 nye ynglelokaliteter kan nævnes, at en gennemgang af de tidligere lokalrapporter fra amtet viste, der er indrapporteret sikre/sandsynlige ynglepar fra flg. lokaliteter i Midtjylland og på Djursland: Skanderborg (1978, 1981-82), Silkeborg (1981, 1986-87), Ry (1984), Ebeltoft (1973, 1976), Hassensør (1976), Øer (1977-78), Mølslaboratoriet (1980), Gjerrild (1982), Grenå (1982, 1985).

Første i foråret: 4/4 1 han rst Anholt Havn (JOS), 11/4 1 hun Anholt By (HCe), 12/4 2 sy Randers Havn/Tronholmen/Jernholmen (JP). På ynglepladserne i Silkeborg og Århus ses de første fugle 15/4 hhv. 16/4. Ud over nævnte Anholt-obs kun 1 obs fra forårstrækket: 17/4 1 N Brabrand Sø (LB).

Ingen deciderede træk/rast-obs fra efteråret.

Sidste i 1988, alle efter 27/7 nævnes: 27/9 1 sy Randers Havn (JP), 3/10 1 sy Carl Blochsgade, Århus (KeH), 10/10 1 sy Toldbodgade, Århus (KeH), 15/10 2 rst

Sletterhage, Helgenæs (nok de lokale ynglefugle) (JTL).

Total: 87. Antal indsendere: 20. Antal obs: 58.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	19	10	17	30	0	1	4	0	0

Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*)

33 sikre og sandsynlige ynglepar, de sandsynlige er fundet ud fra antal syngende hanner i yngletiden. Største tal: Helgenæs 4 par (JTL).

Normal ankomst: 20/4 1 sy Thorsager (JSP), 21/4 1 sy Rosenholm (PC), 24/4 1 han Sostrup (JOS). Ingen større tal fra forårstrækket.

Eneste større tal fra efterårstrækket: 4/9 15 rst Fornæs (HC).

Sidste i efteråret: 18/9 2 hanner Issehoved, Samsø (SD), 14/10 1 rst Fornæs Plantage (CO, PK), 16/10 1 han rst Tunø (SS), 18/10 1 rst flyvepladsen, Anholt (Stl, CO) + 1 rst Sletterhage (JTL).

Total: 104. Antal indsendere: 26. Antal obs: 68.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	11	40	19	8	2	19	5	0	0

Bynkefugl (*Saxicola rubetra*)

27 sikre og sandsynlige ynglepar, de sandsynlige er fundet ud fra antallet af syngende hanner i yngletiden. Kun 9 af parrene er fra det midtjyske. Største tal: Lilleå/Sellingbæk 4 (SMJ).

Første i foråret: 22/4 1 han Romalt Enge (JP), 25/4 1 Hedeskov (MSt), 28/4 2 Hesselholm + 1 Tranemosen, Samsø (SD).

Største tal fra foråret: 29/4 30 Ørkønen, Anholt, 10/5 50 Engen Anholt (begge HCa), 12/5 8 trk Gjerrild (JSP, LPJ).

Eneste større tal fra efteråret: 4/9 40 rst Fornæs (HC), 6/9 20 Norddjurs/Nordøstdjurs (JP). En morsom obs: 5/9 1 rst Universitetsparken (TKC).

Sidste ses: 9/9 3 juv Kristrup Enge (JP), 17/9 1 rst Fornæs (JSP), 18/9 2 Issehoved, Samsø (SD).

Total: 301. Antal indsendere: 23. Antal obs: 76.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	42	128	34	21	7	69	0	0	0

Stenpikker (Oenanthe oenanthe)Almindelig Stenpikker (Oenanthe oenanthe oenanthe)

Sikre og sandsynlige ynglepar: Skejby Industrikravter 0-1 (LUR), Århus Østhavn 1 (JP, JOS), Nordhelgenæs 2 (JTL), kalkbrud ved Glatved Strand 1 (FF), Ørting 0-1 (IP), Randers Havn/Kristrup Engvej/Gl. losseplads min 1 (JP, LTP), Mosen, Anholt 1 (JSP), Ørkenen, Anholt 0-2 (JSP).

Første i år var: 17/4 3 Hesselholm, Samsø (SD) + 1 Randers Havn/Kristrup Engvej (JP), 20/4 1 han rst Foldby Enemærke (LUR).

Største tal fra foråret: 30/4 12 hanner + 1 hun Hesselholm (AJ), 7/5 6 rst Sletterhage (LPJ), 8/4 4 Floes/Grund Fjord (FFa).

Største tal fra Efteråret: 4/9 10 Fornæs (HC), 6/9 13 Nord- og Nordøstdjurs (JP), 1/10 7-9 Stavsøre, Helgenæs (JTL).

Sidste i efteråret: 6/10 1 rst Ebeltoft Vindmøllepark (LPJ), 17/10 1 Sletterhage (JTL), 23/10 2 Ebeltoft Vindmøllepark (LPJ).

Grønlandsk Stenpikker (Oenanthe oenanthe leucorrhoa)* SU-ART.

8/9 1 rst Sletterhage. Fundet er forkastet af SU.

Der må ikke refereres til fund, der ikke er godkendt af SU.

Total: 175. Antal indsendere: 23. Antal obs: 74.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	29	43	4	10	28	44	17	0	0

Nonnestenpikker/Middelhavsstenpikker (Oenanthe pleschanka/hispanica)* SU-ART.

10/6 2 hun Gjerrild Nordstrand. Er ikke beskrevet.

Der må ikke refereres til fund, der ikke er godkendt af SU.

Ringdrossel (Turdus torquatus)

Også 1988 gav mange Ringdrossler, hvilket understreges af flg. lille regnestykke: Sammenligner man forårstotalerne for Ringdrossel og Vinddrossel får man et forhold på 63%! En obs af 200 rst på Anholt må vist være amtsrekord.

Første i foråret: 31/3 1 han Ø Gjerrild (HC, JA). Derefter meldes der først om fugle i week-enden 15-17/4, men da er der til gengæld også noget at skrive hjem om: 15/4 1 Rode Skov (JTL), 16/4 38 Gjerrild (AR, JSP, RD, OF) + 7 hanner og 2 hunner rst Moesgård Strand (HP, JTL, GG), 17/4 200 Engen, Anholt (HCa) + 1 Eskelund, Åby (KeH) + 2 hanner rst Moesgård Strand (HP, PL) + 6 Gjerrild (AR). Øvrige store tal fra forårstrækket: 19/4 8 Gjerrild (AR), 20/4 6 Eskelund, Åby (KeH, JOS) + 60 Gjerrild (AR, JSP), 25/4 9 Nørreådalene ved Venning (Birger Rasmussen via JP).

Sidste i foråret: 29/4 1 Eskelund, Åby (Kell) + 2 rst øst for Dyret, Samsø (SD), 30/4 1 han + 1 hun Brabrand Sø (MC).

Fugle fra hele 5 lokaliteter i efteråret er også fint for amtet: 1/10 1 Stavsøre, Helgenæs (JTL, KeH), 14/10 2 rst-S Vrads Sande (EBu), 15/10 1 rst Kragemoen (SD), 16/10 2 han + 1 hun Sletterhage (JTL), 16/11 1 ad han Anholt, Byen (HCa).

Total: 403. Antal indsendere: 25. Antal obs: 56.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	1	394	0	0	0	0	0	7	1	0

Solsort (Turdus merula)

Igen i år fine tal fra forårstrækket.

Der er indberettet 96-101 ynglepar fra 10 lokaliteter. Største antal: Foldby 43 par (160 par pr. km² i et undersøgelsesområde) (LUR), Marselisborg Skov 21 par (PL). Et tidligt ynglefund: med feb 1 par med unger Højbylund ved Harlev (Hanne Larsen via PL).

Forårstræk: 25/3 200 rst Gjerrild (AR), 27/3 300 Engen, Anholt (HCa), 28/3 min 100 rst + 29/3 min 500 rst + 30/3 min 200 rst Anholt (PL, LLH), 31/3 75 rst Bybakken, Anholt + 3/4 50 Engen, Anholt (PL, LLH).

Efterårstræk: 10/9 19 rst Sletterhage (JIL).

fra efteråret skal også flg. obs nævnes: 18/11 min 100 set i Åby og Åbyhøj under Silkehaletælling (PL). Har der ikke generelt været mange Solsorte i stor-Århus i 2. halvår?

Total: 1788.

Antal indsendere: 12.

Antal obs: 49.

Sjagger (Turdus pilaris)

Klart flere Sjaggere i år end sidste år og en god total for både forår og efterår af denne art, der varierer meget i antal fra år til år. Selv om man skal være forsigtig med at sammenligne med totaler fra tidligere år, er det alligevel værd at bemærke, at 88-totalen er 3,5 gange større end 87-totalen. De milde vintre gav en del overvintrende Sjaggere.

2 mulige ynglefund: 22/4 1 sy i flere dage på optimal biotop samt 1 varslende samme sted Hørslev Krat (JTL), 23/5 1 set med føde og hørt "skælde ud" Helgenæs (JTL).

Forårstrækket kulminerer i sidste halvdel af april, hvor der er set 10264 fugle. Største tal: 17/4 500 Anholt (HCa), 19/4 1740 Ø + 20/4 2835 Ø Gjerrild (AR), 23/4 1500 nær Ramten (HP).

Sidste i foråret: 6/5 4-5 Baskær Skov (JTL), 7/5 120 Paderup Mose (JP), 8/5 1 Lilleå/Hinnerup (SMJ) samt, såfremt den skal regnes med her, 23/5 1 Helgenæs (JTL).

Første i efteråret: 11/9 3 Ived (SEL), 27/9 1 rst Stjær Bakker (PL), 2/10 1 Brabrand Sø (AJ), 9/10 35 Vasen/Kongslund (JP).

Efterårstrækket eksploderer med-ult oktober, hvor der er set 14500 ex. Største observationer, alle over 501 nævnes: 14/10 2500 i Flok Adslev (ET), 18/10 553 V Anholt (JC) + 1000 fou Anholt, Ørkenen (CO), 23/10 2200 SV Risskov (HLL) + min 1000 Rønde (SP), 24/10 370 rst + 350 overfl. Brabrand Sø (AJ). Desuden 8 obs på 3-500 fugle fra denne periode. Fra første halvdel af november er der 3 obs på 3-500 fugle.

Vinter: De milde vintre gav mange obs (44 fra januar-februar, 30 fra december). Her nævnes kun obs på 150 og derover: 4/1 182 Stubbe Sø (LPJ), 24/1 250 Hasselager (JOS), 27/2 200 ved Hasselager (JH), 20/12 350 + 21/12 250 Harlev (JTL), 21/12 300 Stjær (PL), 27/12 150 Skellerup (SEL).

Total: 34167.

Antal indsendere: 33.

Antal obs: 251.

1. halvår: 14095.

2. halvår: 20072.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
979	545	1309	10927	255	0	0	0	4	14601	3383	2084

Sangdrossel (Turdus philomelos)

55 sikre og sandsynlige ynglepar, de sandsynlige er beregnet ud fra det maximale antal syngende hanner på lokaliteten i yngletiden. Største antal par: Brabrand Sø 12 (AJ), Kolskov 10 (PL).

En lidt sen ankomst: 19/3 1 Vasen/Kongslund (JP), 23/3 1 rst Moesgård (HLL), 24/3 3 sy Hejredalsvej, Brabrand (MC). Der er meldt om martsfugle fra 16 lokaliteter.

Største træk- og rasttal: 30/3 75 trk Anholt (PL), 2/4 15 rst + 3/4 min 20 rst Engen, Anholt (JOS), 20/4 min 70 rst Eskelund, Åby (JOS) + 15 rst Bolmose (ET), 24/4 63 rst Eskelund, Åby (KeH).

Sidste obs i efteråret omfattede også de største obs: 14/10 100 trk i flok Mosevænget, Hinnerup (JA), 15/10 20 rst Sletterhage (JTL), 19/10 1 SØ Sønderbjerg, Anholt (St1), 20/11 2-3 Velling Skov (PL).

Et vinterfund: 13/2 1 Brabrand Sø (KeH).

Total: 609. Antal indsendere: 22. Antal obs: 71.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	1	124	277	28	33	10	5	0	128	3	0

Vindrossel (Turdus iliacus)

Totalen er næsten det dobbelte af sidste års, men det har ikke været et "stort" år.

2 mulige ynglefund: "Juli" 1 sy Søbygård (SiSi), 2/7 1 sy nær Lading By (JTL). Sidstnævnte fugle hørtes meget aktivt syngende på optimal biotop.

Forårstrækket startede i den sidste uge af marts: 26/3 5 Paderup Mose (LTP), 28/3 30 rst Anholt (PL), 30/3 20 Begtrup Vig (SLL).

Forårets 3 største obs: 17/4 100 Grund Fjord (FFa), 22/4 120 Floes Skov (LTP), 24/4 50 ved Rodelund (JCN).

Efter lige godt en måned var alle Vindrosslerne hastet igennem amtet, sidste ses 25/4 12 Skørring Overskov (JTL) + 2 Vorup, Randers (LTP), 30/4 5 Paderup Mose (LTP).

Første efterårstrækfugle: 25/9 1 + 27/9 2 Vorup, Randers (LTP), 2/10 5 Brabrand Sø (AJ), 3/10 4-5 ved Knudsø (JCN).

Kulminationen ses med-ult oktober med 6 obs på 50-100 fugle og følgende på over 100: 14/10 200 Søften Dal (SMJ), med okt (på een dag) 500 Rampe Mølle ved Svenstrup + 500 trk Svenstrup med Hammel (CH), 21/10 200 Søften (SMJ), 23/10 120 Paderup/Kristrup Enge (LTP).

Vinterobs, alle obs fra januar-februar samt december: 23/1 1 Skanseparken, Århus (NA), 15/2 1 Brabrandstien ved Tre Broer (ChL), 29/2 1 Tjærby (LTP), 8/12 3 Nørreskov, Møllerup (MC), 25/12 50 Kolindsund (SH). De milde vintre gav altså kun enkelt større flok.

Total: 3203. Antal indsendere: 25. Antal obs: 109.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	2	120	511	0	0	2	0	3	2414	97	53

Misteldrossel (Turdus viscivorus)

41 sikre og sandsynlige ynglepar fra 26 lokaliteter er flot, de sandsynlige er beregnet ud fra maximale antal syngende hanner på lokaliteten i yngletiden. Største antal par: Hjælland-Gludsted Plantage 7 (PB).

Første i marts: 5/3 5 N Moesgård Strand (PNN), 6/3 2 sy Ansø Enge (AJ), 9/3 1 sy Hemstok Skov (JOS). Se også vinterfund.

De største obs fra forårstrækket: 30/3 20 trk Anholt (PL) + 20 NØ Gjerrild (HC), 31/3 147 Ø Gjerrild (HC, JA, MS), 5/4 21 Anholt (HCa).

Største tal fra 2. halvår: 12/8 15 i flok rst Stjør Bakker (PL), 16/9 8 i flok rst Gludsted Plantage (EBu).

Sidste i okt-nov: 23/10 1 Emborg (PL) + 1 Paderup Enge (LIP), 29/10 1 indtrk Fornæs (CO), 30/11 1 Stjør Bakker (PL).

Vinterfund, her nævnes alle fugle fra jan-feb (selv om i hvert fald nogle af februarfuglene nok er tidlige forårstrækkere) og dec: 9/1 1 Silkeborg Vesterskov (JCN), 17/1 1 Brabrand Sø (MC), 6/2 1 SØ Brabrand Sø (AJ), 7/2 1 N Moesgård Strand (JOS), 14/2 2 Løvenholm Skov (AJ), 21/2 3 NØ Gjerrild (HC), 7/12 1 Tarskov Mølle (JIL), 29/12 1 rst Kongsø Hede (EBu).

Total: 574. Antal indsendere: 33. Antal obs: 146.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2	7	248	160	39	20	10	24	23	38	1	2

Grøshoppesanger (Locustella naevia)

En del "nye" lokaliteter i år, vi savner dog til gengæld observationer fra nogle af de sædvanlige lokaliteter. Færre fugle og observationer, men også færre indsendere. Arten holder tilsyneladende stand i vores amt.

Stadig ingen sikre ynglefund. (Dette er bestemt heller ikke nogen opfordring til at gå ud og lede efter reder).

Tages alle de syngende hanner som udtryk for hver et ynglepar, fås i alt 25-30 par i vores amt i 1988.

Flest ved Brabrand Sø, hvor 4 forskellige stationære fugle kan udskilles (ved Stautrup Eng, Fugletårnet (2) og Vestenden) (AJ, IB, m. fl.).

Desuden 2 par ved hhv. Damsbro Mose, Mørke Kær og Bjerregrav Mose (SMJ, SH, JP).

Øvrige lokaliteter: Dronningborg Bredning/Randers Inderfjord, Vasen (Gudenåen vest for Randers), Lilleåen ved Hinnerup, Dagstrup Mose, Koed Ved Kolind, Fladbro Enge ved Nørreåen, Grauballe Mose, Porskær ved Resenbro, Gudenåen ved Kongensbro, Paderup Mose, Randers Fjord ved Volk Mølle, Tåstrup Sø, Stødov på Helgenæs.

Træk; Ankommer som normalt i 1. uge af maj (i modsætning til sidste års rekordtidlige forekomster): 3/5 1-2 Gudenåen ved Randers (LIP), 4/5 1 sy Fladbro Enge (AJ), 5/5 1 sy Brabrand Sø (JIL). Herefter flere obs 6-7/5. Flest på en gang 14/5 3-4 Bjerregrav Mose (JSP).

De sidste høres 25/7 1 Gudenåen ved Kongensbro (PMc) og 28/7 2 sy Dronningborg Bredning (JP).

Total: 29-33. Antal indsendere: 22. Antal obs: 51.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	23	10	6	0	0	0	0	0

Savisanger (Locustella luscinioides)

To observationer fra Brabrand Sø: 9/6 1 sy vestenden kl. 22.30-22.55 (JIL) og 24/6 1 sy (SS).

Sivsanger (Acrocephalus schoenobaenus)

Stadig en tilbagegang, i hvert fald i antallet af indberetninger. Alle observationer af denne sårbare art bør indsendes!

Ankommer meget præcist hvert år lige omkring månedsskiftet april-maj, således også i år: 27/4 1 sy Vasen, Gudenåen ved Randers (JP), næste observation er også her fra 6/5 1 sy (JP), herefter 7/5 2 sy Dronningborg Bredning (JP) + 1 sy Brabrand Sø (SBN).

Det største antal på en lokalitet er fra 17/5 14 deraf 12 sy Brabrand Sø (KeH). Observationer fra i alt 10-12 lokaliteter, de fleste omkring Århus og langs Gudenåen fra Silkeborg til Grund Fjord.

De sidste fugle ses/høres 28/7 2 sy Brabrand Sø og 10/8 1 sy Brabrand Sø (begge (AJ). Se også artikel i Sørvænen om Sivsangeren.

Total: 43. Antal indsendere: 14. Antal obs: 45.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	1	33	9	14	1	0	0	0	0

Kørsanger (Acrocephalus palustris)

Yngel: ca. 25 par og en masse syngende hanner spredt over det meste af amtet. Flest par fra: Kasted Mose ca. 14 par (SH).

Ret tidlig ankomst: 7/5 1 Kysing Fjord (SH), 12/5 1 nær Torup Sø (EBu), 17/5 1 Brabrand Sø (SiSi). Hovedtrækket kommer dog først ult maj-pri juni.

Største antal: 26/5 8 Kysing Fjord (SH), 27/5 7 sy Damsbro Mose (SMJ), 29/5 6 sy Mørke Kær (JSP), 29/5 min 10 sy Brabrand Sø (PL), 5/6 min 10 sy Damsbro Mose (JA), 15/6 11 sy Brabrand Sø (AJ).

Forsvinder ganske ubemærket igen, seneste observationer er: 2/7 1 sy Gudenåen ved Randers (JP), 3/7 1 sy Dibbelsbæk, Røstved (JSP), 11/7 1 sy Dronningborg Bredning (JP).

Total: 177. Antal lokaliteter: 43. Antal indsendere: 17. Antal obs: 65.

primaj	medmaj	ultmaj	prijun	medjun	ultjun	prijul
1	5	67	42	37	22	3

Rørsanger (Acrocephalus scirpaceus)

Stadig flere indsendere.

Yngel, en række områder er optalt, de største tal nævnes:

Vasen/Kongslund: max 14 31/5 (JP); Randers Fjord: max 60 sy 28/5 (JSP).

Grund Fjord: max 26 sy 23/5 (JH); Gjerrild Nordstrand: max 100 sy 16/6 (RD).

Brabrand Sø: max 33 sy 15/6 (AJ).

Fræk: Ankommer lidt tidligt 28/4 1 sy Bjerregrav Mose (JP), 1/5 1 sy Lindholm, Mossø (ET)+ 3 Dronningborg Bredning (LTP), 2/5 2 sy Brabrand Sø (AJ).

Sidste ses 7/9 3 Emborg, Mossø (PL), 9/9 3 Randers Inderfjord (JP) og 10/9 2 Randers Inderfjord (JP).

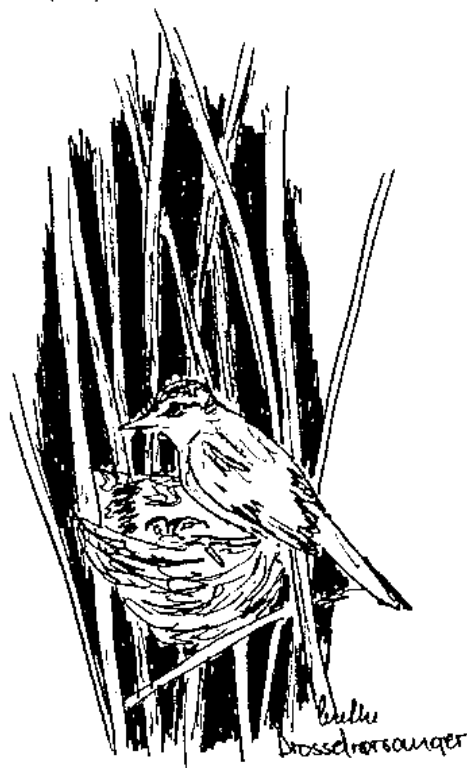
Total: 525. Antal indsendere: 20. Antal obs: 70.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	1	229	188	46	24	12	0	0	0

Drosselrørsanger (*Acrocephalus arundinaceus*)

To observationer og et næsten sikkert ynglefund er usædvanligt for vores amt: 2/6 1 par og 10/6 1 sy Randers Fjord. Observatøren beretter: "Da jeg var så indiskret at overvære 1 stk parring (hvilket var en særdeles skrattende affære), kan jeg med sikkerhed sige, at der har opholdt sig 1 par i området. Desværre fik jeg IKKE konstateret yngel" (JP).

Gulbug (*Hippolais icterina*)

En noget bedre indrapportering i år.

Enkelte ynglefund spredt i amtet. Flest: 2-4 par Anholt (JSP).

Træk: Ankommer som den plejer omkring 10. maj: 11/5 1 sy Eskelund, Åby (KeH), 12/5 1 Kysing Fjord (OGJ). Herefter 12 obs 14-16/5. Ingen større tal.

Kun få obs fra 2. halvår, de sidste ses: 14/8 4 Gjerrild Nordstrand (HC) og 24/8 1 Søften (SMJ).

Total: 74. Antal indsendere: 19. Antal obs: 49.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	33	24	2	5	0	0	0	0

Gærdesanger (*Sylvia curruca*)

Lidt færre i 88 end i 87, arten præges dog af tilfældig indrapportering, så en fortolkning af dette er irrelevant.

En del ynglefund (syngende hanner) spredt i hele amtet.

Træk: Ankommer til normal tid i år: 20/4 1 Svenstrup ved Hammel (CH), 24/4 1 Moesgård Park (OGJ), 27/4 1 Isschoved, Samsø (SD). Herefter flere 1. obs 30/4-1/5. Herudover foregår trækset stort set ubemærket.

De sidste fugle ses i sep: 4/9 4 Eskelund (Åby Eng) (KeH) + 1 Haraldslund Skov (SMJ).

Total: 78. Antal indsendere: 18. Antal obs: 43.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	6	49	2	2	7	5	0	0	0

Tornsanger (Sylvia communis)

En del ynglefugletællinger indsendt, f.eks: Brabrand Sø rundt min 15 par (PL), Sletterhøge 20 par på 26 ha (JTL), Kasted Mose ca. 15 par (SH), 15/6 30 sy Gjerrild Nordstrand (RD), Bjerregrav Mose 20-30 par (JP).

Træk: Normal ankomst 1/5 4 Bjerregrav Mose (JP) + 1 Brabrand Sø (SiSi), 2/5 2 Vasen/Kongslund (JP), herefter 7 obs 3-6/5.

Største fra forårstrækket: 22/5 22 Bjerregrav Mose (JP) og 25/5 20 sy Gjerrild Nordstrand (RD).

Efterår, de sidste ses: 4/9 10 rst Fornæs (HC) + 3 rst Eskelund, Åby Eng (KeH) og 7/9 2-3 Emborg, Mossø (PL).

Total: 384. Antal indsendere: 19. Antal obs: 85.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	218	177	23	13	16	0	0	0

Havesanger (Sylvia borin)

Optællinger i yngletiden, de største tal: 15/6 11 sy Brabrand Sø (AJ), 15/6 10 sy Gjerrild Nordstrand (RD), sommer 10-15 sy Søbygård sø (CH), 5-8 par Kasted Mose (SH), 5/6 6 sy Rugård (LPJ).

Træk: En ret tidlig fugl 24/4 1 Brabrand Sø (SH), herefter som normalt: 3/5 1 Brabrand (JTL), 5/5 1 Nisset Sønderhede (PMc), 6/5 1 Blegind Mose (FF). Herefter 5 obs 7-8/5.

Største ansamling fra foråret: 12/5 20 Stubbe Sø (SH), 22/5 7 sy Moesgård (PC) og 26/5 8 Vasen/Kongslund (JP).

Fra efterårstrækket: 4/9 2 rst Fornæs (HC) og 10/9 5 rst Sletterhøge (JTL).

Total: 187. Antal indsendere: 21. Antal obs: 58.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	1	104	53	12	0	7	0	0	0

Munk (Sylvia atricapilla)

Flere indsendere - færre fugle, tyder på en tilbagegang.
Hovedsageligt indrapporteringer fra træktiden.

Yngel: Kun få optællinger: Flest "maj-juni" 15-20 sy Søbygård Skov (CH), 4-6 par Kasted Mose (SH), 5/6 10 sy Rugård (LPJ), 13/6 8 sy Marselisborg Skov (PL).

Træk: Et marts-fund skyldes sikkert en overvintrende fugl (se nedenfor).

Lidt tidlig ankomst 14/4 1 Brabrand Sø (SiSi), de næste mere normalt 21/4 1 sy Rosenholm Park (PC) + 1 Søften (SMJ), 23/4 1 sy Gjellerup Egekrat (AJ) + 1 nær Langå (LTP). Herefter flere 1.-obs 27-28/4.

Største tal i træktiden: 2/5 7 Brabrand Sø (AJ).

Fra efteråret fig: 2/10 1 han rst Fornæs (PL, JOS, JSP), 19/10 1 han Anholt (Sti), 21/10 1 han Hesselholm, Samsø (SD).

Vinterfund: 31/1-24/2 1 hun Søsterhøj (Jørn Ladegård via SMJ), 11/3 1 han Lystrup (HLL).

Total: 162. Antal indsendere: 22. Antal obs: 72.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	1	1	19	72	38	8	3	0	3	0	0

Lundsanger (Phylloscopus trochiloides)* SU-ART.

3 udokumenterede fund: 23/5 + 5/6 1 sy Rugård og 1/6 sy + set Kanhave, Samsø.
Der må ikke refereres til fund, der ikke er godkendt af SU.

Skovsanger (*Phylloscopus sibilatrix*)

En noget bedre indrapportering end 1987's bundrekord.

Som sædvanen for denne art kun få oplysninger fra ynglelokaliteterne. De syngende fugle i juni regnes for ynglefugle, da trækket må være overstået på det tidspunkt.

Skovsangeren var en af de få sangere på listen over "indsamlingsarter", som tidligere figurerede bag på lokalrapporterne. Materialet fra dengang er dog ikke særligt omfangsrigt, og først i takt med det øgede antal indsendere i de senere år, har vi fået et rimeligt overblik over artens forekomst i amtet.

Arten viser tydelig præference for ældre, højstammet løvskov, og udbredelsen afspejler således denne skovtypes forekomst i amtet.

En bestandsestimering ud fra ovennævnte, bliver ret usikker, dels pga. materialets karakter (usystematiske optællinger, manglende oplysninger fra en del lokaliteter), dels flukturerer arten en del år for år.

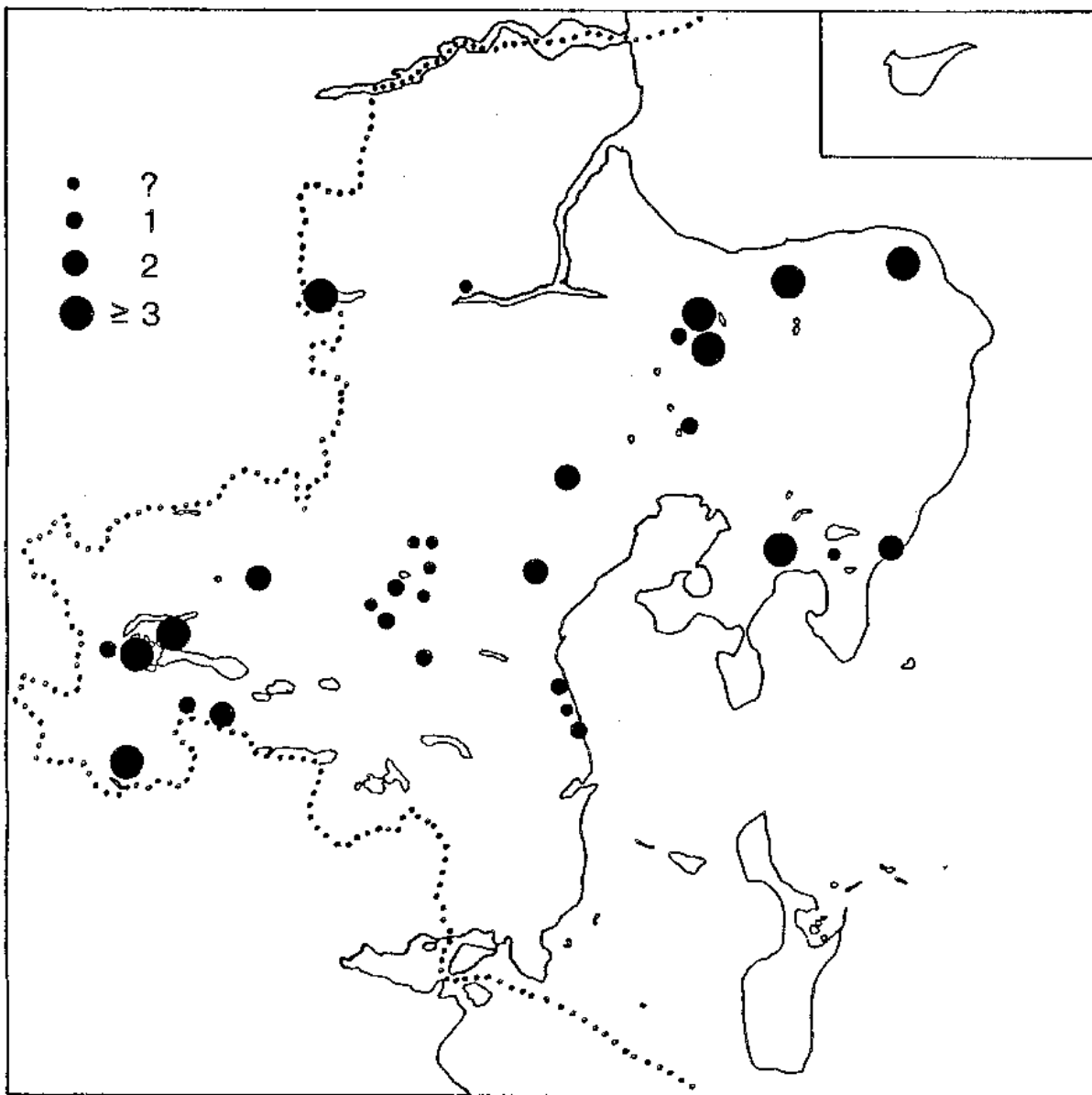

Fig 14. Samtlige lokaliteter med observationer juni-juli af Skovsanger, fra 1983-1988.

Antal angiver det maksimale antal fugle på lokaliteten.

Træk: Ankommer lidt tidligt i år: 21/4 1 sy Rosenholm Park (PC), 30/4 1 sy Fussingø (PC) + 1 Hesselholm, Samsø (SD). Herefter en del l. obs 1-2/5. Største antal fra foråret: 12/5 15 Stubbe Sø (SH), 15/5 10 Løvenholm Skov (SH) og 9/5 6 Silkeborg Vesterskov (PMc).

Fuglene forsvinder stort set ubemærket fra amtet i aug-sept. De sidste bliver 9/7 1 sy Kolskov (ET) og 4/9 1 rst Fornæs (HC).

Total: 110. Antal indsendere: 27. Antal obs: 53. Antal lokaliteter: 38.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	3	85	19	1	0	1	0	0	0

Gransanger (Phylloscopus collybita)

Yngletal: Spredte ynglefund fra hele amtet, men kun få egentlige optællinger indsendt. Flest 12/5 10 omkring Stubbe Sø + 10 Løvenholm Skov (SH), 13/6 7 sy ved ynglefugletælling i Marselisborg Skov (PL), samt "sommer" 10-15 sy Søbygård Skov (CH).

Træk: En meget tidlig fugl ses allerede 4/3 1 Sondrup Bakker (SMJ), de næste kommer mere normalt 25/3 1 sy Brabrand (JTL), 26/3 1 rst Moesgård Strand (OGJ) og 28/3 1 sy samme sted (FR). Herefter 10 førsteobs 30-31/3.

Hovedtrækket passerer amtet pri april, f.eks. 7/4 10 sy Brabrand Sø (FR) og 8/4 15 sy Tolløkke Skov (PC).

Den mest omdiskuterede Gransanger blev det ex, der sang i Moesgård Strandpark det meste af maj og juni (JTL, PC). Fuglen blev optaget på bånd af flere, og et af budene på, hvad det var for en ka'l, kommer fra (PC), der efter sonografiske analyser af flere timers optagelser, mener at der er tale om en fejllindlært alm. dansk Gransanger (*P. c. collybita*), som var i stand til at efterligne bl.a. Spansk Gransanger-sang og Løvsanger-sang.

Efterårstrækket passerer amtet i sep og okt, dog ingen større rasttal fra perioden. Flest ses 16/10 5 Tunø (SS). De sidste bliver 23/10 1 rst Hesselholm, Samsø (SD) og 29/10 1 indtrk Fornæs (CO, JNK, RD).

Vinter: Igen i år vinterfund: 1/1-9/1 1 Kysing Næs (OGJ) og 18/1 1 Svenstrup ved Hammel (CH)

Total: 271. Antal indsendere: 38.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2	0	17	121	42	26	7	10	15	17	0	0

Løvsanger (Phylloscopus trochilus)

Foruden en meget tidlig ankomst, bemærkes en række store rasttal fra forårs- og efterårstrækket.

Yngel: Enkelte ynglefugleoptællinger er indsendt: Bjerregrav Mose 30-40 par (JP), Vasen/Kongslund, Gudenaen v. Randers 8-10 par (JP), Søbygård Skov 20-30 par (CH), Kasted Mose ca. 20 par (SH), Marselisborg Skov 13/6 "ingen" ! (PL). Udover disse kun få og små tal fra yngletiden.

Træk: 1. fugl er den hidtil tidligste registrerede i vores arkiv: 3/4 1 Langballe (JC). De næste er også tidlige, men dog mere normalt 14/4 1 sy Fussingø (PC) og 16/4 2 sy Bjerregrav Mose (JP) + 1 sy Moesgård (GG).

Forårstrækket kulminerer ult april-med maj med flg. større tal: 30/4 min 35 rst/sy Frederikshåb, Samsø (SD, AJ) + 25 Kasted Mose (SH), 1/5 40 Bjerregrav Mose (JP), 12/5 50 Stubbe Sø (SH), 25/5 40 sy Gjerrild Nordstrand (RD).

Efterårstrækket registreres som sædvanligt omkring månedsskiftet aug-sep: 27/8 31 rst Fornæs (JSP), 4/9 100 indtrk + 2400 rst Fornæs (HC), - et giganttal uden lige i vores amt, 10/9 50 rst Sletterhage (JTL).

De sidste fugle ses 5/10 1 Kongslund ved Randers (LTP), 15/10 4 rst Sletterhage

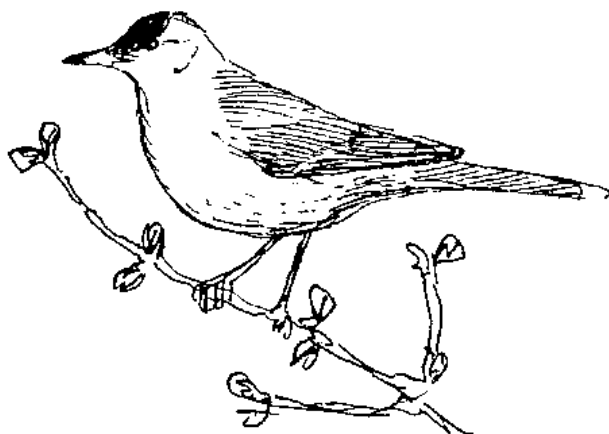
(JIL) og 18/10 1 rst Sletterhage (JIL).

Total: 3293.

Antal indsendere: 29.

Antal obs: 98.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	268	397	23	12	82	2553	6	0	0

Fuglekonge (Regulus regulus)

Stadig bedre indrapportering, i år bl.a. en række større tal fra trækstederne: 17/9 62 Sletterhage (LPJ), 16/10 200 rst Fornæs Plantage (CO, PK, JNK) + 50 rst Sletterhage (JIL), 18/10 50 rst Ørkenen, Anholt (CO), 20/10 over 30 rst Totten, Anholt (Stl).

De største tal fra "fastlandet" blev 9/1 20 Katholm Skov (LPJ), 31/3 20 skov ved Overgård (SH), 22/8 min 50 langs Salten Å fra Katrinedal-Lysholm (TV) og 13/10 20 Kolskov (PL).

Total: 738.

Antal indsendere: 16.

Antal obs: 46.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
37	2	47	23	11	3	10	50	62	440	7	45

Rødtoppet Fuglekonge (Regulus ignicapillus)

Ingen !

Grå Fluesnapper (Muscicapa striata)

Enkelte ynglefund, hyppigt i redekasser.

Træk: En meget tidlig fugl i april (bør måske beskrives for SU): 13/4 1 Anholt By (HCa). De næste ses mere normalt 8/5 1 Brabrand Sø (SBN), 9/5 1 Silkeborg Vesterskov (PMc), 10/5 1 Kasted Mose (SH), herefter 3 obs 12/5. Ingen større tal fra forårstrækket.

I efteråret ses de sidste: 8/9 2-3 Rye Sønderkov (PL), 10/9 11 rst Sletterhage (JIL), 15/9 1 rst Universitetsparken, Århus (TKC).

Total: 85.

Antal indsendere: 22.

Antal obs: 46.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	1	43	14	1	3	19	0	0	0

Lille fluesnapper (Ficedula parva)

Igen i år et ynglefund: 7/7 1 par fodrende 2 juv Moesgård Skov (Thorkild Michelsen, FL).

Træk: Den første er ret tidlig 10/5 1 ad han Skovbakken, Randers (JP). Herefter 23/5 1 hun ringm Anholt (FS), 25/5 1 ad han rst Anholt (HCa), 28/5 1 hun rst Issehoved, Samsø (SD), 30/5 2 han + 1 hun rst Anholt (HCa).

Desuden fra efteråret: 4/9 1 rst Fornæs (HC).

Total: 12. (incl. ynglefuglene).

Broget Fluesnapper (Ficedula hypoleuca)

I 1988 skete det meget usædvanlige, at der blev set flest Brogede fluesnapper i efteråret, dette skyldes et stort efterårstræk, som blev observeret i vores amt i år.

16-18 mulige ynglelokaliteter indsendt, bl.a. 3 par fra Anholt (HCa).

Træk: De første, lidt tidlige ses: 19/4 3 han Anholt By (HCa). Herefter 22/4 2 Sølyst, Brabrand (SiSi) og 23/4 4 han Brabrand (Vagn Holmelund) + 1 han Fussingø (JP). Ingen større rasttal fra foråret.

Fra efteråret nogle store rasttal: 14/8 12 Sletterhage (JP), 4/9 40 rst Fornæs (HC) og 10/9 10 rst Sletterhage (JTL). De sidste efternølere ses 2/10 2 Stjær Bakker (HØ).

Total: 161. Antal indsendere: 28.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	16	52	12	0	15	62	2	0	0

Skægmejse (Panurus biarmicus)

Stadig mange Skægmejsere fra Randers Fjord, de holder uden tvivl meget af de milde vintre. Desuden et par observationer af strejfende fugle.

Randers Fjord/Dronningborg Bredning: I alt 18 obs i perioden 17/4-17/9 flest ses 9/5 min 10 Randers Fjord (LTP), 30/5 20 Krstrup Enge (UGJ), 1/6 min 10 Romalt Enge (AJ) og 12/7 16 juv Dronningborg Bredning (JP). Formodentlig 5-10 par Randers Fjord (LTP).

Øvrige: 11/10 17 Brabrand SØ (AJ), stejfende flok, har ikke ynglet her, 30/10 1 ad han Flakket, Anholt (HCa).

Total: min 54. Antal indsendere: 6. Antal obs: 20.

Halemejse (Aegithalos caudatus)

Mange Halemejsere indsendt fra det meste af amtet, dog flest fra områderne omkring Århus, Randers og Djursland. Slet ingen fra den sydlige del af amtet ?! Bemærk at ungfuglene af begge racer har lyst hoved (og hermed ligner de nordlige).

13-17 ynglepar indsendt.

Det kniber stadig med racebestemmelserne, kun 35% er racebestemt i år.

Racefordeling:

nordlig	sydlig	blandet	uspec.
59	52	4	216

De største flokke: 1/4 25 Gjerrild Nordstrand (HC), 27/8 17 Klapskov (SMJ), 4/11 15 ved Ørnso (JCN).

Total: 331. Antal indsendere: 19. Antal obs: 75.

Månedsfordeling: (mystiske udsving ??)

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
56	3	23	73	23	3	12	26	6	11	64	20

Sumpmejse (Parus palustris)

Mere end en fordobling af antallet.

De største obs: 17/1 7 Skaføgård Skov (JTL), 14/2 8 Løvenholm Skov (AJ), 21/2 8 Hylling Skov (AJ), 6/3 17 Ansø Enge (AJ), 16/4 9 Fussingø (JP), 11/11 7 Veng (PL), 8/12 12 Nørreskoven, Mellerup (MC).

Total: 247.

Antal indsendere: 11.

Antal obs: 67.

Topmejse (Parus cristatus)

Topmejsen var i 1982-84 en af de 10 årsindsamlingsarter. Meningen var, at dette skulle munde ud i en oversigt over artens status i amtet. "Hvor godt klarer Topmejsen sig som nyindvandret?" lød spørgsmålet.

Denne oversigt har aldrig været bragt, hvilket vi hermed råder bod på.

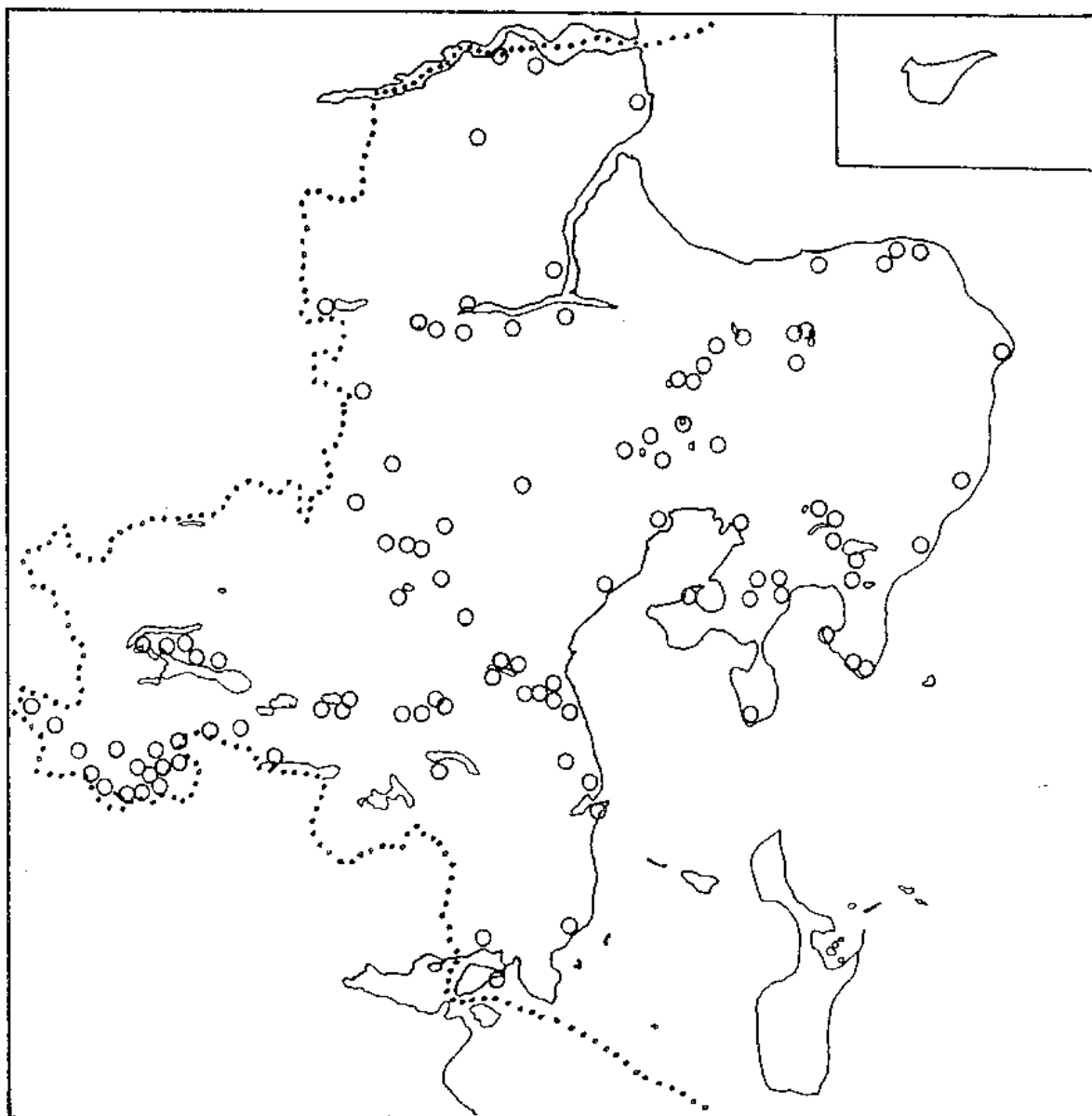

Fig 15. Samtlige lokaliteter med fund af Topmejse i Arhus amt i tiden 1984-88.

Det ses at arten nu træffes i det meste af amtet, dog mangler den stadig på alle småøerne.

Topmejsens Status i Århus amt:

Arten er nu ret almindelig i amtet, ikke bare i nåleskove, men også i blandeskove og sågar i villahaver er den fundet ynglende (flere obs i sommermånederne i Bra-brand og Gl. Åby (JTL, KeH)).

En af de få arter, som nyder godt af den stigende andel af nåletræer i vore skove. Som det ses af nedenstående kort, findes arten nu overalt i amtet, i stort set alle skove.

Det er jo ikke en art med mange sikre ynglefund, men da den er standfugl, formodes de fleste observationer at gælde lokale ynglefugle.

På grund af dette er vores materiale uegnet til en bedømmelse af antallet af ynglepår. Bestanden skønnes dog at være på over 1000 par.

I 1988 mere end en fordobling af antallet af fugle. Skyldes flere indsendere. Ses som regel enkeltvis eller to og to. Større flokke er sjældne.

Angiv gerne på skemaet, om fuglene optræder flokvis eller enkeltvis.

De største tal i år bliver: 2/10 8 Thorsager (JSP), 31/1 7 Vosnæs Pynt (AJ), og 10/1 5 Savmølle Skov (AJ).

(EBu) melder om væsentlig flere i plantagerne i Midtjylland i 1988, end i 1987.

Total: 133. Antal indsendere: 18. Antal obs: 67.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
34	5	14	4	15	12	4	9	2	11	11	13

Sortmejsse (Parus ater)

Rygtøl siger, at der skulle have været invasion af Sortmejsere i efteråret. Denne har dog ikke berørt vores amt i nævneværdig grad. Kun fra Samsø og Anholt meldes om flere end normalt (SD, PL).

Yngel: En del ynglefund indsendt, heraf flere fra løvskov. Dog stadig mest almindelig i nåleskovene.

Øvrige, de største obs: 7/4 15 Anholt (HCa), 15/5 20 Løvenholm Skov (SH) og 30/12 27 Anholt (HCa).

Materialet viser en tendens til, at arten mest indrapporteres fra de lokaliteter, hvor den betragtes som usædvanlig.

Total: 320. Antal indsendere: 17. Antal obs: 85.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
41	35	49	55	45	6	18	3	11	27	11	37

Blåmejsse (Parus caeruleus)

Stadig en ofte glemt art i notesbogen.

Der er ikke meget at sige om i alt 159 ex fra 6 indsendere.

Flest ses 10/9 15 Vasen/Kungslund (JP) og 16/12 15 Anholt (HCa).
23 observationer.

Fyrremejsse (Parus montanus)* SU-ART.

Et udokumenteret fund: 27/3 1 set + hørt Gjerrild Nordstrand.

Der må ikke refereres til iagttagelser, der ikke er godkendt af SU.

What's that bird?

Musvit (*Parus major*)

Hele 8 indsendere af denne art i år, det går fremad!

Ca. 30 ynglepar indsendt, spredt i amtet.

Et par større tal fra efterårstrækket: 1/10 150 rst Sletterhage (JTL) og 25/10 100 rst Anholt (HCa). Største obs herudover er: 25/3 20 Fussingø (JP).

Total: 428. Antal indsendere: 8. Antal obs: 30.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
10	13	56	30	6	10	2	4	9	250	12	35

Spætmejse (*Sitta europaea*)

Enkelte yngleoptællinger, bl.a: 8/4 min 5 par Tolløkke Skov (PC), 13/6 5-6 par Marselisborg Skov (PL), Tinning Skov 3 par (LUR).

Fuglene ses enkeltvis eller parvis året rundt. Største antal blev: 7/2 min 10 sy Møesgård Skov (PL), 13/3 i alt 10 Kolskov (PL) og 31/3 15-20 Velling Skov (MSt). Desuden en lidt usædvanlig trækkende 10/4 1 målbevidst Ø Gjerrild Nordstrand (RD).

Total: 194. Antal indsendere: 19. Antal obs: 66.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
28	13	46	37	6	16	0	4	4	7	21	12

Træløber (*Certhia familiaris*)

Mere end en fordobling af antallet af indsendere, så sidste års opfordring til at sende flere ind, har heldigvis hjulpet.

Som sædvane for denne art meget få observationer i sommermånederne, skyldes vel både artens stilfærdige levevis, samt at ornitologerne ikke kommer i skoven om sommeren.

Få egentlige ynglefund, men mange obs af syngende fugle i foråret. Flest 16/4 4 Gyllingnæs (PC), 14/4 14 hørt Fussingø (PC) og 11/5 7 Jeksendalen + Kolskov (EI).

Største obs herudover: 27/7 min 7 Søbygård Skov (CH) og 13/10 4 Kolskov (PL).

Total: 175. Antal indsendere: 23. Antal obs: 104. Antal lokaliteter: 52.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
13	8	18	60	20	4	11	2	2	18	12	10

Korttået Træløber (*Certhia tridactyla*)* SU-ART.

En dokumenteret forekomst: 7/4 - pri nov 1 han sy Møesgård Park (JK, PC, OGJ). Fundet er godkendt af SU.

Desuden to udokumenterede fund: 13/9 1 Kalø, 3/10 1 sy Følle Mølle. Der må ikke refereres til iagttagelser, der ikke er godkendt af SU.

Pungmejse (*Remiz pendulinus*)

En del bidragydere har i år været flinke til at angive nøjagtig obs-sted for deres Pungmejse-obs ved amtets bedst besøgte Pungmejse-lokalitet: Brabrand Sø. Ud fra det indsendte materiale, har bestanden i området været min 4-7 par i 1988.

Desuden ynglefund (færdige reder m.m.) fra Bjerregrav Mose (2 par ?), Dagstrup Mose (1-2 par), Kasted Mose (2 par) og Mørke Kær (1 par) (SH, JSP, JP, m.fl.). I alt min 10-14 par i amtet i 1988.

Træk: Kun få obs uden for ynglelokaliteterne. Første obs er 7/4 + 17/4 + 20/4 1 han Gjerrild Nordstrand (AR), herefter 25/4 1 + 26/4 + 30/4 1 par Brabrand Sø (alle MC). Desuden 28/4 1 han Bjerregrav Mose (JP) og 30/4 1 Kasted Mose (BHJ). Eneste obs uden for ovennævnte lokaliteter er: 8/5 2 Auning Kær (SS). Arten er sandsynligvis overset på de mindre velbesøgte lokaliteter.

Seneste obs er: 7/7 2 Brabrand Sø (JOS) (eneste juli-obs!).

Total: 10-14 par + 3-4 ex. Antal indsendere: 15. Antal obs: 42. Antal lok: 7.

Pirol (*Oriolus oriolus*)

14 obs fra 13 indsendere af 9 fugle; alle obs nævnes:

Søby Fredsskov: 15/5 1 par (LB), 22/5 2 han (TB), 26/5 2 han sy (LB), 29/5 1 han (IP) og 5/6 1 sy (JP).

Øvrige forår: 25/5 1 han + 28/5 1 han Anholt (HCa, FS), 30/5 1 han + 1 hun Hørret Skov (LLH), 2/6 1 sy Risskov (SBN), 3/6 1 Anholt (HCa), 6/6 1 han Risskov (CQP) og 12/6 1 sy Houlbjerg Skov (SiSi).

Sommer: 14/7 1 sy Blommehaven, Århus (TN) og 19/8 1 Holtkrat v. Sepstrup Sande (TV, EBU).

Rødrygget Tornskade (*Lanius collurio*)

Ynglefund af arten indrapporteres især fra to nogenlunde afgrænsede området i amtet. Af nedennævnte 39-41 y-par er nemlig 17 fra Djursland og 12-14 fra Midtjylland.

Yngel: 39-41 y-par fra 24 lokaliteter. Antal par på de bedste ynglelokaliteter er: 2 Løvenholm Skov (LPJ, AJ, LTP), 5 Helgenæs (JTL), 2-3 Anholt (HCa, JSP), 6-7 Ansø Enge (BRS) og 5 Hyllested Bjerger (FF).

Træk: De første ses 12/5 3 Gjerrild (JSP), 13/5 2 Gjerrild (EBO + JSt) og 14/5 3 Gjerrild (LPJ) + 1 Ansø Enge (JSP). De sidste om efteråret er: 9/9 1 juv Romalt Enge (JP), 16/9 5 Sletterhage (JTL) og 17/9 1 juv Sletterhage (LPJ). Største obs fra trækperioden er inkluderet i ovennævnte tal.

Total: 128.

Antal indsendere: 29.

Antal obs: 76.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	0	0	0	37	28	31	22	10	0	0	0

Stor Iornskade (Lanius excubitor)

Glædeligt mange okt-obs i år med 19 fugle mod 8 i 1986 og blot 2 i 1987. Maj-obs er meget usædvanlige i amtet. Kun én gang tidligere er arten registreret til lokalrapporten i maj, nemlig 9/5 1976 i Mariendal Havbakker (AJ).

Træk: De sidste ses 14/4 i Gjerrild Nordstrand (AR), 20/4 i Gjerrild (AR) og 13/5 i Gjerrild (EBO + JSt).

De første om efteråret er: 3/10 2 Anholt (HCa), 14/10 i Svenstrup, Hammel (CH) og 15/10 i Stødov Bakker (JTL).

Trækobs: 16/10 i N Fornæs (CO), 17/10 i indtrk Fornæs (HC, RD) og 18/10 i 5 Helgenæs (JTL).

Største obs: 15/10-22/10 4 Helgenæs (JTL) og 18/10 2-3 Anholt (CO).

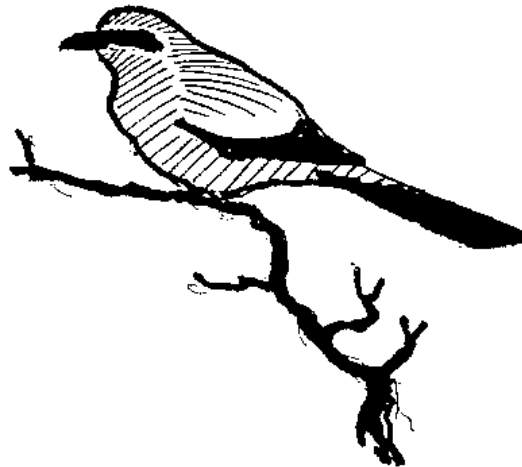
Gjerrild Nordstrand: I alt 7 ex 22/3-13/5 (7 dage) (AR, EBO + JSt).

Total: 37.

Antal indsendere: 20.

Antal obs: 37.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1	1	6	5	1	0	0	0	0	19	2	2

Skovskade (Garrulus glandarius)

Ingen trækobs af Skovskader i år og kun én større rastende flok på træksted. I forhold til 1986-87 tyder efterårstrallene i månedsfordelingen i år dog på, at noget nedtræk har fundet sted.

Enkelte ynglepar indsendt.

Største flokke: 15/5 15 Løvenholm Skov (SH), 8/9 11 Rye Sønderkov (PL), 1/10 21 rst Sletterhage (JTL), 11/10 15-30 på oldenindsamling Sminge Sø (JCN), 7/11 10 Stjær Bakker (PL) og 8/12 10 Mellerup (MC).

Total: 338.

Antal indsendere: 12.

Antal obs: 100.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
45	16	23	24	18	19	8	15	24	64	45	37

Husskade (Pica pica)

Yngel: 24-26 y-par fra 5 lokaliteter.

Største Flokke: 2/1 29 Anholt (HCa), 4/2 20-25 Voldby (CH), 6/2 45 Gudenåen ved Randers (LTP), 10/2 50-60 Tre Broer v. Århus A (PL) og 13/11 25 Kristrup Enge (JP).

Total: 475.

Antal indsendere: 12.

Antal obs: 47.

Nøddekrige (*Nucifraga caryocatactes*)

Invasion af Nøddekriger i år med 37 obs af 54 fugle. 1985-invasionen gav 55 obs af 105-125 fugle. Invasionen i år kulminerer hurtigt i løbet af oktober. Udfløjne unger er observeret i Silkeborg Nordskov; ifølge (BRS) for første gang.

Yngel: Stadigvæk ynglende omkring Silkeborg: med maj-aug 1-2 Silkeborg Vester-skov (JCN) og 24/7 2 ad + 3 juv Silkeborg Nordskov (BRS)

1. halvår: Eneste obs før ovennævnte er 7/4 2 Silkeborg Nordskov (Jens Chr. Hansen via PB). Eneste udenfor Midtjylland er: 20/2 1 Skødstrup (Tage Burholt via ET) og 21/5 1 Gjerrild (AR).

Efterår: Træk/Invasion: De første fugle ses 10/9 1 Emborg, Mossø (JK), 17/9 2 Kolindsund (JSP) + min 2 Hesselholm, Samsø (SD) og 20/9 2 Kysing Næs (PL, ChL). Eneste obs af mere end 2 fugle er fra oktober med 16/10 14 Tunø, hvoraf de 8 i flok (SS). I november: Udenfor Silkeborgområdet kun 13/11 1 Skæring (HLL, HP).

Total: 54. Antal indsendere: 19. Antal obs: 37.

Jan	Feb	Mår	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
0	1	0	2	2	2	5	1	11	24	2	1

Allike (*Corvus monedula*)

Ikke et eneste ynglefund er indrapporteret ?

Forårstræk: 5/3-14/4 469 N Møsegård (PNN, ØBF, FR) og 31/3-4/4 639 Ø + 187 V Gjerrild Nordstrand (HC).

Efterårstræk: 11/10 928 indtrk Fornæs (JSP), 15/10-21/10 951 S + 24 SV + 100 trkf Sletterhage (JIL), 19/10-20/10 440 V + 220 indtrk Anholt (Studielejr Anholt) og 21/10-8/11 272 trk + trkf Fornæs (CO).

Flokke og totaler over 500: 30/1 2430 + 27/2 579 + 27/3 1310 Kolindsund (JSP), 25/10 1200 Anholt (HCa), 18/11 ca 1400 Skårup v. Skanderborg (EBu), 29/12 1450 Kolindsund (JSP) og 31/12 600 Stjær Bakker (PL).

Total: 15.666. Antal indsendere: 17. Antal obs: 70.

Jan	Feb	Mår	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2510	570	2379	1004	5	20	18	0	0	4208	2902	2050

Råge (*Corvus frugilegus*)

Der er indrapporteret 8 kolonier, og fra de 6 er følgende antal reder optalt: 310 Skjoldhøj (SH), ca 300 Hadsundvej, Randers (JP), ca 150 Trustrup, Syd-Djurs (PL), min 35 vest for Kalsemade (PC), 7 Jeksen Mark (PL), 3 Brendstrup (LUR). Desuden kolonier ved Stavsøre, Helgenæs (SEL) og Rødkol, Stilling Sø (ET).

Træk: 28/10-29/10 65 trkf Fornæs (CO).

Alle flokke over 200: 13/1 286 Brabrand Sø (JC), 16/1 550 Højslet + 450 Randers Vest (JP), 17/1 500 Blegind + 28/1 500 Testrup + 7/2 350 Ormslev + 15/2 640 Blegind (JC) og 26/8 350 Dørup Kær (PL).

Total: 5.506. Antal indsendere: 17. Antal obs: 49.

Jan	Feb	Mår	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2391	1158	371	96	627	0	36	350	0	374	28	75

Gråkrage (*Corvus corone cornix*)

Stik modsat sidste år er der ikke indrapporteret forårstræk af betydning, men derimod efterårstræk.

Yngel: 73 par fra 6 lokaliteter, deraf 40 par Anholt (HCa, JSP).

Træk: 5/3-6/3 35 N Moesgård (PNN), 1/4-4/4 20 N Anholt (JOS) og 15/10-22/10 301 S Sletterhage (JIL), 19/10 254 S Anholt (CO), 21/10-8/11 234 trk + trkf Fornæs (CO).

Eneste større flokke: 16/11 1000-3000 Almind Sø (JCN) og 29/12 1052 Kolindsund (JSP).

Total: 8.237. Antal indsendere: 13. Antal obs: 67.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
693	813	564	296	22	32	7	0	0	1122	3436	1252

Sortkrage (*Corvus corone corone*)

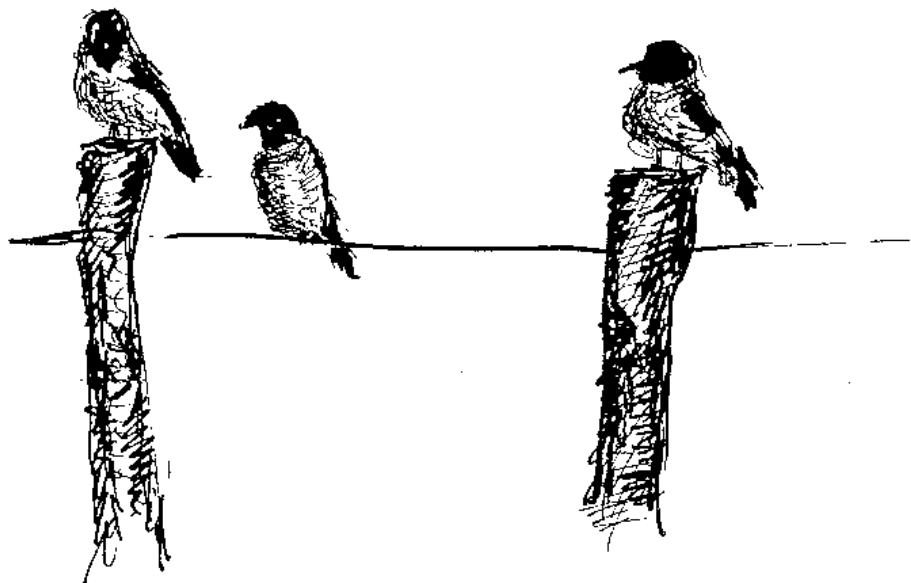
Ingen ynglepar er indrapporteret.

Træk: 13/4 2 N + 30/4 2 N Moesgård (LB, JTL) og 16/10 1 S Sletterhage (JTL).

Flokke: 8/4 3 Anholt (HCa), 30/7 7 Kastbjerg (TN).

Total: 27. Antal indsendere: 9. Antal obs: 15.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2	0	0	11	3	1	8	0	1	1	0	0

Ravn (*Corvus corax*)

14 sikre ynglepar er indrapporteret, men mange obs i yngletiden fra flere skove.

Største flokke: 4/6 5 Synnedrup (LG), 28/7 6 Kalliskov (ET), 8/8 6 Geding Mose (KeH), 12/8 6 Kysing Fjord (HLL), 24/10 5 Volstrup Skov (ML) og 27/11 8 Brabrand Sø (AJ).

Total: 265. Antal indsendere: 47. Antal obs: 165.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
15	22	45	42	24	18	17	22	15	20	20	18

Stær (*Sturnus vulgaris*)

De mange store vinterflokke fra 1. halvår stemmer helt overens med de mange nov-dec iagttagelser i 1987. På trods af endnu en meget mild vinter lader det dog til, at Støren i år fuldstændig har forladt amtet allerede ult oktober.

Yngel: 130 ynglepar er indrapporteret, heraf 50-100 Anholt (JSP).

Forårstræk: Totalt 2664 trk med 31/3-4/4 2528 trk Gjerrild (HC) og max her 31/3 1083 Ø + 2/4 1005 V.

Efterårstræk: Totalt 2026 trk med 15/10-22/10 1828 S Sletterhage (JTL) og max her 15/10 1152 S.

Overnatning: 11/6 2250-2500 Søbygård Sø (CH), 20/7 min 8800 Brabrand Sø (JOS).

Vinterflokke/Største flokke: 3/1 200 Århus Havn (JTL) + 300 Yderup (ChL), 21/1 1000 Lyngsø (JCN), 13/2 500 Sødringkær (LTP), 21/2 2200 Udbynder-Bjerre (JP), 28/2 1312 Kolindsund (JSP, MSt) og 28/3 8000-10.000 Gudenå Bredning vest for Randers (JP), juli 2000 Lading Sø (JTL), 23/7 1500 Tjæreby Enge (JP), 7/8 2550 Brabrand Sø (AJ), 11/9 800 Grund Fjord (JH), 4/10 1200 Kolindsund (JSP).

Total: 71.564. Antal indsendere: 33. Antal obs: 168.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
1612	4525	17537	5199	3088	2804	18076	4915	8835	4947	26	0

Gråspurv (*Passer domesticus*)

Ved Følby + Korsholm, Hinnerup er konstateret 63 territorier pr. km² ved en ynglefugletælling udført af (LUR).

Et par flokke: 16/7 100 Kristrup Enge, 17/7 80 Århus Østhavn, 20/12 75 Randers Havn (alle JP).

Total: 458. Antal indsendere: 3. Antal obs: 7.

Skovspurv (*Passer montanus*)

Flere efterårsflokke er indrapporteret i år, men kun 1 ynglepar.

Træk: 15/10-22/10 61 trkf Sletterhage (JTL).

Flokke: 17/9 100 Kysing Fjord (SH), 14/10 50-75 Vestereng (TQ), 16/10 100 Kysing Fjord (PL) og 22/10 200 Vejlbj Enge (TQ).

Total: 788. Antal indsendere: 7. Antal obs: 25.

Bogfinke (*Fringilla coelebs*)

Der er ikke indrapporteret forårstræk af betydning i år (se dog Bog/Kvækørfinke). I år normalt efterårstræk (efterårsferietræk) ved Sletterhage efter rekordåret 1987.

Yngel: 49 sy hanner er indrapporteret, heraf 22 Marsolisborg Skov (PL) og 20 Løvenholm Skov (SH).

Forårstræk: Totalt 3467 trk, heraf 25/3-28/3 350 N Moesgård (FR), 27/3 50 NV Anholt Havn (PL), 31/3 98 N Moesgård (JTL) + 170 Ø Barnekold (SD) + 260 Ø Besser Rev (SD), 1/4-4/4 2079 N Moesgård (JC) med max 1/4 1685 N og 26/4-29/4 407 trk Gjerrild Nordstrand (JOS).

Efterårstræk: 10/9 180 S + 1/10 75 S + 15/10-22/10 3239 S Sletterhage med max 21/10 1008 S + 22/10 2020 S (alle JTL) og 19/10 176 trk Anholt (St1).

Større flokke: 11/1 300 v. Østrup Skov (LTP), 19/1 1000 Adsløv (ET), 23/1 200 Horskær (AJ), 28/3 15-20.000 Anholt (HCa), 1/4 1200 Sødringkær (JP) og 18/10 300 Anholt (St1).

Total:	32.952.	Antal indsendere: 17.					Antal obs: 84.					
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	
1950	100	21920	4420	96	22	1	225	195	3835	60	128	

Kvækerfinke (Fringilla montifringilla)

Ligesom i 1987 ingen invasion i år. Der er endda set meget få fugle i 2. halvår.

Forårstræk: Totalt 991 trk, heraf 27/4-29/4 982 trk Gjerrild Nordstrand (JOS) med max 28/4 790 trk. Sidste fugle ses 1/5 1 Issehoved (AJ), 8/5 8 Sødringholm (JP) og 14/5 3 Issehoved (SD).

Efterårstræk: Første fugle ses 16/9 2 Vorup, Randers (LTP), 1/10 3 Helgenæs (JTL) og 2/10 1 Brabrand Sø (AJ). Det øvrige efterårstræk er 15/10-16/10 70 trkf Sletterhage (JTL).

Flokke over 200: 24/1 250 Skarresø (JSP, MST), 10/2 750 Hedeskov (MSt), 12/2 ca. 300 Møesgård Strand (BeH), 27/2 300 Gudenåen v. Randers (LTP), 28/2 300 Sødring-kær (JP) og 2/4 500 Skovbakken, Randers (JP).

Total:	5.180.	Antal indsendere: 18.					Antal obs: 68.					
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	
822	2087	210	1707	12	0	0	0	2	251	4	85	

Bog/Kvækerfinke (F. coelebs/F. montifringilla)

Manglende indrapportering fra Gjerrild fra store dele af trækperioden er årsagen til det magre finketræk i år.

Alle nævnes: 31/3-4/4 10.640 Ø + 5221 V Gjerrild Nordstrand (HC) med max 31/3 ca 10.000 Ø og 2/4 3810 V. Ved Møesgård Strand ses 14/4 840 N (TKC, FR).

Total: 16.701. Antal indsendere: 3. Antal obs: 7.

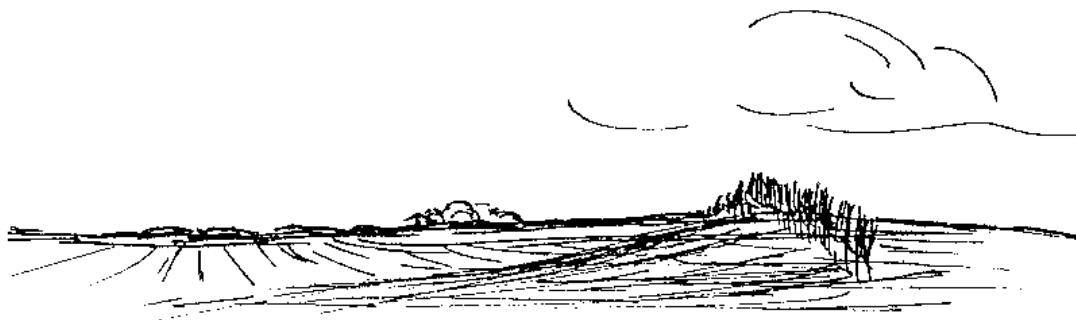
Grønirisk (Carduelis chloris)

Der er kun indrapporteret 9 ynglepar.

Træk: 31/3-4/4 91 Ø + 42 V Gjerrild Nordstrand (HC) og 14/10-3/11 231 trkf Fornæs (CO), 15/10-22/10 831 S Sletterhage (JTL) med max 19/10 260 S + 21/10 430 S.

Fourageringsflokkene, alle over 100: 3/1 400 Grund Fjord (FFa), 16/1 120 Vestrup Enge, Randers (JP), 17/1 ca 800 Fannerup (JTL), 23/1 200 Horskær (AJ), 29/2 150 v. Østrup Skov (LTP) og 12/11 150 Anholt By (HCa), 20/11 110 Grenå Havn (JP), 10/12 150 Randers Havn (JP), 18/12 150 Ormslev (JOS), 28/12 300 Århus Østhavn (JFT).

Total:	5.131.	Antal indsendere: 19.					Antal obs: 75.					
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	
1696	325	322	114	14	5	0	0	115	1267	413	860	

Stillits (*Carduelis carduelis*)

Flere har indrapporteret Stillits i år. Bl.a. 24 ynglepar og en usædvanlig stor flok blev det til.

Træk/Strejf: 26/4-28/4 4 Ø + 3 NØ Gjerrild (JOS) og 1/10 26 S Sletterhage (JTL), 14/10 42 N Fornæs (RD), 15/10-22/10 33 S Sletterhage (JTL).

Største flokke: 31/1 45 Randers Havn (JP), 17/10 210 Gravlev (JOC), 9/11 40 Stjær Bakker (PL) og 26/12 40 Lilleå-Hårvadbro (SMJ).

Total: 984. Antal indsendere: 31. Antal obs: 181.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
51	103	26	61	20	22	32	51	36	397	132	53

Grønsisken (*Carduelis spinus*)

Den invasionsagtige optræden i SØ-Danmark ult september (SiSi, Fugle 5:1988) synes slet ikke at have berørt Århus amt.

Yngel/Sommerfund: 10/6 1 sy Sjelle Skov (JTL), 14/7 1 Blommehaven (TN), 16/7 3 Moesgård Strand (RC), 20/7 1-2 Sletterhage (JTL), 26/7 1 Brabrand Sø (AJ), 27/7 3-4 Søbygård Skov (CH) og 3/8 1 Kolskov (PL).

Forårstræk: 28/3-27/4 1245 N Moesgård med 4/4 606 N (JTL) og 27/4 285 N (HLL). 21/3-4/4 i alt 8173 trk Gjerrild Nordstrand (HC, AR) max 23/3 2160 og 25/3 1175 (AR), 31/3-4/4 170 trk Hesselholm, Samsø (SD) og 26/4-29/4 370 trk Gjerrild Nordstrand (JOS). De sidste fugle ses 14/5 1 Hesselholm, Samsø (SD), 22/5 1 Issehoved (SD) og 23/5 1 Helgenæs (JTL).

Efterårstræk: De første fugle ses 29/8 1 Stjær Bakker (PI), 1/9 4 Vorup, Randers (JP) og 10/9 4 Brabrand Sø (AJ) + 5 Vasen, Kongslund (JP). Af egentlig træk ses bare 12/9 264 S Sletterhage (JSP) og 15/10-22/10 154 S Sletterhage (JTL).

Største fourageringsflokk: 1/1 200 Stubbe Sø (SH), 24/1 250 Pinds Mølle (ET), 21/2 250 Veng Sø + 256 Nygårde Skov (AJ), 3/4 250 Bjerregrav Mose (JP) og efterårets eneste flok over 100 fugle 14/10 140 Århus Ådal (AJ).

Total: 15.234. Antal indsendere: 35. Antal obs: 185.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
943	1199	8771	3123	10	1	11	2	430	404	120	220

Tornirisk (*Carduelis cannabina*)

Få vinteriagttagelser på trods af de milde vintermåneder i år.

Yngel: 2 sy hanner er indrapporteret samt en noget lakonisk meddelelse om min 100 par Anholt (JSP).

Forårstræk: De første fugle i træktiden ses 2/3 1 Brabrand Sø (JOS) og 25/3 2 Sødringværk (JP) + 3 Moesgård (FR) + 1 sy Hørning (ET). Ved Moesgård noteres 2/4-20/4 257 N med max 3/4 83 (HP) og fra Gjerrild Nordstrand 31/3-4/4 221 V + 77 Ø (HC) med max 2/4 154 V. Andre obs er 1/4 42 N Fornæs (US) og 26/4-29/4 82 trk Gjerrild Nordstrand (JOS).

Efterårstræk: 10/9 269 S Sletterhage (JTL). De sidste fugle ses 20/10 4 Vesborg Fyr + 3 Møgelmosen (SD) og 5/11 150 Tjærby-Gimming (JP).

Vinterobs: 8/1 1 Vestereng + 28/1 1 Slet + 1/2 6 Holmstrup (KeH), 13/2 8 Sødringkær (LTP) og 14/2 2 Eskelund (KeH).

Største flokke: 5/4 80 Skejbygårdsvej, Århus (TQ), 29/7 65 Stjær (JOS), 8/8 50 Stjær Bakker (PL), 19/8 50 Sepstrup Sande (TV), 6/9 100 Gjerrild Nordstrand (JP), 20/9 50 Kysing Næs (PL), 18/10 50 Anholt (St1) samt ovennævnte novemberflok.

Total: 2058. Antal indsendere: 20. Antal obs: 93.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2	16	86	850	31	11	143	176	450	143	150	0

Bjergirisk (Carduelis flavirostris)

Ingen nævneværdig forårstræk, men igen et normalt 2. halvår efter de små tal i 1987. 12 obs fra Århus Havn.

Træk: De sidste forårsobs er 9/4 4 Gjerrild Nordstrand (JTL), 16/4 3 trk Gjerrild (JSP) og 13/4-18/4 10-15 rst Hesselholm, Samsø (SD). De første fugle om efteråret ses 2/10 7 Råby Kær + 15 Sødringkær (LTP) og 8/10 12 Moesgård Strand (JDK). Af efterårstræk noteres 15/10-22/10 494 S Sletterhage (JTL) med max 20/10 300 og 14/10-7/11 244 trk Fornæs (CO) med max 14/10 137.

Flokkede: Max tal fra Århus Havn er 24/1 200 (SH), 7/2 25 (JOS), 19/3 30 (AJ) og 20/10 80 (LB), 13/11 70 (JP), 28/12 60 (JFI). Flokke set på andre lokaliteter er 13/2 150 Sødringkær (LTP), 31/3 300 Overgård (SH), 15/10 100 Issehoved (SD), 18/10 225 Flakket, Anholt (St1) og 25/12 100 Kolindsund (SH).

Total: 2640. Antal indsendere: 19. Antal obs: 61.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
200	247	337	22	0	0	0	0	0	1390	249	195

Gråsisken (Acanthis flammea)

Helt i overensstemmelse med de meget få Gråsiskenere i amtet i 2. halvår 1987 er der næsten intot tilbagetræk indrapporteret i år. Heller ikke efteråret i år byder på store trækter eller større flokke.

Derimod er der sket en fordobling i indrapporterede ynglepar/sommerfund i forhold til 1986-87. Arten yngler bl.a. nu i forstadsbebyggelsen til Århus.

Yngel: Af sikre ynglepar og syngende hanner er indrapporteret følgende: 18/4 4 sy Kolskov (ET), 13/5 2-3 par Ansø Enge (Ebu), 22/5 1 sy Emborg (ET), 23/5 5-10 par Kongsø Hede-Kongsø Plantage (Ebu), 29/5 1 sy Salten Næs (ET), maj-juli 1 par Engdalsvej, Brabrand + 1 sy Kristindal Skov, Galten (JTL), 22/6 2-3 sy vest for Funder (Ebu), 26/6 1 sy Auning Kær + 2/7 1 sy Skivholme Skov + 13/7 1 sy Ørby, Helgenæs + 14/7 5 sy Øer + 15/7 1 sy Stødv, Helgenæs (JTL), 8/8 1 par Hinnerup (SMJ) og hele sommeren i par Lykkendalsvej, Brabrand (LB).

Træk: Om foråret ses 26/4-29/4 64 trk Gjerrild Nordstrand (JOS). De første fugle om efteråret er 4/9 4 + 10/9 10 Risskov (HLL) og 17/9 20 rst Thorsager + 20 rst Fornæs (JSP). Fra efterårstrækket er noteret 15/10-22/10 29 S Sletterhage (JTL), 13/11 84 S + 4 N Fornæs (HP) og 19/11 70 S Sletterhage (JTL).

Største flokke: 8/1 55 Brabrand Sø (HLL), 31/1 75 Bjerregrav Mose (JP) og 12/11 45 Østrup (LTP) + 80 Risskov (HLL).

Total: 1079. Antal indsendere: 24. Antal obs: 118.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
143	25	48	69	42	12	14	9	54	102	503	58

Lille Korsnøb (*Loxia curvirostra*)

Få og spredte obs af arten i år og næsten ingen trækiagttagelser. Ved en punkt-tælling i Kongsø Plantage udført af (EBu) noteres kun 1 Korsnøb mod 83 i 1987 på samme rute.

Yngel: Sikre og mulige yngleobs er 9/1 1 sy Katholm Skov (LPJ), 6/2 9 Volstrup, Skov (ML) heraf flere sy, 9/3 2 sy Hemstok Skov (JOS), 13/5 1 sy Ansø Enge (EBu), 23/6 1 fodrende Sepstrup Sande (EBu) og 25/6 2 ad fodrende 2 juv Salten Langsø (PL).

Træk: 31/3-3/4 20 Ø Gjerrild Nordstrand (HC).

Flokke: Kun en enkelt flok over 20, nemlig 19/10 23 Nordbjerg, Anholt (HCa).

Total: 254. Antal indsendere: 21. Antal obs: 58.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
29	43	51	15	11	9	4	1	0	62	28	1

Stor Korsnøb (*Loxia pytyopsitacus*)

4 obs: 12/3 5 Hårup Sande (ChL), 31/3 1 Gjerrild Nordstrand (MS), 15/10 1 rst Sletterhage (JTL) og 19/10 2 Sønderbjerg, Anholt (St1).

Karmindompap (*Carpodacus erythrinus*)

Det rene nul og nix i forhold til rekordåret 1987; men forklaringen er måske blot, at der ikke er obs'et så grundigt ved Gjerrild ult-maj-pr jun som i 1987.

Alle nævnes, 22/5 1 + 23/5 1 Gjerrild Nordstrand (AR), 25/5-27/5 1-2 Anholt (HCa), 28/5-30/5 4-6 Issehoved (SD), 1/6-3/6 2 Anholt (HCa, FS), 7/6 1 Vejro + 1 Nordby Bakker, Samsø (TB), 9/7 1 Issehoved (SD) og 10/7 1 Gjerrild Nordstrand (HC).

Yngel: Det nævnes, at der sandsynligvis har ynglet 3-4 par på Anholt (JSP, HCa, FS).

Total: 16. Antal indsendere: 7. Antal obs: 14.

Dompap (*Pyrrhula pyrrhula*)

Den svage indrapportering af Dompapper de tidligere år synes at være forbi. Ca. dobbelt så mange indsendere som i 1986 og 1987.

Arten overses let i yngletiden, men ses på andre tider af året ofte i småflokke på 3-10 fugle.

Yngel: 1/5-16/5 1 par Kollskov (ET), 19/5 1 par Botanisk Have (MC), 30/6 2 par Nørreris Skov + 3 par Norring Vesterskov (SMJ), 7/7 1 par m. juv Bræbrandstien v. Søren Frichsvej, Århus (SMJ), 3/8 2 juv Pøtsø (PMc), 19/8 3 juv Bryrup (JB) og 21/8-27/8 1 han fodr. 1 juv Katrinedal Vandrerhjem (TV).

Træk: 15/10-22/10 18 S Sletterhage (JTL), 16/10 13 N + 4/11 9 S Fornæs (CO).

Største flokke: 24/1 10 Skarresø (JSP, MSt), 21/2 10 Vengsø (AJ) og 7/11 11 Stjær Bakker (PL), 24/11 11 Salten Langsø (AJ), 26/11 10 Pinds Mølle (AJ), 25/12 14 Mørke Kær (SH).

Total: 464. Antal indsendere: 28. Antal obs: 152.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
60	34	41	40	31	18	10	19	1	70	82	58

Kørnebidder (*Coccothraustes coccothraustes*)

Ingen flokke over 10 fugle er indrapporteret i år. Et forsigtigt skøn baseret på de sidste par års lokalrapporter tyder faktisk på, at der også ses færre og færre Kørnebiddere i amtet. Således er antal fugle/indsender faldet fra 13,7 i 1986 over 9,7 i 1987 til 8,2 i år.

Yngel: 25-26 ynglepar eller ynglefund er indrapporteret, heraf skal nævnes: 8/4 4 sy Iollekke Skov, 14/4 2 sy Fussingø, 16/4 6 sy Gyllingnæs (alle PC), 12/5 1 rede fund Skaføgård (JoA) og 17/5 1-2 par Kristinedal Skov, Galten (JTL).

Træk: 31/3-4/4 14 Ø Gjerrild Nordstrand (HC, MS) med max 31/3 6 Ø (HC, JA), desuden 19/9 3 trkf Sletterhage (JDK).

Største flokke: 21/3 9 Silkeborg (JCN) og 20/10 10 Søften (SMJ).

Total: 221. Antal indsendere: 27. Antal obs: 108.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
13	23	44	47	30	7	5	1	3	14	17	13

Laplandsværling (*Calcarius lapponicus*)

5 obs fra 1 indsender (OGJ) af 29 fugle.

Alle nævnes: 31/1 1 Kysing Næs, 12/3 4 Alrø og 19/11 20 Alrø, 27/11 1 Kysing Næs, 11/12 3 Kysing Næs (alle OGJ).

Snespurv (*Plectrophenax nivalis*)

Et typisk tilbagetræk i løbet af marts, men usædvanligt mange oktober-fugle i år.

Træk: De sidste fugle om foråret er 25/3 6 Overgård (JP), 31/3 4 Overgård (SH) og 11/4 1 Anholt (HCa). De første om efteråret er 2/10 1 rst Fornæs (JOS m.fl.), 16/10 4 Tunø (SS) og 18/10 1 Nordstrand, Anholt (St1).

Trækobs er 20/10-13/11 28 S + 15 N + 12 indtrk Fornæs (CO, JNK, HP) og 22/10 2 S Sletterhage (JTL).

Største flokke: 17/1 48 Råby Odde (JP) + 120 Sangstrup Klint (JS), 6/3 30 Norddjurs (JP) og 12/11 30 Støvring Enge (LTP), 18/12 70 Lystrup Strand (JoA).

Indlandsobs: 24/1-29/1 1 Kastbjerg Å (PR + ER) og 24/10 1 V Brabrand Sø (AJ).

Total: 515. Antal indsendere: 28. Antal obs: 69.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
176	39	46	1	0	0	0	0	0	62	91	100

Gulspurv (*Emberiza citrinella*)

En halvering af totalen fra 1987 med samme antal indsendere. En enkelt indsender (JP) har igen været på spil med indrapporteringer, der udgør 65% af totalen.

Yngel: 23 sy hanner er indrapporteret, heraf 22/5 10 sy Jeksendalen (PL).

Træk: 14/10-16/10 20 trk Fornæs (CO) og 19/10 12 SØ Sønderbjerg, Anholt (St1).

Største flokke: 5/9 50 Støvringgård Skov (JP), 6/9 50 Gjerrild Nordstrand (JP), 14/10 70 Århus Adal (AJ), 20/11 115 Stubbe Sø (JP), 15/12 50 Stjer Bakker (PL) og 18/12 85 Støvringgård Enge (JP).

Total: 671. Antal indsendere: 11. Antal obs: 40.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
70	4	3	6	47	6	2	15	100	101	158	159

Hortulan (*Emberiza hortulana*)

4 obs: 2/5 1 han + 1 hun Gjerrild Nordstrand og 3/5 1 han Gjerrild Nordstrand (begge AR), 12/5 1 Moesgård (OGJ) og 22/9 1 trk Sletterhage (RD).

Rørspurv (*Emberiza schoeniclus*)

I den milde vinter i år er Rørspurve ankommet til flere ynglelokaliteter allerede i løbet af februar.

Ellers indrapporteres der forbavsende få trækobs af Rørspurve her i amtet. I perioden 1972-88 er der fra foråret kun indrapporteret 122 trk og fra efteråret 592 trk, heraf 558 fra Sletterhage hovedsageligt i efterårsferierne fra 1 indsender (JTL). Efterårets største trækdage på Sjælland med op til 2000 fugle på enkelte lokaliteter (FuPS 1986) er i ult september og pri oktober, altså 2-3 uger før efterårsferien.

Yngel: Der er indrapporteret 120 ynglepar, heraf 9/5 2 par Hov Røn (JG), 23/5 10 sy Grund Fjord (JH) og udateret min 50 par Brabrand Sø (AJ), 8-10 par Våsen-Kongslund + 10-15 par Bjerregrav Mose + ca 20 par Dronningborg Bredning (JP).

Træk: 10/9 22 5 Sletterhage (JTL) og 19/10 9 trk Anholt (Stl).

Vinterobs: 1/1-27/1 3 Brabrand Sø (KeH), 2/1 7 Gudenåen v. Randers (LTP) og 31/12 1 Gudenåen v. Randers (LTP) + 2 Krstrup Enge (JP).

Total: 437. Antal indsendere: 18. Antal obs: 92.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
10	33	50	78	108	79	14	0	47	14	1	3

Bomlærke (*Emberiza calandra*)

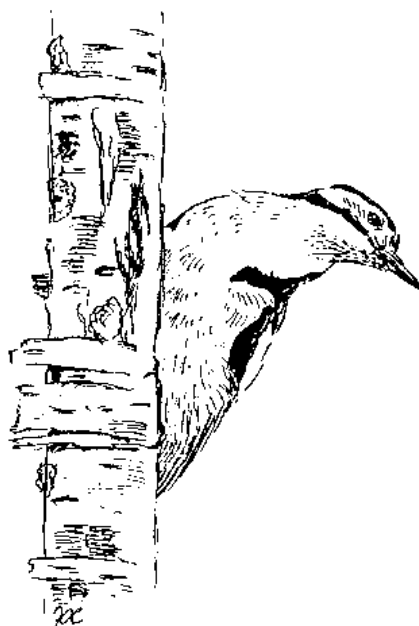
Glædeligt stigende interesse for Bomlærke med 5 indsendere i 1986, 13 i 1987 og 28 i år. Hele 19 obs af vinterflokke ved Kolindsund, hvoraf månedsmax nævnes nedenfor.

Yngel: 53-54 sikre ynglepar er indrapporteret fra 20 lokaliteter, hvoraf de 16 er nye. Bliv ved med det, så bringer lokalrapporten allerede næste år en bearbejdning af artens yngleudbredelse i amtet. Af yngleobs skal nævnes: 16/4 3 sy Gylling (PC), 8/5 10 sy Kolindsund (JSP), 2/6 15 sy Overgård (ET) og 18/6 4 sy Stjær-Jeksen-Koliskov (PL).

Største flokke: 4/1 192 Kolindsund (LPJ), 28/1 18 Tøstrup (ET), 20/2 68 Kolindsund (LPJ), 12/3 24 Kolindsund (JSP), 31/3 15 Overgård (SH), 29/4 35-45 Trane-mosen, Samsø (SD, AJ) og 17/10 150 Sangstrup-Karlby (HC), 13/11 170 Kolindsund (HP), 25/12 100 Kolindsund (SH).

Total: 902. Antal indsendere: 28. Antal obs: 71.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
210	76	50	56	35	33	10	1	0	161	170	100

Forkortelser anvendt i rapporten:

- pull = pullus, dvs. fra klækning til opnåelse af flyveevne.
 juv = juvenil, dvs. fra første rigtige fjerdragt til gennem kropsfjerfældning opnået første vinterdragt.
 imm = immature, dvs. ikke-ynglende fugl fra første vinterdragt til kønsmodenhed.
 subad = subadult, dvs. en ynglende fugl, der endnu ikke har opnået fuldt udfarvet voksendragt. De store måger f.eks. kan yngle med brune fjer i dragten.
 ad = adult, dvs. kønsmoden fugl i fuldstændig voksendragt.
 1K, 2K osv. = alder i kalenderår. En fugl er i sit 1. kalenderår fra klækningen til førstkomne nytår, derefter i 2. kalenderår hele næste år osv.

Om aldersangivelser i DOF's publikationer se endvidere DOFI 74. årg. 1980/3-4 side 89.

vdr = vinterdragt	h = hørt	ret = returtræk
sdr = sommerdragt	trk = trækkende	rst = rastende
odr = overgangsdragt	trkf = trækforsøg	fou = fouragerende
sy = syngende	indtrk = indtrækkende	ex = eksemplarer
plt = plantage	o = over	

N, Ø, S, V, SV, NNØ osv. = trækretningen mod det pågældende verdenshjørne.

- pr = primo, dvs. dagene fra d. 1. - d. 10. i måneden.
 med = medio, dvs. dagene fra d. 11. - d. 20. i måneden.
 ult = ultimo, dvs. dagene fra d. 21. - d. 31. i måneden.

W. H. Hansen

Index - numre henviser til sidetal:

- Aftenfalk 40
 Agerhøne 42
 Alk 66
 Alkefugl sp 65
 Allike 105
 Alm Kjove 58
 Alm Ryle 49
 Atlingand 27
 Biæder 75
 Bjergand 28
 Bjergirisk 110
 Bjerglærke 79
 Bjergvipstjert 83
 Blisgås 18
 Blishøne 43
 Blå Kærhøg 35
 Blåhals 87
 Blåmejse 101
 Bogfinke 107
 Bomlærke 113
 Bramgås 20
 Brøget Fluesnapper 99
 Brushane 50
 Bynkefugl 88
 Bysvale 80
 Digesvale 79
 Dobbeltbekkasin 51
 Dompap 111
 Drosselrørsanger 94
 Duehøg 36
 Dværgfalk 41
 Dværgmåge 59
 Dværgryle 48
 Dværgterne 64
 Ederfugl 29
 Engpiber 81
 Engsnarre 43
 Enkeltbekkasin 51
 Fasan 42
 Fiskehejre 14
 Fiskeørn 39
 Fjeldvåge 39
 Fjordterne 64
 Flamingo 15
 Fløjlsand 31
 Fuglekonge 98
 Fyrremejse 101
 Gransanger 97
 Gravand 22
 Græshoppesanger 92
 Grønbenet Rørhøne 43
 Grønirisk 108
 Grønlandsk Stenpikker 89
 Grønsisken 109
 Grønspætte 76
 Grå Fluesnapper 98
 Gråand 26
 Grågås 19
 Gråkrage 106
 Gråmåge 62
 Gråsisken 110
 Gråspurv 107
 Gråstrubet lappedykker 11
 Gul Vipstjert 82
 Gulbug 94
 Gulspurv 112
 Gædesanger 94
 Gædesmutte 86
 Gøg 72
 Gås sp 17
 Halemejse 99
 Havesanger 95
 Havlit 29
 Havterne 64
 Havørn 35
 Hedehøg 36
 Hedelærke 78
 Hjejle 46
 Hortulan 112
 Huldue 69
 Husrødstjert 87
 Husskade 104
 Hvepsevåge 33
 Hvid Stork 15
 Hvid Vipstjert 83
 Hvidklire 54
 Hvidnæbbet Lom 9
 Hvinand 31
 Hærfugl 76
 Hættemåge 60
 Isfugl 75
 Islandsk Ryle 48
 Islandsk Rødben 54
 Islom 9
 Jernspurv 86
 Kanadagås 20
 Karmindompap 111
 Kirkeugle 72
 Klyde 44
 Knarand 24
 Knopsvane 16
 Knortegås 21, 22
 Kortnæbbet Gås 18
 Korttået Træløber 102
 Krikand 25
 Krumnæbbet Ryle 49
 Kvækerfinke 108
 Kærløber 50
 Kærnebider 112
 Kærsanger 93
 Landsvale 80
 Laplandsværting 112
 Lille Fluesnapper 99
 Lille Kjove 58
 Lille Kobbersneppe 52
 Lille Korsnøb 111
 Lille Lappedykker 10
 Lille Præstekrave 45
 Lille Regnspove 53
 Lille Skallesluger 31
 Lom sp. 8
 Lomvie 66
 Lunde 68
 Lundsanger 95
 Lysbuget Knortegås 21
 Lærkefalk 41
 Løvsanger 97
 Malleuk 12
 Mandarinand 23
 Markpiber 81
 Mellemkjove 57
 Misteldrøssel 91
 Mosehornugle 73
 Mudderklire 56
 Munk 95
 Mursejler 75
 Musvit 102
 Musvåge 37, 38
 Mørkbuget Knortegås 22
 Nathejre 14
 Natravn 75
 Nattergal 87
 Natugle 72
 Nord. gul vipsjttert 82
 Nordisk Lappedykker 11
 Nøddekrige 105
 Pibeand 24
 Pibesvane 16
 Pirol 103
 Plettet Rørvagtet 43
 Pungmejse 103
 Ravn 106
 Ride 63
 Ringdrøssel 89
 Ringdue 71
 Rovterne 63
 Rustand 22
 Rød Glente 34
 Rødben 54
 Rødhals 86
 Rødr. Tornskade 103
 Rødstjert 88
 Rødst. Lom 9
 Rødstr. Piber 82
 Rødt. Fuglekonge 98

Rørdrum 14
 Rørhøg 35
 Rørsanger 93
 Rørspurv 113
 Råge 105
 Sabinemåge 59
 Sandløber 48
 Sandterne 63
 Sangdrossel 91
 Sanglærke 78
 Sangsvane 16
 Savisanger 92
 Sildemåge 61
 Silkehale 84
 Silkehejre 14
 Sivsanger 92
 Sjagger 90
 Skarv 13
 Skeand 27
 Skovhornugle 73
 Skovpiber 81
 Skovsanger 96
 Skovskade 104
 Skovsneppe 51
 Skovspurv 107
 Skrigeørn sp. 39
 Skægmejse 99
 Skærpiber 82
 Slagfalk 41
 Slangeørn 35
 Slørugle 72
 Snespurv 112
 Sodfarvet Skråpe 12
 Solsort 89
 Sort Glente 34
 Sort Stork 14
 Sortand 30
 Sortgrå Ryle 49
 Sorth. Lappedykker 11
 Sorthovedet Måge 58
 Sortklire 54
 Sortkrage 106
 Sortmejse 101
 Sortspætte 77
 Sortst. Lom 9
 Sortterne 65
 Spidsand 26
 Splitterne 63
 Spurvehøg 37
 Spætmejse 102
 Stellersand 29
 Stenpikker 89
 Stenvender 57
 Steppehøg 36
 Stillits 109
 Stor Flagspætte 77
 Stor Hornugle 72
 Stor Kobbersneppe 52
 Stor Korsnæb 111
 Stor Præstekrave 45
 Stor Regnspeve 53
 Stor Skallesluger 32
 Stor Stormsvale 12
 Stor Tornskade 104
 Storfalk sp. 41
 Storlom sp. 9
 Stormmåge 60
 Stormsvale sp. 12
 Strandhjejle 46, 47
 Strandskade 44
 Stær 107
 Sule 12
 Sumpmejse 100
 Svaleklire 55
 Svartbag 62
 Sædgås 18
 Søkonge 68
 Sølvmåge 61
 Taffeland 27
 Tejst 67
 Temmincksryle 49
 Tinksmed 56
 Topmejse 100
 Toplærke 78
 Toppet Lappedykker 10
 Toppet Skallesluger 32
 Topskarv 13
 Tornirisk 109
 Tornsanger 95
 Trane 44
 Tredækker 51
 Troldand 28
 Træløber 102
 Turteldue 71
 Tyrkerdue 71
 Tårnfalk 40
 Vagtel 42
 Vandrefalk 42
 Vandrikse 43
 Vandstær 85
 Vende Hals 76
 Vibe 47
 Vindrossel 91
 Østlig Musvåge 39

BIDRAGYDERE TIL FUGLE I ÅRHUS AMT 1988

Ved bosiddende i Århus nævnes intet bynavn.

JA	Jesper Ahlstrøm, Hinnerup	HLL	Henning Lykke Larsen, Risskov
JoA	John Andersen, Højbjerg	JTL	Jørgen Terp Laursen, Brabrand
PB	Preben Bach, Sejs	SEL	S. E. Lauritzen, Birkerød
JB	Jørgen Ballegård, Bryrup	FL	Flemming Lundberg, Højbjerg
KB	Kim Biledgaard, Horsens	ML	Mogens Lykkegård, Volstrup
EB	Erik Borg, Odder	AHM	Anders H. Madsen, Stautrup
LB	Lars Borup, Brabrand	PMc	Patrick McDonald, Silkeborg
TBr	Thorild Brandt	KM	Klaus Mortensen
LeB	Leif Brauer, Skodsborg	JMu	Jens Muff
AB	Arne Bruun, True	JCN	Jalmer Clod Nielsen, Silkeborg
VPB	Niels Peter Brøgger, Ikast	PNN	Peder Nygård Nielsen, Vejle
EBu	Erik Buchwald, Nr. Snede	SBN	Stig Bachmann Nielsen
TB	Torben Bøgeskov, Brabrand	TN	Torben Nielsen, Hadsund
HCa	Helge Carlsen, Anholt	HNY	Henrik Nyrup, Nørresundby
HCh	Hans Christensen, Tønder	CO	Carsten Olsen, Grenå
JC	Jens Christensen, Solbjerg	EBO	Else Brask Ovesen, Risskov
JOC	Jens Overgård Christensen	HBP	Hans-Jørgen Bruun Pedersen
RC	Rene Christensen, Måløv	JP	Jørgen Pøtger, Randers
TKC	Thomas Kjær Christensen	CQP	Claus Quist Pedersen
HC	Hans Christophersen, Ålborg	IP	Ivan Pedersen, Falling
MC	Michael Clausen, Mellerup	JSP	Jens Skovgård Pedersen, Thorsager
PC	Preben Clausen	SFP	Stig Frøjk Pedersen, Silkeborg
BD	Bo Daugård, Ikast	LTP	Lars Tom-Petersen, Randers
RD	Rolf Danielsen, Risskov	SP	Stefan Pihl, Rønde
DOF	Turreferater i Søravnen	HP	Hans Pinstrup, Horsens
SD	Svend Dybkjær, København NV	JBP	Jens Bonde Poulsen, Hevring
FFa	Flemming Falk, Floes	TQ	Torben Quist
Fly	Vildtbiologisk Stations fly- tællinger af vandfugle i dan- ske farvande	PR+ER	Preben og Esther Ranch, Kastbjerg
FF	Finn Frandsen	AR	Anders Rasmussen, Års
OF	Ole Frederiksen, Alsrode	LUR	Lars Ulrich Rasmussen, Foldby
LG	Lars Gabrielsen	HR	Hans Riehmann
JG	Jens Gregersen, Vorsø	FR	Frits Rost
GG	Georg Guldvang, Silkeborg	JS	Jacob Salvig
NH	Niels Hannow, Søvind	US	Ulrich Schroeter, Birgittelyst
BeH	Bent Hansen, Viby J	MS	Michael Schwalbe, Hjøllund
BiH	Birgit Hansen	SiSi	Indrapporteringer til Siden Sidst (FUGLE) og Fra Felten (Søravnen) via FL.
JH	John Hansen, Viby J.	SS	Søren Skrifer
LLH	Lars Lund Hansen, Langballe	Sor	Sortspættegruppen via BRS.
OH	DOF's Havfugletællinger og færetællinger via JSP	RS	Rene Stensborg, Horsens
KeH	Keld Henriksen, Åbyhøj	JSt	Jesper Sterum, Risskov
PH	Per Henriksen, Langli feltstation	MSt	Mogens Stoustrup, Hedekov
CH	Carsten Hæg, Hammel	Sti	DOF-Studielejren på Anholt 17-21/10 1988
SH	Søren Højager, Mundelstrup	JOS	Jens Otto Svendsen
EH	Erik Hørring	FS	Frank Svensson, Anholt
AJ	Allan Janniche	BRS	Bo Ryge Sørensen, Silkeborg
BHJ	Bjarke Huus Jensen	ET	Eigil Thomasen, Adslev
FAJ	Finn A. Jensen	JFi	Jens Fromsejer Thomsen, Roskilde
SMJ	Svend Møller Jensen, Søften	IV	Thomas Vikstrøm, Birkerød
LPJ	Lars P. Johansson, Ommestrup	JW	Jesper Windeløw
UGJ	Ole Gylling-Jørgensen, Malling	GIW	Gorm Ihye Währens, Ørslevkloster
PK	Peter Kanne, Grenå	ØBF	Turreferater mm. i Gejrfuglen (Østjydak Biologisk forening)
JK	Jens Kirkeby, Ry	HØ	Hanne Øvlisen, Stjær
JNK	Jesper Nelby Kristiansen, Grenå	NÅ	Niels Ågaard
JDK	Jan Drachmann Kristensen, Hinnerup		
Chi	Christian Lange		
PL	Peter Lange, Stjær		

TRYKT PÅ 100% GENBRUGSPAPIR